

SUNNHETSTILSTANDEN
OG
MEDISINALFORHOLDENE
1953

101. ÅRGANG

Medical Statistical Report 1953

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO 1956

Norges offisielle statistikk, rekke XI

Norway's Official Statistics, series XI

Rekke XI

Trykt 1954

- Nr. 178 Kriminalstatistikk 1951 og 1952 *Criminal statistics*
— 179 Statistikk over landssvik 1940—1945 *Statistics on treason and collaboration*
— 180 Stortingsvalget 1953 *Storting elections*
— 181 Meieribruket i Noreg 1952 *Norway's dairy industry*
— 182 Dødelighetstabeller 1946—1950 *Life tables according to the mortality experiences*
— 183 Statistisk årbok 1954 *Statistical yearbook of Norway*
— 184 Sinnsykehusenes virksomhet 1952 *Hospitals for mental disease*
— 185 Nasjonalregnskap 1938 og 1948—1953 *National accounts*
— 186 Fagskolestatistikk 1950—51 og 1951—52 *Ecoles professionnelles*
— 187 Norges elektrisitetsverker 1951 *Electricity plants*
— 188 Norges handel 1952 Del II *Foreign trade of Norway Part II*
— 189 Lønnsstatistikk 1953 *Wage statistics*

Rekke XI

Trykt 1955

- Nr. 190 Økonomisk utsyn over året 1954 *Economic survey*
— 191 Folkemengdens bevegelse 1952 *Vital statistics and migration statistics*
— 192 Veterinærvesenet 1952 *Service vétérinaire*
— 193 Alkoholstatistikk 1953 *Alcohol statistics*
— 194 Syketrygden 1952 *Assurance-maladie nationale*
— 195 Folkemengden i herreder og byer 1. januar 1954 *Population in rural districts and towns*
— 196 Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1952 *Medical statistical report*
— 197 Norges bergverksdrift 1953 *Norway's mining industry*
— 198 Telegrafverket 1953—54 *Télégraphes et téléphones de l'Etat*
— 199 Skattestatistikk 1953—54 *Tax statistics*
— 200 Norges postverk 1954 *Statistique postale*
— 201 Forsikringsselskaper 1953 *Sociétés d'assurances*
— 202 Jordbruksstatistikk 1954 *Agricultural statistics*
— 203 Kommunenes gjeld og kontantbeholdning m. v. 1954 *Municipal debt and cash holdings etc.*
— 204 Norges handel 1953 Del I *Foreign trade of Norway Part I*
— 205 Norges fiskerier 1952 *Fisheries statistics of Norway*
— 206 Norges industri 1953 *Industrial production statistics*
— 207 Kriminalstatistikk 1953 *Criminal statistics*
— 208 Bankstatistikk 1953 *Banking statistics*
— 209 Norges elektrisitetsverker 1952 *Electricity plants*
— 210 Forbruket av trevirke på gården 1952/53 *Consumption of wood on farms*
— 211 Norges jernbaner 1951—52 *Chemins de fer norvégiens*
— 212 Statistisk årbok 1955 *Statistical yearbook of Norway*
— 213 Alkoholstatistikk 1954 *Alcohol statistics*
— 214 Sinnsykehusenes virksomhet 1953 *Hospitals for mental disease*
— 215 Norges handel 1953 Del II *Foreign trade of Norway Part II*
— 216 Norges kommunale finanser 1950/51 og 1951/52 *Municipal finances*

SUNNHETSTILSTANDEN
OG
MEDISINALFORHOLDENE
1953

101. ÅRGANG

Medical Statistical Report 1953

101ST ISSUE

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1956

Tidligere utkommet:

Sundhedstilstanden og medicinalforholdene i Norge 1854—1881, se C. No. 4, 1882—1897 III, 1898—1903 IV.

Sundhetstilstanden og medicinalforholdene i Norge 1904—1911 V, 1912—1915 VI.

Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1916 VI, 1917 VII nr. 3, 1918 VII nr. 58, 1919 VII nr. 108, 1920 VII nr. 138, 1921 VII nr. 152, 1922 VII nr. 188, 1923 VIII nr. 13, 1924 VIII nr. 29, 1925 VIII nr. 59, 1926 VIII nr. 81, 1927 VIII nr. 116, 1928 VIII nr. 142, 1929 VIII nr. 174, 1930 IX nr. 2, 1931 IX nr. 20, 1932 IX nr. 49, 1933 IX nr. 78, 1934 IX nr. 101, 1935 IX nr. 125, 1936 IX nr. 153.

Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1937 IX nr. 178, 1938 IX nr. 194, 1939 X nr. 21, 1940 X nr. 55, 1941 X nr. 97, 1942—1944 X nr. 160, 1945 X nr. 179, 1946 X nr. 191, 1947 XI nr. 20, 1948 XI nr. 35, 1949 XI nr. 88, 1950 XI nr. 114, 1951 XI nr. 156, 1952 XI nr. 196.

Forord

I beretningen om «Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene» for 1953 er dødeligheten og sykeligheten av en del viktigere sykdommer mer detaljert behandlet. I oversikten over dødeligheten av tuberkulose, kreft og diabetes er det således gjort rede for i hvilken utstrekning disse sykdommer har vært oppgitt på dødsmeldingen som medvirkende dødsårsak, og hvilken diagnose i slike tilfelle er oppgitt som hovedårsak. Under omtalen av dødeligheten av sykdommer i kretsløpsorganene er det gjort rede for hvor ofte de forskjellige hjertesykdommer og andre sykdommer i kretsløpsorganene oppgis å være kombinert med en karlesjon.

Fra og med 1953 er statistikken over alle viktigere meldepliktige sykdomme basert på nominative meldinger med opplysning om pasientenes kjønn og alderr

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 29. desember 1955.

Petter Jakob Bjerve.

Julie E. Backer.

Preface

In the report on medical statistics for 1953 is given a more detailed analysis of the mortality and morbidity dates. Thus cross tabulations of the underlying cause of death and the most important associated causes have been prepared in all cases when tuberculosis, malignant neoplasm or diabetes was mentioned on the death certificate. Investigation has also been made of the frequency of reporting a vascular lesion affecting central nervous system as the direct cause of death when the underlying cause of death is a disease of the circulatory organs.

From January 1, 1953 the method of reporting cases of infectious and other diseases has been altered, and for all the most important notifiable diseases the statistics are now based on individual notifications from the practitioners. The quarterly reports on infectious diseases from the public health officers include information on sex and age of patients.

Central Bureau of Statistics, Oslo, December 29, 1955.

Petter Jakob Bjerve.

Julie E. Backer.

Innhold

O v e r s i k t .

Side

1. Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1953	7
2. Sykehus, sanatorier og andre anstalter under medisinalvesenet.....	9
3. Gamlehjem, barnehjem, kontrollstasjoner for mødre og barn m. m.....	14
4. Offentlige varmbad.....	15
5. Vaksinasjon mot kopper	16
6. Den samlede dødelighet.....	18
7. De viktigste dødsårsaker.....	20
8. Dødeligheten av tuberkulose	26
9. Dødeligheten av ondartede svulster.....	31
10. Dødeligheten av diabetes	36
11. Dødeligheten av karlesjoner i sentralhervesystemet og sykdommer i kretsløps-organene	38
12. Dødsfall ved ulykker, mord og selvmord	43
13. Meldte tilfelle av epidemiske og andre smittsomme sykdommer	49
14. Spedalskhett.....	56
15. Meldte tilfelle av tuberkulose.....	56
16. Fødsler og komplikasjoner ved svangerskap, fødsel og barselseng.....	62
17. Tannrøkt for barn i folkeskolen	66
Medisinalberetning for Svalbard	69
Sammendrag på engelsk	70

T a b e l l e r .

I. Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1953	73
II. Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1953.....	77
III. Sykeplasser og tuberkuløse behandlet på sanatorier, tuberkulosehjem og kyst-hospitaler i 1953.....	82
IV. a. Dødsfall i 1953 etter dødsårsak, kjønn og alder. Riket	86
IV. b. Dødsfall blant barn under 5 år etter dødsårsak, kjønn og alder. Riket ...	122
V. Dødsfall etter dødsårsak, kjønn og alder. A-listen. Bygder, byer.....	128
VI. Dødsfall etter dødsårsak og kjønn. A-listen. Fylker, bygder, byer.....	148
VII. Dødsfall etter dødsårsak, kjønn og alder. A-listen. Oslo	168
VIII. Dødsfall av tuberkulose i de forskjellige aldersgrupper. Fylker, bygder, byer..	174
IX. Sammendrag av nominativt meldte tilfelle av epidemiske og andre smittsomme sykdommer i fylkene og de største byer i 1953.....	176
X. Sammendrag av de summariske meldinger om tilfelle av epidemiske og andre smittsomme sykdommer i fylkene i 1953.....	177
XI. Tilfelle av epidemiske og andre smittsomme sykdommer meldt av legene i de enkelte kvartaler i 1953	178
XII. Tilfelle av epidemiske og andre smittsomme sykdommer meldt av legene i de enkelte måneder i 1953.....	179
XIII. Meldte tilfelle av smitteførende tuberkulose og tallet på tuberkuløse under til-syn etter helserådenes tuberkuloseregistrer.....	180
XIV. Fødsler meldt av jordmødre og leger.....	189

Contents

	Page
General survey.	Page
1. Public health districts, medical and public health personnel	7
2. General hospitals, sanatoriums and other hospital establishments	9
3. Homes for old people and children, welfare centres for mother and child etc.	14
4. Public baths	15
5. Vaccination against smallpox.....	16
6. Total mortality	18
7. The most important causes of death.....	20
8. Tuberculosis mortality	26
9. Mortality from malignant neoplasms	31
10. Mortality from diabetes.....	36
11. Mortality from diseases of circulatory system and vascular lesions affecting central nervous system	38
12. Accidents, suicides and homicides.....	43
13. Notified cases of epidemic and other infectious diseases	49
14. Leprosy	56
15. Notified cases of tuberculosis.....	56
16. Confinements and complications of pregnancy, childbirth and the puerperium ..	62
17. Dental care of children in public primary schools.....	66
Medical report from Svalbard	69
Summary.....	70

T a b l e s .

I. Public health districts, medical and public health personnel.....	73
II. Number of beds and patients treated in hospitals.....	77
III. Number of beds and patients treated in sanatoriums, hospitals and nursing homes for tuberculosis.....	82
IV. a. Causes of death by sex and age. The whole country	86
IV. b. Causes of death among children under 5 years by sex and age. The whole country	122
V. Causes of death by sex and age. Rural districts and towns.....	128
VI. Causes of death by sex. Counties, rural districts and towns.....	148
VII. Causes of death by sex and age. Oslo	168
VIII. Deaths from tuberculosis by age. Counties, rural districts and towns	174
IX. Cases of epidemic and other infectious diseases individually notified by the physicians in the counties and largest towns	176
X. Summary reports on cases of epidemic and other infectious diseases by counties	177
XI. Cases of epidemic and other infectious diseases notified by the physicians by quarter	178
XII. Cases of epidemic and other infectious diseases notified by the physicians by month	179
XIII. Cases of bacillary tuberculosis registered and patients under control by the Board of Public Health	180
XIV. Births notified by midwives and physicians	189

Oversikt

I. Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1953.

I tabell I i tabellavdelingen finnes en oversikt over landets inndeling i legedistrikter og over tallet på leger, tannleger, jordmødre, sykepleiere utenfor sykehus, apotek og apotekpersonale i de enkelte legedistrikter. Hvordan fordelingen av disse var på de enkelte fylker, ses av tabell 1.

I løpet av 1953 ble Strand herred av Høgsfjord legedistrikt i Rogaland og Hasvik herred av Loppa legedistrikt i Finnmark utskilt som egne distrikter. Ved utgangen av 1953 var landet delt i 400 legedistrikter, av disse 13 stadsfysikater og 23 stadslegedistrikter. Dessuten hadde en 3 distriktslekestillinger uten fast distrikt, 2 for hele landet og 1 for Finnmark fylke. Av de to første hadde den ene stasjon i Tromsø og den andre i Bodø.

Ved utgangen av 1953 var det ansatt fylkeslege i alle fylker unntatt Oslo og Bergen. I Østfold, Hedmark, Buskerud, Vestfold, Telemark, Rogaland og Sogn og Fjordane var fylkeslekestillingen kombinert med distriktslekestilling, mens den i de 11 andre fylker var egen stilling. I de aller fleste legedistrikter var den offentlige lege ordfører i helserådet. Unntak fra denne regel er gjort i Sand hvor det var egen helserådsordfører i Sauda herred, i Lærdal hvor det var egen helserådsordfører i Ardal herred, i Ørskog hvor det var egen helserådsordfører i Sykkylven herred og i Evenes hvor det var egen helserådsordfører i Ballangen herred.

I 1953 ble det autorisert 141 nye leger, av disse 21 kvinner, og det ble gitt licentia practicandi til 10 leger. Av de nye legene hadde 20 tatt eksamen ved fakultetet i Bergen og 28 i København. Det døde 41 leger i 1953, så nettotilgangen av leger var 110. Etter disse oppgaver og den offisielle fortægnelse over leger, tannleger og veteranærer, var tallet på leger 3 731 ved utgangen av 1953. Av disse var 3 473 tatt med i beretningene fra de offentlige leger som bosatt i de enkelte legedistrikter, og finnes delt på de enkelte distrikter i tabell I i tabellavdelingen. Etter den offisielle legefortægnelse var 120 leger bosatt i utlandet.

I 1953 ble det uteksaminert 53 tannleger, herav 11 kvinner. Av disse hadde 3 tatt eksamen i utlandet, og dessuten fikk 2 kvinnelige tannleger licentia practicandi i 1953. Tallet på tannleger ved utgangen av 1953 etter den offisielle fortægnelse over leger og tannleger var 1 947. Av disse var 1 689 tatt med i de offentlige legers beretninger, og er delt på de enkelte distrikter i tabell I. Etter den offisielle legefortægnelse var 78 tannleger bosatt i utlandet.

Etter de offentlige legers årsberetninger var det 1 360 praktiserende jordmødre ved utgangen av 1953. Det ble uteksaminert 75 jordmødre i 1953, av disse 24 ved jordmorskolen i Oslo og 51 ved jordmorskolen i Bergen.

I 1953 har en for første gang innhentet oppgave over utdannede sykepleiere ved sykehusene. Tallet på disse var ved årets utgang 6 148. Utenfor anstaltene arbeidde det 2 594 sykepleiere.

Tabell 1. Medisinalpersonale i de enkelte fylker.
Medical personnel by counties.

Fylker <i>Counties</i>	Leger <i>Physicians</i>	Tann-leger <i>Dentists</i>	Jord-mødre <i>Midwives</i>	Sykepleiere <i>Nurses</i>		Apotek <i>Pharmacies</i>	
				ved sykehuis <i>in hospitals</i>	utenfor sykehuis <i>outside hospitals</i>	Antall Number	Per- sonale <i>Personnel</i>
Østfold	143	93	65	207	82	22	55
Akershus.....	160	83	35	273	53	15	48
Oslo	1 236	484	110	2 060	1 601	42	188
Hedmark	125	74	60	151	48	16	43
Oppland	120	74	61	165	57	11	35
Buskerud	154	73	44	222	47	17	46
Vestfold	119	81	39	190	52	14	43
Telemark	119	76	58	201	46	13	34
Aust-Agder.....	66	37	32	103	21	8	22
Vest-Agder	95	56	59	273	51	7	23
Rogaland	170	104	88	389	55	16	45
Hordaland	82	49	99	115	69	8	21
Bergen	194	100	29	483	70	11	39
Sogn og Fjordane	50	29	78	85	28	7	14
Møre og Romsdal	126	77	115	199	53	11	31
Sør-Trøndelag	169	78	86	403	88	16	45
Nord-Trøndelag	78	28	48	137	34	7	19
Nordland	151	52	123	286	68	18	32
Troms	80	26	90	126	43	7	18
Finnmark	36	15	41	80	28	5	7
Riket <i>The whole country</i>	3 473	1 689	1 360	6 148	2 594	271	808

Ved utgangen av 1953 var det opprettet 275 selvstendige apotek og 1 filialapotek i landet, men av disse var 4 selvstendige apotek og filialapoteket ikke i drift ved utgangen av 1953. Det var etter de offentlige legers oppgaver 808 farmasøytsk utdannet personale ved apotekene ved årets utgang. 27 kandidater tok apotekereksamen, av disse 12 kvinner.

Tabell 2. L e g e r o g t a n n l e g e r p r . 1 0 0 0 i n n b y g g e r e .
Physicians and dentists per 1 000 population.

Fylker <i>Counties</i>	Middelfolke- mengde <i>Mean population</i>	Pr. 1000 innb. <i>Per 1000 po- pulation</i>		Fylker <i>Counties</i>	Middelfolke- mengde <i>Mean population</i>	Pr. 1000 innb. <i>Per 1000 po- pulation</i>	
		Leger <i>Phys- icians</i>	Tann- leger <i>Dent- ists</i>			Leger <i>Phys- icians</i>	Tann- leger <i>Dent- ists</i>
Østfold	189 810	0,75	0,49	Hordaland	205 905	0,40	0,24
Akershus.....	192 774	0,83	0,43	Bergen	113 113	1,72	0,88
Oslo	442 358	2,79	1,09	Sogn og Fjordane	98 138	0,51	0,30
Hedmark	174 761	0,72	0,42	Møre og Romsdal	198 331	0,64	0,39
Oppland	162 913	0,74	0,45	Sør-Trøndelag	200 705	0,84	0,39
Buskerud	159 283	0,97	0,46	Nord-Trøndelag	112 583	0,69	0,25
Vestfold	160 310	0,74	0,51	Nordland	226 666	0,67	0,23
Telemark	139 798	0,85	0,54	Troms	120 300	0,67	0,22
Aust-Agder.....	76 373	0,86	0,48	Finnmark	66 637	0,54	0,23
Vest-Agder	99 927	0,95	0,56	I alt Total	3 359 313	1,08	0,56
Rogaland	218 628	0,78	0,48				

I forhold til folketallet var tallet på leger og tannleger henholdsvis 1,08 og 0,56 pr. 1 000. Det relative tall for praktiserende leger og tannleger ligger noe lavere, men det er ikke mulig å si hvor meget, da en savner pålitelige oppgaver over hvor mange av de autoriserte leger og tannleger som ikke praktiserte i 1953.

2. Sykehus, sanatorier og andre anstalter under medisinalvesenet.

Ved utgangen av 1953 fantes det, etter de offentlige legers oppgaver, følgende anstalter til kur og pleie av legemlig og åndelig syke:

Tabell 3. Sykeplasser ved sykehus og andre medisinale anstalter.

Beds in hospitals and other hospital establishments.

Ved utgangen av året <i>At the end of the year</i>	Alm. sykehus, klinikker og syke- stuer <i>General hospitals, clinics</i>	Anstalter til kur og pleie av tu- berkulose <i>Sanatoriums, hospitals and nursing homes for tub.</i>	Fødselsklinikker og fødehjem <i>Maternity clinics and maternity homes</i>	Hospitaler for spedalske Hospi- tals for leprosy	Kuranstalter for alkoholikere <i>Establishments for alcoholics</i>	Sinnssykehus <i>Mental hospitals</i>	Pleiehjem for <i>Nursing homes for</i>		
	sykeplasser					sykne <i>mentally dis- abled</i>	epileptikere <i>epileptics</i>	åndssvake <i>feeble-minded</i>	
Tallet på sykeplasser <i>Beds</i>									
1930	11 352	4 876	383	138	128	5 625	165	60	315
1935	12 355	5 432	416	113	157	5 862	296	60	440
1939	13 770	5 708	469	113	206	6 155	349	60	470
1940	12 780	5 494	526	113	206	6 279	382	60	440
1946	15 280	5 081	629	113	201	6 142	351	62	475
1947	15 357	5 277	634	20	266	6 227	351	65	480
1948	15 749	5 181	673	20	283	6 345	353	65	551
1949	15 898	5 273	773	20	272	6 320	353	67	551
1950	16 073	5 107	815	20	284	6 320	374	65	721
1951	16 087	4 794	814	20	280	6 440	372	65	845
1952	16 519	4 502	846	20	284	6 501	459	65	1 118
1953	17 019	4 270	830	15	323	6 596	490	65	1 267
Tallet på sykeplasser pr. 1 000 000 innbyggere <i>Beds per 100 000 population</i>									
1930	403	173	14	4,9	5	200	6	2	11
1935	429	189	14	3,9	5	203	10	2	15
1939	470	195	16	3,9	7	210	12	2	16
1940	434	187	18	3,8	7	213	13	2	15
1946	489	163	20	3,6	6	197	11	2	15
1947	486	167	20	0,6	8	197	11	2	15
1948	492	162	21	0,6	9	198	11	2	17
1949	492	163	24	0,6	8	196	11	2	17
1950	492	157	25	0,6	9	194	12	2	22
1951	488	146	25	0,6	9	195	11	2	26
1952	497	135	25	0,6	9	195	14	2	34
1953	507	127	25	0,4	10	196	15	2	38

Under alminnelige sykehus og klinikker er tatt med alle offentlige og private sykehus, klinikker og sykestuer som for den overveiende del er bestemt for medisinske og kirurgiske pasienter og til isolasjon av epidemiske og veneriske sykdommer. Av de alminnelige sykehus var 6 kombinert med tuberkulosehjem. Disse teller også med under tallet på tuberkulosehjem, mens plassene er tatt med under sykehuet og tuberkulosehjemmet hver for seg.

Av tuberkuloseanstalterne var det ved utgangen av 1953 12 sanatorier med 1 511 plasser og 65 tuberkulosehjem med 2 264 plasser, vesentlig til forpleining av lungetuberkuløse pasienter. Dessuten hadde vi 3 kysthospitaller med 380 senger og 1 sykehus med 115 senger til behandling av skrofulose og kirurgisk tuberkulose. Foruten plassene på disse rene tuberkuloseanstalter ble det oppgitt at 352 plasser på 18 alminnelige sykehus var reservert for tuberkuløse pasienter. Ved utgangen av 1953 rådde landet altså over 4 622 plasser for tuberkuløse. Det ble i mange tilfelle også tatt imot tuberkuløse pasienter på en del av de alminnelige sykehus, uten at disse har oppgitt at de har noen spesiell avdeling eller reserverte plasser for slike pasienter.

I løpet av 1953 ble ytterligere 7 tuberkulosehjem og tuberkuloseavdelinger med 186 plasser nedlagt, da det ikke lenger var behov for dem. Disse anstalter er for størstedelen blitt ominnretet til hjem for gamle, sinnssyke eller åndssvake.

Ved utgangen av 1953 var det 51 fødselsklinikker og fødehjem i virksomhet med i alt 830 plasser: Kvinneklinikken i Oslo og Bergen, som begge tilhører staten og er forbundet med jordmorskoler, Oslo kommunale kvinneklinik og E. C. Dahls stiftelse i Trondheim og 47 mindre fødehjem og fødselsklinikker. Mange av disse er ganske små, bare 17 av dem hadde 10 plasser eller derover.

Tabell 4. Sykehus og andre medisinal anstalter i 1953.
Hospital establishments.

Anstalter <i>Hospital establishments</i>	Drevet av: Run by:											
	I alt <i>Total</i>		staten <i>state</i>		fylket <i>county</i>		kom- munen <i>municipality</i>		fylket og kom- munen		private	
	Anstalter <i>Establish- ments</i>	Senger <i>Beds</i>	Anstalter	Senger	Anstalter	Senger	Anstalter	Senger	Anstalter	Senger	Anstalter	Senger
Alm. sykehus, klinikker og sykestuer	215	17 019	3	985	31	2 921	68	6 970	12	1 982	101	4 161
Sanatorier	12	1 511	6	892	2	122	1	220	-	-	3	277
Anstalter til kur og pleie av tuberkuløse	65	2 264	1	120	20	716	15	529	1	41	28	858
Kysthospitaller	3	380	3	380	-	-	-	-	-	-	-	-
Sykehus for hud- og kirurgisk tub.	1	115	-	-	-	-	-	-	-	-	1	115
Fødselsklinikker og fødehjem Hospitaler for spedalske....	51	830	2	259	2	50	9	109	-	-	38	412
Kuranstalter for alkoholikere	1	15	1	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Sinnssykehus	12	323	3	160	-	-	-	-	-	-	9	163
Pleiehjem for sinnssyke	22	6 596	6	1 809	7	2 034	3	1 201	3	1 266	3	286
» » epileptikere	14	490	-	-	3	156	5	219	-	-	6	115
» » åndssvake	1	65	1	65	-	-	-	-	-	-	-	-
	19	1 267	3	566	-	-	3	94	-	-	13	607

Ved en del større sykehus fantes det dessuten spesielle fødeavdelinger som er regnet med i sengetallet på de alminnelige sykehus. Det er oppgitt at 674 senger ved de alminnelige sykehus var reservert for fødende. Hertil kommer en del sykehus som tar imot fødende etter behov. Ved de to kvinneklinikken i Oslo og ved kvinneklinikken i Bergen er det spesielle avdelinger for kvinnesykdommer.

Størstedelen av de alminnelige sykehus og pleiehjem ble drevet av det offentlige. Av det samlede sengetall på sykehus og pleiehjem falt således 78 pct. på anstalter som ble drevet av staten, fylket eller kommunen, og 22 pct. på anstalter som ble drevet for privat regning. Av de private sykehus og pleiehjem var det 6 diaconisearstalter med 603 sykesenger, og 19 sykehus med 1 304 senger ble drevet av katolske organisasjoner. Norske kvinnernas sanitetsforening drev 31 sykehus og pleiehjem med 1 140 senger og Røde Kors 25 med 721 senger. De religiøse organisasjoner og Røde Kors driver mest større klinikker i byene, vesentlig for kirurgiske pasienter. Røde Kors har dessuten 1 tuberkulosesanatorium med 71 senger og har også opprettet en del mindre sykestuer i fiskeridistrikten nordpå. Norske kvinnernas sanitetsforening driver 1 sanatorium for tuberkuløse med 144 senger og 12 tuberkulosehjem med 343 senger. Dessuten driver foreningen Revmatismesykehuset i Oslo med 150 senger. Lokale tuberkuloseforeninger driver 6 tuberkulosehjem med 195 senger.

Tabell 5. Sykesenger på alminnelige sykehus og på tuberkuloseanstalter i fylkene.

Beds in general hospitals and hospital establishments for tuberculosis.

Fylker Counties	Alminnelige sykehus <i>General hospitals</i>		Tuberkulose- anstalter <i>Hospital establishments for tuberculosis</i>		Fylker Counties	Alminnelige sykehus <i>General hospitals</i>		Tuberkulose- anstalter <i>Hospital establishments for tuberculosis</i>	
	Syke- senger <i>Beds</i>	Pr. 1 000 <i>innb. Popul.</i>	Syke- senger <i>Beds</i>	Pr. 1 000 <i>innb. Popul.</i>		Syke- senger <i>Beds</i>	Pr. 1 000 <i>innb. Popul.</i>	Syke- senger <i>Beds</i>	Pr. 1 000 <i>innb. Popul.</i>
Østfold	728	3,8	99	0,5	Hordaland	310	1,5	311	1,5
Akershus.....	414	2,1	570	3,0	Bergen	1 135	10,0	—	—
Oslo	4 881	11,0	226	0,5	Sogn og Fjord..	290	3,0	248	2,5
Hedmark	678	3,9	68	0,4	More og Romsd.	546	2,8	211	1,1
Oppland	509	3,1	259	1,6	Sør-Trøndelag .	1 066	5,3	461	2,3
Buskerud	531	3,3	74	0,5	Nord-Trøndelag	652	5,8	184	1,6
Vestfold	565	3,5	227	1,4	Nordland	1 115	4,9	532	2,3
Telemark	638	4,6	96	0,7	Troms	599	5,0	254	2,1
Aust-Agder....	338	4,4	201	2,6	Finnmark	487	7,3	32	0,5
Vest-Agder ...	450	4,5	50	0,5	I alt Total	17019	5,1	4 270	1,3
Rogaland	1 087	5,0	167	0,8					

Følgende forandringer av betydning for sykehusenes drift fant sted i 1953:

Østfold : Halden komm. sykehus tok i 1953 i bruk en ny post på 30 senger i sitt nybygg. Brønnerødla tuberkulosehjem i Glemmen ble nedlagt og er blitt omdannet til pleiehjem for sinnssyke menn under Veum sinnssykehus.

Akershus : Sengetallet på tuberkuloseavdelingen på Akers sykehus ble redusert med 17, og disse senger blir brukt til behandling av lungesykdommer av annen art.

Hedmark : Ved Tolga og Os sykehus ble sengetallet på tuberkuloseavdelingen redusert med 6 for å skaffe plass til diagnosestasjonens kontor.

O p p l a n d : Ved Oppland fylkes sykehus, Gjøvik, ble det i desember tatt i bruk en ny sykehusbygning i forbindelse med den gamle, og sengetallet ble økt med 5. Tuberkuloseavdelingen ved Ottadalens helseheim, som ble nedlagt i 1952, ble etter oppussing tatt i bruk i 1953 som rekonesentrum for Oppland trygdekasselag.

B u s k e r u d : Det nye sykehusbygg ved Kongsberg sykehus ble delvis tatt i bruk i 1953, og sengetallet økte med 23. Drammens sanitetsforenings kursted for tuberkuløse ble nedlagt og skal drives som behandlingsanstalt for poliomyelittpasienter.

V e s t f o l d : Ved sentralsykehuset i Tønsberg tok en i bruk et tilbygg for psykiatriske pasienter med 4 isolater, 2 vaktssaler og 2 enerom, tilsammen 14 senger og dessuten kontorer.

T e l e m a r k : Utbyggingen av St. Josefs hospital i Porsgrunn var ferdig i 1953, og sykehuset har fått 10 nye sykesenger. Den gamle delen av Rjukan sykehus er blitt modernisert, og det er bl. a. innredet egen fødeavdeling.

A u s t - A g d e r : Høgedal epidemilasarett i Arendal ble tillagt Aust-Agder og Arendal sykehus som B-sykehus under dette.

V e s t - A g d e r : Kongsgård tuberkulosehjem brente ned i mars. Pasientene ble fordelt på andre tuberkulosehjem, og sykehuset vil ikke bli gjenoppbygd som tuberkulosehjem.

R o g a l a n d : Sykehusbygningen til Sauda sykehus brente ned i midten av april og var først fullt gjenoppbygd 1. januar 1954. Furuly helseheim, Stord, ble fra 1. januar 1953 godkjent av Helsedirektøren som spesialsykehus for revmatiske sykdommer.

B e r g e n : Lunnegården sykehus for tuberkuløse med 122 senger måtte rives sommeren 1953 på grunn av utvidelser ved Bergens jernbanestasjon, og pasientene ble dels innlagt i en nyinnredet tuberkuloseavdeling som kommunen hadde fått i Pleiestiftelsen nr. 1, og dels i Olaviken sykehus som ble overtatt fra Sanitetsforeningen i 1952.

S o g n o g F j o r d a n e : Gloppen sykehus for tuberkuløse blir i stigende grad nyttet til behandling av kirurgiske og medisinske pasienter som ikke behøver å ligge på de dyrere fylkessykehus og spesialavdelinger.

M ø r e o g R o m s d a l : Ved fylkessykehuset i Kristiansund ble det i mars åpnet en ny røntgenavdeling som var innredet i en brakke bygd under krigen. Haukås tuberkulosehjem i Sjøholt ble nedlagt 15. desember 1953. Fylkessykehuset i Molde disponerer 16 senger i St. Carolus sykehus til sin tuberkuloseavdeling.

S ø r - T r ø n d e l a g : Tuberkuloseavdelingen ved Oppdal sykehus ble nedlagt 1. juli 1953 og omdannet til fødeavdeling med 6 senger. Singsås tuberkulosehjem ble også nedlagt 1. juli 1953. Ombyggingen av Rørosherredenes sykehus, som ble påbegynt i 1951, var på det nærmeste ferdig i 1953, bl. a. tok en i bruk en fødestue med 5 senger.

N o r d l a n d : Den medisinske avdeling ved Bodø sykehus ble ombygd og utvidd med 15 nye senger. Værøy sykestue var lukket fra 27. juli til 20. januar 1954, da det ikke var mulig å få bestyrerinne.

T r o m s : Ved Troms og Tromsø sykehus ble ny øre-, nese- og halsavdeling åpnet våren 1953. Sykehuset disponerte, slik som i tidligere år, 28 senger i St. Elisabeths hospital i Tromsø til sin øyenavdeling. Harstad og Troms sykehus ble i løpet av året ominnredet og fikk medisinsk avdeling og øre-, nese- og halsavdeling. Tuberkuloseavdelingen ved Ibestad sykehus ble nedlagt i august 1953,

og bygningen ble tatt i bruk som pleiehjem for sinnessyke kvinner. Målselv sykestue måtte stenge 30. juni på grunn av manglende hjelp.

Finnmark: Den nye bygning ved Hammerfest sykehus ble delvis tatt i bruk i 1953. St. Elisabethsøstrenes sykehus, Kautokeino sykehjem og Mehamn Røde Kors sykestue flyttet i 1953 inn i nye permanente bygg.

Tabell 6. Tilgang og avgang av pasienter på sykehus og tuberkuloseanstalter i 1953.

Admissions and discharges in general hospitals and hospital establishments for tuberculosis.

Anstalter <i>Establishments</i>	Innlagt i året <i>Admis-</i> <i>sions</i>	I alt beh. <i>Treated</i>	Utgått <i>Discharged</i>	
			levende <i>alive</i>	døde <i>dead</i>
Alminnelige sykehus, klinikker og sykestuer ¹ <i>General hospitals, clinics</i>	304 476	316 354	295 680	8 566
Anstalter for behandling av tuberkulose <i>Hospital establishments</i> <i>for tuberculosis</i>				
Sanatorier <i>Sanatoriums</i>	3 509	4 881	3 504	14
Tuberkulosehjem <i>Nursing homes</i>	2 957	5 002	2 888	197
Kysthospitaler ...	701	992	687	4
Sykehus for hud- og kirurgisk tub. . . . <i>Hospitals for non</i> <i>respiratory tuberculosis</i>	332	439	317	1
I alt <i>Total</i>	² 7 499	11 314	7 396	216

¹ Pasienter på tuberkulosehjem som er kombinert med sykehus, er ikke regnet med her, men under tuberkuloschjem. ² Av disse 658 for annen sykdom enn tuberkulose.

Tabell 7. Lungetuberkuløse pasienter innlagt i sanatorier og tuberkulosehjem.

Admissions of patients with pulmonary tuberculosis in sanatoriums and nursing homes.

Årlig gjennomsnitt <i>Annual average</i>	År <i>Year</i>	Sanatorier <i>Sanatoriums</i>	Tuberkulose- hjem <i>Nursing</i> <i>homes</i>	I alt <i>Total</i>
1931—35		3 276	2 661	5 937
1936—40		3 504	2 985	6 489
1941—45		3 055	2 976	6 031
1946—50		3 727	3 578	7 305
1946		3 324	3 664	6 988
1947		3 661	3 494	7 155
1948		3 921	3 371	7 292
1949		3 896	3 649	7 545
1950		3 833	3 726	7 559
1951		4 050	3 753	7 803
1952		3 796	3 196	6 992
1953		3 479	2 843	6 322

3. Gamlehjem, barnehjem, kontrollstasjoner for mødre og barn m. m.

Ved utgangen av 1953 hadde vi 608 gamlehjem med 16 462 plasser og 128 barnehjem med 2 873 plasser. Av barnehjemmene var 8 for tuberkulosetruede barn. For svake og tuberkulosetruede barn hadde en også 2 friluftsskoler med plass for om lag 80 barn. I Oslo var det 1 hjem med 40 plasser for barn med medfødt syfilis.

Etter de offentlige legers årsberetninger var det en økning på 12 gamlehjem i 1953. 4 barnehjem ble nedlagt, av disse 2 for tuberkulosetruede barn, nemlig Meldal barnehjem og Schanckes Minde i Tana. Modum barnehjem brente ned i 1953. I legenes årsberetninger for 1953 ble det omtalt 7 mødrehjem med 94 plasser.

Tabell 8. Gamlehjem og barnehjem i 1953.
Homes for old people and children.

Fylker Counties	Gamlehjem <i>Old people's homes</i>		Barnehjem <i>Children's homes</i>			
			i alt <i>total</i>		av disse for tuberkulosetruede <i>of which for children susceptible to tuber- culosis</i>	
	Tallet på hjem <i>Number</i>	Tallet på plasser <i>Beds</i>	Tallet på hjem <i>Number</i>	Tallet på plasser <i>Beds</i>	Tallet på hjem <i>Number</i>	Tallet på plasser <i>Beds</i>
Østfold	33	878	11	261	-	-
Akershus.....	29	726	14	320	1	40
Oslo	66	2 800	23	588	2	101
Hedmark	33	1 080	8	125	-	-
Oppland	37	893	2	28	-	-
Buskerud	26	819	7	162	-	-
Vestfold	29	772	6	86	-	-
Telemark	26	706	7	172	-	-
Aust-Agder.....	29	517	4	60	-	-
Vest-Agder	19	408	6	11	-	-
Rogaland	41	916	10	287	1	30
Hordaland	30	599	5	148	1	35
Bergen	32	1 200	6	223	1	60
Sogn og Fjordane.....	17	371	1	15	-	-
Møre og Romsdal.....	43	957	5	119	2	54
Sør-Trøndelag	35	864	3	67	-	-
Nord-Trøndelag	30	673	2	38	-	-
Nordland	28	735	2	36	-	-
Troms	14	241	2	40	-	-
Finnmark	11	307	4	87	-	-
I alt Total	608	16 462	128	2 873	8	320

Det var 1 120 kontrollstasjoner for mødre og barn i virksomhet i 1953, og disse fordelte seg slik på fylkene:

Tabell 9. Kontrollstasjoner for mødre og barn i 1953.
Welfare centres for mother and child.

Fylker Counties	Byer Towns	Bygd. Rural distr.	I alt Total	Fylker Counties	Byer Towns	Bygd. Rural distr.	I alt Total
Østfold	7	53	60	Hordaland	-	84	84
Akershus.....	1	72	73	Bergen	7	-	7
Oslo	36	-	36	Sogn og Fjordane..	1	44	45
Hedmark	2	78	80	Møre og Romsdal..	4	72	76
Oppland	2	100	102	Sør-Trøndelag	3	69	72
Buskerud	7	54	61	Nord-Trøndelag....	3	72	75
Vestfold	5	41	46	Nordland	5	70	75
Telemark	6	52	58	Troms	2	29	31
Aust-Agder.....	5	37	42	Finnmark	3	30	33
Vest-Agder.....	4	28	32				
Rogaland	5	27	32				
				I alt Total	108	1 012	1 120

Tallet på diagnosestasjoner for tuberkuløse i de enkelte fylker var:

Tabell 10. Diagnosestasjoner for tuberkulose i 1953.
Tuberculosis dispensaries.

Fylker Counties	Byer Towns	Bygd. Rural distr.	I alt Total	Fylker Counties	Byer Towns	Bygd. Rural distr.	I alt Total
Østfold	6	1	7	Hordaland	-	7	7
Akershus	1	-	¹ 1	Bergen	1	-	1
Oslo	1	-	1	Sogn og Fjordane..	1	6	7
Hedmark	2	3	5	Møre og Romsdal..	3	2	5
Oppland	2	8	10	Sør-Trøndelag	3	13	16
Buskerud	3	1	4	Nord-Trøndelag ..	1	4	5
Vestfold	3	2	5	Nordland	5	11	16
Telemark	4	2	6	Troms	2	3	5
Aust-Agder	2	2	4	Finnmark	2	1	3
Vest-Agder	4	-	4				
Rogaland	7	4	11				
				I alt Total	53	70	123

¹ Akershus fylkes diagnosestasjon ligger i Oslo.

I 1953 var det i virksomhet 3 offentlige skoler for blinde, 1 arbeidskole og 3 hjem for blinde med i alt 246 plasser. For døve hadde vi 7 offentlige skoler med 380 plasser og 4 hjem med 108 plasser. For evneveike var det i virksomhet 10 offentlige skoler og 1 privat arbeidsskole med i alt 773 plasser, og for åndssvake 19 hjem og skolehjem med i alt 1 267 plasser. Dessuten fantes det 2 daghjem for åndssvake med 110 plasser i alt. For barn med talevan sker hadde vi 2 offentlige skoler med i alt 60 plasser. For vanføre hadde vi 4 skolehjem med 234 plasser og 8 hjem med 212 plasser. Endelig fantes 1 hjem for epileptikere med 65 plasser.

4. Offentlige varmbad.

Etter de offentlige legers beretninger ble det i løpet av 1953 åpnet 29 nye bad på landsbygda, mest mindre badstuer og som oftest kombinert med skolebad. Av skolebad bare for elevene ble det opprettet 22 nye i 1953. Dessuten var det en del bad under bygging ved årets utgang.

Tabell 11. Bad som er åpne for almenheten i 1953.
Public baths.

Fylker <i>Counties</i>	Tallet på bad for almenheten i alt <i>Total public baths</i>	Av badene var:												
		Selvstendige anlegg <i>Independent establish- ment</i>		Kombinert off. bad og bad for Baths used as public baths in						Skole- bad bare for elevene <i>School baths for pupils only</i>				
		Byer <i>Towns</i>	Bygd. <i>Rural distr.</i>	Byer <i>Bygd.</i>	Bygd. <i>Bygd.</i>	Byer <i>Bygd.</i>	Bygd. <i>Bygd.</i>	skole <i>school</i>	sykehus, tub.hjem <i>etc. hospital</i>	gamle- hjem <i>home for old people</i>	Byer <i>Bygd.</i>	Bygd. <i>Bygd.</i>	Byer <i>Bygd.</i>	
Østfold	5	21	5	18	-	-	-	-	3	-	-	-	6	7
Akershus	2	39	1	25	-	-	-	1	12	-	-	-	26	-
Oslo	14	-	13	-	-	-	-	1	-	-	-	-	61	-
Hedmark	2	105	2	87	-	-	-	-	15	-	-	-	3	22
Oppland	3	49	3	32	-	-	-	-	14	-	-	-	2	26
Buskerud	4	51	3	41	-	-	-	1	10	-	-	-	6	20
Vestfold	9	17	9	15	-	-	-	-	2	-	-	-	12	13
Telemark	8	32	7	25	-	-	-	1	6	-	-	-	4	13
Aust-Agder	5	16	4	15	-	-	-	1	1	-	-	-	1	7
Vest-Agder	4	8	4	7	-	-	-	-	1	-	-	-	7	13
Rogaland	13	21	10	13	1	2	2	2	5	-	-	-	9	10
Hordaland	-	38	-	20	-	-	-	-	16	-	-	-	-	49
Bergen	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-
Sogn og Fjordane	-	19	-	12	-	-	-	-	4	-	-	-	-	12
Møre og Romsdal	3	67	3	59	-	-	-	-	5	-	-	-	7	14
Sør-Trøndelag	4	66	4	45	-	-	-	-	16	-	-	-	6	18
Nord-Trøndelag	3	71	3	55	-	-	-	-	7	-	-	-	4	11
Nordland	6	40	3	30	-	-	4	3	4	-	-	-	-	30
Troms	4	36	4	29	-	-	1	-	5	-	-	-	1	26
Finnmark	5	41	5	31	-	-	6	-	1	-	-	-	2	25
I alt Total	98	737	87	559	1	39	9	127	-	9	1	3	142	342

Ved utgangen av 1953 hadde en etter de offentlige legers opplysninger 835 bad for almenheten, av disse 98 i byene og 737 i bygdene. Av badene ble 222 drevet for offentlig regning og 613 for privat regning, oftest av stedets sanitetsforening eller et idrettslag. Foruten disse badene fantes det om lag 50 bedriftsbad og en del klubb-bad som bare var tilgjengelige for arbeidere og funksjonærer ved bedriften eller for idrettsklubbens medlemmer. Endelig kan nevnes at i de store fiskeridistrikten nordpå fantes det bad som bare var åpne under fisket. Ingen av disse bad er regnet med i tabell 11.

Av de bad som fantes var 18 offentlige bad og 15 skolebad ikke i drift ved årets utgang.

Ved utgangen av 1953 fantes det skolebad for elevene ved de fleste skoler i de større byer. I alt var det 151 skolebad i byene. Av disse var 142 bare for skolens elever, mens skolebadene på landsbygda oftere var kombinert skole- og folkebad. Av de 469 skolebadene på landsbygda ble således 127 brukt som folkebad.

5. Vaksinasjon mot kopper.

Ved den animale vaksineavdeling ved Statens institutt for folkehelsen ble det produsert 719 g råvaksine i 1953. I alt kom det melding til instituttet om 28 116 førstegangs vaksinasjoner med 87 pct. anslag og 25 204 revaksinasjoner.

Etter de offentlige legers beretninger ble det i 1953 foretatt 29 612 første-gangs vaksinasjoner med 86 pct. anslag og 22 104 revaksinasjoner. Tallet for de enkelte fylker vil ses av tabell 12.

Tabell 12. Vaksinasjoner og revaksinasjoner i 1953.
Vaccinations and re-vaccinations.

Fylker <i>Counties</i>	Første-gangs vaksinasjoner <i>Vacci-nations</i>	Revaksinasjoner <i>Re-vacci-nations</i>	Fylker <i>Counties</i>	Første-gangs vaksinasjoner <i>Vacci-nations</i>	Revaksinasjoner <i>Re-vacci-nations</i>
Østfold	2 325	1 918	Hordaland	860	584
Akershus.....	1 879	652	Bergen	889	3 088
Oslo	2 042	1	Sogn og Fjordane....	884	61
Hedmark	2 304	255	Møre og Romsdal	1 738	904
Oppland	1 971	114	Sør-Trøndelag	2 113	1 286
Buskerud	1 682	342	Nord-Trøndelag	1 464	79
Vestfold	1 136	4 854	Nordland	2 308	1 245
Telemark	950	760	Troms	1 126	419
Aust-Agder	959	1 517	Finnmark	669	69
Vest-Agder	966	1 681			
Rogaland	1 347	2 276	I alt Total	29 612	22 104

¹ Oppgave mangler.

Det ble meldt 2 tilfelle av postvaccinal encephalitt, 1 i Lårdal i Telemark og 1 i Bergen. Begge ble helbredet.

Tabell 13. Førstegangsvaksinerte i 1953 delt etter alder.
Vaccinations by age.

	Alder Age										I alt <i>Total</i>
	0-1 år <i>year</i>	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-9 år	10-14 år	15 år og over <i>Un-known</i>	Uoppg. alder <i>Un-known</i>		
Tallet på vaksinerte <i>Vaccinations</i>	6 435	10 553	3 742	1 488	770	1 507	446	4 460	211	29 612	
Prosent <i>Percentage</i>	21,7	35,6	12,7	5,0	2,6	5,1	1,5	15,1	0,7	100,0	
Av disse med anslag <i>With accelerated reaction on typical primary vaccination</i>	5 700	9 675	3 525	1 386	715	1 366	394	2 563	111 ¹	25 435	

¹ Hertil kommer 812 hvor utfallet er uoppgitt.

Av de revaksinerte er alderen oppgitt for 22 068, og av disse var 20 603 eller 93 pct. 15 år og over og 853 i alderen 10—14 år. 612 var under 10 år. Av disse siste var 96 under 1 år, 188 1—2 år, 90 2—3 år, 48 3—4 år, 39 4—5 år og 151 5—9 år. For de aller yngstes vedkommende dreier det seg sannsynligvis ikke om revaksinasjon, men om førstegangs vaksinasjon som er blitt gjentatt etter kort tid på grunn av at det ikke har vært anslag første gang.

6. Den samlede dødelighet.

I 1953 døde det 28 412 personer, mot 28 417 i 1952. Dette svarer i begge år til en dødelighet på 8,5 pr. 1 000 innbyggere. Av de meldte dødsfall fant 178 sted blant nordmenn i utlandet. Sammenliknet med våre naboland Sverige og Danmark hadde Norge den laveste dødelighet i 1953. I Sverige var den gjennomsnittlige dødelighet 9,7 og i Danmark 9,0.

Tabell 14. Samlet dødelighet.
Total mortality.

Årlig gjennomsnitt År <i>Annual average Year</i>	Døde i alt <i>Total no. of deaths</i>			Døde pr. 1 000 innbyggere <i>Deaths per 1 000 population</i>				
	M. M.	K. F.	I alt <i>Total</i>	M. M.	K. F.	I alt <i>Total</i>	Bygder <i>Rural districts</i>	Byer <i>Towns</i>
1931—1935.....	14 559	15 002	29 561	10,4	10,3	10,4	10,3	10,6
1936—1940.....	15 241	15 097	30 338	10,5	10,1	10,3	10,2	10,7
1941—1945.....	16 738	14 977	31 715	11,2	9,7	10,5	10,3	11,1
1946—1950.....	14 626	14 628	29 254	9,2	9,1	9,1	8,9	9,9
1950.....	14 878	14 821	29 699	9,2	9,0	9,1	8,8	9,8
1951.....	13 985	13 751	27 736	8,6	8,3	8,4	8,2	9,0
1952.....	14 285	14 132	28 417	8,7	8,4	8,5	8,3	9,2
1953.....	14 502	13 910	28 412	8,7	8,2	8,5	8,1	9,1

Dødeligheten pr. 10 000 innbyggere i de enkelte aldrer vil ses av tabell 15, og i tabell 16 er gitt tallet på menn og kvinner i befolkningen i de tilsvarende aldersgrupper i riket i 1953 og gjennomsnittlig i femårsperiodene 1936—40 og 1946—50.

Tabell 15. Døde etter kjønn og alder pr. 10 000 innbyggere.

Specific death rates by age and sex per 10 000 population.

Alder <i>Age</i>	Menn <i>Males</i>					Kvinner <i>Females</i>				
	1936— 1940	1946— 1950	1951	1952	1953	1936— 1940	1946— 1950	1951	1952	1953
0—4 år <i>years</i>	121,2	91,7	69,2	64,7	63,8	93,6	69,5	53,0	54,6	47,7
5—9 » »	14,7	11,9	9,0	8,2	8,3	9,7	7,4	5,8	4,4	3,3
10—14 » »	11,6	7,5	6,9	6,0	5,5	9,5	4,6	3,6	4,2	3,2
15—19 » »	22,5	13,4	10,5	8,9	10,0	16,6	9,0	4,4	4,5	5,0
20—24 » »	38,3	20,0	17,3	15,3	12,6	25,0	12,5	6,9	6,3	4,8
25—29 » »	41,5	21,3	15,3	15,2	13,1	27,9	14,3	9,7	9,7	6,5
30—34 » »	42,4	23,4	20,7	15,9	15,8	29,9	15,9	9,8	10,2	10,7
35—39 » »	45,5	26,3	22,7	22,0	17,5	33,5	18,2	15,2	11,9	12,7
40—44 » »	53,0	34,9	25,8	28,7	28,1	38,6	25,5	21,2	20,6	17,4
45—49 » »	68,0	48,6	42,3	44,4	43,4	50,8	36,0	29,4	29,1	28,7
50—54 » »	91,6	70,5	69,5	69,3	65,7	75,1	51,8	45,3	44,2	44,5
55—59 » »	130,9	104,0	101,7	102,3	103,3	102,5	76,3	70,4	74,9	72,4
60—64 » »	198,1	163,1	147,0	159,3	163,7	157,0	124,2	114,1	118,5	108,2
65—69 » »	315,1	254,4	244,0	257,5	262,9	246,5	206,8	187,0	193,6	195,0
70—74 » »	492,8	412,5	396,2	428,2	438,7	429,8	363,0	341,7	366,9	345,9
75—79 » »	821,3	717,6	689,4	678,6	678,7	733,1	636,5	598,4	628,7	605,4
80 år og over <i>and over .....</i>	1882,4	1606,9	1554,7	1528,1	1524,4	1690,5	1500,2	1506,9	1465,6	1465,8

Tabell 16. Beregnet middelfolkemengde etter kjønn og alder.

Estimated mean population by sex and age.

Alder Age	1936–40		1946–50		1953	
	Årlig gj.snitt Annual average		Årlig gj.snitt Annual average			
	Menn Males	Kvinner Females	Menn Males	Kvinner Females	Menn Males	Kvinner Females
0—1 år year	22 067	21 060	33 105	31 255	31 634	29 942
1—4 » years	83 274	79 530	124 822	117 994	124 933	117 550
5—9 »	111 566	106 970	120 584	115 297	161 464	152 440
10—14 »	129 088	124 333	103 896	100 297	117 199	112 639
15—19 »	144 976	139 888	111 655	107 179	101 942	98 418
20—24 »	137 119	133 039	125 990	120 812	110 825	106 319
25—29 »	126 563	125 775	136 839	134 856	123 896	118 614
30—34 »	111 313	116 887	129 014	128 117	134 812	133 674
35—39 »	103 668	111 353	123 081	122 620	126 966	126 472
40—44 »	94 526	100 335	110 757	114 876	121 722	121 114
45—49 »	79 410	86 197	102 765	108 843	108 052	112 670
50—54 »	66 547	75 478	91 064	96 821	99 785	106 359
55—59 »	57 687	66 446	73 986	81 256	87 358	93 828
60—64 »	51 493	58 942	59 788	68 764	68 787	77 008
65—69 »	39 239	47 032	48 450	57 093	54 167	63 739
70—74 »	30 686	39 054	39 056	46 526	40 825	49 690
75—79 »	20 981	27 804	24 987	31 749	29 734	36 390
80—84 »	12 148	16 536	14 437	19 900	15 581	20 749
85—89 »	4 906	7 160	6 073	8 794	6 700	9 774
90 år og over and over	1 515	2 457	1 912	3 142	2 234	3 288
I alt Total	1 428 772	1 486 276	1 582 261	1 616 191	1 668 636	1 690 677

Blant menn er dødeligheten i 1953 sunket i de fleste aldersklasser opp til 55-års alderen, men mellom 55 og 75 år lå dødeligheten noe høyere enn i de foregående år. Etter 75-års alderen er forholdet praktisk talt uforandret. Blant kvinnene gikk dødeligheten temmelig meget ned for barn under 15 år og mellom 20 og 30 år. I motsetning til blant menn har vi hatt en fortsatt nedgang i dødeligheten blant kvinner i de eldste aldersgrupper.

Av de døde i 1953 var 1 386 barn under 1 år. Satt i forhold til tallet på levendefødte barn i dette år får vi en spebarnsdødelighet for hele landet på 22,0 pr. 1 000, for bygdene på 23,2 og for byene på 18,8 pr. 1 000. I Oslo var dødelig-

Tabell 17. Døde i 1. leveår pr. 1 000 levendefødte.

Infant mortality rates (under 1 year of age).

Årlig gjennomsnitt Annual average Year	Riket The whole country			Bygder Rural districts			Byer Towns		
	Gutter Males	Piker Females	I alt Total	Gutter Males	Piker Females	I alt Total	Gutter Males	Piker Females	I alt Total
1931—1935.....	50,6	39,0	44,9	49,9	37,7	44,0	53,3	43,8	48,7
1936—1940.....	44,3	34,2	39,4	43,9	35,0	39,6	45,6	31,4	38,7
1941—1945.....	40,6	33,6	37,3	41,4	34,7	38,1	38,3	30,4	34,5
1946—1950.....	35,2	26,6	31,1	35,8	27,0	31,5	33,5	25,5	29,6
1950.....	32,3	23,8	28,2	32,9	24,0	28,6	30,4	23,5	27,0
1951.....	28,9	22,2	25,7	29,3	23,1	26,3	27,8	19,6	23,9
1952.....	25,8	21,4	23,7	26,5	22,1	24,4	23,9	19,6	21,8
1953.....	24,9	18,9	22,0	26,0	20,1	23,2	21,8	15,7	18,8

heten i 1. leveår 16,5 pr. 1 000, mot 19,8 i 1952 og 21,4 i 1951. Bare Sverige, Nederland og New Zealand hadde lavere barnedødelighet enn Norge i 1953.

Ser en på dødeligheten på de forskjellige alderstrinn i 1. leveår, vil en finne at sammenliknet med den gjennomsnittlige dødelighet i 1946—50 er dødeligheten i 1. uke gått ned med 17 pct., i de 4 første uker med 21 pct. og i resten av 1. leveår med hele 37 pct.

**Tabell 18. Dødssannsynlighet i 1. leveår pr. 1000
levendeføchte.**

Infant mortality rates.

Årlig gjennomsnitt <i>Annual average</i>	År <i>Year</i>	1. døgn <i>0—1 day</i>	1. uke <i>1. week</i>	1. måned ¹ <i>1. month</i>	2.—12. måned ¹ <i>2.—12. months</i>
1931—1935.....	8,3	100,0	16,2	100,0	22,5
1936—1940.....	8,3	100,0	16,1	99,4	21,3
1941—1945.....	7,3	88,0	12,7	78,4	18,4
1946—1950.....	7,0	84,3	12,6	77,8	16,0
1950.....	6,2	74,7	11,8	72,8	14,9
1951.....	6,6	79,5	11,7	72,2	14,4
1952.....	6,4	77,1	11,9	73,5	14,1
1953.....	5,9	71,1	10,5	64,8	12,6
					100,0
					22,4
					80,8
					82,1
					65,5
					58,1
					49,3
					42,9
					42,0

¹ Fra 1951 i de første 4 uker og resten av 1. år. *From 1951: under 4 weeks and 4 weeks and under 1 year.*

Barnedødeligheten i 2.—12. måned er høyere i Norge enn i Sverige og Danmark, men i de første 4 uker etter fødselen er dødeligheten lavest i Norge.

Tabell 19. Dødeligheten i 1. leveår i 1953.

Infant mortality rates.

	Norge	Sverige	Danmark
Under 4 uker <i>Weeks</i>	12,6	13,7	18,6
4 uker og under 1 år <i>4 weeks and under 1 year</i>	9,4	5,0	8,6
I alt i 1. leveår <i>Total under 1 year</i>	22,0	18,7	27,2

Når det gjelder den samlede dødelighet i de enkelte fylker og større byer, så har Byrået foretatt en beregning av denne på grunnlag av oppgavene over dødsfall blant menn og kvinner i de forskjellige aldrer i 1949—52 og folketallet ved folketellingen 1. desember 1950. Resultatene er trykt i Medisinalberetningen for 1952.

7. De viktigste dødsårsaker.

Av de dødsfall som inntraff i 1953 var dødsårsaken oppgitt for 97 pct. For 3 pct. var dødsårsaken uoppgitt eller utilstrekkelig angitt på døsmeldingen. Av dødsfall med kjent dødsårsak døde 25 823 av sykdom og 1 735 som følge av ulykke, mord eller selvmord.

Tabell 20. Dødsfall med kjent og ukjent dødsårsak.
Deaths from known and unknown cause.

Årlig gjennomsnitt År <i>Annual average Year</i>	Døde av <i>Deaths due to</i>						Dødsfall i alt <i>Total deaths</i>	
	sykdom <i>diseases</i>		ulykker, mord og selvmord <i>accidents, homicide and suicide</i>		uoppgett og ubestemt oppgett dødsårsak <i>unknown and unspecified cause of death</i>			
	Antall <i>Number</i>	Pct.	Antall <i>Number</i>	Pct.	Antall <i>Number</i>	Pct.		
1941—1945.....	26 009	82	3 439	11	2 267	7	31 715 100	
1946—1950.....	25 935	89	1 706	6	1 613	5	29 254 100	
1951.....	25 094	91	1 752	6	890	3	27 736 100	
1952.....	25 815	91	1 797	6	805	3	28 417 100	
1953.....	25 823	91	1 735	6	854	3	28 412 100	

Som nevnt i årsberetningen for 1951 begynte Byrået — samtidig med innføringen av de nye internasjonale regler for melding og registrering av dødsårsakene — i stor utstrekning å innhente tilleggsopplysninger om dødsårsaken fra den behandelnde lege.

I 1953 ble det innhentet tilleggsopplysninger om dødsårsaken for ca. 1 600 — eller for vel 5,7 pct. av alle dødsfall. Alle tilleggsopplysninger om dødsfall av svulster ble innhentet gjennom Kreftregisteret. Ved Kreftregisterets gjennomgåelse av dødsmeldingene ble dødsårsaken rettet på i alt 1 082 meldinger eller for ca. 20 pct. av alle dødsfall av ondartede svulster. Etter de opprinnelige opplysninger på dødsmeldingen var årsakene klassifisert slik:

Ondartede svulster	842
Godartede svulster	4
Uspesifiserte svulster	219
Andre diagnoser	17
<hr/>	
	1 082

Etter de mottatte opplysninger fra Kreftregisteret ble dødsårsaken forandret til:

Ondartede svulster	1 005
Godartede svulster	14
Andre diagnoser	63
<hr/>	
	1 082

På de 572 henvendelser til legene som ble sendt direkte fra Byrået, kom det inn 506 svar, eller 88,5 pct. Dette medførte en forandring for i alt 405 dødsmeldinger, eller 80 pct. av de innkomne svar. Til eksempel kan anføres at det i 1953 ble spurt om nærmere spesifikasjon for 50 dødsfall blant personer under 50 år, hvor dødsårsaken etter de opprinnelige opplysninger på dødsmeldingene

ville ha blitt klassifisert under nr. 434 — «Andre og ubestemte hjertesykdommer». Etter de mottatte tilleggsopplysninger fordeler de seg slik:

Nr. 002.	Lungetuberkulose	1
» 017.	Addisons sykdom (tbc.)	1
» 051.	Streptokokkangina	1
» 241.	Astma	2
» 410.	Mitralstenose, revmatisk	19
» 411.	Aortastenose, revmatisk	2
» 414.	Endokarditt, revmatisk	4
» 416.	Hjertesykdom, revmatisk, i.n.a.	2
» 420.1	Hjerteinfarkt	3
» 421.0	Mitralstenose, arteriosklerotisk	1
» 422.	Myokarditt, arteriosklerotisk	3
» 434.	Andre og ubestemte hjertesykdommer	6
» 443.	Hypertonisk hjertesykdom	1
» 454.	Arterie-emboli	1
» 610.	Prostatahypertrofi	1
» 754.	Medfødt hjertesykdom	2

Tilleggsspørsmål ble sendt ut i 92 tilfelle da opplysninger om dødsårsaken var utilstrekkelig — eller i det hele tatt ikke ført på dødsmeldingene. Etter de innkomne svar kunne 74 av disse registreres under en nøyaktig diagnose.

Gjennom tilleggsspørsmål ble det også oppnådd en meget bedre klassifisering av dødsfallene ved ulykker, mord og selvmord. I 1953 ba Byrået om nærmere opplysninger om ulykkens ytre årsak for 212 dødsfall, og på grunnlag av de innkomne svar kunne 204 av disse registreres i en mer spesifisert gruppe.

I tabell 21 er det gitt en oversikt over de viktigste dødsårsaker i 1953, gruppert etter den forkortede internasjonale listen (B-listen). Forholdstallene for 1953 er stilt sammen med de tilsvarende tall for 1952. Det er en svak nedgang i den totale dødelighet fra 1952 til 1953. Dødeligheten av tuberkulose er ytterligere sunket om lag 20 pct. Dødeligheten av ondartede svulster har holdt seg praktisk talt uforandret. Det samme gjelder dødeligheten av karlesjoner i sentralnervesystemet og degenerative og arteriosklerotiske hjertesykdommer.

De fleste dødsfall skyldtes hjertesykdommer og andre kretslopslidelser. Dødsfall av disse sykdommen utgjorde 29 pct. av alle dødsfall av sykdom både i 1952 og i 1953. Dødsfall av ondartede svulster kommer deretter med 20 pct. Dødsfall av tuberkulose spiller nå liten rolle som dødsårsak. I 1953 skyldtes bare 2 pct. av dødsfall av sykdom denne årsak.

I tabell IV b, side 122, er det gitt spesifisert oppgave over dødsårsaker blant barn under 5 år. Tabell 22 og 23 viser dødeligheten i 1. leveår delt på de viktigste årsaker.

Av alle dødsfall i 1. leveår inntraff 57 pct. i de første 4 uker etter fødselen. Årsaken var i 14 pct. medfødte misdannelser, i 24 pct. fødselsskader, i 5 pct. infeksjoner og i 50 pct. for tidlig fødsel og andre sykdomstilstander hos nyfødte. Senere i 1. leveår er sykdommer i åndedrettssorganene den hyppigste dødsårsak. Dødeligheten av bronkitt og lungebetennelse var som det vil ses av tabell 23, sunket til under halvparten av hva den var i 1946—50.

Tabell 21. Dødeligheten av de viktigste årsaker.
Deaths from the most important causes.

Dødsårsaker <i>Causes of death</i>	Nr. i den forkortede internasj. liste ¹	Antall dødsfall <i>Number of deaths</i> 1953	Pr. 10 000 innbyggere <i>Per 10 000 population</i>	
			1953	1952
Tuberkulose i åndedrettsorg. <i>Tub. of the respiratory system</i>	B 1	453	1,35	1,69
Annен tuberkulose <i>Tub., other forms</i>	B 2	86	0,26	0,32
Syfilis <i>Syphilis</i>	B 3	90	0,27	0,32
Tyfoidfeber <i>Typhoid fever</i>	B 4	-	-	-
Dysenteri, alle former <i>Dysentery, all forms</i>	B 6	-	-	-
Skarlagensfeber og streptokokkangina <i>Scarlet fever and streptococcal sore throat</i>	B 7	8	0,02	0,02
Difteri <i>Diphtheria</i>	B 8	-	-	0,02
Kikhoste <i>Whooping cough</i>	B 9	25	0,07	0,07
Meningokokkinfeksjoner <i>Meningococcal infect.</i>	B 10	13	0,04	0,05
Akutt poliomelitt <i>Acute poliomyelitis</i>	B 12	109	0,32	0,21
Meslinger <i>Measles</i>	B 14	18	0,05	0,04
Malaria <i>Malaria</i>	B 16	1	-	0,01
Andre infeksjonssykdommer <i>Other infective and parasitic diseases</i>	B 17	121	0,36	0,32
Ondartede svelster <i>Malignant neoplasms</i>	B 18	5 266	15,68	15,79
Ikke maligne svelster og sv. u. oppl. om ond- eller godartet <i>Benign and unspecified neoplasms</i>	B 19	157	0,47	0,46
Sukkersyke <i>Diabetes mellitus</i>	B 20	210	0,63	0,69
Anemier <i>Anæmias</i>	B 21	108	0,32	0,26
Karlesjoner i sentralnervesystemet <i>Vascular lesions affecting central nervous system</i>	B 22	4 148	12,35	12,38
Meningitt (ikke meningokokker) <i>Non meningo-coccal meningitis</i>	B 23	43	0,13	0,13
Revmatisk feber <i>Rheumatic fever</i>	B 24	9	0,03	0,03
Kronisk revmatisk hjertesykdom <i>Chr. rheumatic heart disease</i>	B 25	316	0,94	0,74
Arteriosklerotisk og degenerativ hjertesykdom <i>Arterioscl. and degenerative heart disease</i>	B 26	4 546	13,53	13,82
Andre hjertesykdommer <i>Other diseases of heart</i>	B 27	1 080	3,22	3,45
Hypertoni med hjertesykdom <i>Hypertension with heart disease</i>	B 28	697	2,08	1,93
Hypertoni uten hjertesykdom <i>Hypertension without mention of heart</i>	B 29	175	0,52	0,53
Influensa <i>Influenza</i>	B 30	67	0,20	0,09
Pnevmoni <i>Pneumonia</i>	B 31	1 478	4,40	4,15
Bronkitt <i>Bronchitis</i>	B 32	158	0,47	0,45
Sår i mage og tolvfingertarm <i>Ulcer of stomach and duodenum</i>	B 33	133	0,40	0,38
Blindtarmsbetennelse <i>Appendicitis</i>	B 34	37	0,11	0,18
Brokk og tarmslyng <i>Intestinal obstr. and hernia</i>	B 35	214	0,64	0,62
Akutt og kron. mage/tarmkatarr (unntatt diaré hos nyfødte) <i>Gastritis, duodenitis enteritis and colitis (excl. diarrhoea of newborn)</i>	B 36	145	0,43	0,28
Leverkirrose <i>Cirrhosis of liver</i>	B 37	102	0,30	0,34
Nefritt og nefrose <i>Nephritis and nephrosis</i>	B 38	363	1,08	1,07
Prostatahypertrofi <i>Hyperplasia of prostate</i>	B 39	389	1,16	1,08
Komplikasj. ved svangerskap, fødsel og barselseng <i>Compl. of pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	B 40	46	0,14	0,15

¹ Abbreviated list of 50 causes (B-list) of 1948.

Tabell 21 (forts.). Dødeligheten av de viktigste årsaker.

Dødsårsaker <i>Causes of death</i>	Nr. i den forkortede internasj. liste ¹	Antall dødsfall <i>Number of deaths</i> 1953	Pr. 10 000 innbyggere <i>Per 10 000 population</i>	
			1953	1952
Medfødte misdannelser <i>Congenital malformations</i>	B 41	277	0,82	0,90
Fødselsskader, asfyksi hos nyfødte <i>Birth injuries, postnatal asphyxia</i>	B 42	204	0,61	0,64
Infeksjoner hos nyfødte <i>Infections of newborn</i>	B 43	28	0,08	0,10
For tidl. fødsel o. a. ubest. sykd. hos barn 0-1 år <i>Immaturity unequal, and other diseases peculiar to early infancy</i>	B 44	445	1,32	1,51
Alderdomssvakhet u. psykose, ubest og ukjente årsaker <i>Senility without psychosis, ill-def. and unknown causes</i>	B 45	2 285	6,80	7,07
Alle andre sykdommer <i>All other diseases</i>	B 46	2 627	7,82	7,73
Ulykker, mord, selvmord <i>Accidents, suicides and homicides</i>	B 47-50	1 735	5,16	5,40
I alt Total		28 412	84,58	85,42

¹ Abbreviated list of 50 causes (B-list) of 1948.Tabell 22. Dødsårsaker blant barn i de 4 første uker etter
fødselen og i resten av første leveår i 1953.
*Causes of death within the first 4 weeks and the later period of the first
year of life.*

Dødsårsaker <i>Causes of death</i>	Nr. i den internasj. liste av 1948 <i>Internat. detailed list</i>	Alder Age			
		Under 4 uker <i>Under 4 weeks</i>		Resten av 1. leveår <i>4 weeks and under 1 year</i>	
		Antall dødsfall <i>Deaths</i>	Prosent Percentage	Antall dødsfall <i>Deaths</i>	Prosent Percentage
Tuberkulose <i>Tuberculosis</i>	001—019	—	—	5	0,8
Kikhoste <i>Whooping cough</i>	056	—	—	19	3,2
Epid. cerebrospinalmeningitt o. a. meningokokkinf. <i>Meningococcal infections</i>	057	—	—	4	0,7
Andre infeksj. sykdommer <i>Other infective and parasitic diseases</i>	020-055, 058-138	2	0,2	13	2,2
Sykdommer i åndedrettsorg. <i>Diseases of the respiratory syst.</i>	470—527	3	0,4	186	31,4
Sykdommer i fordøyelsesorg. <i>Diseases of the digestive syst.</i>	530—587	7	0,9	53	8,9
Medfødte misdannelser <i>Congenital malformations</i>	750—759	111	14,0	97	16,3
Fødselsskader, asfyksi <i>Birth injuries, asphyxia</i>	760—762	193	24,4	11	1,9
Infeksj. hos nyfødte <i>Infections of newborn</i>	763—769	42	5,3	2	0,3
Andre tilstander hos nyfødte, for tidl. fødsel u. n. a. <i>Other conditions peculiar to early infancy, immaturity unqual</i>	770—776	396	50,0	34	5,7
Andre sykdommer <i>Other diseases</i>	—	9	1,1	72	12,1
Ulykker og mord <i>Accidents, homicide</i>	800—983	3	0,4	20	3,4
Uoppg. og ubest. angitt dødsårsak <i>Ill-defined and unknown causes</i>	795	26	3,3	78	13,1
Dødsfall i alt Total deaths		792	100,0	594	100,0

Tabell 23. Dødeligheten av de viktigste årsaker blant barn i alderen 0—1 år.

Mortality from the most important causes of death among infants 0—1 year.

Dødsårsaker <i>Causes of death</i>	Døde pr. 1000 levendefødte <i>Deaths per 1000 related live births</i>				
	1936 —40	1946 —50	1951	1952	1953
Misdannelser og medfødt svakhet <i>Congenital malformations and debility</i>	8,6	6,4	5,2	5,0	4,5
For tidlig fødsel <i>Immaturity</i>	7,4	5,5	5,5	5,3	4,8
Fødselstrauma <i>Birth injuries</i>	0,8	1,7	2,1	2,1	2,1
Andre sykdommer hos nyfødte <i>Other diseases of early infancy</i>	2,6	1,2	1,9	2,6	2,0
Tuberkulose <i>Tuberculosis</i>	0,7	0,2	0,2	—	0,1
Kikhøste <i>Whooping cough</i>	0,9	0,7	0,1	0,3	0,3
Andre infeksjonssykdommer <i>Other inf. and paras. diseases</i>	1,3	0,8	0,6	0,4	0,3
Bronkitt og lungebetennelse <i>Bronchitis and pneumonia</i>	6,8	6,3	4,1	3,4	3,1
Akutt gastroenteritt og kolerine <i>Enteritis and diarrhoea</i>	1,7	1,2	0,9	0,4	0,7
Andre sykdommer <i>Other diseases</i>	4,1	2,5	2,7	2,2	1,8
Ulykker, mord <i>Accidents, homicide</i>	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4
Uoppgett årsak <i>Ill-defined and unknown causes</i>	4,2	4,2	2,1	1,7	1,6
I alt Total..	39,4	31,0	25,7	23,7	21,7

Tabell 24. Dødsårsaker blant barn i alderen 1—4 år i 1953.
Causes of death among children 1—4 years.

Dødsårsaker <i>Causes of death</i>	Nr. i den inter- nasj. liste av 1948 Internat. detailed list	Dødsfall i alderen: <i>Deaths at ages:</i>					Pr. 10 000 innbyg- gere <i>Rates per 10 000 population</i>		
		1 år year	2 år	3 år	4 år	I alt 1—4 år Total	1953	1952	
Tuberkulose <i>Tuberculosis</i>	001—019	3	4	2	—	9	0,4	0,6	
Poliomyelitt <i>Acute poliomyelitis</i>	080	1	—	1	2	4	0,2	0,2	
Andre infeksjonssykd. <i>Other infective and parasitic diseases</i>	020—074, 082—138	13	5	2	—	20	0,8	1,1	
Maligne svulster <i>Malignant neoplasms</i>	140—205	8	6	15	7	36	1,5	1,2	
Sykdi. i åndedrettsorg. <i>Diseases of the respiratory system</i>	470—527	21	12	9	3	45	1,9	2,3	
Sykdi. i fordøyelsesorg. <i>Diseases of the digestive system</i>	530—587	5	6	6	1	18	0,7	0,8	
Medfødte misdannelser <i>Congenital malformations</i>	750—759	12	7	2	1	22	0,9	1,0	
Andre sykdommer <i>Other diseases</i>	—	22	15	7	14	58	2,4	2,2	
Ulykker <i>Accidents</i>	800—965	22	34	14	26	96	4,0	4,6	
Uoppg. eller ubest. angitt dødsårsak <i>Ill-defined and unknown causes of death</i>	795	5	1	1	2	9	0,3	0,5	
Dødsfall i alt Total deaths.....		112	90	59	56	317	13,1	14,5	

I tabell 24 er gitt opplysning om de viktigste dødsårsaker for småbarn i alderen 1—4 år. I denne alder er det ulykkene som spiller den største rolle som dødsårsak med i alt 30 pct. av alle dødsfall. Vel 14 pct. av dødsfallene var sykdommer i åndedrettsorganene og vel 11 pct. ondartede svelster. Av de 36 dødsfall av ondartede svelster som forekom blant barn i denne alder, var 20 levkemi og alevkemisk levkemi.

Mer utførlig omtale av dødsfall ved ulykker i barnealderen finnes på side 44 under kapitelet om dødsfall ved ulykker.

8. Dødeligheten av tuberkulose.

Detaljerte oppgaver over dødsfall registrert i statistikken under forskjellige former av tuberkuløs sykdom finnes i tabellene IV a og V på side 86 og side 128. I tabell VI er disse dødsfall delt på bygder og byer i de enkelte fylker, og i tabell VIII etter kjønn, alder og hjemsted.

Tabell 25. Dødsfall blant tuberkuløse delt etter kjønn og alder.

Deaths among persons afflicted with tuberculosis by sex and age.

	Alder Age								I alt Total
	Under 20 years	20—29 år	30—39 år	40—49 år	50—59 år	60—69 år	70 år og over years and over		
Dødsfall blant tuberkuløse i alt									
<i>Total deaths among tuberculous persons .....</i>	21	39	96	101	127	114	127	625	
Av disse: Of these:									
Dødsfall med tuberkulose som hovedårsak: Deaths from tuberculosis as underlying cause:									
Lungetuberkulose Pul- monary tuberculosis. {M. ¹ K. ²	7	15	42	50	63	67	54	298	
Andre former av tu- berkulose Other forms of tuberculosis ..... {M. K.	3	15	35	26	20	22	34	155	
	4	4	6	5	13	7	8	47	
I alt Total {M. K.	11	19	48	55	76	74	62	345	
	10	16	41	32	30	24	41	194	
M.+K.	21	35	89	87	106	98	103	539	
Dødsfall med tuberkulose som medvirkende årsak: Deaths with tuberculosis as contributory cause:									
Lungetuberkulose Pul- monary tuberculosis. {M. K.	-	1	3	9	14	10	12	49	
Andre former av tu- berkulose Other forms of tuberculosis ..... {M. K.	-	2	2	4	3	3	9	23	
	-	1	1	-	3	1	1	7	
I alt Total {M. K.	-	2	4	9	17	11	13	56	
	-	2	3	5	4	5	11	30	
M.+K.	-	4	7	14	21	16	24	86	

¹ Malesz ² Females.

Tallet på dødsfall av tuberkulose var i 1953 539, mot 667 i 1952 og 783 i 1951. Dødeligheten av tuberkulose pr. 10 000 innbyggere var i 1953 1,6. I samme år var tuberkulosedødeligheten i Sverige 1,5 og i Danmark 1,0 pr. 10 000.

I tillegg til de nevnte 539 dødsfall som er registrert under tuberkulose fordi legen hadde oppført denne diagnosen som hovedårsak på dødsmeldingen, forekom tuberkulose oppført som medvirkende årsak i 86 tilfelle. Disse er ikke tatt med blant tuberkulosedødsfallene, men under den oppgitte hovedårsak til døden, f. eks. apopleksi, en hjertesykdom, kreft osv. Det samlede antall dødsfall blant tuberkuløse blir altså 625, av disse døde 86 pct. av sin tuberkulose og 14 pct. av en annen årsak. De fleste av disse tuberkuløse sto under tilsyn av helse-

Tabell 26. Dødsårsaken for tuberkuløse registrert under annen diagnose enn tuberkulose i 1953.

Cause of death for tuberculous persons classified under other diagnosis than tuberculosis.

Inter- nasjonal nr. (B)	Hoveddødsårsak <i>Underlying cause of death</i>	Medvirkende dødsårsak <i>Contributory cause of death</i>									
		Tub. i ånde- drettsorg. <i>Respiratory</i> <i>tbc.</i>			Andre former av tub. <i>Other forms</i>			Tuberkulose, alle former <i>Tuberculosis,</i> <i>all forms</i>			
		M. M.	K. F.	I alt Total	M. M.	K. F.	I alt Total	M. M.	K. F.	I alt Total	
12	Akutt poliomiyelitt <i>Acute polio- myelitis</i>	-	1	1	-	-	-	-	1	1	
17	Infeksjøs hepatitt <i>Infectious hepa- titis</i>	-	1	1	-	1	1	-	2	2	
18	Ondartede svelster <i>Malignant neoplasms</i>	15	5	20	3	3	6	18	8	26	
22	Karlesjoner i sentralnervesystemet <i>Vascular lesions affecting central nervous system</i>	6	1	7	1	1	2	7	2	9	
25	Kronisk revmatisk hjertesykdom <i>Chronic rheumatic heart disease</i> .	1	-	1	-	-	-	1	-	1	
26	Arteriosklerotisk og degenerativ hjertesykdom <i>Arteriosclerotic and degenerative heart disease</i> ...	9	7	16	1	1	2	10	8	18	
27	Andre hjertesykd. <i>Other diseases of heart</i>	3	3	6	-	-	-	3	3	6	
29	Hypertoni uten hjertesykdom <i>Hypertension without mention of heart</i>	1	-	1	-	-	-	1	-	1	
30	Influensa <i>Influenza</i>	-	1	1	-	-	-	-	1	1	
31	Lungebetennelse <i>Pneumonia</i>	-	4	4	-	1	1	-	5	5	
37	Leverkirrose <i>Cirrhosis of liver</i> ..	3	-	3	-	-	-	3	-	3	
38	Nefritt og nefrose <i>Nephritis and nephrosis</i>	2	-	2	1	-	1	3	-	3	
39	Prostatahypertrofi <i>Hyperplasia of prostate</i>	1	-	1	-	-	-	1	-	1	
46	Alle andre sykd. <i>All other diseases</i>	4	-	4	1	-	1	5	-	5	
47, 48	Ulykker og skader <i>Accidents and injuries</i>	3	-	3	-	-	-	3	-	3	
49	Selvmord <i>Suicide</i>	1	-	1	-	-	-	1	-	1	
I alt Total ..		49	23	72	7	7	14	56	30	86	

rådet på sitt bosted da de døde. Av oppgavene fra de offentlige leger framgår det nemlig at i 1953 ble 579 pasienter strøket av tuberkuloseregistrene på grunn av død. Dette svarer til 93 pct. av alle meldte dødsfall i 1953 hvor tuberkuløs sykdom var nevnt på dødsmeldingene.

Tabell 25 viser dødsfallene blant tuberkuløse delt etter de dødes kjønn og alder, særskilt for dødsfall med tuberkulose oppgitt som hovedårsak og som medvirkende årsak til døden.

Som det vil ses var mennene i begge grupper i stort flertall. Det var om lag 65 pct. menn og 35 pct. kvinner. Fordelingen på alder viser at de yngre aldersklasser er sterkere representert blant kvinnene enn blant mennene. Av tuberkulosedødsfallene blant kvinnene inntraff 35 pct. før 40-års alderen, mens blant menn 23 pct. Etter 40-års alderen er det en sterk overvekt av dødsfall blant menn. At tuberkuløse dør av annen årsak enn tuberkulose forekommer som rimelig kan være vesentlig i eldre alder. For tuberkuløse som døde etter 70-års alderen var dette tilfelle for 19 pct. og for 15 pct. av dødsfallene mellom 50 og 70 år.

Tabell 26 viser under hvilken diagnose de 86 tuberkuløse er registrert i statistikken.

Tabell 27 viser utviklingen av tuberkulosedødeligheten siden 1931 i riket, bygder og byer. Fra perioden 1931—35 til 1953 er tuberkulosedødeligheten sunket 83 pct. for menn og 91 pct. for kvinner.

Tabell 27. Dødeligheten av tuberkulose i alt og av lungetuberkulose pr. 10 000 innbyggere.

Mortality rates from all forms of tuberculosis and tuberculosis of lungs per 10 000 population.

Årlig gjennomsnitt År Annual average Year	Tuberkulose i alt <i>All forms of tuberculosis</i>						Lungetuberkulose <i>Tuberculosis of lungs</i>					
	Riket <i>The whole country</i>			Byg- der <i>Rural distr.</i>	Byer <i>Towns</i>	Riket <i>The whole country</i>			Byg- der <i>Rural distr.</i>	Byer <i>Towns</i>		
	M. M.	K. F.	I alt Total			M. M.	K. F.	I alt Total				
1931–35.....	12,5	12,4	12,4	12,3	12,7	10,0	10,3	10,2	10,0	10,6		
1936–40.....	9,6	8,6	9,1	9,1	9,2	7,7	7,1	7,4	7,3	7,6		
1941–45.....	8,4	6,1	7,2	7,1	7,4	6,9	5,1	6,0	5,8	6,3		
1946–50.....	5,6	3,9	4,7	4,6	5,0	4,7	3,2	3,9	3,8	4,3		
1951.....	2,9	1,9	2,4	2,3	2,5	2,4	1,6	2,0	1,9	2,3		
1952.....	2,5	1,5	2,0	2,0	2,0	2,1	1,2	1,7	1,7	1,7		
1953.....	2,1	1,1	1,6	1,6	1,7	1,8	0,9	1,3	1,3	1,5		

¹ Aker medregnet.

Hvorledes tuberkulosedødeligheten stilte seg for menn og kvinner i de enkelte aldrer i årene 1951—53 framgår av tabell 28 hvor dødeligheten er beregnet særskilt for lungetuberkulose og alle former av tuberkuløs sykdom. I tabell 29 er den gjennomsnittlige dødelighet i denne 3-års perioden sammenliknet med forholdet i tidligere år.

Tabell 28. Tuberkulosedødeligheten etter kjønn og alder
pr. 10 000 innbyggere.

Tuberculosis mortality by sex and age per 10 000 population.

Alder Age	Døde pr. 10 000 innb. Death rates per 10 000 popul.					
	Menn Males			Kvinner Females		
	1951	1952	1953	1951	1952	1953
Tuberkulose, alle former <i>All forms of tbc.</i>						
0—4 år years	0,8	0,4	0,4	0,5	0,7	0,5
5—9 » »	0,1	0,3	—	0,5	0,3	0,1
10—14 » »	0,2	0,2	—	0,2	—	—
15—19 » »	0,8	0,6	0,4	0,3	0,6	0,2
20—24 » »	1,2	1,5	0,6	1,5	1,0	0,7
25—29 » »	2,7	2,5	1,0	2,4	2,3	0,8
30—34 » »	4,5	2,8	1,6	2,6	1,6	1,6
35—39 » »	4,0	2,6	2,1	2,6	2,1	1,6
40—44 » »	2,3	2,0	2,1	2,5	1,5	1,2
45—49 » »	4,4	3,5	2,8	2,2	1,0	1,5
50—54 » »	4,2	4,7	3,9	2,3	1,5	1,4
55—59 » »	4,7	4,6	4,2	1,9	3,0	1,6
60—64 » »	4,2	4,2	5,5	2,2	1,3	1,0
65—69 » »	5,5	7,2	6,6	3,8	3,1	2,5
70—74 » »	9,1	7,6	6,9	4,1	3,9	2,8
75—79 » »	8,3	5,6	8,1	3,2	4,0	2,7
80 år og over and over	6,9	6,3	4,1	5,2	3,9	5,0
I alt Total	2,9	2,5	2,1	1,9	1,5	1,1
Lungetuberkulose <i>Pulmonary tbc.</i>						
0—4 år years	0,1	—	0,2	0,1	0,1	0,1
5—9 » »	—	—	—	—	0,1	—
10—14 » »	0,1	—	—	0,1	—	—
15—19 » »	0,4	2,0	0,4	0,3	0,6	0,2
20—24 » »	1,0	1,2	0,5	1,3	0,6	0,6
25—29 » »	2,5	2,4	0,8	2,0	1,7	0,8
30—34 » »	3,9	2,2	1,5	2,3	1,4	1,4
35—39 » »	3,4	2,3	1,7	2,5	1,7	1,3
40—44 » »	1,8	1,8	2,1	2,5	1,3	1,2
45—49 » »	3,9	3,2	2,3	1,9	0,9	1,1
50—54 » »	3,8	4,1	3,3	1,6	1,4	0,8
55—59 » »	3,8	4,1	3,4	1,7	2,5	1,2
60—64 » »	4,0	3,6	4,8	1,9	1,3	0,8
65—69 » »	4,7	6,3	6,3	3,5	2,7	2,5
70—74 » »	7,6	7,4	5,9	3,5	3,9	1,8
75—79 » »	7,9	5,6	6,7	2,9	3,4	2,5
80 år og over and over	6,9	5,5	4,1	4,6	3,6	4,7
I alt Total	2,4	2,1	1,8	1,6	1,2	0,9

Den overveiende del av tuberkulosedødsfallene i voksne alder skyldes lungetuberkulose, og andre former har relativt liten betydning. Blant barn spiller andre former enn lungetuberkulose, særlig tuberkulose i hjernen og sentralnervesystemet, en forholdsvis stor rolle. I perioden 1951—53 utgjorde disse former av tuberkulose 56 pct. av tuberkulosedødsfallene blant gutter under 10 år og 73 pct. blant piker i samme aldersklasser. Dødeligheten av tuberkuløs meningitt og andre former for tuberkulose i sentralnervesystemet er gått sterkt tilbake, særlig etter innføring av kjemoterapien.

Tabell 29. Dødeligheten av tuberkulose etter kjønn og alder.

Tuberculosis mortality by sex and age.

Alder Age	Døde pr. 10 000 innbyggere Deaths per 10 000 population									
	Menn Males					Kvinner Females				
	1931– 35	1936– 40	1941– 45	1946– 50	1951– 53	1931– 35	1936– 40	1941– 45	1946– 50	1951– 53
0– 4 år years	5,6	3,8	2,6	1,3	0,6	5,9	3,7	2,7	1,4	0,5
5– 9 » » ..	2,0	1,8	1,7	0,8	0,1	2,3	2,0	1,3	0,8	0,3
10–14 » » ..	3,0	2,0	1,5	0,6	0,1	4,1	2,7	1,5	1,0	0,1
15–19 » » ..	10,1	7,2	5,1	2,8	0,6	14,6	8,1	4,9	3,4	0,4
20–24 » » ..	21,5	13,7	10,9	5,6	1,1	21,6	14,6	8,8	6,0	1,1
25–29 » » ..	23,3	16,0	11,5	7,2	2,1	23,4	15,4	10,0	6,7	1,8
30–39 » » ..	19,1	14,7	11,8	7,3	2,9	17,7	12,5	8,2	5,0	2,0
40–49 » » ..	13,5	11,6	10,7	7,5	2,8	11,6	7,6	6,6	4,3	1,7
50–59 » » ..	11,6	9,4	9,8	7,7	4,4	9,6	6,8	5,1	3,5	1,9
60–69 » » ..	13,9	10,5	10,1	8,5	5,5	10,5	7,6	7,0	4,0	2,2
70–79 » » ..	13,4	10,2	11,7	9,6	7,6	11,3	8,7	7,3	5,6	3,5
80 år og over and over	8,3	7,0	8,3	10,0	5,7	9,8	8,1	6,4	4,6	4,7
I alt Total	12,5	9,6	8,4	5,6	2,5	12,4	8,6	6,1	3,9	1,5

Tabell 30. Dødsfall av tuberkulose i hjernen og sentralnervesystemet pr. 100 000 innbyggere.

Mortality rates from tuberculosis of meninges and central nervous system.

Årlig gjennomsnitt <i>Annual average</i>	Menn Males						Kvinner Females							
	0–4 år <i>years</i>	5–9 år	10–14 år	15–24 år	25–49 år	50 år og over and over	All aldrer <i>All ages</i>	0–4 år	5–9 år	10–14 år	15–24 år	25–49 år	50 år og over and over	All aldrer <i>All ages</i>
1936–1940 ...	28,7	12,5	9,8	13,4	6,6	1,4	9,3	26,0	13,6	11,3	13,0	3,8	1,5	7,8
1941–1945 ...	15,1	10,8	9,0	11,1	4,3	1,1	6,6	17,8	7,6	7,7	7,9	2,9	0,8	5,0
1946–1950 ...	8,1	4,7	2,3	4,7	2,6	0,1	3,2	7,9	5,7	3,9	4,3	1,8	0,3	2,8
1951–1953 ...	3,1	0,7	0,3	0,9	0,9	0,7	1,0	3,8	2,2	0,3	0,5	0,6	0,1	0,9
Nedgang i pct. 1936–1940 til 1951–1953 Decrease	89,2	94,4	96,9	93,3	86,4	50,0	89,2	85,4	83,8	97,3	96,2	84,2	93,3	88,5

Utviklingen av den samlede tuberkulosdødelighet i fylkene fra 1931–35 til 1951–53 vil ses av tabell 31. Når det gjelder dødeligheten av tuberkulose blant menn og kvinner i de enkelte aldersklasser i de forskjellige deler av landet, viser en til de undersøkelser som er foretatt for perioden 1929–32 og 1949–52 som er offentliggjort i oversikten over Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene for 1952.

Tabell 31. Dødeligheten av tuberkulose i de enkelte fylker pr. 10 000 levende. Direkte beregnede kvotienter.
Tuberculosis mortality by counties. Crude death rates.

Fylker Counties	1931– 1935	1936– 1940	1941– 1945	1946– 1950	1951– 1953	Nedg. 1936–40 til 1951–53 i pct. <i>Decrease</i>
Østfold	10,8	8,1	6,5	4,1	2,0	75
Akershus	8,3	6,0	4,7	2,9	1,4	77
Oslo	12,5	8,5	6,8	4,8	1,7	80
Hedmark	10,5	7,6	6,4	4,4	1,8	76
Oppland	9,7	5,6	4,6	3,0	1,8	77
Buskerud	10,3	6,8	6,0	3,6	1,6	76
Vestfold	10,7	7,4	6,0	4,1	1,7	77
Telemark	11,4	8,0	6,8	4,2	2,0	75
Aust-Agder	12,0	8,7	7,8	4,8	1,9	78
Vest-Agder	12,6	9,7	7,4	4,1	2,1	78
Rogaland	13,5	9,2	7,6	4,4	1,9	79
Hordaland	12,3	8,7	6,3	3,6	1,3	85
Bergen	11,2	8,4	6,9	4,6	2,4	71
Sogn og Fjordane	13,7	9,0	6,9	4,1	1,8	80
Møre og Romsdal	14,2	10,4	7,8	5,2	1,8	83
Sør-Trøndelag	16,0	12,9	9,8	7,1	2,7	79
Nord-Trøndelag	13,6	10,5	7,7	5,5	2,0	81
Nordland	15,4	12,3	9,6	6,6	2,7	78
Troms	17,0	15,1	11,9	8,5	3,9	74
Finnmark	20,0	15,1	12,7	9,3	3,9	74
I alt Total	12,4	9,1	7,2	4,7	2,0	78

9. Dødeligheten av ondartede svulster.

Oppgave over dødsfall av ondartede svulster finnes i de detaljerte tabeller over dødsårsakene, nr. IV—VII på side 88, 122, 130, 150 og 168.

I 1953 ble det i alt registrert 5 266 dødsfall av ondartede svulster, av disse 2 607 menn og 2 659 kvinner. Tallet på dødsfall av denne årsak var 5 254 i 1952 og 5 221 i 1951. Dødsfallene av ondartede svulster utgjorde 20 pct. av alle dødsfall av sykdom. I 1953 ble det registrert 68 dødsfall av godartede svulster og 89 av svulster av uspesifisert art. Ved 26 kreftdødsfall var tuberkulose oppført som medvirkende dødsårsak på dødsmeldingen og i 43 tilfelle sukkersyke. Sinnsykdom er oppgitt som medvirkende dødsårsak ved 53 av kreftdødsfallene.

Dødsfallene av ondartede svulster fordele seg slik etter svulstens sete:

Tabell 32. Dødsfall av ondartede svulster i 1953, delt etter lokalisasjon.

Deaths from malignant neoplasms by site of neonplasm.

Lokalisasjon <i>Site of neoplasm</i>	Nr. i inter- nasj. liste 1948 ¹	Dødsfall i alt <i>Total number of deaths</i>		Prosentvis fordeling <i>Percentage</i>		Døde pr. 10 000 innbyggere <i>Per 10 000 popul.</i>	
		M. M.	K. F.	M. M.	K. F.	M. M.	K. F.
Munnhule og svelg <i>Buccal cavity and pharynx</i>	140-148	65	36	2,5	1,4	0,4	0,2
Fordøyelsesorg. og bukhinnen <i>Digestive organs and peritoneum</i>	150-159	1 423	1 124	54,6	42,3	8,5	6,6
Åndedrettsorg. <i>Respiratory system</i>	160-165	173	80	6,6	3,0	1,0	0,5
Brystkjertelen <i>Breast</i>	170	1	370	-	13,9	-	2,2
Urogenitalsystemet <i>Genito-urinary system</i>	171-181	475	558	18,2	21,0	2,9	3,3
Andre org. el. uten nærmere oppl. om sete <i>Other and unspecified sites</i>	190-199	220	316	8,5	11,9	1,3	1,9
De lymfatiske og bloddannende org. <i>Lymphatic and haemopoietic tissues</i>	200-205	250	175	9,6	6,5	1,5	1,0
Ondartede svulster i alt <i>Malignant neoplasms. Total</i>		2 607	2 659	100,0	100,0	15,6	15,7

¹ International detailed list.

Dødeligheten av alle former av kreft var i 1953 15,6 pr. 10 000 for menn og 15,7 for kvinner. Den lokalisasjon som forekom hyppigst var kreft i fordøyelsesorganene. Av alle dødsfall av ondartede svulster blant menn faller 55 pct. på kreft i fordøyelsesorganene og bukhinnen og blant kvinner 42 pct. Dernest kommer kreft i urogenitalsystemet med henholdsvis 18 og 21 pct. Dødsfall av kreft i åndedrettsorganene utgjorde ikke fullt 7 pct. av alle kreftdødsfall blant menn og bare 3 pct. blant kvinner. For kvinnenes vedkommende falt 14 pct. av alle kreftdødsfall på kreft i brystkjertelen.

Som tabell 33 viser var dødeligheten av kreft i Norge omtrent den samme som i Sverige og Nederland, men lavere enn i Danmark og England. Blant menn er dødeligheten av kreft i respirasjonsorganene betydelig større i Danmark, Nederland og England enn i Sverige og Norge og utgjør også en større del av den samlede kreftdødelighet, i England hele 30 pct. mot bare om lag 7 pct. hos oss. Når det gjelder kreft i fordøyelsesorganene, er også her dødeligheten høyere i Danmark og England enn i Sverige, Norge og Nederland, men forskjellen er langt mindre enn for kreft i respirasjonsorganene.

Tabell 33. Dødeligheten av ondartede svulster i forskjellige land.

Mortality from malignant neoplasms in various countries.

	Lokalisasjon Site of neoplasm							
	Fordøyelses-organene Nr. 150-159		Respirasjons-organene Nr. 160-165		Andre lokalisasjoner Other sites		I alt Total Nr. 140-205	
	M. M.	K. F.	M. M.	K. F.	M. M.	K. F.	M. M.	K. F.
Pr. 10 000 innbyggere Per 10 000 population								
Norge Norway 1953	8,5	6,6	1,0	0,5	6,1	8,6	15,6	15,7
Danmark Denmark 1953	9,2	7,9	2,4	0,7	6,6	10,3	18,2	18,9
Sverige Sweden 1952	8,4	7,0	1,3	0,7	6,0	9,9	15,7	16,6
England og Wales 1953	9,2	7,9	6,5	1,1	5,7	9,3	21,4	18,3
Nederland Netherlands 1952 ...	7,7	7,0	3,0	0,4	4,7	7,4	15,4	14,8
Pct. av alle dødsfall av ondartede svulster Per cent of all deaths from malignant neoplasms								
Norge Norway	54	42	7	3	39	55	100	100
Danmark Denmark	51	42	13	4	36	54	100	100
Sverige Sweden	54	42	8	4	38	54	100	100
England og Wales	43	43	30	6	27	51	100	100
Nederland Netherlands	50	47	20	3	30	50	100	100

Tabell 34. Dødsfall med ondartet svulst oppgitt som hovedårsak eller medvirkende årsak til døden i 1953.

Deaths from malignant neoplasm registered as underlying or contributory cause of death.

	Alder Age						I alt Total
	Under 30 år years	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år og over years and over	
Dødsfall i alt med kreft oppgitt på dødsmeldingen Total number of deaths with mention of malignant neoplasm on the death certificate	160	168	416	889	1 282	2 458	5 373
Av disse: Of these:							
Dødsfall med kreft som hovedårsak: Deaths from malignant neoplasm as underlying cause:							
Menn Males	88	77	181	387	642	1 232	2 607
Kvinner Females ...	70	89	233	493	616	1 158	2 659
I alt Total	158	166	414	880	1 258	2 390	5 266
Dødsfall med kreft som medvirkende årsak: Deaths with malignant neoplasm as contributory cause:							
Menn Males	1	-	1	3	15	37	57
Kvinner Females ...	1	2	1	6	9	31	50
I alt Total	2	2	2	9	24	68	107

I 1953 forekom det i 107 tilfelle at en eller annen form for kreft var oppført på dødsmeldingen, men hvor pasienten etter legens skjønn er død av en annen årsak. Det samlede antall dødsfall blant personer hos hvem en ondartet svulst er blitt diagnostisert eventuelt først ved seksjon, blir altså 5 373. Disse dødsfall fordeler seg etter kjønn og alder som tabell 34 viser.

De fleste personer for hvem det foreligger opplysning om kreft som medvirkende årsak på dødsmeldingen, er død av en kar- eller hjertesykdom.

Tabell 35. Dødsfall med opplysning om ondaret svulst som medvirkende årsak til døden i 1953.

Number of deaths with malignant neoplasm as contributory cause of death.

Internasjonal nr. (B)	Hoveddødsårsak <i>Underlying cause of death</i>	Lokalisasjon <i>Site of neoplasm</i>								I alt Total		
		Munn- hule og svelg	Fordøy- elsesorg. og bukhinnen	Ånde- dretts- org.	Bryst- kjerte- len	Uro- genital- syste- met	Andre org. eller uten oppl. om- sete	Lym- fatiske og blod- dannede org.				
		Detaljert liste nr.:										
		140-148	150-159	160-165	170	171-181	190-199	200-205	140-205	M. ¹	K. ²	
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
1	Tuberkulose i åndedrettsorg. <i>Tuberculosis of respiratory system</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	2
12	Akutt poliomielitt <i>Acute poliomyelitis</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
22	Karlesjoner i sentralnervesyst. <i>Vascular lesions affecting central nerv. system</i>	-	-	4	2	-	1	3	2	4	-	1 6 11
25	Kronisk revm. hjertesykdom. <i>Chronic rheumatic heart disease</i>	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1 - 3
26	Arteriosklerotisk hjertesykd. <i>Arteriosclerotic heart disease</i>	-	-	6	3	1	1	-	6	7	2	3 1 17 14
27	Andre hjertesykdom. <i>Other diseases of heart</i>	-	-	1	-	-	-	1	2	1	1	1 4 3
28	Hypertoni m/ hjertesykdom <i>Hypertension with heart disease</i>	-	-	-	2	-	-	-	3	-	-	3 3
31	Lungebetennelse <i>Pneumonia</i>	1	-	1	1	-	-	2	4	2	1	1 7 6
32	Bronkitt <i>Bronchitis</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 - 1
33	Magesår <i>Ulcer of stomach</i>	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1 -
38	Nefritt og nefrose <i>Nephritis and nephrosis</i>	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1 -
39	Prostatahypertrofi <i>Hyperplasia of prostate</i>	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1 - 2 -
41	Medf. misdannelser <i>Congen. malformations</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 - 1 -
46	Alle andre sykdom. <i>All other diseases</i>	-	-	2	2	-	-	1	1	-	3	- 2 1 8 4
47, 48	Ulykker og skader <i>Accidents and injuries</i>	-	-	1	1	-	-	-	1	-	1	- 4 2
49	Selvmord <i>Suicide</i>	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	- 1 1
	I alt Total	1	-	19	11	2	2	-	15	21	11	10 4 4 7 57 50

¹ Males. ² Females.

Tabell 36. Dødeligheten av ondartede svulster etter kjønn og alder.

Death rates from malignant neoplasms by sex and age.

Alder Age	Døde pr. 10 000 innbyggere Deaths per 10 000 population									
	Menn Males					Kvinner Females				
	1941– 1945	1946– 1950	1951	1952	1953	1941– 1945	1946– 1950	1951	1952	1953
Under 30 år years	0,8	0,9	1,3	1,0	1,1	0,6	0,8	0,9	0,9	1,0
30–34 " "	1,9	2,3	2,4	1,5	3,0	2,9	3,1	1,7	2,4	2,5
35–39 " "			3,2	2,4	2,9			3,9	3,5	4,4
40–44 " "			4,4	4,8	5,8			8,4	8,4	7,5
45–49 " "	6,7	6,5	10,6	10,6	10,2	9,9	10,0	13,6	11,9	12,6
50–54 " "		20,0	16,2	14,4	16,5	23,6	23,3	20,0	17,9	21,1
55–59 " "			28,0	29,0	25,4			27,5	29,2	28,7
60–64 " "			41,2	46,6	42,5	45,9	44,8	38,9	39,4	37,7
65–69 " "	52,6	51,5	61,8	68,4	64,6			51,3	52,5	51,2
70–74 " "			96,5	102,2	104,1	85,8	87,7	81,1	77,8	69,6
75–79 " "	115,6	118,8	142,4	130,5	135,2			108,7	100,2	100,3
80 år og over years and over	149,3	182,6	189,1	191,2	165,2	126,1	143,7	151,2	140,2	132,2
I alt Total	13,3	14,7	15,5	15,8	15,6	14,2	15,3	16,2	15,8	15,7

Dødeligheten i de enkelte aldrer har forandret seg forholdsvis lite i de senere år. Før 55-års alderen dør det flere kvinner enn menn av kreft, mellom 55 og 60 år er forskjellen mellom kjønnene liten, men etter 60-års alderen finner vi med stigende alder en økende overdødelighet blant menn.

Før 1941 kan en bare skaffe sammenliknbare oppgaver over dødeligheten av karcinom og sarkom. Utviklingen i dødeligheten av disse kreftformer siden 1931, med særskilt oppgave for den viktigste lokalisasjon, magekreft, er gitt i tabell 37.

På grunnlag av de registrerte dødsfall av ondartede svulster i 1951 og 1952 er det foretatt en undersøkelse av de regionale variasjoner i dødeligheten av denne årsak. Resultatene er trykt i Sunnhetstilstanden og medisinalforholdeiene for 1952 som en viser til.

Tabell 37. Dødeligheten av karcinom og sarkom etter kjønn og alder pr. 10 000 innbyggere.

Deaths from carcinoma and sarcoma by sex and age per 10 000 population.

Alder Age	1931-35	1936-40	1941-45	1946-50	1951-53
Menn Males	Alle lokalisasjoner All sites				
Under 30 år years	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
30-39 » »	1,7	1,7	1,6	1,8	1,5
40-49 » »	7,2	6,4	6,0	5,5	5,9
50-59 » »	23,7	21,5	18,6	18,0	18,0
60-69 » »	58,3	56,1	50,8	48,1	47,9
70-79 » »	110,4	116,4	114,1	111,7	108,1
80 år og over years and over	142,5	157,0	150,6	177,9	175,3
I alt Total	12,4	12,9	12,6	13,5	13,8
Av disse i magesekken Malignant neoplasms of stomach					
Under 30 år years	0,02	0,03	0,04	0,03	0,03
30-39 » »	0,7	0,6	0,5	0,5	0,4
40-49 » »	4,1	3,2	2,6	2,2	2,4
50-59 » »	13,2	11,5	8,5	7,9	6,7
60-69 » »	32,2	29,2	23,0	21,0	20,1
70-79 » »	59,4	58,8	51,4	48,3	43,2
80 år og over years and over	66,0	72,2	59,9	72,8	70,9
I alt Total	6,5	6,4	5,5	5,7	5,5
Kvinner Females	Alle lokalisasjoner All sites				
Under 30 år years	0,4	0,3	0,3	0,3	0,4
30-39 » »	3,0	2,8	2,6	2,7	2,5
40-49 » »	11,3	10,4	9,5	9,5	9,1
50-59 » »	25,7	24,5	22,6	22,1	21,3
60-69 » »	49,1	45,6	44,3	42,5	40,5
70-79 » »	85,3	90,1	84,4	83,7	82,4
80 år og over years and over	118,6	121,2	125,2	135,1	137,1
I alt Total	13,3	13,7	13,6	14,5	14,5
Av disse i magesekken Malignant neoplasms of stomach					
Under 30 år years	0,03	0,03	0,03	0,01	-
30-39 » »	0,7	0,5	0,5	0,4	0,4
40-49 » »	2,5	2,3	1,8	1,6	1,2
50-59 » »	7,2	6,2	5,2	4,5	3,4
60-69 » »	19,8	17,3	14,7	12,1	10,4
70-79 » »	41,5	42,0	34,1	30,0	28,8
80 år og over years and over	55,2	57,3	51,9	52,7	53,3
I alt Total	5,1	5,1	4,5	4,3	4,0

10. Dødeligheten av diabetes.

I 1953 var diabetes (sukkersyke) oppført som hovedårsak på dødsmeldingen for 210 personer, mot 229 i 1952 og 274 i 1951. Dødeligheten av diabetes pr. 100 000 innbyggere var i 1953 6,3 sammenliknet med 6,9 i 1952 og 8,3 i 1951.

Som medvirkende årsak til døden var diabetes oppført på dødsmeldingen i 470 tilfelle. Det samlede tall på kjente dødsfall blant diabetikere i 1953 var altså i alt 680. Av disse var 31 pct. registrert i dødsårsaksstatistikken under sukkersyke og 69 pct. under en annen årsak.

Tabell 38 viser hvorledes disse dødsfall fordelt er etter den dødes kjønn og alder.

Som en kunne vente avtar det prosentvise antall tilfelle hvor sukkersyke er oppført som hovedårsak til døden med stigende alder, og prosenten av dia-

Tabell 38. Dødsfall blant diabetikere i 1953 etter alder.
Deaths among diabetics in 1953.

	Alder Age								I alt Total
	Under 30 år years	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70-79 år	80 år og over years and over		
Dødsfall i alt med diabetes mellitus oppgitt på dødsmeldingen: <i>Total certificates involving diabetes mellitus:</i>									
Menn <i>Males</i>	10	9	16	32	57	89	54	267	
Kvinner <i>Females</i> ...	6	12	6	32	97	180	80	413	
Dødsfall med diabetes mellitus som hovedårsak til døden: <i>Deaths from diabetes mellitus as underlying cause:</i>									
Menn <i>Males</i>	8	7	7	9	14	25	15	85	
Kvinner <i>Females</i> ...	6	6	5	13	23	48	24	125	
Dødsfall med diabetes mellitus som medvirkende årsak til døden: <i>Deaths with diabetes mellitus as contributory cause:</i>									
Menn <i>Males</i>	2	2	9	23	43	64	39	182	
Kvinner <i>Females</i> ...	-	6	1	19	74	132	56	288	

betikere som dør av en annen årsak øker tilsvarende. Av alle registrerte dødsfall hvor diabetes er nevnt på dødsmeldingen, er diabetes oppført som hovedårsak for 66 pct. av dem som er døde under 50-års alderen, for 27 pct. av dem som er døde mellom 50 og 70 år og bare for 25 pct. av dem som er døde i alderen 70 år og derover.

Tabell 39 viser de registrerte dødsfall blant diabetikere delt etter dødsårsak. I 95 tilfelle var diabetes oppført som eneste dødsårsak, og i 115 tilfelle var også oppført en eller annen medvirkende årsak. For de 470 dødsfall hvor diabetes var oppført som medvirkende dødsårsak på dødsmeldingen, var hovedårsaken i de fleste tilfelle arteriosklerotisk eller degenerativ hjertesykdom, karlesjon i sentralnervesystemet og hypertoni.

Tabell 39. Dødsfall blant diabetikere i 1953 etter årsak.
Deaths among diabetics in 1953.

	A ¹			B ²			A+B ³		
	Menn Males	Kvinner Females	I alt Total	M. M.	K. F.	I alt Total	M. M.	K. F.	I alt Total
Dødsfall i alt med diabetes mellitus oppgitt på dødsmeldingen <i>Total certificates involving diabetes mellitus</i> ...	85	125	210	182	288	470	267	413	680
Diabetes mellitus	36	59	95	-	-	-	36	59	95
Alle andre sykdommer <i>All other diseases</i>	49	66	115	182	288	470	231	354	585
Av disse: <i>Of which:</i>									
Arteriosklerotisk og degenerativ hjertesykd. <i>Arteriosclerotic and degenerative heart disease</i> (B 26)	3	3	6	52	72	124	55	75	130
Karlesjoner i sentralnervesystemet. <i>Vascular lesions affecting central nervous system</i> (B 22)	7	10	17	29	60	89	36	70	106
Hypertoni (med og uten hjertesykd.) <i>Hypertension (with and without heart diseases)</i> (B 28, B 29)	4	6	10	5	39	44	9	45	54
Lungebetennelse og bronkitt <i>Pneumonia and bronchitis</i> (B 31, B 32)	5	12	17	9	20	29	14	32	46
Ondartede svelster <i>Malignant neoplasms</i> (B 18)	-	-	-	23	20	43	23	20	43
Nefritt og nefrose <i>Nephritis and nephrosis</i> (B 38)	11	8	19	9	12	21	20	20	40
Andre hjertesykdommer <i>Other diseases of heart</i> (B 27)....	2	2	4	9	14	23	11	16	27
Tuberkulose, alle former <i>Tuberculosis, all forms</i> (B 1, B 2)	-	-	-	5	9	14	5	9	14
Ulykker (unnt. motorkjøretøyulykker) <i>Accidents (other than those from motor vehicles</i> (BE 48)	-	-	-	2	7	9	2	7	9
Leverkrose <i>Cirrhosis of liver</i> (B 37)	1	-	1	2	3	5	3	3	6
Andre årsaker <i>Other causes</i> ..	16	25	41	37	32	69	53	57	110

¹ A = Dødsfall med diabetes mellitus som hovedårsak til døden. *Deaths from diabetes as underlying cause.*

² B = Dødsfall med diabetes mellitus som medvirkende årsak til døden. *Deaths with diabetes mellitus as contributory cause.*

³ A + B = Dødsfall i alt med diabetes oppgitt på dødsmeldingen. *Total certificates involving diabetes mellitus.*

11. Dødeligheten av karlesjoner i sentralnervesystemet og sykdommer i kretsløpsorganene.

Som nevnt skyldes for tiden de fleste dødsfall karlesjoner i sentralnervesystemet, hjertesykdommer og andre sykdommer i kretsløpsorganene. Blant personer mellom 60 og 70 år skyldes 48 pct. av alle dødsfall sykdomstilstander som hører inn under disse diagnosegrupper, og blant personer mellom 70 og 80

år hele 55 pct. I 1953 ble det i alt meldt 4 148 dødsfall av karlesjoner i sentralnervesystemet og 7 826 dødsfall av hjertesykdommer og andre sykdommer i kretsløpsorganene. Av disse faller hele 58 pct. på de arteriosklerotiske og degenerative hjertesykdommer.

I 1953 har en undersøkt spesielt i hvilken utstrekning hypertoni er nevnt på dødsmeldingen i forbindelse med en karlidelse i sentralnervesystemet. Det forelå opplysning om hypertoni for 332 eller 18 pct. av alle dødsfall blant menn og for 535 eller 23 pct. av kvinnene registrert under nr. 330—334.

For sykdommer i kretsløpsorganene har en notert de tilfelle hvor det var opplyst på dødsmeldingen at den direkte dødsårsak var en karlidelse i sentralnervesystemet. Hvor ofte dette forekom, framgår av følgende tabell:

Tabell 40. Dødsfall i 1953 registrert under sykdommer i kretsløpsorganene kombinert med en cerebral lidelse.
Deaths from diseases of the circulatory system combined with a vascular lesion affecting central nervous system.

Hoveddødsårsak <i>Underlying cause of death</i>	Menn <i>Males</i>		Kvinner <i>Females</i>	
	A ¹	B ²	A ¹	B ²
Dødsfall av: <i>Deaths from:</i>				
Kronisk revmatisk hjertesykd. <i>Chron. rheum. heart disease</i> (Nr. 410—416)	12	129	26	149
Arteriosklerotisk og degenerativ hjertesykdom <i>Arteriosclerotic and degenerative heart disease</i> (Nr. 420—422)	105	2 440	132	1 869
Andre hjertesykdommer <i>Other diseases of heart</i> (Nr. 430—434)	65	430	94	491
Hjertesykdom med hypertoni, nefrosklerose <i>Hypertension with heart disease, nephrosclerosis</i> (Nr. 442, 443, 446)	73	217	125	358
Prosentvis fordeling: <i>Percentage proportion:</i>	%	%	%	%
Nr. 410—416	9	91	15	85
» 420—422	4	96	7	93
» 430—434	13	87	16	84
» 442, 443, 446	25	75	26	74

¹ A = Med en tilstand under nr. 330—334 som direkte dødsårsak. *With a condition under no. 330—334 as direct cause of death.*

² B = Uten opplysning om cerebral lidelse. *Without mention of vascular lesion.*

For om lag fjerdeparten av alle dødsfall av hjertesykdom med hypertoni eller nefrosklerose, er oppgitt at den direkte dødsårsak var en karlidelse i sentralnervesystemet. Langt sjeldnere forekom dette ved kronisk revmatiske, arteriosklerotiske og degenerative hjertesykdommer eller andre hjertesykdommer. Kombinasjonen med en karlesjon forekom hyppigere blant kvinner enn blant menn.

Endelig kan nevnes at på dødsmeldingen for de 363 dødsfall som er registrert under nefritt (nr. 590—594) som hovedårsak, var det gitt opplysning om at det samtidig forelå en karlidelse i sentralnervesystemet (nr. 330—334) eller en lidelse i kretsløpsorganene (nr. 400—468) hos 101 eller 28 pct.

I tabell 41 er beregnet dødeligheten av karlesjoner i sentralnervesystemet og av sykdommer i kretsløpsorganene for menn og kvinner i forskjellig alder. Det kan konstateres en ganske betydelig forskjell mellom de to kjønn når det gjelder dødsfall av hjertesykdommer og andre sykdommer i sirkulasjonsorganene, og forskjellen er særlig stor i alderen mellom 50 og 60 år. Men også mellom 60

Tabell 41. Dødeligheten av karlesjoner i sentralnervesystemet og sykdommer i kretsløpsorganene.

Mortality from vascular lesions affecting central nervous system and diseases of circulatory system.

Nr. i internasj. liste 1948 ¹⁾	Diagnose Diagnosis	Menn Males						Kvinner Females						
		Under 50 år	50– 59 år	60– 69 år	70– 79 år	80 år og over	Alle aldrer Total	Under 50 år	50– 59 år	60– 69 år	70– 79 år	80 år og over	Alle aldrer Total	
		Dødsfall Number of deaths												
330-334	Karlesjoner i sentralnervesystemet	1951	42	114	279	616	650	1701	28	125	344	815	905	2217
		1952	59	105	285	646	620	1715	55	160	375	854	959	2403
		1953	49	109	323	672	673	1826	49	133	347	838	955	2322
400-468	Sykd. i kretsløpsorg. i alt	1951	190	404	695	1115	1028	3432	111	188	556	1199	1499	3553
		1952	232	457	769	1297	1122	3877	99	218	608	1454	1563	3942
		1953	205	459	852	1281	1171	3968	115	202	610	1351	1580	3858
1953														
400-402	Revmatisk feber		—	—	—	—	—	5	1	—	1	2	9	
410-416	Kronisk revm. hjertesykd.	1951	48	32	28	24	9	141	40	31	45	40	19	175
420-422	Arteriosklerotiske og degenerative hjertesykd.	1952	115	330	611	852	637	2545	32	90	320	739	820	2001
430-434	Andre hjertesykd.	1953	24	44	98	165	164	495	15	31	106	229	204	585
440-447	Hypertensjonssykd.		13	37	94	120	73	337	13	41	117	222	142	535
450-456	Sykd. i arteriene		2	10	17	107	281	417	8	5	13	106	389	521
460-468	Sykd. i vene og andre sykd. i kretsløpet		3	6	4	13	7	33	2	3	9	14	4	32
330-334	Vascular lesions affecting central nervous system	1951	Døde pr. 10 000 innbyggere Deaths per 10 000 population											
		1952	0,4	6,4	24,1	90,0	279,9	10,4	0,2	6,5	25,7	98,1	278,2	13,3
		1953	0,5	5,7	23,9	92,9	260,6	10,4	0,4	8,2	27,3	101,0	289,9	14,3
400-468	Diseases of circulatory system, total	1951	0,4	5,8	26,3	95,2	274,5	10,9	0,4	6,6	24,7	97,4	282,5	13,7
		1952	1,4	22,5	60,1	162,8	442,3	21,0	0,9	9,8	41,5	144,2	460,8	21,4
		1953	1,8	24,9	64,5	186,5	471,5	23,5	0,8	11,1	44,3	172,0	472,4	23,5
1953														
400-402	Rheumatic fever		—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	0,6	0,1
410-416	Chron. rheumatic heart disease		0,4	1,7	2,3	3,4	3,7	0,8	0,3	1,6	3,2	4,6	5,6	1,0
420-422	Arteriosclerotic and degenerative heart disease		0,9	17,6	49,7	120,8	259,8	15,3	0,3	4,5	22,7	85,9	242,5	11,8
430-434	Other diseases of heart ...		0,2	2,4	8,0	23,4	66,9	3,0	0,1	1,6	7,5	26,6	60,3	3,4
440-447	Hypertensive disease		0,1	2,0	7,6	17,0	29,8	2,0	0,1	2,1	8,3	25,8	42,0	3,2
450-456	Diseases of arteries		—	0,5	1,4	15,2	114,6	2,5	0,1	0,2	0,9	12,3	115,1	3,1
460-468	Diseases of veins and other diseases of circulatory system		—	0,3	0,3	1,8	2,9	0,2	—	0,1	0,7	1,6	1,2	0,2

¹⁾ International detailed list 1948.

og 70 år har menn en betydelig overdødelighet av disse sykdommer. Etter 70-års alderen er forskjellen forholdsvis liten.

Setter en kvinnenes dødelighet av sykdommer i kretsløpsorganene i 1953 = 100, var dødeligheten blandt menn følgende:

Under 50 år	50–59 år	60–69 år	70–79 år	80 år og over	Alle aldrer
178	243	160	116	102	104

Dødeligheten av hjertesykdommer og andre sykdommer i kretsløpsorganene har gått langt mindre tilbake enn dødeligheten av andre sykdommer. Tabell 42 viser bevegelsen i dødeligheten fra 1920 til 1953, særskilt for sykdommer i kretsløpsorganene og alle andre sykdommer i aldersklassene 50–59 år og 60–69 år. For å få sammenliknbare tall har en — på grunn av forandring i klassifikasjonsreglene — måttet betrakte dødeligheten av sykdommer i kretsløpsorganene og kronisk nefritt under ett.

Blant menn i alderen 50–59 år var det en nedgang i dødeligheten av karlesjoner og sykdommer i kretsløpsorganene fra 1920 til 1950 på 28 pct. Men i de siste par år er dødeligheten av disse årsaker steget og lå i 1953 på samme nivå som i 1930. Blant menn mellom 60 og 70 år har dødeligheten av denne sykdomsgruppen forandret seg lite siden 1920 og har endog vist en tendens til stigning. For andre sykdommer derimot, har dødeligheten gått sterkt tilbake, særlig etter krigen, og lå i 1953 i disse aldersklasser henholdsvis 47 og 42 pct. lavere enn i 1920.

Tabell 42. Dødeligheten av sykdommer i kretsløpsorganene sammenliknet med dødeligheten av alle andre sykdommer i alderen 50–69 år.

Mortality from diseases of circulatory system compared with the mortality from all other diseases.

	Døde pr. 10 000 Death rates per 10 000 popul.					Dødeligheten i 1920=100 Death rate in 1920=100				
	1920	1930	1940	1950	1953	1920	1930	1940	1950	1953
	Menn Males									
Sykdommer i kretsløpsorganene ¹										
50–59 år years.....	37,5	32,2	28,6	26,9	32,1	100	86	76	72	86
60–69 år years.....	95,4	91,0	86,7	94,4	98,9	100	95	91	99	104
Alle andre sykdommer: All other diseases:										
50–59 år years.....	74,9	60,4	59,1	45,8	39,4	100	81	79	61	53
60–69 år years.....	154,7	155,2	122,8	94,3	89,4	100	100	79	61	58
Kvinner Females										
Sykdommer i kretsløpsorganene ¹										
50–59 år years.....	29,2	27,1	25,2	18,5	17,9	100	93	86	63	61
60–69 år years.....	75,2	77,7	76,6	72,0	70,3	100	103	102	96	94
Alle andre sykdommer: All other diseases:										
50–59 år years.....	75,6	62,8	54,0	37,7	36,8	100	83	71	50	49
60–69 år years.....	126,5	112,5	109,2	84,5	71,0	100	89	86	67	56

¹ Omfatter: Karlesjoner i sentralnervesystemet, sykd. i kretsløpsorganene, kronisk nefritt. Includes: Vascular lesions affecting central nervous system, diseases of circulatory system, chronic nephritis. No. 330–334, 400–468, 592.

For kvinnene i alderen 50—59 år har dødeligheten av karlesjoner og sykdommer i kretsløpsorganene sunket betydelig mer enn blant menn i samme alder fra 1940 til 1950 og har også fortsatt å synke etter 1950. Mellom 60 og 70 år har dødeligheten av disse sykdommer forandret seg lite siden 1920, men det er ingen tendens til stigning slik det er blant menn i de samme aldersgrupper. Kvinnenes dødelighet av andre sykdommer er sunket til om lag det halve av hva den var for 30 år siden.

Den ulike utviklingen av dødeligheten for menn og kvinner når det gjelder sykdommer i kretsløpsorganene, har ført til at forskjellen mellom de to kjønnene dødelighet av disse sykdommer er blitt betydelig større enn før.

Tabell 43. M e n n s d ø d e l i g h e t n å r k v i n n e n e s d ø d e l i g h e t = 1 0 0 .

Percentage ratio of male to female mortality.

	1920	1930	1940	1950	1953
Karlesjoner i sentralnervesystemet, sykdommer i kretsløpsorganene, kronisk nefritt: <i>Vascular lesions of central nervous system, diseases of circulatory system, chronic nephritis:</i> (Nr. 330—334, 400—468, 592)					
50—59 år years	128	119	113	145	179
60—69 år years	127	117	113	131	141
Alle andre sykdommer: <i>All other diseases:</i>					
50—59 år years	99	96	109	121	107
60—69 år years	122	138	112	112	126

Det kan være interessant å sammenligne dødeligheten av hjerte- og karsykdommer i Norge med dødeligheten av de samme årsaker i en del andre land.

Som det vil ses av tabell 44 er det stor forskjell mellom landene. Dødeligheten av hjertesykdommer er betydelig lavere i Norge enn i de andre nordiske land, men ligger omtrent på samme nivå som Nederland. Det er særlig dødeligheten av arteriosklerotiske og degenerative hjertesykdommer som er relativt lav i

Tabell 44. D ø d e l i g h e t e n a v h j e r t e - o g k a r s y k d o m m e r i N o r g e s a m m e n l i k n e t m e d a n d r e l a n d .

Mortality from diseases of circulatory system in Norway compared with other countries.

Pr. 100 000 innbyggere Per 100 000 population	Karlesjoner i sentral- nerve- systemet Int. nr. 330—334	Arteriosklero- tiske og de- generative hjertesykd. Int. nr. 420—422	Andre hjerte- sykdommer Int. nr. 400—416, 430—447	Hjerte- sykdommer i alt
Norge Norway 1953	123,5	135,3	63,2	198,5
Sverige Sweden 1952	134,8	209,5	65,7	275,2
Danmark Denmark 1953	126,6	190,0	68,2	258,2
Finnland Finland 1952	119,5	196,5	71,4	267,9
Nederland Netherlands 1953 ...	94,4	147,3	39,2	186,5
Sveits Switzerland 1952	130,6	231,2	50,7	281,9
England og Wales 1953	153,7	296,8	81,5	378,3
Canada 1953	95,6	225,5	63,3	288,8
Sambandsstatene United States 1952	105,9	273,1	89,4	362,5

Norge. Når det gjelder karlesjoner og andre hjertesykdommer er forskjellen mellom de nordiske land ikke så stor.

Særlig høy dødelighet av hjertesykdommer har England og Wales og Sambandsstatene.

12. Dødsfall ved ulykker, mord og selvmord.

I tabell V, side 138, finnes oppgave over dødsfall ved ulykker, mord og selvmord i hele landet delt etter de dødes kjønn og alder, og i tabell IV b særskilt oppgave for barn under 5 år. Dødsfallene er gruppert etter de ytre omstendigheter ved skaden i samsvar med den internasjonale dødsårsaksliste, E-listen.

I 1953 omkom det 1 032 menn og 434 kvinner som følge av en ulykke, 8 menn og 4 kvinner ble myrdet og 184 menn og 73 kvinner begikk selvmord. Sammenliknet med perioden 1946—1950 har hyppigheten av voldsomme dødsfall gått litt tilbake i de siste årene. Menn er både gjennom sitt arbeid og sine fritidssyssler langt mer utsatt for ulykker enn kvinner, og i forhold til befolkningen er det over dobbelt så mange menn som kvinner som omkommer ved ulykker.

Tabell 45. Dødsfall ved ulykker, mord og selvmord blant den hjemmehørende befolkning.

Deaths from accidents, homicides and suicides among the resident population.

Årlig gjennomsnitt År <i>Annual average Year</i>	Ulykker <i>Accidents</i>			Mord <i>Homicides</i>			Selvmord <i>Suicides</i>			Voldsomme dødsfall i alt <i>Total violent deaths</i>		
	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	I alt <i>Total</i>	M. <i>M.</i>	K. <i>F.</i>	I alt <i>Total</i>	M. <i>M.</i>	K. <i>F.</i>	I alt <i>Total</i>	M. <i>M.</i>	K. <i>F.</i>	I alt <i>Total</i>
Dødsfall <i>Number of deaths</i>												
1936—1940	1 292	327	1 619	9	6	15	154	44	198	1 455	377	1 832
1941—1945	2 384	561	2 945	246	67	313	139	43	182	2 769	670	3 439
1946—1950	1 025	452	1 477	8	6	14	173	42	215	1 206	500	1 706
1946.....	1 122	476	1 598	9	1	10	167	24	191	1 298	501	1 799
1947.....	1 161	483	1 644	6	9	15	157	49	206	1 324	541	1 865
1948.....	1 058	460	1 518	10	6	16	180	42	222	1 248	508	1 756
1949.....	913	447	1 360	8	5	13	160	55	215	1 081	507	1 588
1950.....	869	396	1 265	8	6	14	200	43	243	1 077	445	1 522
1951.....	1 073	454	1 527	6	5	11	167	47	214	1 246	506	1 752
1952.....	1 090	466	1 556	6	6	12	170	59	229	1 266	531	1 797
1953.....	1 032	434	1 466	8	4	12	184	73	257	1 224	511	1 735
Dødsfall pr. million innbyggere <i>Deaths per mill. population</i>												
1936—1940	902	220	554	6	4	5	108	30	68	1 015	254	627
1941—1945	1 598	364	971	165	43	103	93	28	60	1 856	434	1 133
1946—1950	647	280	462	5	4	4	109	26	67	761	309	533
1946.....	729	300	511	6	1	3	109	15	61	843	316	576
1947.....	745	301	520	4	6	5	101	31	65	849	337	590
1948.....	671	284	475	6	4	5	114	26	69	791	313	549
1949.....	572	273	421	5	3	4	100	34	67	678	310	491
1950.....	537	241	388	5	4	4	124	26	74	666	270	466
1951.....	656	273	463	4	3	3	102	28	65	762	305	532
1952.....	660	278	468	4	4	4	103	35	69	767	317	540
1953.....	619	257	436	5	2	4	110	43	77	734	302	517

Tabell 46. Vold somme dødsfall etter kjønn og alder
pr. 10000 innbyggere.

Violent deaths by sex and age.

Alder Age	Menn Males					Kvinner Females				
	1936— 39	1946— 50	1951	1952	1953	1936— 39	1946— 50	1951	1952	1953
0–14 år years ..	4,3	5,2	4,4	4,7	4,3	1,6	2,3	2,1	1,9	1,5
15–19 » .	4,7	4,6	4,6	4,8	6,0	0,8	0,9	0,4	0,9	0,5
20–24 » .	7,9	7,2	9,9	8,4	6,6	1,3	0,9	0,6	0,4	0,6
25–29 » .	8,4	6,8	6,0	7,1	6,3	0,9	0,6	0,7	1,1	0,5
30–39 » .	8,2	6,8	7,3	7,6	5,3	1,0	0,7	0,5	0,6	0,8
40–49 » .	8,7	8,3	6,8	6,8	8,0	1,4	1,5	0,9	1,4	1,0
50–59 » .	8,7	9,7	9,4	8,3	8,4	1,8	1,8	1,7	1,8	2,1
60–69 » .	9,9	9,8	9,2	10,3	11,5	2,4	2,9	2,9	3,1	3,3
70 år og over and over	12,8	18,4	23,5	22,0	21,6	13,6	24,5	25,6	25,8	24,9
I alt Total	7,3	7,6	7,7	7,7	7,3	2,2	3,1	3,1	3,2	3,0

Blant barn under 1 år spiller ulykker temmelig liten rolle som dødsårsak. Men i alderen fra 1 til 5 år er det en eller annen ulykke som er skyld i 36 pct. av alle dødsfall blant gutter og 22 pct. av alle dødsfall blant piker. Blant barn i alderen 5 til 9 år var de tilsvarende prosenttall 41 for gutter og 26 for piker og mellom 10 og 15 år henholdsvis 54 og 28 pct.

De ytre årsaker ved de voldsomme dødsfall i de forskjellige aldrer er det gjort rede for i tabell 47.

Av ulykkene inntraff 434 eller 30 pct. under transport på land, til sjøs og i luften, 133 eller 9 pct. var ulykker under arbeid i jordbruk, industri m. m., 499 eller 34 pct. inntraff i eller ved hjemmet og 400 eller 27 pct. andre steder. Mens menn er mest utsatt for ulykker på arbeidsplassen inntraff 68 pct. av alle ulykkesdødsfall blant kvinner i eller ved hjemmet.

Landtransporten krevde i 1953 253 dødsofre, 209 menn og 44 kvinner. Av disse omkom 198 eller 78 pct. ved ulykker med motorkjøretøy, 22 ved sykkelulykker, 21 ved jernbaneulykker og 4 ved sporvognsulykker. Av dem som omkom ved trafikkulykker (unntatt jernbaneulykker) i 1953, var 42 pct. av mennene og 74 pct. av kvinnene fotgjengere som — unntatt i noen få tilfelle — alle var blitt påkjørt av motorkjøretøy.

Under transport til sjøs omkom det i 1953 163 menn og 2 kvinner, av disse 56 fiskere og 55 sjøfolk i handelsflåten.

Tabell 49 viser hvorledes hyppigheten av dødsulykker blant menn under fiske og skipsfart har endret seg i løpet av de siste 50 år, fra 31 pr. 100 000 i 1901—1905 til 9 i 1951—1953. Det vil si en nedgang på 70 pct. Denne utvikling er en følge av at sikkerheten til sjøs har økt betydelig. Overgangen til større skip både i innen- og utenrikssfart har spilt en stor rolle, likeså installering av trådløs telegraf ombord, bedre redningsmateriell og liknende.

Tallet på dødsulykker under landtransport har på den annen side økt betydelig etter at motorkjøretøy ble satt inn i trafikken under første verdenskrig. De utgjør nå 18 pct. av alle dødsulykker blant menn og 11 pct. av alle dødsulykker blant kvinner, mot bare henholdsvis 4 og 6 pct. ved begynnelsen av dette århundre.

Tabell 47. Voldsomme dødsfall i 1953 delt etter kjønn,
alder og ytre årsak.

Violent deaths by sex and age and external cause.

	Alder Age													
	Under 5 år years		5-9 år		10-14 år		15-49 år		50-70 år		70 år og over		I alt Total	
	M. ¹	K. ²	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Ulykker og skader ved: <i>Accidents and injuries in:</i>														
Landtransport <i>Land transport</i>	21	8	19	5	7	4	88	8	46	12	27	7 ³	209	44
Av disse: <i>Of which:</i>	2	-	-	-	-	-	4	1	10	-	3	1	19	2
jernbaneulykker <i>railway</i> .														
ulykker med motorkjøre- tøy <i>motor vehicle</i>	19	8	19	5	5	2	73	5	29	12	15	5 ³	161	37
andre kjøreulykker <i>others</i>	-	-	-	-	2	2	11	2	7	-	9	1	29	5
Transport til sjøs <i>Water transport</i>	-	-	1	-	4	-	121	2	32	-	5	-	163	2
Av disse: <i>Of which:</i>														
fiskere under fiske og fangst <i>in fisheries and whaling</i>	-	-	-	-	-	-	38	-	17	-	1	-	56	-
sjøfolk i handelsflåten <i>in merchant fleet</i>	-	-	-	-	-	-	48	-	6	-	1	-	55	-
andre <i>others</i>	-	-	1	-	4	-	35	2	9	-	3	-	52	2
Luftfart <i>Aircraft</i>	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	3 ³	16
Jord- og skogbruk <i>Agricul- ture and forestry</i>	-	-	-	-	1	-	8	-	13	3	6	-	28	3
Gruver, steinbrott, sandtak o. l. <i>Mine, quarry, ravel, sand-pit etc.</i>	-	-	-	-	-	-	10	-	1	-	1	-	12	-
Fabrikker, industriantlegg m. m. <i>Industrial place and premises</i>	-	-	-	-	-	-	23	-	10	-	1	-	34	-
Andre ulykker på arbeids- plassen <i>Other occupational accidents</i>	-	-	-	-	-	-	28	3	17	1	6	1	51	5
I eller ved hjemmet <i>In home or on home premises</i>	22	16	3	-	3	-	31	4	33	18	113	256	205	294
Av disse: <i>Of which:</i>														
fall <i>falls</i>	1	-	-	-	-	-	11	4	10	15	102	252	124	271
andre <i>others</i>	21	16	3	-	3	-	20	-	23	3	11	4	81	23
Andre steder <i>Other specified places</i>	38	14	46	8	20	6	118	15	59	16	33	27	314	86
Av disse: <i>Of which:</i>														
fall <i>falls</i>	1	-	1	-	2	-	13	1	14	7	18	15	49	23
drukning <i>drowning</i>	34	14	38	8	13	6	69	6	25	6	9	4	188	44
andre ulykker <i>others</i>	3	-	7	-	5	-	36	8	20	3	6	8	77	19
Ulykker i alt <i>Accidents and injuries, total</i>	81	38	69	13	35	10	442	32	211	50	192	291	1032	434
Mord i alt <i>Homicide, total</i> .	1	-	-	-	-	-	4	3	3	1	--	-	8	4
Selvmord i alt <i>Suicide, total</i>	-	-	-	-	-	-	88	27	85	38	11	8	184	73
Voldsomme dødsfall i alt <i>Violent deaths, total</i>	82	38	69	13	35	10	534	62	299	89	203	299	1224	511

¹ Males. ² Females. ³ Av disse 1 uoppg. alder *Age unknown*. ⁴ Av disse 2 med uoppg. alder.

Tabell 48. Omkomne ved ulykker under landtransport
(unntatt ved jernbaneulykker) i 1953.
Persons killed by accidents in land transport.

	Menn Males		Kvinner Females		I alt Total	
	Antall Number	Pct.	Antall Number	Pct.	Antall Number	Pct.
Fotgjengere <i>Pedestrians</i>	79	41,6	31	73,8	110	47,4
Av disse påkjørt av motorkjøretøy	73		30		103	
Syklister <i>Pedal cyclists</i>	25	13,2	7	16,6	32	13,8
Motorsyklister <i>Motorcyclists</i>	28	14,7	—	—	28	12,1
Fører eller passasjer av: <i>Occupant of:</i>						
bil eller buss <i>motor car or bus</i>	32	16,8	—	—	32	13,8
traktor eller bulldozer <i>tractor or bulldozer</i>	10	5,3	1	2,4	11	4,7
annet kjøretøy <i>other vehicle</i>	6	3,2	—	—	6	2,6
Andre, ikke spesifiserte <i>Others, unspecified</i>	10	5,2	3	7,2	13	5,6
I alt omkommet under landtransport (unnt. jernbane) <i>Total number of deaths in land transport accidents (excl. railway accidents)</i>	190	100,0	42	100,0	232	100,0

Tabell 49. Dødsfall ved transportulykker.
Accidental deaths in water- and land transport.

År Year	Dødsulykker Accidental deaths											
	under fiske og skipsfart <i>in fisheries and merchant fleet</i>				under transport med motorkjøretøy <i>in motor vehicle transport</i>				under annen land- transport <i>in other land transport</i>			
	Døde gj.snittl. pr. år <i>Annual average</i>		Pr. 100 000 innbyggere <i>Per 100 000 population</i>		Døde gj.snittl. pr. år		Pr. 100 000 innbyggere		Døde gj.snittl. pr. år	Pr. 100 000 innbyggere		
	M. ¹	K. ²	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
1901-05.....	343	1	31,1	0,1	—	—	—	—	36	8	3,3	0,6
1906-10.....	328	7	28,9	0,6	—	—	—	—	35	9	3,1	0,7
1911-15 ³	287	3	24,3	0,2	3	2	0,3	0,2	54	10	4,6	0,8
1916-20 ¹	347	2	27,7	0,2	14	4	1,2	0,3	54	13	4,3	0,9
1921-25.....	195	3	14,8	0,2	36	11	2,7	0,8	54	7	4,1	0,5
1926-30.....	224	3	16,5	0,2	54	18	4,0	1,3	41	6	3,1	0,4
1931-35.....	162	2	11,6	0,1	65	19	4,5	1,3	33	6	2,3	0,4
1936-40 ¹	308	13	21,6	0,7	82	25	5,8	1,7	44	10	3,1	0,7
1941-45 ¹	805	37	54,6	2,4	101	35	6,9	2,3	69	17	4,7	1,1
1946-50.....	158	4	10,0	0,2	84	29	5,3	1,8	36	12	2,3	0,7
1951-53.....	153	2	9,2	0,1	141	42	8,5	2,5	55	9	3,4	0,5

¹ Males. ² Females. ³ Omkomne ved krigshandlinger i første verdenskrig er ikke spesifisert. *No specification available of deaths caused by war operations in the first world war.* ⁴ Tallet på dødsfall som skyldtes krigshandlinger i den annen verdenskrig er oppgitt til 10 262, hvorav 3 638 blant norske sjøfolk i handelsflåten. *Total number of «war deaths» in the second world war amounts to 10 262, of which 3 638 among Norwegians employed in the merchant fleet.*

Tabell 50. Dødsfall ved drukning unntatt under fiske og skipsfart.

Drownings except in fisheries and merchant fleet.

År Year	Drukning Drowning														
	Under båtfart unnt. v. fiske og skipsfart ¹			Ved fall gjennom is through ice			Under bading when bathing			På annen måte others			I alt Total		
	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt
Gjennomsnittlig antall dødsfall pr. år <i>Deaths, yearly average</i>															
1921–25	63	10	73	35	6	41	45	6	51	148	40	188	291	62	353
1926–30	43	7	50	25	4	29	36	6	42	157	32	189	261	49	310
1931–35....	28	4	32	21	3	24	30	6	36	167	34	201	246	47	293
1936–40	20	4	24	13	2	15	18	6	24	162	34	196	213	46	259
1951–53	48	2	50	15	4	19	21	5	26	139	32	171	223	43	266
Dødsfall pr. 100 000 av den hjemmehørende folkemengde <i>Per 100 000 of the resident population</i>															
1921–25	4,8	0,7	2,7	2,7	0,5	1,5	3,4	0,4	1,9	11,2	2,9	6,9	22,1	4,5	13,0
1926–30	3,2	0,5	1,8	1,9	0,3	1,1	2,7	0,4	1,5	11,5	2,3	6,8	19,3	3,5	11,2
1931–35	2,0	0,3	1,1	1,5	0,2	0,9	2,1	0,4	1,3	12,1	2,3	7,1	17,7	3,2	10,3
1936–40	1,4	0,3	0,8	0,9	0,1	0,5	1,3	0,4	0,9	11,3	2,3	6,7	14,9	3,1	8,9
1951–53	2,9	0,1	1,5	0,9	0,2	0,6	1,3	0,3	0,8	8,4	1,9	5,1	13,5	2,5	8,0

¹ Occupants of small boats, except in fisheries and whaling.

Arsaken til de aller fleste dødsulykker under fiske og skipsfart er drukning, enten ved forlis eller på annen måte. I 1951–1953 druknet således 80 pct. av dem som omkom til sjøs. Dessuten druknet det i disse årene 266 personer årlig under båtfart, bading eller på annen måte. Sammenholder en oppgavene i statistikk over slike drukningsulykker fra de siste 30 år, viser det seg at det har vært en betydelig nedgang i drukningsfrekvensen, utvilsomt fordi befolkningens svømmedyktighet har økt.

Ser vi på alderen til de som omkom ved drukning, finner vi at av mennene var 25 pct. under 15 år, 55 pct. var mellom 15 og 50 år og 20 pct. over 50 år. Av drukningsulykkene blant kvinner inntraff hele 65 pct. blant piker under 15 år, 15 pct. var mellom 15 og 50 år og 20 pct. over 50 år.

Om lag halvparten av alle dødsulykker blant barn under 10 år skyldtes drukning, og i alderen 10–14 år mellom 50 og 60 pct.

I årene 1951–1953 ble det registrert 169 drukningsulykker blant barn under 5 år. Av disse druknet 44 i brønn og 13 i dam eller liknende like ved hjemmet. Vel tredjeparten av alle drukningsulykker blant småbarn var av denne typen. For større barn er det drukning under bading, ved fall gjennom is eller fra båt som forekommer hyppigst. En viktig årsak til drukning blant barn under 15 år er også fall fra kai eller brygge. Om lag 20 pct. av alle drukningsulykker i denne alder skjedde på denne måten.

Den viktigste årsak til dødsfall ved ulykker, særlig blant eldre kvinner, er fall. I 1953 var dette årsaken til 514 dødsfall, hvorav 397 var 70 år og derover. Av alle dødsfall ved ulykker blant kvinner skyldtes 69 pct. skader ved fall, etter 70-års alderen hele 90 pct. Størstedelen av disse ulykker fant sted i eller ved hjemmet. Den hyppigst forekommende skade ved fall som førte til døden var brudd av lårbeinet. I 1953 døde 328 som følge av lårbeinsbrudd, dvs. 64 pct. av alle som døde etter fall.

Tabell 51. Selvmord etter døds måten. Suicides by means.

Døds måte Means	Årlig gjennomsnitt Annual average		1951		1952		1953	
	1946—50		M. M.	K. F.	M. M.	K. F.	M. M.	K. F.
	M. M.	K. F.	M. M.	K. F.	M. M.	K. F.	M. M.	K. F.
Hengning <i>Hanging</i>	75	15	69	15	67	14	74	18
Skytning <i>Firearms</i>	39	1	36	3	36	—	49	2
Drukning <i>Drowning</i>	17	10	14	16	24	12	29	24
Fall <i>Jumping</i>	4	2	8	3	8	9	7	5
Skjærende og stikkende instru- menter <i>Cutting and piercing instruments</i>	7	1	8	—	9	1	5	1
Gift <i>Poison</i>	22	12	29	9	25	22	17	22
Andre og uoppg. måter <i>Other and unknown means</i>	9	2	3	1	1	1	3	1
I alt Total	173	43	167	47	170	59	184	73

I 1953 var det 184 menn og 73 kvinner som tok livet av seg. For menn var den hyppigste døds måten hengning og skytning og for kvinner drukning og gift.

Selvmordshyppigheten er lavest blant de unge og stiger med alderen. I alle aldersklasser er den betydelig større blant menn enn blant kvinner. De fleste selvmord i forhold til befolkningen finner vi både blant menn og kvinner i alderen 55—74 år.

Tabell 52. Selvmord etter kjønn og alder pr. 1 0 0 0 0 0 0 i n n b .
Suicides by sex and age.

Alder Age	Menn Males				Kvinner Females			
	1921 -30	1931 -40	1946 -50	1951 -53	1921 -30	1931 -40	1946 -50	1951 -53
10–14 år <i>years</i>	1	—	—	—	1	—	—	—
15–24 » »	53	45	54	31	13	11	6	10
25–34 » »	127	116	99	102	23	28	17	30
35–44 » »	172	170	142	157	31	43	30	44
45–54 » »	228	199	220	172	45	69	61	58
55–74 » »	274	252	229	238	59	50	64	83
75 år og over <i>and over</i> ..	247	195	152	152	45	34	38	54

I 1953 ble det myrdet 12 personer, 8 menn og 4 kvinner. Det forekom ingen barnemord. Hyppigheten av barnemord i Norge i de siste 50 år vil ses av tabell 41 i Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene for 1951.

13. Meldte tilfelle av epidemiske og andre smittsomme sykdommer.

Helsedirektøren har i rundskriv nr. 59/52 og nr. 60/52 fastsatt nye regler for legenes melding av epidemiske og andre sykdommer til den offentlige lege, og for de offentlige legers innberetninger til helsedirektøren. Disse trådte i kraft 1. januar 1953.

Etter Sundhetsloven av 1860, § 30 og Legeloven av 29. april 1927 skal enhver lege som får under behandling en pasient som lider av en epidemisk eller smittsom sykdom som er gjenstand for det offentliges særlige forsorg, melde dette til helserådsordføreren på det sted hvor pasienten oppholdt seg fast eller midlertidig da han søkte legen.

I rundskriv nr. 59/52 er det bestemt at følgende sykdommer i det smitterfarlige stadium skal være gjenstand for det offentliges særlige forsorg:

1. Typhus exanthematicus.	12. Febris paratyphoidea A.
2. Variola.	13. Febris paratyphoidea B.
3. Pestis.	14. Dysenteria shiga.
4. Cholera asiatica.	15. Gastroenteritis maligna infantum.
5. Rabies.	16. Pemphigus neonatorum.
6. Psittacosis.	17. Leptospirosis icterohaemorrhagica.
7. Febris recurrens.	18. Meningitis cerebrospinalis epidemica.
8. Poliomyelitis anterior acuta paralytica.	19. Febris undulans.
9. Poliomyelitis anterior acuta non paralytica.	20. Anthrax.
10. Diphtheria.	21. Trachoma.
11. Febris typhoidea.	22. Trichinosis.
	23. Apthe epizootica.

Dessuten skal legene melde følgende sykdommer når de opptrer i særlig alvorlig form og spesielle epidemiologiske forhold tilsier at isolasjon i sykehus bør komme til anvendelse: Morbilli, pertussis, parotitis epidemica, scarlatina, angina-streptococcia, erysipelas, gastroenteritis acuta.

Melding om tuberkulose og veneriske sykdommer og lepra skal skje på samme måte som før.

Når det gjelder den summariske melding som de praktiserende leger er pålagt å sende inn til helserådsordføreren hver måned eller oftere, så ble det bestemt at denne skal sendes til den offentlige lege i den kommune der legen har sitt kontor. I den summariske oppgaven skal tas med alle nye tilfelle av de sykdommer som er oppført på det fastsatte skjema og som vedkommende lege har iaktatt, uten hensyn til pasientens bosted. Hvilke sykdommer som den summariske oppgave skal omfatte, framgår av tabell X.

Ved utgangen av hver måned skal de offentlige leger som tidligere utarbeide en månedsrapport over meldte og iaktatte tilfelle av epidemiske og smittsomme sykdommer. Men disse betraktes nå som foreløpige. Fra 1. januar 1953 er de offentlige leger også pålagt å utarbeide en revidert oppgave over meldepliktige sykdommer som har forekommet i kvartalet. I kvartalsoppgaven skal oppgaven over de sykdommer som meldes nominativt spesifiseres etter pasientenes kjønn og alder. Sykdomstilfelle som meldes summarisk, skal spesifiseres bare etter kjønn.

De foreløpige månedsoppgaver og de reviderte kvartalslister fra de offentlige leger er blitt trykt hvert kvartal i Statistiske meldinger, utgitt av Statistisk Sentralbyrå.

Tabell 53. Epidemiske og andre smittsomme sykdommer* meldt av legene.
 Cases of infectious and other diseases notified by the physicians.

Årlig gjennomsnitt År Annual average Year	Akkut poliomve- litt n. lammelse	Difteri	Tyfoidfeber	Paratyfoid- feber A	Paratyfoid- feber B	Ondartet gastro- enteritt hos barn	Pemfigus hos nyfødre	Leptospirosis	Cerebrospinal- meningitis, epid.	Ervervet syphilis	Medfødt syphilis	Gonoré	Knuterosen	Plevrilitt	Lungebetennelse, krupos	Meslinger	Kikhoste	Skarlagsfeber	Strengetokok- angina,	Rosen	Gastroneuritt, akutt	Infeksjons- hepatitt	Skabb	Revmatisk feber	
1926-35	162	1079	103	142	.	58	.	28	943	57	6103	-	5200	15523	10070	10321	4017	.	2172	18763	.	15843	2674		
1936-40	264	237	59	79	.	225 ²	41	360	44	5356	1874	3464	5423	9541	11439	4457	.	2772	26984	.	10372	2205			
1941-45	743	11168	66	105	.	1082	29	257	1338	60	6023	1242	2456	12963	19845	17376	9297	.	6789	78023	³ 19947	56381	2943		
1946-50	615	1228	131	55	.	1355	12	162	1211	72	5946	681	1315	10423	13010	26656	4505	.	4744	42369	2594	31963	1617		
1930	34	1429	119	116	.	49	.	24	724	72	6429	.	5534	5671	5506	4735	8823	.	2397	23980	.	5450	2970		
1931	58	1367	153	122	.	45	.	23	543	68	6061	.	5427	5567	8163	10355	5194	.	1973	14692	.	5787	2581		
1932	111	989	88	99	.	55	.	21	435	51	5383	.	5106	5883	14064	16458	4162	.	1866	18628	.	6159	2268		
1933	236	837	56	109	.	82	.	15	393	58	5095	402	4287	4198	8063	10097	2817	.	1997	25410	.	6362	2439		
1934	359	1324	58	66	.	76	.	25	390	62	5653	1487	4231	3556	9470	6367	2951	.	2128	20260	.	6514	2351		
1935	112	625	110	111	.	83	.	22	397	51	5470	1824	4057	4700	17967	8238	3672	.	2026	19310	.	6218	2225		
1936	927	361	105	178	.	103	.	31	440	47	5359	2181	4147	5239	10765	14729	4726	.	2520	29871	.	7121	2527		
1937	175	417	49	69	.	174	.	24	364	49	5568	1972	3888	4703	6188	10755	4964	.	2480	27827	.	8523	2210		
1938	105	187	34	34	.	262	.	21	375	39	6005	1684	3461	4949	21263	9190	3691	.	2990	23672	.	9605	2252		
1939	55	72	50	46	.	289	6	29	317	57	5616	1850	3001	5886	6442	9208	5082	.	3139	24335	.	11048	2150		
1940	60	149	59	69	.	276	42	99	306	29	4230	1681	2825	6340	3046	13313	3824	.	2733	29216	.	15564	1887		
1941	1793	2605	75	52	.	405	30	495	506	41	4976	1374	2989	8566	21396	20557	6162	.	3744	77083	.	24500	1815		
1942	283	8451	55	28	.	942	37	282	1124	43	5264	1416	2687	13137	21776	16049	13919	.	7298	72429	26749	37794	2834		
1943	451	22782	88	295	.	1343	25	209	1977	79	6078	1155	2203	16282	5003	18544	11748	.	8724	84371	24666	68328	3971		
1944	411	14202	36	72	.	1399	19	171	1789	75	6996	1192	2293	16077	2986	7746	9547	.	8172	82014	15787	76784	3657		
1945	778	7850	78	77	.	1320	34	128	1293	63	6799	1073	2108	10755	47065	23984	5111	.	6009	74217	12587	74497	2438		
1946	844	3740	52	143	.	1643	10	194	1706	78	11053	1074	1991	10220	10000	38057	6780	.	5643	46324	6294	56773	2263		
1947	692	1267	38	67	.	1340	17	210	1477	88	7741	848	1701	10164	615	9678	5428	.	5366	54691	2825	41187	2018		
1948	515	601	37	27	.	1118	13	129	1311	77	5094	601	1185	9747	18008	6505	4051	.	4538	41854	1753	30755	1430		
1949	111	10	285	18	29	.	1331	16	116	860	76	3426	487	973	10089	28782	48660	4511	.	4236	34084	1301	20164	1220	
1950	706	199	246	11	12	.	1343	3	161	701	42	2415	394	727	11897	7643	30378	1755	.	3939	34899	796	10936	1156	
1951	1563	670	143	15	3	.	1311	11	112	477	51	1942	295	502	9507	22510	21318	1135	.	3791	38377	662	8478	1028	
1952	527	197	72	10	12	.	1204	5	134	306	32	1933	288	444	9449	21716	28453	912	.	3595	37473	834	5839	877	
1953	928	179	8	16	-	23	7	188	-	74	307	32	1647	238	406	15174	20599	20928	2536	41141	4399	40457	1927	4324	1161
Av disse Of which																									
Menn	510	86	3	5	-	8	4	102	-	38	182	7	1192	36	227	8095	10349	10246	1342	22015	1982	21809	953	2210	505
Kvinner	418	93	5	11	-	15	3	86	-	36	125	25	455	202	179	7079	10250	10682	1194	19126	2417	18648	974	2114	656

* For enkelte sykdommer som er tatt med har det ikke vært meldeplikt de første årene. Dette er betegnet med en prikk . i vedkommende år. ¹ Årene 1928-35. ² Gjennomsnitt ikke beregnet. ³ Årene 1942-45.

I tabell 53 er gitt et sammendrag av disse oppgavene for hele året 1953, sammenliknet med meldte tilfelle av de samme sykdommer i tidligere år.

I tabell 54 er tilfelle av de viktigste epidemiske og andre sykdommer som er blitt meldt nominativt i 1953, delt etter kjønn og alder. For enkelte sykdommers vedkommende er de tidligere offentligjorte oppgaver rettet på grunnlag av opplysninger som senere er mottatt fra de offentlige leger. Meldte tilfelle av tuberkulose er behandlet inngående i et eget kapitel.

En skal i det følgende gi et kort utdrag av de offentlige legers uttalelser om utbredelsen av de viktigste epidemiske sykdommer i 1953.

Poliomyelitt ble meldt med 928 paralytiske og 179 ikke paralytiske tilfelle i 1953 mot henholdsvis 527 og 197 i 1952. I 1953 var det Møre og Romsdal fylke som ble hardest rammet. I dette fylke ble det meldt 159 tilfelle med lammelser og 22 uten lammelser, av disse 70 i april—juni og 67 i juli—september. Det var mange som hadde respirasjonslammelser, og disse ble behandlet ved fylkessykehuset i Molde. Samtidig med poliomyelitten opptrådte det flere steder i fylket mange tilfelle av febersykdom av ukjent opprinnelse, og det er etter fylkeslegens mening mulig at det har dreid seg om lettere tilfelle av poliomyelitt.

Sør-Trøndelag hadde 80 meldte tilfelle av paralytisk og 15 av ikke paralytisk poliomyelitt, hvorav 71 ble behandlet på Sentralsykehuset i Trondheim. Av disse døde 15. Det var bare 4 distrikter i fylket hvor det ikke forekom poliomyelitt i 1953. De fleste distriktsleger melder også i dette fylke om mange febrile tilstander, som antas å ha vært abortive tilfelle av poliomyelitt uten lammelser.

I Nord-Trøndelag ble det meldt 69 tilfelle av poliomyelitt med lammelser og 20 uten lammelser. De 2 første tilfellene kom i juli måned. Det var en svensk feriegjest i Namsos og en flysoldat på Værnes flyplass som hadde vært på permisjon i Møre og Romsdal. Fylkeslegen mener derfor at disse to har brakt smitten til fylket. Begge pasienter døde. I august kom det 7 tilfelle, og maksimum nåddes i september med 36 tilfelle. I alt døde 12 av de angrepne. Også her gikk det samtidig med poliomyelittepidemien en del lettere tilfelle med meningial irritasjon. Fra Stod ble det meldt at epidemien kom overraskende i 1953 fordi det så nylig som i 1950 hadde vært en stor epidemi her. De fleste tilfellene i 1953 forekom i en liten gren i Steinkjer bygrense. Alle var menn mellom 37 og 47 år, og 3 døde.

Nordland fylke ble rammet av en epidemi med flere tilfelle enn det noen gang er registrert i et år, nemlig 146 paralytiske og 51 ikke paralytiske. Til sammenlikning kan nevnes at i 1950, da det også var en svær epidemi i fylket, ble det meldt 163 tilfelle. Epidemien i 1953 begynte med et tilfelle i Værøy i april, og dette var det første tilfellet i fylket siden oktober 1952. Senere kom det ikke flere tilfelle i Værøy eller nabodistrikturen i løpet av året. I Meløy var sykdommen meget utbredt i juli med 33 paralytiske tilfelle, hvorav 3 endte dødelig. Fylkeslegen skriver at det var påfallende mange bulbære tilfelle og at sykdommen vesentlig rammet familier som også var blitt hjemsøkt av sykdommen i 1945. I et tilfelle opptrådte også annengangs poliomyelitt med pareser hos en mann som også fikk pareser under epidemien i 1945. Etter hvert spredte sykdommen seg utover størstedelen av fylket, først i midtfylket. I alt forekom 19 dødsfall av poliomyelitt i 1953.

I Troms forekom det 5 spredte tilfelle av poliomyelitt om våren. Epidemien satte inn for alvor i juli og nådde sitt høydepunkt i september—oktober. Det siste tilfelle kom i midten av desember. Mange pasienter med serøs meningitt viste seg etter utskrivningen fra sykehus å ha fått pareser, slik at det antakelig har dreid seg om poliomyelitt også for disses vedkommende. Disse siste tilfellene er ikke kommet med i oppgavene over meldte tilfelle av poliomyelitt.

Tabell 54. Nominativt meldte tilfelle av epidemiske og andre smittsomme sykdommer¹
i 1953 delt etter kjønn og alder.

Notified cases of infectious and other diseases by sex and age.

Alder Age	Akutt poliomylitt med lammelse		Akutt poliomylitt uten lammelse		Difteri		Tyfoidfeber		Paratyfoidfeber A		Paratyfoidfeber B		Ondartet gastroenteritt hos barn		Pemfigus hos nyfødte		Leptospirosis		Cerebrospinal- meningitt, epidemisk		Syfilis, ervervet		Syfilis, medfødt		Gonore	
	M. ²	K. ³	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
0-1 år year	16	12	-	2	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	102	86	-	-	7	7	-	-	2	5	-	-
1-4 " "	69	60	13	15	1	1	1	1	2	2	2	2	3	1	-	-	-	-	10	6	-	-	-	-	8	2
5-14 " "	136	115	35	25	2	-	-	-	2	2	2	2	1	1	-	-	-	-	8	6	1	-	1	1	14	2
15-44 " "	227	210	25	41	-	3	4	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	9	118	80	2	14	1069	404
45-64 " "	32	6	4	6	-	-	-	1	1	-	-	-	1	4	-	-	-	-	2	3	37	22	-	1	53	24
65 år og over and over.	4	1	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	12	14	-	-	1	-
Uoppgett alder Unknown.	26	14	9	4	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	4	3	14	9	2	4	61	25
I alt Total	510	418	86	93	3	5	5	11	-	-	8	15	4	3	102	86	-	-	38	36	182	125	7	25	1192	455
Av disse meldt i Of which notified in																										
1. kvarthal quarter.....	11	7	1	2	-	2	2	2	-	-	8	14	-	-	30	27	-	-	11	11	35	35	-	7	264	97
2. " "	52	42	7	6	1	-	1	2	-	-	2	2	23	-	-	-	8	8	59	36	3	9	271	99		
3. " "	238	197	49	50	1	3	1	4	-	-	1	1	22	25	-	-	7	9	35	18	-	4	371	138		
4. " "	209	172	29	35	1	-	1	3	-	-	1	1	20	11	-	-	12	8	53	36	4	5	286	121		

¹ Latin translation, see page 49. ² Males. ³ Females.

I Troms gikk det også samtidig med poliomyelitten til dels utbredte influensa-liknende epidemier i miljøene eller naboskapet til paralytiske tilfelle.

I Oslo var det 21 tilfelle i 3. kvartal og hele 70 i 4. kvartal, alle paralytiske tilfelle av sykdommen. I første halvår forekom noen spredte tilfelle i byen, slik at tallet på meldte tilfelle i alt ble 95.

Tabell 55. Morbiditeten og letaliteten av poliomyelitt i 1953.

Morbidity and lethality of poliomyelitis.

Alder Age	Meldte tilfelle pr. 10 000 innb. Notified cases per 10 000 pop.				Antall dødsfall Number of deaths	Letaliteten pr. 100 tilfelle av gr. A. Lethality per 100 cases of group A			
	A. Akutt poliomyelitt med lammelse		B. Akutt poliomyelitt uten lammelse			M. Males	K. Females	M. Males	
	Menn	Kvinner	M.	K.					
0- 1 år year	5,1	4,0	-	-	2	1	12,5	8,3	
1- 4 » years	5,5	5,0	1,0	1,3	4	2	5,8	3,4	
5-14 » »	4,8	4,3	1,2	0,9	12	3	8,9	2,6	
15-44 » »	3,1	3,0	0,3	0,6	43	24	19,1	11,4	
45-64 » »	0,9	0,1	0,1	0,2	10	4	31,3	80,0	
65 år og over and over....	0,2	-	-	-	3	1	(100,0)	(100,0)	
I alt Total	3,0	2,5	0,5	0,5	74	35	14,6	8,4	

Av tyfoidfeber ble det meldt 16 tilfelle, hvorav det ene var en tysk sjømann på en fiskerbåt. Han ble innlagt på Kristiansand sykehus. I Hordaland forekom det 4 tilfelle, 2 i Lindås og 2 i Laksevåg. Ellers var tilfellene spredt utover landet.

Det er meldt 23 tilfelle av paratyfoidfeber B, mot 12 i 1951. 10 av disse opptrådte i april i Sunndalsøra i Møre og Romsdal. En mann ble først syk, og ved miljøundersøkelser viste det seg at 9 andre hadde paratyfoidbasiller i avføringen. Fylkeslegen mener at smittekilden sannsynligvis var en av mannskapet på en utenlandsk lastebåt. Helsedirektøren påbød vaksinasjon mot tyfus-paratyfus i et begrenset område, og i løpet av 2 uker ble nesten 3 400 vaksinert. Dermed ebbet epidemien ut.

I Aurskog i Akershus inntraff 2 tilfelle i mai, begge hos barn. Her ble oppdaget 7 basillebærere. Alle 9 ble isolert, og i løpet av sommeren ble alle basillefri, unntatt en gammel kone som antas å være den opprinnelige smitteklide.

Tallet på meldte tilfelle av pemphigus hos nyfødte er betydelig lavere enn før etter at en er gått over til å basere statistikken på nominative meldinger. Det ble bare meldt 188 tilfelle i 1953 mot 1 204 i 1952 og vel 1 300 i de tre foregående år.

Østfold hadde 84 tilfelle av pemphigus hos nyfødte i 1953.

I Rogaland hvor tallet på denne sykdom var oppe i 227 i 1952, ble det bare meldt 14 tilfelle i 1953.

Av cerebrospinal meningitt ble det meldt 74 tilfelle i 1953, og av disse var 30 barn under 5 år.

Av dysenteria Shiga ble det meldt 8 tilfelle i 1953 mot 16 i 1952. I Oppland forekom 2 tilfelle i Vardal i juli. I Jevnaker forekom, foruten de vanlige sommerdiarréer, like før jul en eksplosjonsaktig gastro-enteritt, lokalisert til

2 grender som pumper sitt drikkevann fra Randselva. Fæcesprøver til Folkehelseinstituttet viste dysenteri, gr. II. Prøver av drikkevannet hadde høye bakterietall. Koking av drikkevannet ble gjennomført, og epidemien stoppet opp. I alt var det omkring 50 tilfelle i desember—januar.

På en gård i Skogn i Nord-Trøndelag opptrådte et enkelt tilfelle av dysenteri. Det ble foretatt opprensing av brønnen, og det kom ikke flere tilfelle.

I Oppland opptrådte 2 tilfelle av miltbrann hos to menn i Vardal.

I 1953 ble det meldt 307 tilfelle av ervervet syfilis, dvs. praktisk talt det samme tall som i 1952. I forhold til folkemengden svarer det til 0,9 pr. 10 000 innbyggere. Av gonoré ble det meldt 1 647 tilfelle mot 1 933 i 1952. Morbiditeten var 4,9 pr. 10 000 innbyggere. Hvorledes utviklingen har vært siden 1936—40 ses av tabellen nedenfor.

Tabell 56. Meldte tilfelle av veneriske sykdommer.
Notified cases of venereal diseases.

Årlig gj.snitt Annual average År Year	Syfilis, ervervet <i>Syphilis acquired</i>		Syfilis, medfødt <i>Syphilis congenital</i>		Gonoré, uretritt <i>Gonococcal infection</i>	
	Meldte tilfelle Notified cases	Pr. 10 000 innb. <i>Per 10 000 population</i>	Meldte tilfelle Notified cases	Pr. 10 000 innb. <i>Per 10 000 population</i>	Meldte tilfelle Notified cases	Pr. 10 000 innb. <i>Per 10 000 population</i>
1936–40	360	1,2	44	0,2	5 356	18,4
1941–45	1 338	4,5	60	0,2	6 023	20,0
1946–50	1 211	3,8	72	0,2	5 946	18,6
1949	860	2,7	76	0,2	3 426	10,6
1950	701	2,1	42	0,1	2 415	7,4
1951	477	1,4	51	0,2	1 947	5,9
1952	306	0,9	32	0,1	1 933	5,8
1953	307	0,9	32	0,1	1 647	4,9

Tallet på meldte tilfelle av meslinger var omtrent det samme som i 1952. Fra Akershus ble det meldt flere tilfelle enn i 1952, de fleste i oktober—november. I Agder-fylkene og på Vestlandet hadde en til dels svære epidemier i 1953, mens disse fylkene hadde en rolig periode hva meslinger angår i 1952. I Sogn og Fjordane døde 2 barn av komplikasjoner etter meslinger. I Fjaler ble det i stor utstrekning gitt svake og spebarn injeksjoner av serum fra tidligere meslingpasienter for å forebygge sykdommen.

Også i Nordland, Troms og Finnmark var meslinger meget utbredt, og det forekom ofte komplikasjoner i form av bronchopnevmoner og otitter.

Stort sett var tallet på tilfelle av kikhoste lavere i 1953 enn i 1952, og etter de offentlige legers uttalelser ser det ut til at sykdommen gikk temmelig lett. I Sogn og Fjordane var det i stor utstrekning blitt vaksinert med «triple-vaksine», og i disse distrikter var det ingen tilfelle. Bare fra Finnmark blir det meldt om dødsfall av kikhoste, men også her viste vaksinasjonen god virkning.

Skarlagensfeber viste betydelig høyere tall i 1953 enn i 1952. Også denne sykdommen gikk lett. Det ble ofte nyttet penicillinbehandling som forkortet sykdomsforløpet og forebygde komplikasjoner.

Fra 1953 av er streptokokkangina blitt oppført som meldepliktig sykdom på de summariske månedslistene, og det ble meldt i alt 41 141 tilfelle av sykdommen i 1953. Fra Gran i Oppland blir det opplyst at det hele året igjennom forekom angina, men fylkeslegen mener at en del av tilfellene kan ha vært mononucleosis infectiosa, da sykdommen var upåvirkelig av antibiotika.

Tabell 57. Meldte tilfelle og dødsfall i gjennomsnitt pr. år av epidemiske sykdommer og letaliteten pr. 100 tilfelle av disse sykdommer.

Yearly average of notified cases and deaths of infectious diseases and the lethality per 100 cases of these diseases.

Årlig gjennomsnitt År Annual average Year	Tyoidfeber	Cerebrospinal- meningitt	Akutt poliomelitt	Skarlagensfeber	Meslinger	Kikhoste	Difteri (krupp)	Krupos lung- betennelse
1936–1940 { Tilf. Dødsfall .... Pct.	59 10 16,9	41 19 47,1	264 30 11,4	4457 30 0,7	9541 24 0,2	11439 51 0,4	237 9 4,0	5423 1002 18,5
1941–1945 { Tilf. Dødsfall .... Pct.	66 11 16,7	257 48 18,7	743 122 16,4	9297 64 0,7	19845 46 0,2	17376 59 0,3	11168 437 3,9	12963 649 5,0
1946–1950 { Tilf. Dødsfall .... Pct.	31 3 9,7	162 27 16,7	615 79 12,8	4505 12 0,3	13010 17 0,1	26656 54 0,2	1228 71 5,8	10423 338 3,2
1946 { Tilf. Dødsfall .... Pct.	52 8 15,4	194 39 20,1	844 129 15,3	6780 42 0,6	10000 35 0,4	38057 94 0,2	3740 183 4,9	10220 402 3,9
1947 { Tilf. Dødsfall .... Pct.	38 2 5,3	210 36 17,1	692 86 12,4	5428 16 0,3	615 2 0,3	9678 35 0,4	1267 80 6,3	10164 372 3,7
1948 { Tilf. Dødsfall .... Pct.	37 6 16,2	129 19 14,7	515 68 13,2	4051 2 —	18008 17 —	6505 7 0,1	601 38 6,3	9747 304 3,1
1949 { Tilf. Dødsfall .... Pct.	18 — —	116 27 23,3	121 11 9,1	4511 2 —	28782 30 0,1	48660 80 0,2	285 25 8,8	10089 293 2,9
1950 { Tilf. Dødsfall .... Pct.	11 1 9,1	161 13 8,1	905 99 10,9	1755 2 0,1	7643 3 —	30378 54 0,2	246 28 11,4	11897 321 2,7
1951 { Tilf. Dødsfall .... Pct.	15 — —	112 12 10,7	2233 212 9,5	1135 — —	22510 15 0,1	21318 8 —	143 8 5,6	9507 188 2,0
1952 { Tilf. Dødsfall .... Pct.	10 1 10,0	134 18 13,4	724 69 9,5	912 — —	21716 13 0,1	28453 22 0,1	72 6 8,3	9449 187 2,0
1953 { Tilf. Dødsfall .... Pct.	16 — —	74 13 17,6	1107 109 9,9	2536 — —	20599 18 0,1	20928 25 0,1	8 — —	15174 194 1,3

Fra Telemark skriver fylkeslegen at det i Drangedal begynte en epidemi av angina om sommeren som varte til utover høsten og hjemmiske praktisk talt hele bygden. Pasientene hadde høy feber og stygt belegg i halsen, men ble hurtig helbredet med en penicillinsprøyte.

Fylkeslegen i Sogn og Fjordane skriver at det i Innvik opptrådte hele 72 tilfelle av streptokokkangina, men noen årsak til epidemien ble ikke funnet.

I Flatanger i Nord-Trøndelag gikk en ondartet epidemi av streptokokkangina, og blant barn i alderen 5—9 år forekom det en del otitter, dels også nefritter etter sykdommen.

Tallet på meldte tilfelle av gastroenteritt var 40 457, mot 37 473 i 1952. I Aust-Agder var det temmelig høye tall, og fylkeslegen mener at det skyldtes dårlig drikkevannsforsyning. Ved Bakkebø hjem for åndssvake i Eigersund i Rogaland var det i november—desember en epidemi med 148 tilfelle i alt.

Av infeksjøs hepatitis forekom det i 1953 1 927 tilfelle, mot 834 i 1952. Det var særlig i Rogaland, Hordaland og i Trøndelag og Nord-Norge at det var forholdsvis mange tilfelle av sykdommen.

Av andre sykdommer som er omtalt kan nevnes:

Fylkeslegen i Akershus skriver at det i Enebakk var tilløp til en epidemi av lymphadenitis colli, hvor penicillin ikke syntes å være effektiv i begynnelsen av sykdommen.

Fra Sør-Trøndelag blir det meldt at i Rennebu gikk det en hårdnakket og hissig epidemi av lakkunær angina som kulminerte i november. Det ble meldt i alt 81 tilfelle. Pasientene hadde ofte høy feber og var medtatt.

14. Spedalskhet.

Ved utgangen av 1953 var det 10 spedalske i Norge. Av disse ble 9 forpleid i Pleiestiftelsen nr. 1 i Bergen og 1 utenfor anstalt i Sogn og Fjordane fylke. Det ble ikke meldt noen nye tilfelle av lepra i 1953.

Av de 9 pasientene som lå i Pleiestiftelsen ved utgangen av året hadde 2 knutet, 4 glatt og 3 blandet form av sykdommen.

15. Meldte tilfelle av tuberkulose.

I tabell X i tabellavdelingen finnes oppgave over meldte tilfelle av tuberkulose, plevritt og knuterosen, utarbeidd på grunnlag av legenes summariske oppgaver over epidemiske og andre sykdommer i 1953. Etter denne oppgaven kom det under legebehandling i året 2 528 tilfelle av lungetuberkulose, 338 av annen tuberkulose, 406 av plevritt og 238 av knuterosen.

Alle tilfelle av tuberkulose blir også meldt nominativt til den offentlige lege og innført i tuberkuloseprotokollen (registeret) på pasientens bosted. De utdrag av disse registrer som sendes inn til helsedirektøren ved utgangen av hvert år, gir et sikrere grunnlag for bedømmelsen av tuberkulosemorbiditeten enn de summariske månedsoppgavene fra legene. Fra 1. januar 1942 skal den offentlige lege motta nominative meldinger om både smittefarlig og ikke smittefarlig tuberkulose, plevritt og knuterosen.

I 1953 ble det registrert i helserådene i alt 5 095 tilfelle av tuberkuløs sykdom, mot 5 830 i 1952 og 6 668 i 1951. Hvorledes tuberkulosetilfellene fordelte seg på de forskjellige lokalisasjoner framgår av tabell 58.

Tabell 58. Meldte tilfelle av smitteførende og ikke smitteførende tuberkulose.
 Notified cases of bacillary and non bacillary tuberculosis.

Sykdomsform Disease	1946		1947		1948		1949		1950		1951		1952		1953	
	M. ¹	K. ²	M.	K.												
I. Tilfelle av smitteførende tuberkulose <i>Bacillary tuberculosis</i>																
Tuberkulose i:																
Åndedrettsorganene <i>Respiratory system</i> ..	2 593	1 766	2 364	1 742	2 312	1 669	2 273	1 694	1 937	1 533	1 995	1 623	1 885	1 299	1 714	1 153
Tarmkanalen <i>Intestines</i>	1	4	-	3	5	3	-	5	-	2	2	2	3	1	-	3
Urin. og kjønnsorg. <i>Genito-urinary system</i>	45	18	67	35	67	41	86	43	106	69	93	70	93	69	103	40
Bein og ledd <i>Bones and joints</i>	34	18	29	22	28	16	46	20	28	18	17	11	26	12	27	14
Lymfekjertler <i>Lymphatic system</i>	4	2	4	6	5	12	14	9	12	15	8	8	5	9	2	8
Huden <i>Skin and subcutaneous cellular tissue</i>	2	3	1	2	5	7	2	7	1	9	3	6	3	4	2	7
I alt Total	2 679	1 811	2 465	1 810	2 422	1 748	2 421	1 778	2 084	1 646	2 118	1 720	2 015	1 394	1 848	1 225
Av disse nye tilfelle <i>Of which new cases</i> ..	2 373	1 590	2 144	1 575	1 986	1 455	2 037	1 468	1 715	1 335	1 616	1 295	1 509	1 007	1 310	846
II. Tilfelle av ikke smitteførende tuberkulose <i>Non bacillary tuberculosis</i>																
Infiltratio pulmonum	1 146	1 176	1 116	1 106	1 226	1 098	1 079	930	903	887	719	730	668	596	550	502
Hilus-adenitt	762	782	768	683	519	537	407	480	273	296	265	283	190	198	188	180
Plevritt <i>Pleurisy</i>	926	771	749	693	572	582	473	463	333	341	238	225	225	181	174	153
Tub. i sentralnervesystemet <i>Central nervous system</i>	46	32	27	31	20	25	26	24	18	17	17	11	12	12	9	8
» » bukhinnen <i>peritoneum</i>	5	19	7	9	6	18	5	18	7	15	1	1	1	9	4	9
» » kjønnsorganene <i>genital organs</i> ...	11	4	6	6	13	11	24	10	23	10	13	7	16	13	14	9
» » bein og ledd <i>bones and joints</i> ...	59	44	79	53	91	67	72	63	95	59	60	51	92	60	50	46
» » lymfekjertlene <i>lymphatic system</i>	7	12	10	11	13	31	17	15	18	31	10	14	16	18	11	20
Miliærterebukulose <i>Disseminated tuberculosis</i>	18	23	18	16	17	22	25	11	8	12	9	6	9	8	10	3
I alt Total	2 980	2 863	2 780	2 608	2 477	2 391	2 128	2 014	1 678	1 668	1 332	1 338	1 229	1 095	1 010	930
Av disse nye tilfelle <i>Of which new cases</i>	2 903	2 775	2 674	2 491	2 345	2 267	1 945	1 862	1 569	1 534	1 202	1 174	1 094	931	878	141
III. Knuterosen <i>Erythema nodosum</i>	120	551	90	406	51	308	52	237	28	182	27	133	12	85	13	69

¹ Males. ² Females.

Tabell 59. Tilgang og avgang av registrerte tilfelle av smitteførende tuberkulose.
Registration of cases of bacillary tuberculosis.

Årlig gjennomsnitt År Annual average Year	Tilfelle innført i året <i>Cases registered</i>			Av disse nye tilfelle <i>Of which new cases</i>		Tilfelle utgått i året <i>Cases deleted</i>		Tuberkuløse under til- syn ved årets utgang <i>Patients under control at the end of the year</i>		
	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	I alt <i>Total</i>	Antall <i>Number</i>	Pct.	I alt <i>Total</i>	ved død <i>by death</i>	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	I alt <i>Total</i>
1931–35....	2 813	3 094	5 907	—	—	5 648	2 957	—	—	22 844
1936–40....	2 426	2 280	4 706	—	—	5 021	2 207	11 339	11 777	23 116
1941	2 252	1 930	4 182	—	—	4 564	1 861	10 808	10 271	21 079
1942	2 179	1 767	3 946	3 539	90	4 383	1 649	9 999	9 147	19 146
1943	2 332	1 938	4 270	3 872	91	3 615	1 651	10 319	9 300	19 619
1944	2 330	1 859	4 189	3 769	90	3 487	1 658	10 318	9 066	19 384
1945	2 561	1 667	4 228	3 712	88	3 468	1 439	11 035	9 110	20 145
1946	2 679	1 811	4 490	3 963	88	3 906	1 563	11 707	9 117	20 824
1947	2 465	1 810	4 275	3 719	87	3 968	1 455	11 904	9 038	20 942
1948	2 422	1 748	4 170	3 441	83	4 213	1 426	12 022	8 893	20 915
1949	2 421	1 778	4 199	3 505	84	3 447	1 054	12 410	9 210	21 620
1950	2 084	1 646	3 730	3 050	82	3 260	850	12 640	9 418	22 058
1951	2 118	1 720	3 838	2 911	76	3 426	771	12 859	9 506	22 365
1952	2 015	1 394	3 409	2 516	74	3 143	668	13 104	9 603	22 707
1953	1 848	1 225	3 073	2 156	70	3 431	579	13 029	9 352	22 381

Av de registrerte tuberkulosetilfellene i 1953 var 3 073 eller 60 pct. smitteførende. Av disse var 2 156 nye tilfelle mens 917 tilfelle hadde vært meldt tidligere.

Tabell 59 viser tilgang og avgang av smitteførende tuberkuløse og tallet på tuberkuløse under helserådenes tilsyn siden 1931. Som nevnt ble det i 1942 gitt nye regler for melding og registrering av tilfelle av tuberkuløs sykdom som trådte i kraft fra 1. januar 1943. Fra dette tidspunkt har en oppgave over hvor

Tabell 60. Nye tilfelle av smitteførende tuberkulose i lungene og i andre organer pr. 10 000 innbyggere.
New cases of bacillary tuberculosis of lungs and other forms of tuberculosis.

År Year	Tallet på nye tilfelle <i>New cases</i>			Pr. 10 000 innbyggere <i>Per 10 000 population</i>		
	Lungetub. <i>Tbc. of lungs</i>	Annен туб. <i>Other forms of tbc.</i>	Tuberkuløs sykdom i alt <i>Total</i>	Lungetub. <i>Tbc. of lungs</i>	Annен туб. <i>Other forms of tbc.</i>	Tuberkuløs sykdom i alt <i>Total</i>
1943	3 697	175	3 872	12,2	0,6	12,8
1944	3 619	150	3 769	11,8	0,5	12,3
1945	3 591	121	3 712	11,6	0,4	12,0
1946	3 846	117	3 963	12,3	0,4	12,7
1947	3 563	156	3 719	11,3	0,5	11,8
1948	3 278	163	3 441	10,2	0,5	10,7
1949	3 298	207	3 505	10,2	0,6	10,8
1950	2 814	236	3 050	8,6	0,7	9,3
1951	2 719	192	2 911	8,2	0,6	8,8
1952	2 325	191	2 516	7,0	0,6	7,6
1953	1 997	159	2 156	5,9	0,5	6,4

mange av de registrerte tilfelle av tuberkulose som var nye tilfelle. I 1943 utgjorde denne gruppen av pasienter 91 pct. av alle registrerte, mens 9 pct. var residiver og andre tidligere meldte tilfelle. Denne siste gruppen av pasienter har, etter hvert som tilgangen av nye tilfelle blir mindre, fått større betydning og utgjorde i 1953 hele 30 pct. av alle registrerte i de lokale tuberkuloseregistre i dette året. Det er klart at under disse forhold får en et feilaktig bilde av bevegelsen i tuberkulosemorbidityen ved slik som tidligere, å beregne denne på grunnlag av alle registrerte tilfelle. En må, likesom ved beregningen av morbidityen i de enkelte aldersklasser, legge tallet på meldte nye tilfelle til grunn for beregningen. Dette er gjort i tabell 60.

I årene 1943—1945 ble det meldt gjennomsnittlig 3 784 nye tilfelle av smitteførende tuberkulose pr. år, og i 1946 stiger tallet til 3 963. Senere har det

Tabell 61. Meldte nye tilfelle av smitteførende tuberkulose etter kjønn og alder 1946—1953.

Morbidity of new cases of bacillary tuberculosis, by sex and age.

Alder Age	Meldte tilfelle Notified cases						Pr. 10000 innb. Per 10 000 population					
	1946-50 gj.snitt	1949	1950	1951	1952	1953	1946-50 gj.snitt	1949	1950	1951	1952	1953
<i>Menn Males</i>												
0—14 år years	41	38	29	25	26	21	1,1	1,0	0,7	0,6	0,6	0,5
15—19 » »	129	122	75	86	55	56	11,4	11,4	7,0	8,3	5,4	5,5
20—24 » »	341	316	210	191	170	127	26,9	26,0	17,7	16,5	15,0	11,5
25—29 » »	356	335	292	249	237	169	25,7	23,9	21,5	18,9	18,5	13,6
30—39 » »	441	391	424	394	378	316	17,7	15,2	16,6	15,2	14,5	12,1
40—49 » »	303	285	268	222	231	227	14,2	13,5	12,2	10,0	10,2	9,9
50—59 » »	215	244	225	215	216	168	13,0	14,4	12,9	12,0	11,8	9,0
60 år og over and over ..	212	249	172	221	190	207	10,8	12,6	8,4	10,7	8,9	9,5
Uoppgitt Unknown	13	57	20	13	6	19	—	—	—	—	—	—
I alt Total	2 051	2037	1715	1616	1509	1310	13,0	12,7	10,6	9,9	9,1	7,9
<i>Kvinner Females</i>												
0—14 år years	42	26	36	39	26	29	1,1	0,7	0,9	1,0	0,6	0,7
15—19 » »	122	114	90	79	60	34	11,2	11,1	8,7	7,9	6,1	3,5
20—24 » »	291	259	225	198	126	123	23,8	22,0	19,7	17,9	11,6	11,6
25—29 » »	291	306	278	239	175	157	21,6	22,2	21,1	18,8	14,2	13,2
30—39 » »	326	336	297	298	278	204	18,1	13,1	11,8	11,6	10,7	7,8
40—49 » »	179	176	170	179	142	123	8,0	7,8	7,5	7,8	6,1	5,3
50—59 » »	99	109	97	102	87	66	5,6	5,9	5,2	5,3	4,4	3,3
60 år og over and over ..	121	120	115	149	107	93	5,1	5,0	5,4	6,0	4,2	3,6
Uoppgitt Unknown	14	22	27	12	6	17	—	—	—	—	—	—
I alt Total	1 485	1468	1335	1295	1007	846	9,2	9,0	8,1	7,8	6,0	5,0

Prosentvis nedgang i morbidityen av smitteførende tuberkulose fra 1946—50 til 1953.

Decrease of mortality of bacillary tuberculosis.

	Alder Age								
	0—14 år years	15—19 år	20—24 år	25—29 år	30—39 år	40—49 år	50—59 år	60 år og over	I alt Total
Menn Males	55	52	57	47	32	30	31	12	39
Kvinner Females	36	69	51	39	40	34	41	29	46

Tabell 62. Meldte nye tilfelle av smitteførende tuberkulose i åndedrettsorganene i de enkelte aldersklasser pr. 10 000 innbyggere.

Morbidity per 10 000 of bacillary pulmonary tuberculosis by age.

År Year	Meldte nye tilfelle Notified new cases	Alder Age									
		0-4 år years	5-9 år	10-14 år	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	
Menn <i>Males</i>											
1943....	13,9	0,9	1,6	3,0	14,3	27,3	24,0	17,1	16,4	11,5	10,3
1944....	13,6	0,7	1,1	2,0	15,4	25,0	22,8	17,4	15,3	13,5	11,6
1945....	14,7	1,0	1,5	2,0	14,0	30,0	30,7	18,6	16,4	13,2	9,2
1946....	15,4	1,1	1,4	2,5	14,0	31,7	29,3	20,5	16,4	12,5	11,3
1947....	13,5	1,0	1,0	1,7	12,3	29,1	26,8	17,0	14,8	12,5	9,3
1948....	12,4	0,7	0,3	1,6	11,4	27,2	25,1	15,3	12,3	11,5	11,9
1949....	12,1	0,7	0,6	1,4	10,5	24,5	23,3	14,4	12,1	13,6	11,7
1950....	10,0	0,4	0,4	1,1	7,0	17,0	20,1	14,8	11,3	11,7	7,8
1951....	9,5	0,1	0,1	1,3	8,2	16,0	18,0	14,0	9,1	11,2	10,1
1952....	8,6	0,2	0,4	0,9	4,8	14,5	17,3	13,1	9,4	11,1	8,6
1953....	7,2	0,1	0,2	1,0	5,3	10,4	12,7	11,0	9,1	8,3	9,0
Kvinner <i>Females</i>											
1943....	11,0	1,0	1,1	3,7	14,9	22,3	22,9	14,4	10,1	6,6	6,6
1944....	10,5	1,0	1,2	2,9	13,2	24,0	20,2	14,0	9,3	7,0	6,3
1945....	9,3	1,0	1,0	3,4	14,6	20,5	16,8	12,4	7,7	6,5	4,6
1946....	10,1	1,2	1,3	3,6	11,2	27,1	19,7	14,1	8,0	5,6	5,1
1947....	9,7	0,5	0,9	2,6	13,7	24,5	23,5	12,3	7,4	5,6	4,9
1948....	8,8	0,3	0,3	2,6	11,3	24,3	19,3	12,1	7,7	4,6	5,2
1949....	8,7	0,4	0,7	0,9	10,7	21,3	21,6	12,6	7,4	5,6	4,9
1950....	7,7	0,3	1,1	1,1	8,4	19,0	19,8	10,7	6,7	4,6	4,2
1951....	7,5	0,5	0,7	1,7	7,6	17,2	17,4	10,6	7,2	4,8	5,6
1952....	5,6	0,3	0,6	0,8	6,0	11,4	13,1	10,2	5,3	3,7	3,9
1953....	4,7	0,3	0,4	1,3	3,5	11,1	12,7	7,3	4,6	3,1	3,3

vært en betydelig nedgang, særlig fra 1950. I 1953 ble det bare meldt 2 156 nye tilfelle av smitteførende tuberkulose, som svarer til 6,4 pr. 10 000 innbyggere. I året 1946 var tuberkulosemorbiditeten 12,7 pr. 10 000. Beregnet på grunnlag av tallet på nye tilfelle er altså tuberkulosemorbiditeten på disse 7 årene sunket 50 pct. Hvis vi slik som i tidligere årsberetninger bruker tallet på alle registrerte tuberkulosetilfelle, får vi at morbiditeten av tuberkulose i 1946 var 14,5 pr. 10 000 og i 1953 9,1 og nedgangen var 37 pct.

Tabell 61 viser utviklingen av morbiditeten av alle former av smitteførende tuberkulose i de forskjellige aldrer, og tabell 62 de tilsvarende tall for tuberkulose i åndedrettsorganene.

A merke er den store forskjell i tuberkulosemorbiditeten blant menn og kvinner, særlig etter 40-års alderen, som følge av at i eldre alder har tuberkulosemorbiditeten gått betydelig mer tilbake blant kvinner enn blant menn.

De viktigste lokalisasjoner utenom lungene er urin- og kjønnsorganene og bein og ledd. Av tuberkulose i urin- og kjønnsorganene ble det meldt 166 tilfelle i 1953, av disse 143 smitteførende. Denne tuberkuloseform er blitt hyppigere i de siste årene. Av tuberkulose i bein og ledd ble det meldt 137 tilfelle i 1953, dog bare 41 i smitteførende form. Av de meldte tilfelle av disse tuberkuloseformer var henholdsvis 135 og 93 nye tilfelle. Fordelingen av disse på kjønn og alder er gitt i tabell 63.

Tabell 63. Meldte nye tilfelle av tuberkulose i urin- og kjønnsorganene og i bein og ledd.

Notified new cases of tuberculosis of genito- urinary system and of bones and joints.

År Year	I alt meldte nye tilfelle ¹ Total new cases		Alder Age									
			0-14 år years		15-29 år		30-49 år		50 år og over years and over		Uoppg. alder Age unknown	
	M. ²	K. ³	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Tuberkulose i urin- og kjønnsorganene												
1946.....	55	21	—	—	17	7	29	9	5	4	4	1
1947.....	72	36	—	—	25	13	36	22	10	1	1	—
1948.....	69	50	2	—	19	13	37	22	9	12	2	3
1949.....	98	51	2	1	20	16	53	25	15	4	8	5
1946-49.....	294	158	4	1	81	49	155	78	39	21	15	9
1950.....	118	70	1	—	26	21	66	37	25	11	—	1
1951.....	92	72	4	1	20	26	47	33	21	10	—	2
1952.....	93	69	1	1	22	16	53	38	16	11	1	3
1953.....	95	40	2	—	25	8	48	24	18	7	2	1
1950-53.....	398	251	8	2	93	71	214	132	80	39	3	7
Tuberkulose i bein og ledd												
1946.....	83	59	17	9	31	28	21	17	8	5	6	—
1947.....	101	69	12	4	40	26	28	22	18	12	3	5
1948.....	105	72	15	8	45	30	27	20	9	11	9	3
1949.....	101	73	10	5	45	35	25	23	16	7	5	3
1946-49	390	273	54	26	161	119	101	82	51	35	23	11
1950.....	104	68	14	5	34	23	34	24	15	15	7	1
1951.....	61	52	8	3	11	17	23	22	13	10	6	—
1952.....	98	53	15	4	25	19	38	19	15	7	5	4
1953.....	50	43	3	5	11	8	19	17	13	12	4	1
1950-53	313	216	40	17	81	67	114	82	56	44	22	6

¹ Smitteførende og ikke smitteførende tilfelle. Total notified cases, bacillary and non bacillary. ² Males. ³ Females.

Sammenlikner en tallet på meldte tilfelle av tuberkulose i urin- og kjønns organene og i bein og ledd i de to 4-års periodene 1946-49 og 1950-53, kan det konstateres en gjennomsnittlig øking for menn av nye tilfelle av urogenital-tuberkulose på 35 pct. og for kvinner på hele 59 pct. Denne form av tuberkulose har i de senere år forekommet hyppigere enn før i alle aldrer.

Alt i alt er det meldt færre tilfelle av tuberkulose i bein og ledd i 1950-53 enn i 1946-49. Nedgangen skyldes at det har forekommert færre tilfelle i siste periode blant personer under 30 år. Etter 30-års alderen er det meldt om lag samme antall i begge perioder.

I tabell 64 er det gitt en oversikt over bevegelsen i tallet på nye meldte tilfelle av smitteførende tuberkulose i de enkelte fylker siden 1946.

I Østlandsfylkene til og med Vestfold, hadde en maksimum av meldte nye tilfelle av smitteførende tuberkulose i 1946. Dette henger for en stor del sammen med at skjermbildefotograferingen av befolkningen i de første år etter

Tabell 64. Nye tilfelle av smitteførende tuberkulose
meldt i fylkene i 1946—1953.

Notified new cases of bacillary tuberculosis by counties.

Fylker Counties	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953
Østfold	176	143	141	134	125	95	87	95
Akershus	1 744	1 697	126	129	90	120	114	89
Oslo			536	518	414	420	364	278
Hedmark	187	132	91	150	115	94	59	81
Oppland	138	88	102	102	66	75	57	45
Buskerud	201	138	147	103	56	67	57	52
Vestfold	190	159	122	134	110	114	90	76
Telemark	131	121	99	154	109	67	59	66
Aust-Agder	92	137	74	68	51	44	77	46
Vest-Agder	105	126	136	83	82	73	69	81
Rogaland	267	257	256	283	167	146	118	177
Hordaland	192	208	161	229	188	197	109	129
Bergen	146	159	140	129	183	135	62	67
Sogn og Fjordane	69	109	67	64	62	102	58	28
Møre og Romsdal	231	202	210	207	245	244	206	129
Sør-Trøndelag	346	316	361	338	260	273	236	145
Nord-Trøndelag	133	88	122	82	67	96	91	91
Nordland	330	305	273	317	343	233	210	202
Troms	214	200	185	187	195	202	192	146
Finnmark	71	134	92	94	122	114	201	133
I alt Total	3 963	3 719	3 441	3 505	3 050	2 911	2 516	2 156

¹ Fra 1948 er Aker overført til Oslo.

frigjøringen vesentlig fant sted i det sørlige Norge, særlig på Østlandet. I Telemark ble befolkningen skjermbildefotografert i 1947, i Agder-fylkene i 1947—48, i Rogaland, Hordaland og Bergen i 1949—50. Så kom turen til Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal i årene 1950—52. I Sør-Trøndelag ble skjermbildefotograferingen av befolkningen satt i gang allerede i 1945 og fortsatte til og med 1948. I Nord-Trøndelag ble skjermildeundersøkelser foretatt i 1948—49, i Nordland i 1949—50 og i Troms og Finnmark i 1951—52. Som det vil ses var det en tydelig stigning i tallet på meldte nye tilfelle i de forskjellige fylker i tilknytning til de nevnte masseundersøkelser.

16. Fødsler og komplikasjoner ved svangerskap, fødsel og barselseng.

Etter de offisielle fødselsregistrene ble det i 1953 registrert 63 141 fødsler. Av disse var det 817 tvillingfødsler og 8 trillingfødsler og 1 firlingfødsel. Det ble i alt født 62 985 levendefødte, 992 født uten liv etter 28 ukers svangerskap. Barn født uten liv før denne tid skal ikke meldes til den offentlige registerfører (sognepresten).

I forhold til folkemengden var tallet på levendefødte barn 18,8 pr. 1 000, dvs. det samme som i 1952. I 1951 var fødselshyppigheten 18,4 pr. 1 000.

Hvis jordmor eller lege har vært til stede ved fødselen, skal denne også meldes til den offentlige lege. Jordmødrerne (legene) har plikt til å melde alle fødsler som finner sted etter 4. kalendermåned av svangerskapet. Til de offentlige leger var det i 1953 kommet melding om 63 112 fødsler. Ved disse ble det født 62 740 levende barn, 958 barn uten liv etter 28 ukers svangerskap og 241 aborter

Tabell 65. Fødsler i 1953 registrert i de offisielle fødselsregister og fødsler meldt til den offentlige lege av jordmor eller lege.

Births registered and births attended to by midwife or physician.

	Fødsler <i>Births</i>	Barn Children	
		Levende-fødte <i>Live born</i>	Født uten liv etter 28 ukers svangerskap <i>Born dead after 28 weeks of gestation</i>
Registrert i fødselsregisteret <i>Total births registered</i>	63 141	62 985	992
Meldt til den offentlige lege av jordmor/lege som har vært tilstede ved fødselen <i>Births attended to by midwife or physician</i>	62 873	62 740	958
Differanse	268	245	34

i 5.—7. svangerskapsmåned. Disse siste skal som nevnt ikke registreres i det offentlige fødselsregister som føres av sognepresten. Skal en sammenlikne de offentlige legers fødselsstatistikk som utarbeides av Byrået med utdragene av sogneprestenes registrer, må fødsler av fostre født uten liv i 5.—7. kalendermåned holdes utenfor. Fra de 63 112 fødsler som ble meldt til de offentlige leger i 1953 skal altså trekkes 239 fødsler, 237 enkeltfødsler og 2 tvillingfødsler. Tabell 65 viser forskjellen mellom oppgavene over fødte i den alminnelige fødselsstatistikk og i legenes statistikk.

I betrakting av at registreringen av fødte er meget fullstendig i Norge, skulle en kunne slutte at det nå er et fåtall fødsler som foregår uten at lege eller jordmor blir tilkalt.

Når det gjelder de offentlige legers oppgaver over fødte uten liv i 5.—7. kalendermåned, er det tall som er oppgitt i de offentlige legers statistikk (tabell XIV) sannsynligvis for lavt, fordi jordmor eller lege i stor utstrekning ikke vil bli tilkalt ved slike fødsler.

I sammendraget av jordmødrene og legenes fødselsmeldinger i tabell XIV er gitt oppgave over hvor mange av barselkvinnene var førstefødende og hvor mange var flergangsfødende og hvor mange var gifte og ugifte. Dessuten finnes oppgave over fostrenes leie og tallet på operasjoner utført av jordmødrene. Videre gis opplysning om barnas utviklingsgrad og tallet på levende- og dødfødte. For levendefødte har en også oppgave over hvor mange som døde innen 24 timer etter fødselen.

Forholdet i 1953 var følgende:

Tabell 66. Levende- og dødfødte og den perinatale dødelighet etter svangerskapets varighet i 1953.
Live born and born dead. Perinatal mortality by period of gestation.

	Barn født i Month of gestation			I alt Total
	5.-7. svanger- skaps- måned ¹	8. svanger- skaps- måned	Etter 8. svanger- skaps- måned	
Fødte barn i alt Total	514	1 308	62 117	63 939
Levendefødte Live born	273	1 059	61 408	62 740
Fødte uten liv Born dead	241	249	709	1 199
Levende fødte, men døde innen 24 timer <i>Live born but died within 24 hours</i>	120	85	132	337
Fødte uten liv pr. 100 fødte i alt	47	19	1,1	1,9
Levendefødte, men døde i 1. døgn pr. 100 levendefødte.....	44	8	0,21	0,5
Døde i 1. døgn + dødfødte pr. 100 fødte i alt	70	26	1,4	2,4

¹ Month of gestation.

Det var i alt innkommet melding om 514 barn født i 5.—7. måned. Av disse var 47 pct. dødfødte og 53 pct. levendefødte. Men av de levendefødte i denne gruppen døde 44 pct. allerede i 1. døgn. Den totale perinatale dødelighet blant disse barn var 70 pct. Sannsynligvis er den i virkeligheten større fordi en som nevnt må anta at atskillige av de meget for tidlig dødfødte fostre ikke blir meldt.

Blant barn født i 8. måned var 19 pct. dødfødte og 81 pct. levendefødte. Av disse døde 8 pct. i det 1. døgn etter fødselen. I alt døde 26 pct. av dem som var født i 8. måned enten før eller under fødselen eller i 1. døgn etter denne. Blant barn født etter 8. måned var det i 1953 1,1 pct. dødfødte. Av de levendefødte døde 0,2 pct. i 1. døgn, og den samlede perinatale dødelighet

Tabell 67. Den perinatale dødelighet¹ blant fødte delt etter svangerskapets varighet.
Perinatal mortality by period of gestation.

	Barn født i Month of gestation			I alt Total
	5.-7. måned	8. måned	Etter 8. måned	
1931-35	80	35	2,1	3,5
1936-40	78	32	1,9	3,4
1941-45	80	29	1,9	3,1
1946-50	71	25	1,6	2,8
1951-53	66	25	1,4	2,4
Nedgang 1931-35 til 1951-53 Decrease ...	18 pct.	28 pct.	33 pct.	31 pct.

¹ Dødfødte + døde i 1. døgn etter fødselen. *Born dead and died within 24 hours.*

var bare 1,4 pct. Dødeligheten omkring fødselen har gått sterkt tilbake i de siste 20 år, særlig for barn født etter 28 ukers svangerskap, dvs. i 8. kalendermåned eller senere.

Bedringen i den perinatale dødelighet henger for en vesentlig del sammen med at et stadig stigende antall kvinner føder på sykehus, klinikks eller fødehjem. Kontrollen av mødrene under svangerskapet har utvilsomt også spilt en stor rolle.

Av de fødte som ble meldt til sogneprestene ble 80 pct. født på anstalt og bare 20 pct. i hjemmet. Prosenten av fødte på klinikks i 1952 var 77 og i 1951 74. Følgende tabell viser hvorledes forholdet var i de enkelte fylker.

Tabell 68. Barn født i hjemmet og på klinikks i de enkelte fylker i 1953.

Infants born at home and in hospitals and maternity clinics in the counties.

Fylker Counties	Barn født ¹ <i>Infants born</i>			Prosent klinikkfødsler <i>Percentage occurred in hospital or maternity clinic</i>
	i privat hjem <i>in a private home</i>	på sykehus eller fødehjem <i>in hospital or maternity clinic</i>	i alt <i>total</i>	
Østfold	164	3 196	3 360	95,1
Akershus.....	121	3 587	3 708	96,7
Oslo	44	5 888	5 932	99,3
Hedmark	590	2 604	3 194	81,5
Oppland	853	2 134	2 987	71,4
Buskerud	226	2 572	2 798	91,9
Vestfold	120	2 874	2 994	96,0
Telemark	177	2 334	2 561	93,1
Aust-Agder.....	115	1 268	1 383	91,7
Vest-Agder.....	403	1 623	2 026	80,1
Rogaland	1 356	3 461	4 817	71,8
Hordaland	1 460	3 209	4 669	68,7
Bergen.....	3	1 747	1 750	99,8
Sogn og Fjordane	826	1 102	1 928	57,2
Møre og Romsdal.....	1 717	2 537	4 254	59,6
Sør-Trøndelag	822	3 009	3 831	78,5
Nord-Trøndelag.....	361	1 939	2 300	84,3
Nordland	1 878	3 110	4 988	62,3
Troms	1 172	1 574	2 746	57,3
Finnmark	624	1 127	1 751	64,4
I alt Total..	13 032	50 945	63 977	79,6

¹ Levendefødte og dødfødte. *Live born and still born.*

Tabell 69. Dødeligheten av svangerskaps- og barsels- sykdommer.

Mortality from complications of pregnancy, childbirth and the puerperium.

	Årlig gjennomsnitt <i>Annual average</i>			1951	1952	1953
	1936	1941	1946			
	40	45	50			
Tallet på fødsler <i>Confinements</i>	45 595	56 535	66 153	60 758	62 675	63 141
Dødsfall i svangerskap og under fødsel <i>Matern- nal deaths</i>	107	131	77	58	49	46
Døde pr. 1 000 fødsler <i>Deaths per 1 000 conf.</i>	2,3	2,3	1,2	1,0	0,8	0,7

Tabell 70. Dødsfall av barselfeber og svangerskapsforgiftninger.

Deaths from puerperal sepsis and toxæmia.

Årlig gj.snitt Annual average	År Year	Barselfeber etter abort eller fødsel <i>Puerperal sepsis</i>	Eklampsi <i>Puerperal eclampsia</i>	Andre svangerskaps- forgiftninger <i>Other forms of puerperal toxæmia</i>	Andre svangerskaps- og barselsyk- dommer <i>Other</i>	I alt Total
1936—1940.....	45	26		36		107
1941—1945.....	62	23		11	35	131
1946—1950.....	21	20		9	27	77
1951.....	11	15		7	25	58
1952.....	4	20		8	17	49
1953.....	6	14		4	22	46

Dødeligheten blant mødrrene var i 1953 sunket til 0,7 pr. 1 000 fødsler. I femåret 1946—50 døde av svangerskaps- og barselsykdommer 1,2 pr. 1 000, mot 2,3 i 1936—40.

De viktigste årsaker til dødsfall blant kvinner i forbindelse med svangerskap og fødsel er barselfeber og svangerskapsforgiftninger. Tallet på dødsfall av barselfeber er gått sterkt tilbake i de siste år.

Opplysninger om tallet på barn født i og utenfor ekteskap, om mødrernes alder, ekteskapets varighet, barnets nummer m. m. finnes i oversikten over Folkemengdens bevegelse for 1953 som en viser til.

17. Tannrøkt for barn i folkeskolen.

For skoleåret 1952—53 har Tannlegekontoret i Helsedirektoratet mottatt innberetninger om skoletannrøkt hos barn i folkeskolen. Disse oppgavene følger med kommunenes søknader om statstilskott til utgifter til skoletannrøkt hos barn i folkeskolen.

Etter disse innberetningene ble det i nevnte skoleår behandlet 286 082 barn i alt, av disse 83 016 i bykommunene og 203 066 i landkommunene. Bruttoutgiftene til tannrøkt for disse barn var i alt 10 422 949 kroner, av disse 4 052 242 i bykommunene og 6 370 707 i landkommunene.

Tabell 71 viser hvorledes forholdet var i landkommunene fylkesvis og i de enkelte bykommuner.

Tabell 71. Tannrøkt for barn i folkeskolen i 1952—53.
Dental care of children in public primary schools.

	Brutto- utgifter <i>Gross expendi- ture</i>	Deraf lønns- utgifter <i>Salaries</i>	Antall barn som ble behandlet <i>Children treated</i>	Antall fyllinger <i>Fillings</i>	Antall uttrek- ninger <i>Extrac- tions</i>	Antall rot- behand- linger <i>Root treatments</i>
Landkommunene <i>Rural districts</i>	Kr.	Kr.				
1 Østfold	384 669	265 703	11 440	36 162	5 036	122
2 Akershus	586 156	435 135	16 685	55 616	7 833	136
3 Hedmark	483 731	338 957	13 833	52 629	8 165	102
4 Oppland	520 404	352 818	15 082	50 327	10 304	243
5 Buskerud	322 495	210 056	9 555	33 175	4 378	143
6 Vestfold	393 021	310 183	10 187	39 465	4 150	66
7 Telemark	268 725	199 826	8 342	26 335	4 338	103
8 Aust-Agder	173 049	109 379	5 702	17 511	4 261	95
9 Vest-Agder	223 222	147 088	6 894	20 428	3 064	29
10 Rogaland	412 977	249 768	13 362	39 872	6 169	89
11 Hordaland	654 570	431 861	19 866	67 319	12 388	342
12 Sogn og Fjordane	248 750	161 786	9 901	25 334	6 895	176
13 Møre og Romsdal	340 047	230 582	13 264	36 003	7 346	74
14 Sør-Trøndelag	434 741	304 203	12 793	43 587	9 271	114
15 Nord-Trøndelag	263 772	183 836	10 021	27 047	7 128	82
16 Nordland	550 881	353 925	18 294	53 138	12 961	188
17 Troms	109 497	77 645	3 503	9 553	2 498	17
18 Finnmark ¹			4 342	9 104	2 545	171
Landkommunene i alt <i>Total</i>	6 370 707	4 362 751	203 066	642 605	118 730	2 292
Bykommunene <i>Towns</i>						
1 Fredrikstad	63 354	48 210	1 138	4 658	516	10
2 Halden	30 984	21 960	626	1 933	512	1
3 Moss	74 784	67 802	1 764	9 397	1 579	3
4 Sarpsborg	59 808	38 691	1 183	5 332	550	6
5 Oslo	1 638 649	1 354 434	29 886	148 542	13 284	166
6 Drøbak	6 059	4 040	192	394	142	15
7 Son	1 023	682	35	75	10	—
8 Hamar	36 467	29 950	960	4 328	623	47
9 Kongsvinger	5 628	3 752	201	441	152	3
10 Drammen	190 048	116 672	2 486	14 500	891	18
11 Hønefoss	12 355	11 212	322	684	5	2
12 Kongsvinger	32 886	26 024	644	4 012	316	2
13 Gjøvik	28 269	15 635	634	2 185	186	1
14 Lillehammer	21 671	16 277	489	2 238	216	12
15 Holmestrand	27 893	10 344	231	984	130	—
16 Horten	38 118	33 946	1 074	4 804	4	5
17 Larvik	36 242	25 030	724	2 175	370	—
18 Sandefjord	19 975	18 553	464	1 628	106	1
19 Stavern	4 031	2 688	135	447	83	1
20 Svelvik	5 522	3 682	175	438	105	—
21 Tønsberg	43 103	38 803	923	4 490	413	11
22 Åsgårdstrand	1 392	867	43	160	—	4
23 Brevik	6 040	4 026	195	783	84	4
24 Kragerø	11 237	8 635	410	866	284	—
25 Langesund	7 100	4 734	212	651	145	8
26 Notodden	27 338	15 785	667	2 657	376	1

¹ Behandlingen av skolebarn i Finnmark hører under folketannrøkten (jfr. lov av 28 juli 1949). Utgiftene kan ikke spesifiseres.

Tabell 71 (forts.). Tannrøkt for barn i folkeskolen
i 1952—53.

	Brutto- utgifter	Derav lønns- utgifter	Antall barn som ble behandlet	Antall fyllinger	Antall uttrek- ninger	Antall rot- behand- linger
Bykommunene forts.	Kr.	Kr.				
27 Porsgrunn	62 534	42 133	955	3 240	295	20
28 Skien	52 786	37 728	1 211	3 117	599	2
29 Stathelle	3 219	2 146	102	278	125	1
30 Arendal	38 317	34 150	1 106	3 449	910	13
31 Grimstad	9 229	5 102	250	843	92	12
32 Lillesand	3 600	2 400	131	414	57	5
33 Risør	9 467	6 312	312	1 378	162	—
34 Tvedestrand	4 800	2 484	87	333	49	1
35 Farsund	4 700	3 134	184	492	67	—
36 Flekkefjord	9 030	6 020	301	1 023	89	—
37 Kristiansand	93 774	84 997	2 518	8 840	1 290	16
38 Mandal	12 283	8 190	450	1 690	121	—
39 Egersund	11 600	7 734	407	1 124	237	7
40 Haugesund	74 122	56 278	1 433	7 689	1 148	6
41 Kopervik	5 365	3 578	185	848	227	—
42 Sandnes	18 127	10 931	444	1 835	232	1
43 Skudeneshamn	3 920	2 620	196	459	89	3
44 Stavanger	175 298	145 746	4 401	19 625	2 790	123
45 Bergen	507 086	390 972	9 592	43 687	4 969	82
46 Flørs	5 858	4 762	213	829	103	—
47 Kristiansund	40 868	16 842	667	2 725	626	69
48 Molde	23 073	18 382	642	4 304	275	—
49 Ålesund	70 404	56 931	1 738	5 113	421	4
50 Trondheim	199 134	159 023	2 921	20 947	1 968	25
51 Levanger	5 806	3 872	184	551	59	7
52 Namsos	11 256	9 332	575	1 322	620	—
53 Steinkjer	10 082	6 722	341	787	133	5
54 Bodø	26 149	17 422	898	3 242	599	2
55 Brønnøysund	6 783	4 520	214	425	87	—
56 Mo i Rana	18 091	12 100	590	2 486	570	3
57 Mosjøen	11 960	7 974	398	1 005	281	1
58 Narvik	31 115	27 036	867	2 334	272	1
59 Svolvær	21 613	19 907	275	1 133	70	13
60 Harstad	12 361	9 236	395	1 699	279	1
61 Tromsø	28 456	12 753	674	1 768	—	6
Byene i Finnmark ..	1	1	1 346	6 284	1 403	86
Byer i alt Total	4 052 242	3 161 903	83 016	376 120	42 396	836
Riket The whole country.	10 422 949	7 524 654	286 082	1 018 725	161 126	3 128

¹ Se noten på side 67.

Medisinalberetning for Svalbard

Helsetilstanden i 1953 har stort sett vært god. Det ble ikke konstatert tilfelle av tuberkulose eller sinnssykdom.

Det var 5 dødsfall. Under rasulykken 11. juni ble sykehuset og en familiebolig ødelagt, 2 menn ble drept på sykehuset og 1 kvinne i familieboligen. En mann døde 6 dager etter appendekтомi av paralytisk ileus. En mann ble funnet død ute. Diagnose var vit. cordis.

Det var 9 fødsler i 1953. Det ble født 2 piker og 7 gutter. Fødslene forløp uten komplikasjoner for mor eller barn.

Det ble foretatt 3 vaksinasjoner på barn under 3 år, alle med anslag.

Helsetilstanden blant skolebarn var god. Det var ikke anledning til å gi høyfjellssol i samme utstrekning som tidligere. Det har vært legeundersøkelse av skolebarna, og de har fått tannlegebehandling.

Etterat Longyearbyens sykehus var totalskadd ved rasulykken, ble det oppført et provisorisk sykehus i stedets forsamlingshus. Nytt supplerende utstyr ble bestilt, men ikke alt kunne monteres i det provisoriske sykehus, spesielt ikke det nye røntgenutstyr, så en måtte greie seg med et ambulant apparat. Arbeidsforholdene ble imidlertid meget gode, og de 12 sengeplasser var stort sett tilstrekkelige.

Sykehuset drives av Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S, og det er knyttet 1 verkslege og 1 assistentlege til dette. Begge er utdannet som tannleger. Dessuten er ansatt 1 operasjonssøster, 1 røntgensøster og 1 sykesøster, foruten 2 hushjelper. I 1953 ble det tilsammen behandlet 210 pasienter med i alt 2 458 forpleiningsdager. Det gjennomsnittlige daglige belegg for alle pasienter var 6,7.

Summary

Public health districts, medical and public health personnel, page 7.

At the end of 1953 Norway was divided in 400 public health districts. The number of authorized physicians was 3 731 or 1,08 per 1 000 of population. There were 1 947 dentists, 1 360 midwives and 8 742 nurses. Of these 6 148 were working in hospitals. The number of pharmacies was 271 with a staff of 808 pharmacists.

General hospitals, sanatoriums and other hospital establishments, page 9.

At the end of 1953 there were 215 general hospitals and clinics with a total capacity of 17 019 beds, 81 sanatoriums, hospitals and nursing homes for tuberculosis with 4 270 beds, 51 maternity clinics and maternity homes with 830 beds and 1 leprosy hospital with 15 beds. During the year 7 nursing homes for tuberculosis with 186 beds closed up.

Statistics on total mortality and infant mortality, page 18.

The number of deaths registered in 1953 was 28 412. The crude total death rate was 8,5 per 1 000 population, which is the same as in the preceding year. The infant mortality rate declined from 23,7 per 1 000 in 1952 to 22,0 in 1953. The mortality rate of the first week of life was 10,5 per 1 000 live births, which is 17 per cent lower than in 1946–50. During the same period the mortality among children 2–12 months of age declined 37 per cent.

Statistics on causes of death, page 20.

Of the 28 412 deaths registered in 1953 91 per cent were due to diseases, 6 per cent to violence (accidents, suicide and homicide), and for 3 per cent only the cause of death was ill-defined or unknown.

In 1953 ca. 1 600 inquiries concerning the cause of death were sent out to the certifying doctors, representing about 5,7 per cent of all death certificates received by the Bureau. Of all the inquiries ca. 1 000 were on deaths from neoplasms, representing about 20 per cent of all reported deaths from this cause. The inquiries on cancer are made by the Norwegian Cancer Register. Inquiries concerning other causes of death, especially heart diseases and accidents, were made by the medical consultant of the Bureau. Of all the inquiries to the doctors 96 per cent were answered, and of the inquiries to which answers were received 73 per cent resulted in a more specific or more accurate classification than would otherwise have been possible.

The leading causes of death in 1953 were diseases of the heart and other diseases of the circulatory system. These causes accounted for 29 per cent of all deaths from diseases. The second principal cause of death was malignant neoplasms accounting for about 20 per cent of the deaths.

Tuberculosis mortality, page 26.

In the statistics for 1953 tuberculosis was registered as the underlying cause of death in 539 cases, corresponding to a mortality rate of 1,6 per 10 000

population. In 86 cases tuberculosis were mentioned on the death certificate as contributory cause of death.

The number of deaths among persons afflicted with tuberculosis by sex and age are given in table 25, and in table 26 are shown causes of death for tuberculous persons classified in the statistics for 1953 under other diagnoses than tuberculosis.

The drastic decline in death rates for all forms of tuberculosis is shown in table 29, and for tuberculosis of meninges and central nervous system in table 30.

Mortality from malignant neoplasms, page 31.

In 1953 the total number of deaths from malignant neoplasms as underlying cause was 5 266 or 15,6 per 10 000 population. For males the site of the neoplasm was in 55 per cent the stomach and other digestive organs. For females this site of tumor is registered in 42 per cent of all deaths from malignant neoplasms. Deaths from cancer of the respiratory organs are not so frequent in Norway as in many other countries. This form of the disease is reported for 7 per cent of all the deaths of malignant neoplasms among males and only for 3 per cent of the deaths of neoplasms among females. (See tables 32 and 33.)

In 107 cases malignant neoplasms were reported as contributory cause of death. Thus the total number of deaths with mention of malignant neoplasm on the death certificate in 1953 was 5373. The underlying cause of death under which deaths with malignant neoplasms as contributory cause of death have been registered, is shown in table 35. For the movement of cancer mortality of males and females of different ages, see tables 36 and 37.

Mortality from diabetes mellitus, page 36.

Diabetes was given as the underlying cause of death for 210 persons in 1953, and was mentioned as a contributory cause of death for 470. The total number of deaths among diabetics in 1953 was 680.

The diagnoses given on the certificates of death for diabetics have been cross tabulated in table 39. In most cases the underlying cause of death was an arteriosclerotic and degenerative heart disease or vascular lesions affecting central nervous system.

Mortality from diseases of circulatory system and vascular lesions affecting central nervous system, page 38.

In 1953 the total number of deaths from vascular lesions was 4 148 and from diseases of the circulatory system 7 826. On the certificates for males classified in the statistics under vascular lesions, hypertension was mentioned in 18 per cent of the cases and for females in 23 per cent. Information on the frequency of reported deaths from diseases of the circulatory system combined with a vascular lesion is given in table 40. For mortality from vascular lesions and diseases of circulatory system by age and sex compared with that of the previous periods, see table 41 and table 42. The difference between death rates of males and females is growing more accentuated during the recent years.

Mortality caused by accidents, suicides and homicides, page 43.

In 1953 1 032 men and 434 women were killed in accidents, 8 men and 4 women were murdered and 184 men and 73 women committed suicide. Violent deaths amounted to 6 per cent of all deaths in 1953. Accidental deaths in water transport have always been of great importance in Norway, but the rate of mortality has been very much reduced during the last 30 years. (See table 49.)

Accidents are the most important causes of death among children between 1 and 15 years. Most of the accidents involving children were drowning and motor vehicle- and other traffic accidents.

Morbidity statistics. Notified cases of infectious and other diseases, page 49.

The basic source of information is the compulsory notification of cases of the diseases mentioned on page 49 from the medical practitioner to the public health officer. The notification should be made on the prescribed form, stating name, sex, age, address etc. Some other diseases are also notifiable, but only in a summary report stating the number of cases observed by the medical practitioners in their practice during each month or week. The monthly returns cover the following diseases:

Erythema nodosum	Scarlet fever
Pleuritis	Streptococcal angina
Pulmonary tuberculosis	Erysipelas
Tuberculosis, other forms	Acute gastro-enteritis
Acute infections of respiratory system	Infectious hepatitis
Lobar pneumonia	Epidemic myalgia
Measles	Scabies
Whooping cough	Acute rheumatism.

On the basis of the individual notifications and the summary reports, the public health officer prepares at the end of each month a statistical bulletin on the total number of cases notified to him or observed by himself during the month. He should also prepare quarterly a revised list including information on sex and age for all causes individually notified. (See table 54.)

Notified cases of tuberculosis, page 56.

In 1953 the total number of cases of tuberculosis registered by the local health services was 5 095, of these 3 073 bacillary tuberculosis. Of the cases of bacillary tuberculosis 2 156 were new cases, and 917 cases had been notified before to the public health officer. The morbidity rates of tuberculosis per 10 000 population presented in tables 60 and 61, are based on registered new cases of bacillary tuberculosis.

Tabell I. Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1953.

Public health districts, medical and public health personnel.

Legedistrikter Public health districts	Legedistrikter						Legedistrikter						
	Leger Physicians	Tannleger Dentists	Jordmødre Midwives	Utd. sykepleiere Trained nurses excl. in hospitals	Apotek og filialapotek Pharmacies	Eksamineret apotekers. Qualified personnel in pharmacies	Leger	Tannleger	Jordmødre	Utd. sykepleiere utenfor sykehus	Apotek og filialapotek	Eksamineret apotekers.	
Østfold fylke . . .	143	93	65	82	22	55	Løten	4	2	2	2	1	2
Halden stadslegedistr. . .	24	13	2	5	3	7	Vinger	5	7	2	3	1	3
Sarpsborg stadslegedistr. . .	23	14	11	14	3	11	Eidskog	3	2	3	1	1	2
Fredrikstad stadsfysikat . .	30	22	4	5	4	11	Brandval	2	1	1	1	-	-
Moss stadslegedistr.	16	18	8	16	3	9	Grue	4	2	2	1	1	3
Skiptvet	3	1	2	2	-	-	Åsnes	5	6	5	1	1	2
Rakkestad	4	3	2	1	1	2	Våler	2	2	1	1	-	-
Eidsberg	6	6	5	2	1	3	Elverum	18	6	5	1	1	3
Askim	10	7	4	6	2	6	Trysil	3	2	4	2	1	3
Aremark	2	1	2	-	1	1	Åmot	2	3	4	1	1	2
Idd	2	-	2	2	-	-	Stor-Elvdal	2	3	3	1	1	2
Hvaler	1	-	3	2	-	-	Rendal	2	-	2	-	-	-
Borge	2	-	5	3	1	1	Alvdal	1	1	1	-	-	-
Tune	5	3	5	10	1	1	Folldal	1	1	1	1	-	-
Glemmen	7	2	2	6	-	-	Tynset	4	2	2	1	1	3
Råde	5	1	4	3	1	1	Tolga	2	1	2	1	-	-
Rygge	-	-	1	2	-	-	Engerdal	1	-	2	-	-	-
Hobøl	3	2	4	3	1	2	Kvikne	1	-	1	-	-	-
 Akershus fylke													
Aker	160	83	35	53	15	48	Oppland fylke . . .	120	74	61	57	11	35
Krakkstad	8	6	1	2	1	5	Lillehammer stadsdistr. .	30	10	6	4	2	9
Frogner	9	3	1	5	2	2	Gjøvik stadslegedistr. .	19	9	2	6	2	6
Oppegård	3	2	1	2	1	2	Lesja	4	3	3	1	-	-
Bærum	42	21	4	12	3	11	Lom	3	1	4	1	-	-
Asker	37	9	3	3	1	4	Vågå	1	2	2	1	-	-
Aurskog	4	4	2	2	-	-	Sel og Heidal	2	2	2	1	1	4
Høland	4	3	4	2	1	2	Nord-Fron	3	2	1	1	-	-
Enebakk	2	-	1	1	-	-	Sør-Fron	1	2	2	-	-	-
Ullensaker	5	7	3	4	2	7	Ringebu	2	2	1	3	1	2
Lillestrøm	11	9	3	3	1	5	Øyer	-	1	1	1	-	-
Skedsmo	18	6	2	9	1	3	Østre Gausdal	3	1	2	1	-	-
Nes	5	4	3	-	1	3	Vestre Gausdal	1	1	1	1	-	-
Eidsvoll	10	7	4	6	1	4	Fåberg	2	3	3	2	-	-
Hurdal	1	1	1	-	-	-	Biri	1	1	1	-	-	-
Nannestad	1	1	2	2	-	-	Snertingdal	1	1	1	-	-	-
 Oslo stadsfysikat													
Hedmark fylke	125	74	60	48	16	43	Vardal	2	1	-	2	-	-
Hamar stadslegedistr. . .	26	16	3	12	2	8	Østre Toten	7	5	3	2	1	3
Ringsaker	9	4	2	6	1	2	Vestre Toten	9	4	3	4	-	-
Nes	2	1	1	1	-	-	Lunner	2	2	1	1	-	-
Vang	5	5	1	4	1	3	Jevnaker	3	3	2	2	1	2
Romedal	13	4	4	4	1	2	Gran	6	8	5	6	1	2
Sør-Odal	6	2	4	1	1	3	Land	9	5	3	3	1	3
Nord-Odal	2	1	2	2	-	-	Torpa	1	-	1	1	-	-
							Sør-Aurdal	2	1	3	3	-	-
							Nord-Aurdal	3	4	3	2	1	4
							Etnedal	1	-	-	-	-	-
							Vestre Slidre	1	-	3	2	-	-
							Øystre Slidre	1	-	3	4	-	-

Tabell I (forts.). Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1953.

Legedistrikter				Legedistrikter									
Leger	Tanleger	Jordmødre		Leger	Tanleger	Jordmødre							
				Utd. sykepleiere utenf. sykeh.	Apotek og filialapotek	Eksamineret apotekpers.							
Buskerud fylke . . .	154	73	44	47	17	46	A u s t - A g d e r f y l k e . . .	66	37	32	21	8	22
Drammen stadsfysikat . . .	74	36	6	10	5	15	Risør stadslegedistr.	3	3	1	1	1	3
Kongsberg stadslegedistr. . .	10	9	3	4	2	5	Arendal stadslegedistr.	33	17	8	2	2	9
Norderhov	15	-	8	9	2	6	Holt	3	4	3	2	1	2
Ådal	1	-	1	1	-	-	Søndeled	1	1	3	-	-	-
Nes	2	2	2	2	1	3	Åmli	1	1	2	-	1	1
Gol	1	1	2	1	-	-	Froland	1	1	3	2	-	-
Ål	1	1	1	2	-	-	Tromøy	4	2	2	4	-	-
Hol	3	1	4	1	-	-	Grimstad	7	4	2	5	1	3
Sigdal	2	2	2	-	-	-	Lillesand	4	3	2	4	1	2
Krødsherad	2	-	-	-	-	-	Vegusdal	1	-	2	-	-	-
Modum	8	5	2	2	2	6	Evje	2	1	3	2	1	2
Eiker	11	8	2	6	2	5	Bygland	5	-	-	-	-	-
Drammens legedistrikts . .	20	6	4	8	2	4	Valle	1	-	1	-	-	-
Sandsvær	2	2	2	1	1	2	V e s t - A g d e r f y l k e . . .	95	56	59	51	7	23
Rollag	1	-	3	1	-	-	Kristiansand stadsfysikat . . .	53	37	7	13	3	13
Nore og Uvdal	1	-	2	-	-	-	Oddernes	8	1	7	9	1	2
V e s t f o l d f y l k e . . .	119	81	39	52	14	43	Søgne	2	1	2	3	-	-
Horten stadslegedistr. . . .	11	11	3	5	2	6	Halse	7	7	6	4	1	2
Tønsberg stadsl.distr. . . .	46	21	4	4	3	14	Laudal	1	-	3	2	-	-
Sandefjord stadsl.distr. . .	16	15	7	3	2	6	Bjelland	2	-	3	2	-	-
Larvik stadslegedistr. . . .	15	13	3	6	3	9	Audnedal	1	1	4	1	-	-
Holmestrand	8	6	3	1	1	3	Lista	1	1	4	1	-	-
Skoger	3	3	5	7	1	2	Farsund	8	3	4	2	1	3
Hof	7	1	4	6	-	-	Lyngdal	2	1	4	4	-	-
Stokke	1	3	2	6	1	1	Hægebostad	1	-	2	-	-	-
Sem	2	1	2	4	-	-	Kvinesdal	2	1	4	5	-	-
Nøtterøy	6	6	1	7	-	-	Flekkefjord	6	3	5	5	1	3
Brunlanes	4	1	5	3	1	2	Sirdal	1	-	4	-	-	-
T e l e m a r k f y l k e . . .	119	76	58	46	13	34	R o g a l a n d f y l k e . . .	170	104	88	55	16	45
Notodden stadsl.distr. . .	8	8	3	3	1	3	Stavanger stadsfysikat	81	48	14	19	6	19
Skien stadsfysikat	26	12	4	5	3	10	Egersund stadslegedistr. . . .	4	4	1	3	1	3
Porsgrunn stadsl.distr. . .	23	14	10	5	2	7	Haugesund stadsfysikat	32	20	7	7	3	10
Kragerø stadsl.distr. . .	5	5	2	1	1	4	Sokndal	1	1	2	1	-	-
Drangedal	2	2	3	1	-	-	Lund	1	1	2	2	-	-
Skåtøy	1	-	2	1	-	-	Eigersund	1	-	4	2	-	-
Bamble	3	2	2	3	1	1	Time	6	7	13	6	1	3
Eidanger	7	7	2	3	1	3	Sandnes	12	11	5	7	1	4
Gjerpen og Siljan	2	2	2	1	-	-	Hetland	12	3	9	2	-	-
Solum	13	2	4	6	-	-	Høgsfjord	1	-	-	-	-	-
Holla og Lunde	4	4	2	4	1	1	Strand	3	1	2	-	-	-
Sauherad	6	3	4	3	1	1	Finnøy	1	-	4	-	-	-
Tinn	8	7	3	4	1	3	Nedstrand	1	-	3	-	-	-
Hovin	1	-	-	-	-	-	Hjelmeland	1	-	4	-	-	-
Hjartdal	1	-	2	2	-	-	Sand	5	4	4	1	2	4
Seljord	2	3	1	1	-	-	Kopervik	4	3	6	2	1	1
Kviteseid	2	3	2	-	1	1	Skudenes	1	1	2	1	1	1
Nissedal	1	-	1	-	-	-	Skåre	3	-	6	-	-	-
Fyresdal	1	-	1	-	-	-	H o r d a l a n d f y l k e . . .	82	49	99	69	8	21
Lårdal	2	2	5	1	-	-	Strandebarm	1	1	4	1	-	-
Vinje	1	-	3	2	-	-	Jondal	1	-	1	-	-	-

Tabell I (forts.). Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1953.

Legedistrikter	Legedistrikter						Leger	Legedistrikter					
	Leger	Tannleger	Jordmødre	Utd. sykepleiere utenf. sykeh.	Apotek og filialapotek	Eksamineret apotekpers.		Leger	Tannleger	Jordmødre	Utd. sykepleiere utenf. sykeh.	Apotek og filialapotek	Eksamineret apotekpers.
Sveio	1	-	3	1	-	-	Kristiansund stadsfysikat	17	11	5	4	2	7
Finnmås	1	1	5	1	-	-	Vanylven	1	-	2	-	-	-
Stord	6	2	5	5	1	2	Sande	1	1	2	-	-	-
Tynsnes	1	1	2	-	-	-	Herøy	2	4	3	-	-	-
Fusa	2	1	5	1	-	-	Ulstein	2	4	2	1	1	2
Fana	9	10	3	10	2	6	Volda	8	5	5	2	1	3
Os	7	2	2	1	-	-	Ørsta	3	3	4	2	-	-
Austevoll	1	1	4	2	-	-	Hjørundfjord	1	2	2	-	-	-
Sund	1	-	3	4	-	-	Stranda	1	2	2	1	1	2
Askøy	3	1	4	4	-	-	Norddal	1	1	1	-	-	-
Laksevåg	6	5	3	6	1	3	Ørskog	2	1	4	-	-	-
Haus	4	3	5	8	1	2	Borgund	4	5	5	5	-	-
Bruvik	2	1	3	3	-	-	Haram	1	1	3	-	-	-
Hosanger	1	-	4	2	-	-	Vestnes	2	1	3	-	-	-
Manger	1	1	2	3	-	-	Eid	2	-	2	-	-	-
Herdla	1	-	5	1	-	-	Grytten	2	5	2	2	2	2
Lindås	3	1	3	2	-	-	Nesset	1	1	3	-	-	-
Røldal	1	-	1	1	-	-	Molde	30	8	8	2	1	5
Odda	7	4	3	4	1	3	Bud	1	-	5	1	-	-
Ullensvang	1	1	3	3	-	-	Aukra	2	1	3	2	-	-
Ulvik	1	-	3	-	-	-	Kvernes	1	1	6	2	-	-
Kvam	3	2	3	2	1	2	Gjemnes	1	1	4	2	-	-
Voss	8	7	8	4	1	3	Tingvoll	2	2	2	2	-	-
Austrheim	1	-	2	1	-	-	Sunddal	3	1	5	2	-	-
Bergen stadsfysikat	194	100	29	70	11	39	Surnadal	1	2	2	1	1	1
Sogn og Fjordane fylke	50	29	78	28	7	14	Stangvik	1	-	1	-	-	-
Hafslo	1	-	3	1	-	-	Rindal	1	-	1	1	-	-
Luster	5	1	2	1	-	-	Aure	1	-	2	-	-	-
Lærdal	4	2	4	1	1	2	Halsa	1	-	6	1	-	-
Sogndal	2	2	1	1	-	-	Edøy	1	-	4	-	-	-
Aurland	1	1	1	-	-	-	Sør-Trøndelag fylke	169	78	86	88	16	45
Leikanger	1	-	4	1	-	-	Trondheim stadsfysikat	98	53	15	46	10	33
Balestrand	2	-	5	-	-	-	Bjørner	1	-	2	-	-	-
Vik	2	2	1	-	1	2	Åfjord	1	-	1	-	-	-
Kyrkjebø	4	2	3	-	-	-	Bjugn	1	-	4	2	-	-
Lævik	2	-	4	1	-	-	Rissa	2	-	5	-	-	-
Gulen	1	1	2	-	-	-	Ørland	2	2	1	1	1	2
Solund	1	-	2	-	-	-	Lensvik	1	-	2	1	-	-
Askvoll	1	1	3	2	1	1	Frøya	2	1	6	1	-	-
Fjaler	1	1	3	1	-	-	Hitra	2	-	5	-	-	-
Gaular	1	1	2	1	-	-	Hemne	2	1	5	1	1	1
Førde	1	2	3	2	1	2	Orkdal	10	5	10	5	1	3
Gloppen	2	3	5	4	-	-	Meldal	4	2	3	2	-	-
Naustdal	1	-	3	1	-	-	Rennebu	1	-	1	1	-	-
Kinn	5	3	7	3	1	2	Oppdal	3	2	2	1	-	-
Bremanger	2	-	3	-	-	-	Røros	6	2	3	1	1	2
Selje	1	-	3	1	-	-	Singsås	1	1	2	2	-	-
Vågsøy	2	2	2	2	1	2	Støren	2	1	3	5	1	2
Davik	1	1	2	1	-	-	Melhus	1	1	2	4	-	-
Nordfjordeid	3	2	5	-	1	3	Børsa	1	-	4	1	-	-
Innvik	1	1	2	3	-	-	Leinstrand	8	3	2	3	1	2
Stryn og Hornindal	2	1	3	1	-	-	Strinda	15	3	3	7	-	-
Møre og Romsdal fylke	126	77	115	53	11	31	Malvik	2	-	2	1	-	-
Ålesund stadsfysikat	29	17	10	10	3	9	Selbu	3	1	3	3	-	-

Tabell II. Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1953.
Number of beds and patients treated in hospitals.

Sykehus <i>Hospitals</i>	Syke- senger pr. ^{31/12} 1953 Num- ber of beds	Belegg <i>In-patients</i>				Forplei- nings- dager i året ¹	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg ²		
		Pr. 1/ 1953	Inn- lagt Admit- ted	Utgått <i>Discharged</i>					
				Lev. Alive	Døde By death				
O s l o .									
Rikshospitalet	950	570	16 239	15899	360	550	325 512	892	
Kvinneklinikken									
Oslo militære sykehus	66	19	1 112	1 097	1	33	19 154	53	
Oslo kommunale sykehuser	2 226	1 639	29 616	27984	1 601	1 670	698 836	1 915	
Oslo kommunale kvinneklinikk									
Vor Frue hospital	141	68	1 856	1 834	25	65	36 379	100	
Røde Kors' klinikk	125	87	2 420	2 359	67	81	40 191	110	
Diakonissehusets sykehus	190	166	2 046	1 907	131	174	69 087	189	
Oslo sanitetsforenings sykehus	150	112	1 629	1 619	-	122	51 833	142	
Wergelandsveiens klinikk	54	30	1 477	1 472	13	22	17 098	47	
Betanien hospital	72	25	1 713	1 705	7	26	20 388	56	
Menighetssøsterhjemmets klinikk	72	47	1 280	1 248	33	46	23 532	64	
Klinikken for vanføre	80	55	685	681	-	59	30 898	85	
Aker kommunale sykehus ³	500	460	10 727	10288	432	467	190 139	521	
Diakonhjemmets sykehus	125	113	1 347	1 273	71	116	45 714	125	
Psykiatrisk klinikk ⁴	98	99	757	756	-	100	35 712	98	
Det Norske Radiumhospital	120	99	2 809	2 788	34	86	46 995	129	
Akershus fylkessykehus	118	87	2 535	2 452	79	91	42 353	116	
Ø s t f o l d .									
Østfold fylkessykehus, Fredrikstad	60	43	950	905	45	43	22 266	61	
Fredrikstad komm. sykehus	58	44	1 066	1 045	21	44	20 922	57	
Fredrikstad epidemilasarett	35	13	27	8	16	16	4 963	14	
St. Josefs hospital, Fredrikstad	116	70	2 926	2 918	25	53	35 782	98	
Betesda sykehus, Fredrikstad	25	18	382	374	6	20	8 655	24	
Moss komm. sykehus	56	40	1 007	970	47	30	18 849	52	
Halden komm. sykehus	122	60	1 999	1 879	79	101	37 978	104	
St. Josefs hospital, Halden	60	33	340	300	50	23	12 963	36	
Sarpsborg komm. sykehus	121	87	2 167	2 111	72	71	36 238	99	
Askim komm. sykehus	43	32	1 009	993	15	33	14 055	39	
Trogstad sykestue	12	8	183	180	4	7	3 576	10	
Mysen komm. sykestue	20	13	217	208	7	15	6 415	18	
A k e r s h u s .									
Bærum komm. sykehus	165	111	3 173	3 027	136	121	54 912	150	
Marie Plahtes Minde	24	15	91	84	4	18	6 096	17	
Stensby sykehus, Eidsvoll	85	57	1 415	1 363	38	71	24 112	66	
Lillestrøm komm. sykehus	48	31	1 229	1 212	22	26	13 787	38	
Røde Kors' sykestue, Ski	25	18	284	272	12	18	6 872	19	
Søndre Hølands komm. sykestue	13	8	171	157	14	8	3 455	9	
Nannestad komm. sykestue	12	7	173	161	12	7	3 332	9	
Drøbak sykestue	38	23	733	716	20	20	12 116	33	

¹ Board days. ² Average number of in-patients. ³ Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet, se tabell III.) ⁴ Budsjettåret 1952—53.

Tabell II (forts.). Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1953.

Sykehus	Syke- senger pr. 31/ 12 1953	Belegg				Forplei- nings- dager i året	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg	
		Pr. 1/ 1953	Inn- lagt	Utgått		Pr. 31/ 12 1953		
				Lev.	Døde			
H e d m a r k .								
Hedmark fylkessykehus, Elverum	180	124	3 151	3 020	135	120	63 664	174
Hamar komm. sykehus.....	103	61	1 461	1 380	79	63	30 935	85
St. Torfinns klinikk, Hamar	37	5	603	604	-	4	9 170	25
Røde Kors' klinikk, Hamar	40	23	1 648	1 647	1	23	13 759	38
Trysil komm. sykehus.....	32	18	382	371	14	15	7 279	20
Røde Kors' sykestue, Kongsvinger	15	11	318	308	8	13	5 110	14
Eidskog komm. sykehus.....	27	17	329	327	11	8	7 151	20
Stange komm. sykehus	34	27	217	195	22	27	11 113	30
Ringsaker komm. sykehus ¹	52	33	338	317	16	38	13 984	38
Løten komm. sykehus	31	23	92	74	13	28	10 548	29
Stor-Elvdals sykehus, Stai	16	10	99	92	9	8	3 689	10
Tynset sykehus	38	18	781	773	11	15	12 056	33
Tolga og Os sykehus ¹	18	18	162	154	4	22	4 377	12
Østby sykestue, Trysil	13	-	167	161	1	5	1 882	5
Sør-Ødal sykehus ²	57	45	1 434	1 416	26	37	18 661	51
Alvdal sykestue	10	8	76	67	7	10	3 036	8
O p p l a n d .								
Oppland fylkessykehus, Lillehammer...	180	133	3 852	3 740	105	140	70 248	192
—»— Gjøvik	79	97	2 352	2 275	85	89	41 718	114
—»— S. Land	60	37	1 209	1 175	27	44	19 917	55
Røde Kors' klinikk, Lillehammer	30	19	775	768	8	18	10 601	29
Epidemilasaretet, Lillehammer	25	8	72	61	11	8	3 052	8
—»— Gjøvik	24	-	13	13	-	-	93	-
Vestre Slidre sanitetsfors. sjukeheim ¹	32	17	141	130	12	16	7 116	20
Østre Totens sykehus	60	39	665	636	28	40	18 186	50
Ottadalen helseheim	20	20	356	351	7	18	6 502	18
Lunner sykestue	16	15	192	189	7	11	5 462	15
B u s k e r u d .								
Drammens komm. sykehus ²	375	331	8 987	8 716	271	331	130 382	357
St. Josefs hospital, Drammen	60	20	1 185	1 176	7	22	13 443	37
Kongsberg komm. sykehus	60	33	1 207	1 204	-	36	16 078	46
St. Franciscus hospital, Hønefoss	25	12	393	382	9	14	6 513	18
Hol komm. sjukestugu	11	1	213	210	1	3	2 323	6
V e s t f o l d .								
Vestfold sentralsykehus, Tønsberg	340	270	7 493	7 226	241	296	131 521	360
St. Olafs klinikk, Tønsberg	35	3	872	869	-	6	8 348	23
Horten sykehus	32	16	667	655	14	14	9 475	26
Holmestrand sykehus	19	18	343	342	6	13	6 477	18
Larvik sykehus	47	35	1 188	1 171	17	35	15 456	42

¹ Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet, se tabell III.) ² Budsjett-året 1952–53.

Tabell II (forts.). Sykeplasser og syke behandlet på sykehuse i 1953.

Sykehus	Syke- senger pr. 31/ 12 1953	Belegg				Forplei- nings- dager i året	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg		
		Pr. 1/ 1953	Inn- lagt	Utgått					
				Lev.	Døde				
Sandefjord sykehus	53	52	872	838	40	46	20 278	56	
Stavern sykehus	8	2	96	95	-	3	1 669	5	
Furubakken sykehus	31	18	169	137	23	27	9 565	26	
T e l e m a r k .									
Telemark fylkessykehus, Solum ¹	125	108	2 094	2 007	93	102	42 524	117	
Skien lasarett	30	8	62	61	4	5	8 614	24	
Dr. Abels klinikk, Skien	21	2	146	146	-	2	3 036	8	
Betanien hospital, Skien	86	17	2 258	2 243	10	22	25 680	70	
Porsgrunn lutherske sykehus	87	64	1 950	1 927	34	53	31 672	87	
St. Josefs hospital, Porsgrunn	110	59	1 260	1 139	99	81	30 504	84	
Brevik sykehus	21	18	436	427	9	18	7 127	20	
Langesund komm. sykehus	10	9	85	85	5	4	2 092	6	
Kragerø komm. sykehus ¹	40	22	597	569	26	24	11 396	31	
Kragerø epidemilasarett ¹	29	20	656	634	16	26	10 352	28	
Notodden sykehus	15	-	-	-	-	-	-	-	
Notodden lasarett ²	50	38	1 248	1 203	41	42	17 584	48	
Mo og Lårdal helseheim, Skafsa	14	7	101	96	9	3	2 155	6	
A u s t - A g d e r .									
Aust-Agder og Arendals sykehus ³	200	133	4 100	3 948	130	155	73 461	201	
St. Franciskus hospital, Arendal	70	27	1 074	1 050	12	39	16 797	46	
Risør komm. sykehus	24	24	312	297	20	19	8 390	23	
Tvedstrand komm. sykehus	11	6	84	69	13	8	3 241	9	
Grimstad sykehus	33	19	370	346	17	26	10 014	27	
V e s t - A g d e r .									
Vest-Agder fylkessykehus, Flekkefjord	26	10	211	200	13	8	3 472	10	
Flekkefjord epidemilasarett ²	5	-	-	-	-	-	-	-	
Kristiansands komm. sykehus ¹	190	157	2 938	2 825	125	145	59 218	162	
St. Josefs hospital, Kristiansand	100	41	1 708	1 678	18	53	28 778	79	
Kristiansand sanitetsf.s sykehus, Solvang	34	13	1 507	1 500	6	14	13 582	37	
Mandal komm. sykehus	30	19	627	616	13	17	8 994	25	
Farsund sykehus	58	55	1 545	1 505	39	56	26 564	73	
R o g a l a n d .									
Rogaland fylkessykehus, Stavanger	248	149	4 826	4 660	159	156	85 467	234	
Stavanger sykehus og lasarett	340	208	4 658	4 441	200	225	94 224	258	
St. Franciskus hospital, Stavanger	70	20	1 629	1 615	6	28	17 561	48	
Stavanger sanitetsforenings klinikk	59	49	2 979	2 975	12	41	27 173	74	
Egersund komm. sykehus	16	13	165	160	8	10	4 879	134	
Sandnes komm. sykehus	75	76	1 784	1 783	11	66	31 490	86	
Haugesund komm. sykehus	220	139	4 801	4 696	105	139	67 859	186	
St. Franciskus hospital, Haugesund	26	18	535	540	6	7	8 593	24	
Sauda sykehus	16	18	274	280	9	3	4 055	14	
Kopervik sanitetsforenings sykestue	17	8	196	194	6	4	4 000	18	
H o r d a l a n d .									
Indre Hardanger sykehus, Odda	50	36	1 440	1 410	32	34	17 066	47	
Odda epidemilasarett	6	-	1	1	-	-	8	-	

¹ Budsjettåret 1952—53. ² Ikke i drift. ³ Inkl. Høgedal lasarett.

Tabell II (forts.). Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1953.

Sykehus	Sykesenger pr. 31/ 1953	Belegg				Forpleiningsdager i året	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg		
		Pr. 1/ 1953	Inn- lagt	Utgått					
				Lev.	Døde				
Voss sjukehus	99	64	1 950	1 931	23	60	27 852	76	
Hatlestad sykehus	35	35	150	148	2	35	13 150	36	
Furuly helseheim, Stord.....	120	101	822	862	4	57	42 857	117	
B e r g e n .									
Bergens komm. sykehus ^{1,2}	686	568	10020	9 629	368	591	225 350	617	
St. Franciskus klinikk.....	40	15	720	717	2	16	11 318	31	
Florida sykehus	135	54	2 890	2 859	26	59	36 619	100	
Hospitalet Betanien.....	124	72	2 190	2 137	45	80	40 808	112	
Bergens diakonissehjems klinikk.....	100	71	2 726	2 700	31	66	36 024	99	
Røde Kors' klinikk	50	18	1 207	1 188	15	22	13 696	38	
Kvinneklinikken	130	68	5 350	5 338	3	77	44 459	122	
S o g n o g F j o r d a n e .									
Fylkessykehuset, Florø	80	40	1 743	1 721	20	42	25 894	71	
Fylkessykehuset, Lærdal.....	50	19	651	632	23	15	10 949	30	
Fylkessykehuset, Høyanger.....	50	27	966	937	25	31	15 651	43	
Nordfjord sykehus, Nordfjordeid	60	60	1 256	1 262	14	40	19 854	54	
Førde helseheim	11	9	184	187	1	5	2 378	7	
Røde Kors' sykestue, Balestrand	10	8	78	76	2	8	2 157	6	
Vik komm. sykestue	9	1	94	89	4	2	1 103	3	
Luster helsestove	8	4	167	161	8	2	1 900	5	
Årdal Verks sykestue	8	-	103	103	-	-	1 025	3	
M ø r e o g R o m s d a l .									
Møre og Romsdal fylkessykehus, Molde ..	³ 119	74	3 259	3 252		81 ⁴	45 979	126	
St. Carolus sykehus, Molde	45	5	1 135	1 135	-	5	10 292	31	
Ålesunds sykehus	172	129	4 017	3 922	99	125	64 259	176	
Fylkessykehuset, Kristiansund.....	90	64	1 941	1 872	54	79	32 229	88	
Herøy sanitetsforenings sjukeheim.....	28	19	493	484	13	15	6 225	17	
Olafsminde sykehus, Borgund	35	14	1 047	1 039	3	19	13 180	36	
Søre Sunnmøre sykehus, Volda.....	42	45	1 411	1 395	22	39	20 360	56	
Austbø sjukeheim, Bolsøy	15	9	151	149	1	10	4 845	13	
S ø r - T r ø n d e l a g .									
Sentralsykehuset, Trondheim.....	415	332	6 850	6 867		315	156 220	428	
Kalvskindet sykehus, Trondheim	128	127	101	42	60	126	46 428	127	
St. Elisabeths hospital, Trondheim	102	25	1 566	1 546	26	19	23 973	66	
Røde Kors' klinikk, Trondheim	96	31	2 613	2 576	22	46	29 008	80	
Tyholt reservesykehus, Strinda	65	62	192	166	27	61	23 624	65	
E. C. Dahls Stiftelse, Trondheim	55	46	2 102	2 095	-	53	21 589	59	
Meldal sanitetsforenings sykehjem ¹	32	30	51	43	10	28	10 793	30	
Orkdal sanitetsforenings sjukehus ¹	110	87	2 046	2 038		95	43 844	120	
Opdal sykehjem	17	15	143	142	4	12	5 169	14	
Strinda sykehus	70	49	1 367	1 319	61	36	25 582	70	
Frøya sanitetsforenings sykehjem	15	10	120	104	14	12	4 132	11	
Røros herredenes sykehus	41	25	572	538	32	27	11 002	30	
Ørland sykestue	14	10	293	280	12	11	5 019	14	
N o r d - T r ø n d e l a g .									
Innherreds sykehus, Levanger	230	96	3 838	3 720	97	117	74 292	204	
Namdal sykehus, Namsos	350	177	5 591	5 550		218	122 553	336	

¹ Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet, se tabell III.) ² Budsjettåret 1952–53. ³ Sykehuset disponerer dessuten 16 pl. i St. Carolus sykehus til sin øyenavd. ⁴ Medregnet forpleiningsdagene på øyenavd.

Tabell II (forts.). Sykeplasser og syke behandlet på sykehuse i 1953.

Sykehus	Syke-senger pr. 31./12. 1953	Belegg				Forplei-nings-dager i året	Gjen-nom-snittl.-daglig be-legg
		Pr. 1/1 1953	Inn-lagt	Utgått	Pr. 31./12. 1953		
			Lev.	Døde			
Meråker sanitetsforenings sykehjem	8	4	89	82	4	7	2 436
Lierne sanitetsforenings sykestue	10	-	157	146	7	4	1 486
Stjørdal sykehjem	18	20	197	193	5	19	5 975
Rørvik sanitetsforenings sykestue	12	7	207	206	2	6	3 640
Steinkjer syke- og fødehjem	24	10	455	435	14	16	6 033
N o r d l a n d .							
Sandnessjøen sykehus	120	123	2 267	2 218	55	117	42 743
Nordlands fylkessykehhus for Lofoten, Gravdal	38	27	959	927	24	35	15 442
Stokmarknes sykehus, Hadsel ¹	158	152	3 350	3 285	40	177	64 138
Bodø sykehus ¹	255	259	6 980	6 913	75	251	94 075
Bodø epidemilasarett	20	-	24	24	-	-	302
Narvik komm. sykehus ²	160	-	-	-	-	-	-
Narvik komm. epidemilasarett	30	19	137	130	5	21	7 510
Svolvær sanitetsforenings sykestue	26	13	643	631	9	16	7 938
Sulitjelma sykehus	26	4	236	240	-	-	2 973
Brønnøysund sanitetsf.s sykestue	18	10	222	210	11	11	5 083
Vega Røde Kors' sykestue	7	5	58	54	5	4	2 460
Mosjøen og Vefsn sykehus	80	72	1 635	1 599	38	70	30 640
Øksnes og Langenes Røde Kors' sykestue	10	6	58	51	3	10	2 677
Sortland sykehus	20	5	202	193	6	8	4 015
Andenes Røde Kors' sykestue ³	9	-	-	-	-	-	-
Fauske sanitetsforenings sykehus	13	8	157	159	4	2	2 726
Saltdal sanitetsforenings sykehjem	12	9	14	14	2	7	3 167
Røde Kors' sykestue, Beiarn	12	4	28	29	3	-	802
Bjørkåsen grubers sykestue, Ballangen	15	6	141	137	4	6	2 967
Lødingen sanitetsforenings sykestue	11	1	152	149	2	2	1 956
Mo og Nord-Rana sanitetsf.s sykehus	48	33	961	939	20	35	18 157
Nesna sykestue	12	4	163	152	5	10	2 865
Glomfjord sykestue	7	-	5	5	-	-	22
Værøy sykestue	8	1	37	37	1	-	441
T r o m s .							
Troms og Tromsø sykehus	⁴ 289	208	4 779	4 663	130	194	⁵ 100 612
Harstad og Troms fylkessykehus	135	131	2 750	2 690	55	136	51 060
St. Elisabeths hospital, Tromsø	72	30	1 685	1 675	2	38	24 631
Skjervøy sykehus	18	10	143	135	6	12	4 251
Kvæfjord sanitetsf.s sykestue «Heimly»	15	11	34	25	5	15	5 730
Målselv sykestue	6	2	18	17	3	-	817
Ibestad sykestue	19	16	186	170	14	18	4 303
Betesda sykestue, Nordreisa	29	21	297	278	15	25	8 786
Birtavarre sykestue ²	16	-	-	-	-	-	-
F i n n m a r k .							
Vardø sykehus	74	32	851	845	17	21	14 403
Vadsø sykehus	45	27	526	513	8	32	10 814
Hammerfest sykehus	105	53	1 943	1 881	31	84	29 399
Kirkenes sykehus	60	30	989	959	25	35	16 112
St. Elisabethsøstrenes sykestue, H.fest..	20	3	28	20	5	6	1 570
Tana sykestue	10	8	177	173	4	8	2 234

¹ Budsjettåret 1952—53. ² Oppgave mangler. ³ Ikke i drift. ⁴ Troms og Tromsø sykehus disponerer dessuten 28 pl. på St. Elisabeths hosp. til sin øyenavd. ⁵ Medregnet forpleiningsdagene på øyenavd.

Tabell II (forts.). Sykeplasser og syke behandlet på sykehusene i 1953.

Sykehus	Syke-senger pr. $\frac{31}{12}$ 1953	Belegg				Forplei-nings-dager i året	Gjen-nom-snittl.-daglig be-legg	
		Pr. $\frac{1}{1}$ 1953	Inn-lagt	Utgått	Pr. $\frac{31}{12}$ 1953			
				Lev.	Døde			
Røde Kors' sykestue, Berlevåg	12	5	172	166	5	6	2 895	8
» » Kjøllefjord	12	12	186	191	2	5	3 553	10
Lebesby sykestue	6	—	16	13	—	3	429	1
Røde Kors' sykestue, Honningsvåg	16	11	319	318	5	7	3 207	9
Karasjok sykestue	12	7	120	119	1	7	2 568	7
Alta Røde Kors' sykestue, Bossekop	20	2	504	492	8	6	5 665	16
Røde Kors' sykestue, Øksfjord	15	2	145	142	1	4	2 649	7
Kautokeino sykehjem	9	3	87	82	8	—	1 285	4
Røde Kors' sykestue, Mehamn	13	3	338	331	6	4	3 554	10
Polmak sykestue	7	2	35	32	1	4	619	2
Havøysund sykestue, Måsøy	14	5	194	189	7	3	2 755	8
Lakselv sykestue, Kistrand	15	15	381	378	7	11	4 305	12
Børself sykestue, Kistrand	6	2	24	22	—	4	753	2
Masi sykestue, Kautokeino	5	—	12	11	1	—	166	—
Hasvik sykestue	11	5	99	93	3	8	2 138	6

Tabell III. Sykeplasser og tuberkuløse behandlet på sanatorier, tuberkulose-hjem og kysthospitaler i 1953.¹

Number of beds and patients treated in sanatoriums, hospitals and nursing homes for tuberculosis.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse <i>Institutions for treatment of tuberculosis</i>	Syke-senger pr. $\frac{31}{12}$ 1953	Pr. $\frac{1}{1}$ 1953	Belegg <i>In-patients</i>				Forplei-nings-dager i året ²	Herav for pa- ienter innl. etter tu- berku- lolev. s § 6 ³	Gjen- nom- snittl.- daglig be- legg ⁴	
			Inn-lagt	Utgått	Discharged	Pr. $\frac{31}{12}$ 1953				
		Admit- ted	Lev. Alive	Døde By death						
S a n a t o r i e r .										
Glittre sanatorium, Hakadal	155	148	439	449	3	135	56	274	—	154
Glittre arbeidshjem, Hakadal										
Landeskogen sanatorium, Setesdal ..	111	87	250	236	1	100	36	048	775	99
Reknes sanatorium, Molde	110	107	263	284	1	85	38	257	—	105
Vensmoen sanatorium, Saltdal	166	169	566	569	—	166	63	802	5 435	175
Ringvål sanatorium, Leinstrand	202	187	440	438	2	187	72	037	3 889	197
Luster sanatorium	148	134	232	231	1	134	51	558	—	141
Vardåsen sanatorium, Asker	220	159	562	554	2	165	67	540	—	185
Oslo sanitetsf.s sanatorium, Grefsen	144	134	279	267	2	144	50	819	—	139
— barnesan., Mesnaliens kursted pr. Lillehammer	62	60	132	135	2	55	21	973	963	60
Granheim/Kornhaug sanatorium, Follebu	97	90	118	107	—	101	33	896	10 026	93
Røde Kors' sanat., Sand i Ryfylke	71	71	158	158	—	71	25	958	7 836	71
Solås sanatorium, Vardal	25	26	70	76	—	20	8	771	1 156	24
I alt på sanatorier	1 511	1 372	3 509	3 504	14	1 363	—	—	—	—

¹ Bare anstalter i drift pr. $\frac{31}{12}$ 1953 er tatt med. ² Board days. ³ Of these for patients admitted according to the Tuberculosis Law of 8, May 1900 § 6. ⁴ Average number of in-patients.

Tabell III (forts.). Sykeplasser og tuberkuløse behandlet på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaler i 1953.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse	Syke- senger pr. 31./12. 1953	Belegg				Forplei- nings- dager i året	Herav for pa- sienter innl. etter tu- berku- lolev.s § 6	Gjen- nom- snittlig daglig belegg
		Pr. 1/1 1953	Inn- lagt	Utgått		Pr. 31./12. 1953		
				Lev.	Døde			
T u b e r k u l o s e h j e m .								
Ø s t f o l d .								
Høgli sykehus for tub., Mysen	33	28	35	32	4	27	10 295	4 361
Åsebråten kursted, Glemmen	39	30	57	42	3	42	13 234	6 731
» barnesanatorium	27	16	12	21	-	7	3 170	-
A k e r s h u s .								
Follo tuberkulosehjem	19	19	11	12	-	18	6 899	5 139
Jessheim helseheim	31	29	27	27	3	26	9 288	7 132
Fet Røde Kors' sykehjem	30	30	27	24	3	30	10 950	10 950
O s l o .								
Aker komm. sykehus ¹	19	37	136	140	6	27	6 935	1 702
Nordstrand helseheim ²	31	31	47	44	3	31	11 095	5 442
Ullern helseheim	32	33	29	30	2	30	11 689	8 734
H e d m a r k .								
Ringsaker komm. sykehus ¹	28	21	28	19	4	26	7 974	6 155
Tolga og Os sykehus ¹	8	7	15	13	1	8	2 468	1 639
Sangen tub.hjem, Hamar	32	27	98	93	1	31	10 466	1 662
O p p l a n d .								
Lillehammer sanitetsforenings sana- torium	32	31	43	45	2	27	11 281	3 095
Røde Kors' sykehus for tub., Follebu	26	26	19	12	7	26	9 125	6 205
Vestre Slidre sanitetsf.s sjukeheim ¹	17	8	9	6	3	8	3 497	2 845
B u s k e r u d .								
Lier kursted	44	42	58	58	-	42	15 940	4 620
Modum kursted	30	27	24	29	3	19	7 281	3 411
V e s t f o l d .								
Røve tuberkulosesykehus, Botne ...	70	62	107	95	5	69	25 955	7 477
Sandefjord og Sandar sanitetsf.s tuberkulosehjem, Preståsen	37	38	37	41	2	32	12 208	3 230
T e l e m a r k .								
Høgås sanatorium, Gjerpen	40	43	45	46	2	40	15 782	6 090
Tinn komm. helseheim for tub....	24	21	15	16	5	15	6 408	4 292
Porsgrunn sanitetsforenings sykehus, Lyngbakken	32	36	38	34	4	36	13 007	5 749
A u s t - A g d e r .								
Egra helseheim, Grimstad	50	39	46	48	3	34	13 748	7 313
Arendal sanitetsf.s sanatorium, Furu- kollen	40	30	68	63	1	34	13 588	6 151
V e s t - A g d e r .								
Solhøgda tuberkulosehjem, Halse...	50	41	44	28	10	47	16 820	10 604

¹ Tuberkulosehjemmet. ² Budsjettåret 1952—53.

Tabell III (forts.). Sykeplasser og tuberkuløse behandlet på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaler i 1953.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse	Sykesenger pr. 31/12 1953	Belegg				Forpleiningsdager i året	Herav for pasienter innl. etter tuberkuløs.v.s § 6	Gjennomsnittlig daglig belegg
		Pr. 1/1 1953	Innlagt	Utgått	Pr. 31/12 1953			
			Lev.	Døde				
R o g a l a n d.								
Haugesund sanitetsf.s tub.hjem, Førre	30	22	42	37	3	24	9 263	¹ 25
Høyland helseheim ²	38	37	72	68	2	39	13 110	4 688 36
Skåland helseheim	28	23	12	6	3	26	9 030	4 128 25
H o r d a l a n d.								
Bjørkeli sjukehus, Voss	39	31	119	114	-	36	12 992	2 218 36
Laksevåg helseheim.....	32	29	39	35	2	31	11 209	7 807 31
Jondal sjukehus for tuberkuløse	51	37	89	80	10	36	14 446	9 778 40
Bergen sanitetsf.s sykehus, Olaviken	29	-	24	12	-	12	2 147	866 6
S o g n o g F j o r d a n e.								
Lavik helseheim	37	26	71	65	5	27	10 278	7 284 28
Gloppen sjukehus.....	50	36	65	72	6	23	11 522	6 416 32
Askvoll helseheim	13	13	2	2	2	11	4 324	3 906 12
M ø r e o g R o m s d a l.								
Romsdal tub.heim, Vestnes.....	40	21	54	34	7	34	9 508	7 213 26
Vonheim tuberkulosheim, Tingvoll	37	33	15	12	2	34	11 644	10 790 32
Volda sanitetsf.s tuberkuloseheim ..	24	24	14	15	1	22	8 395	¹ 23
S ø r - T r ø n d e l a g.								
Åfjord helseheim	36	37	21	33	3	22	11 287	5 797 31
Hemne tuberkulosehjem	20	11	1	4	-	8	1 962	1 813 5
Orkdal sanitetsforenings sjukehus ³ ..	27	24	57	60	6	15	7 844	2 898 8
Meldal sanitetsforenings sykehjem ³ ..	12	19	15	18	4	12	5 563	3 358 15
Selbu sykehjem	29	28	18	20	2	24	10 250	4 760 28
Rennebu sanitetsforenings helseheim	30	32	29	31	2	28	10 866	5 715 30
Haukåsen sjukehus, Strinda.....	105	109	144	153	2	98	38 158	6 460 105
N o r d - T r ø n d e l a g.								
Namdals helseheim	53	48	58	61	3	42	17 521	7 318 48
Hegra tuberkulosehjem	18	15	5	9	3	8	3 860	2 389 11
Trondheims legef.s tub.hjem for barn,								
Nylænne	33	32	22	30	-	24	10 594	858 29
Kleivan	30	27	30	30	-	27	9 689	5 036 27
Innherreds helseheim	50	44	49	41	6	46	18 092	11 821 50
N o r d l a n d.								
Brønnøysund tuberkulosehjem	18	17	11	8	2	18	6 326	3 955 17
Vefsn tuberkulosehjem, Mosjøen....	37	37	82	77	-	42	16 210	6 415 44
Mo og Nord-Rana sanitetsforenings tuberkulosehjem	30	32	53	53	3	29	10 821	4 070 30
Røvik tuberkulosesykehus, Fauske..	41	30	23	26	4	23	8 854	5 197 24
Vågan tuberkulosehjem.....	48	38	41	46	1	32	13 563	9 967 37

Oppgave mangler. ² Budsjettåret 1952—53. ³ Tuberkulosehjemmet.

Tabell III (forts.). Sykeplasser og tuberkuløse behandlet på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaler i 1953.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse	Syke- senger pr. 31./12. 1953	Belegg				Forplei- nings- dager i året	Herav for pa- sienter innl. etter tu- berku- loselov, s § 6	Gjen- nom- snittlig daglig belegg			
		Pr. 1/1 1953	Inn- lagt	Utgått							
				Lev.	Døde						
Hadsel tuberkulosehjem	20	8	3	1	2	8	2 917	2 917	8		
Sortland tuberkulosehjem	22	10	11	5	4	12	4 416	4 367	12		
Narvik komm. tuberkulosehjem	30	32	24	29	1	26	9 578	6 212	26		
Statens tuberkulosesykehus, Mo....	120	122	321	322	-	121	42 752	3 635	117		
T r o m s .											
St. Elisabeths hospital, Harstad....	40	38	34	33	8	31	13 597	6 233	37		
Gullhaugen tuberkulosehjem, Harstad	39	32	50	41	1	40	12 648	3 519	35		
Tromsø tuberkulosehjem	38	32	48	40	6	34	12 253	7 683	34		
Midtfylkets tuberkulosehjem, Gibo- stad	37	35	28	29	5	29	10 486	8 015	29		
F i n n m a r k .											
Sollia tuberkulosehjem, Elvenes	20	22	48	49	-	21	7 987	3 503	22		
Nesseyby tuberkulosehjem, Nyborg..	12	11	10	7	4	10	4 448	4 448	12		
I alt på tuberkulosehjem	2 264	2 006	2 929	2 826	192	1 917	-	-	-		
K y s t h o s p i t a l e r .											
Stavern kysthospital ¹	120	108	285	287	-	106	41 163	-	113		
Hagevik ——	160	86	365	344	3	104	43 095	-	118		
Tromsø ——	100	97	51	56	1	91	37 678	2 023	103		
I alt på kysthospitaler	380	291	701	687	4	301	--	--	--		
Martina Hansens hospital, Sandvika	115	107	332	317	1	121	44 203	-	121		

¹ Budsjettåret 1952—53.

Tabell IV a. Dødsfall i 1953 etter
Causes of death by sex and

Internasjonal nummer <i>International numbers</i>	Dødsårsaker etter den detaljerte, internasjonale liste av 1948* <i>Causes of death. International detailed list 1948</i>	I alt <i>Total</i>	Alder <i>Age.</i>		
			0-4** <i>år years</i>	5-9 <i>år years</i>	10-14 <i>år years</i>
			M = Males — K = Females		
I. Infeksjonssykdommer					
001	Tuberkulose i åndedrettsorganene, med opplysning om yrkes-sykdom (silikose o. l.)	M 7 K 1	—	—	—
002	Tuberkulose i lungene	M 274 K 153	1	—	—
003	Tuberkuløs plevritt	M 4 K —	—	—	—
005	Tuberkuløst tracheo-bronkialt lymfom (hilusadenitt).....	M 2 K —	2	—	—
009	Senere følger av helbredet lungetuberkulose.....	M 11 K 1	—	—	—
010	Tuberkuløs meningitt og tub. i nervesystemet	M 6 K 11	1	5	1
011	Tarm- og bukhinnetuberkulose	M — K 4	—	—	—
012	Tuberkulose i bein og ledd	M 6 K 7	—	—	—
015	Tuberkulose i lymfekjertlene	M 4 K 2	—	—	—
016	Tuberkulose i urin- og kjønnsorganene	M 16 K 8	—	—	—
017	Tuberkulose i binyrene, Addisons sykdom, tub.	M 4 K 2	—	—	—
019	Miliærtuberkulose, akutt og kronisk	M 11 K 5	3	1	—
020	Medfødt syfilis	M 1 K —	—	—	—
022	Aorta-anevrisme	M 10 K —	—	—	—
023	Andre syfilitiske sykdommer i hjerte og kretsløpsorganene..	M 36 K 19	—	—	—
024	Ryggmargstæring	M 4 K 3	—	—	—
025	Paralysis generalis	M 4 K 4	—	—	—
026	Andre syfilitiske sykdommer i sentralnervesystemet	M 7 K 1	—	—	—
029	Syfilis, i.n.a.	M 1 K —	—	—	—
035	Senere følger av gonoré.....	M 1 K —	—	—	—
051	Streptokokkangina	M 4 K 4	1	2	1
052	Rosen	M 1 K 2	—	—	—
053	Septikemi og pyemi	M 20 K 17	8	3	1
056	Kikhoste	M 11 K 14	11	14	—
057	Epidemisk cerebrospinalmeningitt og andre meningokokkinfeksjoner	M 8 K 5	6	1	—

* Bare nr. for de årsaker som har forekommet i 1953 er ført opp. *Numbers under which no causes*

dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

age. The whole country.

i fylte år
Complete years

15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.	Internasjonalt nummer
-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	1	-	1	1	-	-	001
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	002
3	5	10	19	22	23	24	29	25	31	33	23	17	4	3	2	003
2	6	9	19	16	14	11	9	11	6	15	9	9	9	4	3	005
1	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	009
-	-	-	1	-	2	1	-	3	2	-	-	2	-	-	-	010
-	-	1	-	-	1	2	-	2	1	-	1	-	-	-	-	011
-	-	-	2	-	1	2	2	1	1	-	-	-	-	-	-	012
-	-	-	-	1	2	1	2	1	1	-	3	1	2	-	-	015
-	-	1	1	2	-	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	016
-	-	1	1	2	-	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	017
-	-	1	1	1	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	019
-	1	1	2	-	1	1	1	1	1	-	2	1	1	-	-	020
-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	022
-	-	1	-	-	-	-	2	1	3	2	-	1	1	-	-	023
-	-	1	-	-	-	-	3	3	10	6	9	7	2	3	3	024
-	-	1	-	-	-	-	1	3	3	4	-	2	1	1	1	025
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	2	-	026
-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	2	2	1	029
-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	035
-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	051
-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	052
3	1	1	1	-	1	1	1	2	-	1	1	1	1	1	-	053
1	-	-	1	-	-	1	1	2	-	1	1	4	1	1	-	056
-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	057

are classified in 1953 are omitted. ** For de enkelte aldersår, se tabell IV b. Single years see table IV b.

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1953 etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	I alt	Alder		
			0-4 år	5-9 år	10-14 år
061	Stivkrampe	M 3 K -	1	2	-
072	Weil's sykdom	M 1 K -	-	-	-
080	Akutt poliomelyitt	M 74 K 35	6 3	6 2	6 1
081	Senere følger av akutt poliomelyitt.....	M 4 K 3	-	1	-
082	Akutt encefalitt (epidemisk og letargisk)	M 2 K 3	-	-	-
083	Senere følger av akutt encefalitt	M 3 K -	-	-	-
085	Meslinger	M 10 K 8	3 4	3 3	2
087	Vannkopper	M 1 K -	1	-	-
088	Herpes zoster	M 7 K 12	-	-	-
089	Kusma	M 3 K -	-	-	-
092	Infeksjøs hepatitt (hepatitis acuta)	M 6 K 18	-	-	-
116	Malaria, i.n.a.	M 1 K -	-	-	-
134	Histoplasmose og monila albicans	M - K 2	-	-	-
138	Andre infeksjonssykdommer	M 2 K 10	-	-	-
II. Svulster¹					
	Ondartede svulster i munnhule og svelg (140-148)	M 65 K 36	-	-	-
140,a	Karcinom i leppene	M 8 K 2	-	-	-
141,a	Karcinom i tungen	M 13 K 7	-	-	-
142,1,a	Karcinom i spyttkjertelen	M 2 K 5	-	-	-
142,1,c	Andre ondartede svulster i spyttkjertelen	M 1 K 1	-	-	-
143,a	Karcinom i munnhulens gulv	M 3 K 5	-	-	-
144,a	Karcinom andre steder i munnhulen	M 16 K 8	-	-	-
145,a	Karcinom i mesofarynx' orale del.....	M 1 K 1	-	-	-
145,b	Sarkom i mesofarynx' orale del.....	M 2 K -	-	-	-
146,a	Karcinom i nasofarynx	M 3 K -	-	-	-
147,a	Karcinom i hypofarynx	M 11 K 5	-	-	-
148,a	Karcinom i farynx, i.n.a.	M 5 K 2	-	-	-

¹ Om oppdelingen av de enkelte nr. i undergrupper, se Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene of the *Medical Report for 1951*.

dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

i fylte år

15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.	Internasj- onalt nummer
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	061
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	072
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	080
3	8	9	7	8	8	5	3	1	1	3	1	-	-	-	-	081
5	3	9	4	2	1	2	1	2	1	-	-	1	-	-	-	082
1	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	083
-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	085
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	087
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	3	1	1088	
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	2	7	-	089
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	1	1	-	092
-	-	-	-	1	2	-	2	4	3	1	1	-	-	-	-	116
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	134
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	138
-	-	-	-	-	1	2	2	1	2	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	2	1	3	2	10 6	8 2	7 -	16	8 5	6 2	2 140- 1 148	
-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	-	-	1	7 2	1 2	- 1 140,a	
-	-	-	-	-	-	3	-	-	2	2	-	-	1	2	- 1 141,a	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	1	- 1 142.	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	- 1 142.	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	- 1 143,a	
-	-	-	-	-	2	-	-	2	1	3	3	1	1	1	- 1 144,a	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	2	2	1	- 1 145,a	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	- 1 145,b	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	1	-	- 1 146,a	
-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	1	1	-	-	-	- 1 147,a	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	2	-	1	- 1 148,a	

for 1951, innledningen, side 54. Subdivision of the items 140—199, by letters and numbers, see page 54

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1953 etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	I alt	Alder		
			0-4 år	5-9 år	10-14 år
	Ondartede svulster i fordøyelsesorganene og bukhinnen (150-159)	M 1423 K 1124	-	-	-
150,a	Karcinom i spiserøret	M 64 K 27	-	-	-
151,a	Karcinom i magesekken	M 880 K 634	-	-	-
151,b	Sarkom i magesekken	M 1 K -	-	-	-
151,c	Andre ondartede svulster i magesekken	M 1 K 1	-	-	-
152,a	Karcinom i tolvfingertarmen og tynntarmen	M 5 K 6	-	-	-
153,a	Karcinom i tykktarmen unntatt endetarmen	M 161 K 188	-	-	-
154,a	Karcinom i endetarmen	M 117 K 74	-	-	-
155,a	Karcinom i gallevieier og lever (oppført som primært sete)	M 15 K 32	-	-	-
155,b	Sarkom i gallevieier og lever (oppført som primært sete) ..	M 1 K -	-	-	-
155,c	Andre ondartede svulster i gallevieier og lever (oppført som primært sete)	M 1 K 2	-	-	-
156.1,a	Karcinom i gallevieier og lever (uten oppl. om primært el. sekundært sete)	M 43 K 56	-	-	-
156.2,a	Karcinom i gallevieier og lever (oppført som sekundært sete uten kjent utgangspunkt)	M 10 K 17	-	-	-
157,a	Karcinom i bukspyttkjertelen	M 108 K 69	-	-	-
157,c	Andre ondartede svulster i bukspyttkjertelen	M 1 K 1	-	-	-
158,a	Karcinom i bukhinnen	M 2 K 5	-	-	-
159,a	Karcinom i fordøyelsesorganene, i.n.a.....	M 13 K 12	-	-	-
	Ondartede svulster i åndedrettsorganene (160-165)	M 173 K 80	-	-	-
160,a	Karcinom i nese,bihuler,mellomøre og tilliggende beinhuler	M 4 K 12	-	-	-
160,b	Sarkom i nese,bihuler,mellomøre og tilliggende beinhuler	M 1 K -	-	-	-
160,c	Andre ondartede svulster i nese,bihuler,mellomøre og til- liggende beinhuler	M - K 2	-	-	-
161,a	Karcinom i strupen	M 14 K 4	-	-	-
162,a	Karcinom i luftrør,bronkier eller lunger (oppført som pri- mært sete)	M 116 K 27	-	-	-
162,b	Sarkom i luftrør,bronkier eller lunger (oppført som pri- mært sete)	M 1 K -	-	-	-
162,c	Andre ondartede svulster i luftrør,bronkier eller lunger (oppført som primært sete)	M 1 K -	-	-	-
163,a	Karcinom i luftrør,bronkier eller lunger (uten oppl. om pri- mært el. sekundært sete)	M 22 K 25	-	-	-

dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

i fylte år

	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.	Internasj- onalt nummer
-	1	2	5	16	28	62	87	131	160	208	268	220	149	68	18	150-	
-	2	1	4	10	14	39	49	69	112	146	171	222	165	86	34	159	
-	-	-	1	-	4	2	4	5	10	16	12	3	7	-	-	150,a	
-	-	-	-	-	1	1	-	3	9	4	5	2	1	1	1	1	
-	2	2	12	15	37	50	74	100	136	168	133	97	42	12	12	151,a	
-	-	2	6	11	14	19	38	55	82	86	145	106	52	18	-	151,b	
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	151,c	
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	1	1	-	152,a	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	
-	1	-	4	5	8	21	17	18	21	36	17	11	-	-	9	153,a	
1	1	1	2	3	9	11	12	20	19	32	23	25	20	-	2	2	
-	-	1	6	3	9	10	17	12	24	18	11	4	-	-	4	154,a	
-	1	-	2	-	7	8	3	10	11	7	13	8	4	-	-	-	
1	-	-	1	1	1	2	3	4	1	10	8	1	-	-	2	155,a	
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	155,b	
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	155,c	
-	1	-	-	-	-	2	2	6	3	9	7	8	2	2	3	156,	
-	-	-	-	-	1	4	1	6	12	6	9	12	3	-	1	1	
-	-	-	-	-	1	1	-	2	1	1	2	2	3	-	2	156,	
-	-	1	2	1	6	14	15	11	19	24	9	4	2	1	1	157,a	
1	-	-	-	-	5	2	9	10	7	17	9	5	1	-	3	157,c	
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	158,a	
-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	1	2	-	-	-	-	1	
-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	3	3	3	5	1	2	159,a	
-	-	-	4	1	6	10	26	30	31	32	17	10	4	2	-	160-	
1	-	1	-	1	-	1	5	17	12	13	10	8	7	3	-	2	
-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	1	2	-	-	-	160,a	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	160,b	
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	160,c	
-	-	-	-	-	1	1	2	1	2	1	1	2	2	1	-	161,a	
-	-	3	-	3	8	20	22	22	24	11	3	3	1	-	-	1	
-	-	-	1	-	1	3	7	5	1	-	-	-	-	-	-	162,a	
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	162,b	
-	-	-	-	-	-	-	3	4	2	7	3	1	1	1	2	162,c	
1	-	-	-	-	-	-	4	4	4	7	3	3	1	1	2	163,a	

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1953 etter

Inter- nasjonal t nummer	Dødsårsaker	I alt	Alder		
			0-4 år	5-9 år	10-14 år
163,c	Andre ondartede svulster i luftrør, bronkier eller lunger (uten oppl. om primært eller sekundært sete).....	M K	- 1	-	-
164,a	Karcinom i mediastinum	M K	1 -	-	-
164,b	Sarkom i mediastinum	M K	- 1	-	-
164,c	Andre ondartede svulster i mediastinum	M K	6 1	-	-
165,a	Karcinom i brysthulens organer (oppført som sekundært sete uten kjent utgangspunkt).....	M K	7 7	-	-
<i>Ondartede svulster i brystkjertelen og urogenitalsystemet (170-181)</i>		M K	476 928	4 5	1 2
170,a	Karcinom i brystkjertelen	M K	1 369	-	-
170,b	Sarkom i brystkjertelen	M K	- 1	-	-
171,a	Karcinom i cervix uteri	M K	- 167	-	-
171,b	Sarkom i cervix uteri.....	M K	- 1	-	-
172,a	Karcinom i corpus uteri	M K	- 28	-	-
172,b	Sarkom i corpus uteri	M K	- 4	-	-
173,c	Chorionepithelioma, deciduoma malignum, syncytioma malignum	M K	- 2	-	-
174,a	Karcinom i uterus, i.n.a.	M K	- 25	-	-
174,b	Sarkom i uterus, i.n.a.	M K	- 1	-	-
175,a	Karcinom i ovarium, salpinx el. ligamentum latum	M K	- 176	-	-
175,b	Sarkom i ovarium, salpinx el. ligamentum latum	M K	- 2	-	-
175,c	Andre ondartede svulster i ovarium, salpinx el. ligamentum latum	M K	- 3	-	-
176.1,a	Karcinom i vagina.....	M K	- 15	-	-
176.2,a	Karcinom i vulva	M K	- 11	-	-
176.3,a	Karcinom i andre deler av de kvinnelige kjønnsorganer eller i.n.a.	M K	- 17	-	-
177,a	Karcinom i prostata	M K	309 -	-	-
178,a	Karcinom i testikkelen	M K	6 -	-	-
178,b	Sarkom i testikkelen	M K	1 -	-	-
178,c	Andre ondartede svulster i testikkelen	M K	14 -	-	-
179.1,a	Karcinom i scrotum	M K	1 -	-	-

dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

i fylte år

15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.	Internatio- nalt nummer
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	163,c
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	164,a
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	164,b
-	-	1	-	1	-	-	-	3	1	-	-	-	-	1	-	164,c
-	-	-	1	-	1	1	1	1	1	2	1	1	-	-	-	165,a
1	3	3	4	2	7	17	22	40	58	91	109	73	31	6	170- 7	181
1	4	4	12	32	57	71	131	138	112	101	101	49	25	-	-	170,a
-	-	1	7	9	25	25	52	47	42	44	43	37	23	10	4	170,b
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	171,a
-	1	5	20	16	19	28	21	19	11	14	6	4	3	-	-	171,b
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	172,a
-	-	-	-	-	1	3	8	6	4	3	1	2	-	-	-	172,b
-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	173,c
-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	174,a
-	-	-	-	-	-	1	2	1	1	3	4	7	4	-	2	174,b
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	175,a
1	1	1	2	14	21	29	42	22	16	15	6	5	2	-	-	175,b
-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	175,c
-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	176.
-	-	-	-	-	-	2	3	-	-	2	2	3	1	2	-	1,a
-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	1	2	2	4	2	-	2,a
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	5	5	1	2	2	-	176.
-	-	-	-	-	-	-	2	3	10	20	34	67	87	58	24	3,a
1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	177,a
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	178,a
2	1	1	2	2	-	-	5	-	2	-	-	-	-	-	-	178,b
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	178,c
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	179.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	a	

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1953 etter

Inter- nasjonal nummer	Dødsårsaker	I alt	Alder		
			0-4 år	5-9 år	10-14 år
179,2,a	Karcinom i penis	M 10 K -	-	-	-
180,a	Karcinom i nyrene	M 37 K 26	2	-	-
180,b	Sarkom i nyrene	M 3 K 1	2 1	-	-
180,c	Andre ondartede svulster i nyrene	M 35 K 34	2 2	1 2	-
181,a	Karcinom i blære og urinveier	M 58 K 44	-	-	-
181,c	Andre ondartede svulster i blære og urinveier	M 1 K 1	-	-	-
	<i>Ondartede svulster i andre organer eller uten nærmere opplysninger om sete (190—199) .....</i>	M 220 K 316	8 5	6 5	3 4
190	Ondartet melanom i huden	M 14 K 16	-	-	-
191,a	Karcinom i huden	M 13 K 14	-	-	-
191,c	Andre ondartede svulster i huden, unnt. melanom (190).....	M - K 1	-	-	-
192,a	Karcinom i øyet.....	M 2 K -	-	-	-
192,b	Sarkom i øyet.....	M 2 K 2	1	-	-
192,c	Andre ondartede svulster i øyet	M 1 K 1	-	-	-
193,a	Gliom i hjernen eller andre organer i nervesystemet	M 30 K 20	1 1	1 -	1 -
193,b	Andre ondartede svulster i hjernen eller andre organer i nervesystemet	M 29 K 36	6	2	-
194,a	Karcinom i skjoldbruskkjertelen.....	M 6 K 25	-	-	-
194,c	Andre ondartede svulster i skjoldbruskkjertelen	M - K 1	-	-	-
195,a	Karcinom i andre endokrine kjertler	M 1 K 1	-	-	-
195,b	Sarkom i andre endokrine kjertler	M 1 K -	-	-	-
195,c	Andre ondartede svulster i andre endokrine kjertler	M 1 K 3	-	-	-
196,a	Karcinom i bein (herunder kjevebein)	M 1 K 2	-	-	-
196,b	Sarkom i bein (herunder kjevebein)	M 17 K 12	-	1 2	1 1
196,c	Andre ondartede svulster i bein (herunder kjevebein)	M 3 K 3	-	-	-
197,b	Sarkom i bindevev	M 13 K 15	-	1 2	-
197,c	Andre ondartede svulster i bindevev	M - K 2	-	-	-
198,1,a	Karcinom i lymfeknuter (ikke oppgitt om primært el. sekundært sete).....	M 7 K 4	-	-	-
198,1,b	Sarkom i lymfeknuter (ikke oppgitt om primært el. sekundært sete).....	M 1 K -	-	-	-

dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

i fylte år

15–19 år	20–24 år	25–29 år	30–34 år	35–39 år	40–44 år	45–49 år	50–54 år	55–59 år	60–64 år	65–69 år	70–74 år	75–79 år	80–84 år	85–89 år	90 år og ov.	Internasjonal nattnummer
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	4	4	4	–	179.
–	–	–	–	1	–	–	1	4	1	8	9	5	4	2	2	2,a
–	–	–	–	–	–	–	7	3	5	6	2	–	–	–	1	180,a
–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	180,b
–	–	–	–	1	–	–	1	2	4	7	4	2	7	2	1	–
–	–	–	–	–	1	1	1	1	5	4	2	5	7	1	3	180,c
–	–	–	–	1	1	1	2	5	3	11	10	8	6	8	4	2
–	–	–	–	1	1	1	2	6	6	5	10	8	6	7	2	181,a
–	–	–	–	1	1	1	2	6	6	–	–	–	1	–	–	181,c
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–
1	3	6	11	4	18	17	17	14	16	22	23	22	14	13	2	190-
5	4	4	8	4	9	20	25	22	28	44	43	33	28	20	5	199
–	–	2	1	1	1	1	1	1	1	–	3	2	1	–	–	190
–	–	2	–	1	–	3	2	1	–	2	4	2	–	–	–	–
–	–	–	–	1	–	–	1	1	1	–	2	1	2	3	3	191,a
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	2	4	3	191,c
1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	192,a
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	192,b
–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	192,c
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
–	1	4	–	5	6	5	1	2	2	2	1	–	–	–	–	193,a
–	1	1	2	1	4	3	6	1	1	1	1	–	–	–	–	–
1	2	2	1	1	2	2	3	2	2	2	1	2	2	–	–	193,b
1	2	1	–	3	2	6	4	6	3	2	2	2	2	2	2	194,a
1	–	–	–	1	–	1	2	1	–	2	8	2	3	3	1	194,c
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	–	195,a
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	195,b
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	195,c
–	–	–	–	–	–	–	2	–	–	–	–	1	–	–	–	196,a
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	196,b
1	1	1	1	3	1	–	1	–	1	3	1	1	1	1	1	196,c
1	1	1	1	1	1	–	1	–	1	–	1	2	–	–	–	–
–	2	1	1	1	1	–	1	1	1	1	1	1	2	1	1	197,b
1	2	–	–	–	–	–	–	2	–	–	–	3	–	–	–	197,c
–	–	1	–	–	–	–	1	1	1	3	1	–	–	–	–	198.
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	1,a
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	198.
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	1,b

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1953 etter

Internasjonal nummer	Dødsårsaker	I alt	Alder		
			0-4 år	5-9 år	10-14 år
198.2,a	Karcinom i lymfeknuter (oppgett som sekundært sete uten kjent utgangspunkt)	M K	4 3	-	-
198.2,b	Sarkom i lymfeknuter (oppgett som sekundært sete uten kjent utgangspunkt)	M K	- 1	-	-
198.2,c	Andre ondartede svulster i lymfeknuter (oppgett som sekundært sete uten kjent utgangspunkt)	M K	1 -	-	-
199.1,a	Karcinom i bukhulen (uten kjent utgangspunkt)	M K	49 125	1	-
199.1,c	Andre ondartede svulster i bukhulen (uten kjent utgangspkt.)	M K	1 3	1	1
199.2,a	Karcinom i andre organer ikke nevnt ovenfor	M K	1 1	-	-
199.2,b	Sarkom i andre organer ikke nevnt ovenfor	M K	- 1	-	-
199.2,c	Andre ondartede svulster i andre organer ikke nevnt ovenfor	M K	- 1	-	-
199.3,a	Karcinom uten oppgett lokalisasjon el. metastaser uten kjent utgangspunkt (unnt. i lever, lunger og lymfekjertler)	M K	17 22	-	-
199.3,b	Sarkom uten oppgett lokalisasjon el. metastaser uten kjent utgangspunkt (unnt. i lever, lunger og lymfekjertler)	M K	1 1	-	-
199.3,c	Andre ondartede svulster uten oppgett lokalisasjon el. metastaser uten kjent utgangspunkt (unnt. i lever, lunger og lymfekjertler)	M K	4 -	-	-
	<i>Svulster i de lymfatiske og bloddannende organer (200-205)</i>	M K	250 175	10 12	13 2
200.0	Retikulosarkom	M K	26 17	-	1
200.1	Lymfosarkom	M K	20 6	-	1
200.2	Andre primære ondartede svulster i lymfekjertler og lymfeårer	M K	2 3	-	-
201	Malign lymfogranulomatose	M K	41 33	-	3
202	Andre former av lymfom	M K	4 4	-	-
203	Multiple myelomer	M K	25 24	-	-
204.0	Lymfatisk levkemi og alevkemi	M K	22 7	1	1
204.1	Myeloid levkemi og alevkemi	M K	57 35	3 2	3 1
204.2	Monocytisk levkemi og alevkemi	M K	1 2	-	-
204.3	Levkemi og alevkemi, akutt, uspesifisert type	M K	23 29	3 7	3 -
204.4	Levkemi og alevkemi, i.n.a.	M K	27 15	3 3	1 1
205	Mycosis fungoides	M K	2 -	-	-
	<i>Godartede svulster (210-229)</i>	M K	29 39	1 1	2 -
211	Godartede svulster i fordøyelsesorganene (unnt. munnhulen og farynx)	M K	2 2	-	-

dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

i fylte år															Internasjonal nummer	
15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.	
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	1	1	-	198.
-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2,a
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	198.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,b
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	198.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,c
-	-	-	-	3	1	5	2	3	6	4	12	5	7	-	-	199.
-	1	1	1	1	9	7	4	10	16	27	16	16	12	-	-	2,1,a
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	199.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,c
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	199.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,a
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	199.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,b
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	199.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,c
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	199.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,a
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	199.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,b
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	199.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,c
4	6	6	16	12	15	13	15	23	35	22	19	25	5	4	-	200-
3	3	4	10	8	11	10	12	21	20	20	14	15	7	-	-	205
2	-	1	1	1	1	1	1	3	4	3	1	4	1	-	-	200.0
1	1	-	1	3	2	1	1	3	3	3	1	1	1	-	-	200.1
1	1	-	1	-	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	200.2
2	2	2	7	7	5	3	3	2	3	1	1	1	1	-	-	201
1	1	4	4	3	4	5	5	3	1	3	2	1	1	-	-	202
-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	203
-	-	1	-	-	-	2	1	-	3	6	4	4	3	-	-	204.0
-	-	1	-	-	-	1	1	1	5	3	7	5	6	-	-	204.1
-	-	1	1	5	2	4	3	5	7	9	5	3	4	-	-	204.2
-	-	1	1	1	2	3	3	3	4	4	3	4	2	-	-	204.3
-	-	1	1	-	2	-	1	1	-	-	-	2	2	-	-	204.4
-	-	1	1	2	1	1	1	1	2	3	2	1	5	1	-	205
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	210-
-	-	-	-	-	1	1	-	6	4	3	3	1	3	2	-	229
-	-	-	-	2	4	4	5	2	4	5	1	1	1	2	-	211

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1953 etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	I alt	Alder		
			0-4 år	5-9 år	10-14 år
212	Godartede svulster i åndedrettsorganene.....	M 2 K -	-	-	-
214	Fibromyoma uteri.....	M - K 8	-	-	-
215	Andre godartede svulster i livmoren	M - K 1	-	-	-
216	Godartede svulster i ovariet	M - K 6	-	-	-
219	Godartede svulster i nyrer og andre deler av urinveiene	M 12 K 11	-	-	-
223	Godartede svulster i hjernen og andre deler av nervesystemet..	M 6 K 7	1	-	-
224	Godartede svulster i endokrine kjertler	M 5 K 3	-	2	1
226	Lipom (fettsvulst)	M - K 1	-	-	-
229	Godartede svulster i andre el. ikke spesifiserte organer el. vev	M 2 K -	-	-	-
	<i>Svulster av uspesifisert art (230-239)</i>	M 35 K 54	1	-	1
230	Svulster av uspesifisert art i fordøyelsesorganene	M 3 K 8	-	-	-
231	Svulster av uspesifisert art i åndedrettsorganene.....	M 5 K 3	-	-	-
234	Svulster av uspesifisert art i ovariet	M - K 1	-	-	-
235	Svulster av uspesifisert art i andre deler av de kvinnelige kjønnsorganer	M - K 1	-	-	-
236	Svulster av uspesifisert art i nyrer, urinveier og mannlige kjønns- organer	M 2 K 5	-	-	-
237	Svulster av uspesifisert art i hjernen og andre deler av nerve- systemet.....	M 18 K 12	1	-	1
239	Svulster av uspesifisert art i andre eller uspesifiserte organer..	M 7 K 24	-	-	-
III. Allergiske og endokrine sykdommer.					
Stoffskifte- og kostsykdommer					
241	Astma	M 110 K 116	3	-	-
245	Andre allergiske lidelser.....	M - K 1	-	1	-
250	Parenchymatøst, ikke toksisk struma	M - K 7	-	-	-
252	Tyreotoksikose, med eller uten struma	M 3 K 17	-	-	-
253	Myxødem og kretinisme	M 2 K 10	-	1	-
260	Sukkersyke.....	M 85 K 125	2	1	-

dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

i fylte år

15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.	Internasj. nalt nummer
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	212
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	214
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	2	4	1	- - - -	- - - -	- - - -	2	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	215
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	216
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	1	2	1	3	219
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	- - - -	- - - -	- - - -	1	3	1	2	1	- - - -	- - - -	- - - -	1
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	- - - -	- - - -	1	3	1	2	3	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	223
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	2	1	- - - -	2	1	1	2	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	224
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	226
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	- - - -	- - - -	1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	229
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	2	1	- - - -	1	1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	230-
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	2	1	1	2	3	4	11	3	4	6	6	230
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	2	1	2	2	1	1	2	2	1	1	1	231
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	234
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	235
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	236
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	2	1	2	3	2	3	2	1	1	2	1	237
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	2	1	2	3	3	3	3	2	3	1	6	239
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	2	1	1	1	4	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	3
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	1	1	2	5	4	3	4	11	3	4	6	241
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	4	5	2	3	2	1	1	2	1	1	1	245
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	4	5	4	5	6	12	8	14	8	17	13	250
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	2	1	- - - -	1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	252
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	1	- - - -	1	- - - -	1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	253
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	5	4	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	260
1	2	1	4	2	3	4	3	2	2	5	8	4	10	15	10	1

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1953 etter

Internasjonal nummer	Dødsårsaker	I alt	Alder		
			0-4 år	5-9 år	10-14 år
270	Forstyrrelser av bukspyttkjertelens funksjon (unnt. sukker-syke).....	M K	- 1	-	-
272	Sykdommer i hypofysen	M K	3 5	-	-
273	Sykdommer i thymus	M K	5 2	4 2	-
274	Sykdommer i binyrene (Addisons sykdom, ikke tub.)	M K	5 6	-	-
277	Pluriglandulær dysfunksjon og andre endokrine forstyrrelser .	M K	1 2	-	-
281	Pellagra	M K	1	-	-
283	Rakitt i aktiv form	M K	1	1	-
285	Osteomalacia	M K	-	-	-
286.0	Steatorrhoea og sprue	M K	5 3	1	-
286.1-6	Andre avitaminosier	M K	- 2	-	-
287	Adipositas, uten opplysning om endokrin opprinnelse	M K	1	-	-
288	Arthritis urica	M K	1	-	-
289	Andre stoffskiftesykdommer	M K	6 2	1	1
 IV. Sykdommer i blodet og bloddannende organer					
290	Pernisiös anemi.....	M K	14 23	-	-
291	Hypokrom anemi	M K	- 3	-	-
292.0-2	Hemolytisk anemi	M K	1 5	-	-
292.3	Levko-erythroblastisk anemi	M K	3 6	-	-
292.4	Aplastisk anemi	M K	13 10	1	-
293	Anemi av ubestemt type	M K	10 20	1	-
294	Polycytemi	M K	4 2	-	-
295	Hemofili	M K	2	-	-
296	Purpura og andre hemoragiske diateser	M K	5 9	1 2	-
297	Agranulocytose	M K	- 1	1	-
298	Miltsykdommer	M K	3	1	-

dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1953 etter

Internasjonaltnr nummer	Dødsårsaker	I alt	Alder		
			0-4 år	5-9 år	10-14 år
V. Mentale og psykonevrotiske forstyrrelser, atferdsforstyrrelser					
300	Schizofreni	M 12 K 12	-	-	-
301	Manisk depressiv sinnessykdom, melankoli, i.n.a.	M 1 K -	-	-	-
302	Involusjonsmelankoli	M - K 4	-	-	-
303	Paranoia og paranoide tilstander (ikke schizofrene)	M 1 K -	-	-	-
304	Senil psykose.....	M 28 K 48	-	-	-
305	Presenil psykose	M 3 K 5	-	-	-
307	Alkoholpsykose (Delirium tremens)	M 3 K -	-	-	-
309	Andre eller ubestemte psykoser	M 9 K 20	-	-	-
322	Alkoholisme	M 12 K -	-	-	-
325	Mongolisme og andre typer av åndssvakhet ²	M 14 K 5	7 1	-	1
VI. Sykdommer i nervesystem og sanseorganer					
330	Subarachnoidalblødning.....	M 37 K 41	2 -	1 1	-
331	Hjerneblødning	M 856 K 1131	1 -	1 -	-
332	Emboli og trombose i hjernen	M 83 K 80	-	-	-
334	Apopleksi og andre karlesjoner i sentralnervesystemet	M 850 K 1070	-	-	-
340	Meningitt [ikke meningokokk (057) og ikke tuberkuløs el. otogen meningitt (010, 341)]	M 21 K 22	11 12	- 2	-
341	Flebitt og tromboflebitt i hjernens venøse sinuser (otogen meningitt)	M 6 K 6	3 1	1 -	-
342	Intrakraniell og intraspinal abscess	M 2 K -	-	-	-
343	Encefalitt, myelitt og encefalomielitt [unnt. epidemisk (082) og postvaksinal (E 941)]	M 13 K 10	7 2	1 2	-
344	Senere følger av intrakraniell abscess og pyogen infeksjon, hydrocefalus ervervet eller i.n.a	M 6 K 3	-	-	-
345	Multippekslerose.....	M 26 K 27	-	-	-
350	Paralysis agitans	M 29 K 38	-	-	-
351	Spastisk cerebral barnelammelse.....	M 11 K 9	8 4	- 3	-
352	Andre cerebrale lammelser	M 8 K 11	-	-	-
353	Epilepsi.....	M 40 K 27	2 -	2 1	2 1

¹ Av disse 1 med uoppgitt alder. ² Av disse mongolisme: 6 m., 2 kv.

dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

i fylte år

15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.	Internasj- onalt nummer	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	1	2	1	-	2	2	1	-2	-	-	2	4	1	1	1	300	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	301	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	302	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	303	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3304	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	305	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	307	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	309	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	322	
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	325	
1	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	-	1	5	2	4	4	3	5	3	3	1	1	-	-	-	330	
1	1	1	1	2	2	2	3	8	4	2	6	3	-2	-	-	-	
1	-	-	-	-	-	-	-	15	36	62	94	127	175	179	113	37331	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	67	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5332	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43334	
2	-	-	1	1	1	2	2	10	21	34	54	84	196	195	235	150	88
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	-	-	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	-	
1	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	
1	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	
1	-	-	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	
1	-	-	1	2	2	2	1	4	3	9	1	3	3	5	3	-	
1	-	-	1	2	2	1	2	5	3	3	2	4	11	11	5	-	
2	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
3	-	3	2	4	4	6	2	2	1	4	4	1	2	1	1	-	
1	-	2	1	2	1	1	2	3	3	2	3	1	1	1	1	1	

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1953 etter

Inter- nasjonal tall nummer	Dødsårsaker	I alt	Alder		
			0-4 år	5-9 år	10-14 år
354	Migrene	M K	- 1	-	-
355	Andre sykdommer i hjernen	M K	8 6	-	-
356	Sykdommer i de motoriske nevroner og muskelatrofi.....	M K	22 16	-	-
357	Andre sykdommer i ryggmargen	M K	1 3	-	-
363	Isjias.....	M K	1 -	-	-
364	Polynevritt og polyradikulitt	M K	4 2	-	-
367	Sykdommer i hjernenervene	M K	- 1	-	-
376	Betennelse i uvea (unnt. chorioiditis)	M K	- 1	-	-
385	Katarakt	M K	1 -	-	-
387	Glaukom.....	M K	- 1	-	-
391	Mellomørebetennelse, uten opplysning om mastoiditt	M K	3 3	1 2	-
392	Mellomørebetennelse med mastoiditt	M K	1 -	1 -	-
396	Andre sykdommer i øret og mastoidalbeinet.....	M K	- 1	-	-
VII. Sykdommer i kretsloppssystemet					
400	Revmatisk feber uten nevnt hjertesykdom	M K	- 4	- 1	-
401	Revmatisk feber med hjertesykdom (aktiv)	M K	- 5	-	1
<i>Kronisk revmatisk hjertesykdom (410-416).</i>					
410	Sykdommer i mitralklappene	M K	79 112	-	-
411	Sykdommer i aortaklappene, oppført som revmatisk	M K	10 5	-	-
412	Sykdommer i trikuspidalklappene	M K	1 -	-	-
414	Annен endokarditt oppført som revmatisk	M K	15 10	-	-
415	Myokarditt oppført som revmatisk	M K	- 2	-	-
416	Annen hjertesykdom oppført som revmatisk, el. revmatisk hjertesykdom, i.n.a.	M K	36 46	-	-
<i>Arteriosklerotiske og degenerative hjertesykdommer (420-422).</i>					
420.1	Sykdommer i koronararteriene, hjerteinfarkt	M K	1489 835	-	-

dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

i fylte år

15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.	Internasj- onalt nummer
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	354
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	355
-	-	-	-	1	1	1	1	1	3	1	1	-	-	-	-	356
1	-	-	-	2	1	2	1	5	2	4	3	3	1	-	-	357
1	-	-	-	1	4	1	4	2	1	3	1	-	-	-	-	363
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	364
-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	2	-	-	-	-	-	367
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	385
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	387
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	391
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	392
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	396
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	400
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	401
-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-
-	1	1	4	8	10	6	6	10	12	8	5	5	7	1	-	410
1	-	2	4	6	13	7	11	17	15	5	18	8	8	5	-	411
-	-	-	1	2	1	1	2	-	2	2	1	1	2	-	-	412
1	-	-	1	2	2	2	2	-	-	-	2	1	-	-	-	414
1	-	-	1	1	3	1	1	1	1	-	-	-	-	1	-	415
-	-	-	1	1	3	2	5	4	9	1	5	3	1	1	-	416
-	-	-	-	-	2	4	8	3	6	4	10	4	4	-	1	-
-	-	2	9	27	55	109	159	192	221	247	228	145	76	19	420.1	
-	-	3	5	5	5	20	35	68	124	141	190	124	87	28	-	-

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1953 etter

Internasjonal nummer	Dødsårsaker	I alt	Alder		
			0-4 år	5-9 år	10-14 år
420.0 }	Hjertesykdom oppgitt som arteriosklerotisk, angina pectoris i.n.a.....	M 291 K 260	-	-	-
420.2 }	Kronisk endokarditt, ikke oppført som revmatisk.....	M 142 K 226	-	-	-
421	Kronisk myokarditt, ikke oppført som revmatisk	M 623 K 680	-	1	-
422			-	-	-
	<i>Andre hjertesykdommer (430-434).</i>				
430.0	Akutt og subakutt bakteriell endokarditt	M 6 K 6	-	-	-
430.1	Annen akutt endokarditt, ikke oppført som revmatisk	M 5 K 1	-	-	-
431	Akutt myokarditt, ikke oppført som revmatisk	M 1 K 1	-	-	-
432	Akutt perikarditt, oppført som ikke revmatisk.....	M - K 1	-	-	-
433.0	Hjerteblokk	M 9 K 6	-	-	-
433.1 }	Flimmer og andre arytmier i.n.a.	M 29 K 22	-	-	-
433.2 }	Hjertesykdom med kyfoskoliose	M 3 K 7	-	-	-
434.0	Andre og ikke nærmere spesifiserte hjertesykdommer	M 442 K 541	-	-	-
434.1 }			-	-	-
434.2 }			-	-	-
434.3 }			-	-	-
	<i>Hypertensionssykdommer (440-447).</i>				
442	Hypertonisk hjertesykdom med nefrosklerose	M 14 K 26	-	-	-
443	Hypertonisk hjertesykdom, i.n.a.	M 239 K 418	-	-	-
444	Essensiell benign hypertoni eller hypertoni i.n.a. uten nevnt hjertesykdom	M 32 K 34	-	-	-
445	Essensiell malign hypertoni uten nevnt hjertesykdom	M 6 K 2	-	-	-
446	Hypertoni med nefrosklerose uten nevnt hjertesykdom	M 37 K 39	-	-	-
447	Hypertoni med arteriosklerose (ikke karlidelser i sentralnervesystemet (330-334)	M 9 K 16	-	-	-
	<i>Sykdommer i arteriene (450-456).</i>				
450	Generell arteriosklerose (ikke hypertonisk 447).....	M 369 K 467	-	-	-
451	Aortaanevrisme av ikke syfilitisk art	M 14 K 6	-	-	-
453.1	Thromboangiitis obliterans, Bürgers sykdom	M 3 K -	-	-	-

dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

i fylte år

15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.	Internasj- onalt nummer
- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	2	3	3	12	28	44	51	60	47	20	21	(420.0
- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	- - - - -	-	4	3	16	16	41	55	67	38	20	20	(420.2
- - - - -	1	- - - -	- - - - -	- - - - -	1	2	10	7	14	20	22	24	19	15	7	421
- - - - -	1	- - - -	- - - - -	- - - - -	1	4	4	11	14	16	39	49	42	26	19	422
- - - - -	-	- - - -	- - - - -	1	2	9	10	20	38	54	91	129	133	80	55	422
- - - - -	-	2	- - - -	- - - - -	3	3	6	7	17	49	85	139	168	132	69	
- - - - -	2	- - - -	- - - - -	- - - - -	-	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	430.0
- - - - -	1	- - - -	- - - - -	- - - - -	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	430.1
- - - - -	1	1	- - - - -	- - - - -	1	1	1	-	1	-	-	-	-	1	-	431
- - - - -	-	1	- - - - -	- - - - -	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	432
- - - - -	-	-	- - - - -	- - - - -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	433.0
- - - - -	-	-	-	- - - - -	-	-	-	-	-	-	4	3	2	1	1	433.1
- - - - -	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	5	3	2	1	433.2
- - - - -	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	3	2	5	4	434.0
- - - - -	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	-	-	-	434.1
- - - - -	1	2	3	1	8	15	22	35	48	71	79	81	53	22	434.2	
- - - - -	1	2	1	1	4	7	20	25	69	93	125	113	55	24	434.3	
- - - - -	-	-	-	-	-	2	-	1	2	3	3	2	1	-	-	442
- - - - -	-	-	-	-	-	1	3	1	4	7	3	3	4	1	-	443
- - - - -	-	-	-	-	1	4	9	13	27	47	43	44	32	15	6	443
- - - - -	-	-	-	-	1	4	9	12	30	57	90	98	79	29	9	444
- - - - -	1	-	-	-	1	1	-	3	3	5	3	7	4	6	2	445
- - - - -	1	-	-	-	1	1	2	-	-	5	5	5	6	2	-	445
- - - - -	-	-	-	-	1	1	1	2	2	5	1	3	1	3	3	446
- - - - -	-	-	-	-	1	2	2	2	5	5	3	4	2	3	1	447
- - - - -	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	5	8	1	-
- - - - -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	450
- - - - -	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	451
- - - - -	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-	2	1	453.1

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1953 etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	I alt	Alder		
			0-4 år	5-9 år	10-14 år
454	Arteriell emboli og trombose.....	M 8 K 5	-	-	-
455	Gangren uten kjent årsak	M 23 K 32	-	-	-
456	Andre sykdommer i arteriene	M - K 11	-	-	-
	<i>Sykdommer i vene og andre sykdommer i kretsløpssystemet (460-468).</i>				
460	Varicer i underekstremittene	M 1 K 2	-	-	-
461	Hemorroider	M 1 K -	-	-	-
462	Varicer i andre organer	M - K 1	-	-	-
463	Flebbitt og tromboflebbitt i underekstremittene.....	M 4 K 5	-	-	-
464	Flebbitt og tromboflebbitt andre steder eller i.n.a.....	M 5 K 9	-	-	-
465	Lungeemboli og infarkt	M 13 K 6	-	-	-
466	Annен venøs emboli og trombose	M 8 K 5	-	-	-
467	Andre ubestemte kretsløpssykdommer	M - K 3	-	-	-
468	Sykdommer i lymfeknuter og lymfeårer, som ikke kommer inn under andre grupper	M 1 K 1	1	-	-
	VIII. Sykdommer i åndedrettsorganene				
470	Akutt nasofaryngitt	M 6 K 4	2	-	-
471	Akutt sinusitt	M 1 K -	2	-	-
472	Akutt faryngitt	M 1 K -	1	-	-
473	Akutt tonsillitt [ikke streptokokk (051)]	M - K 1	-	-	-
474.0	Pseudokrupp	M 8 K 6	6	2	-
474.1	Annen akutt laryngitt og tracheitt.....	M 6 K 4	4	2	-
480	Influensa med pnevmoni	M 22 K 15	1	1	1
481	Influensa med andre luftveissymptomer eller i.n.a.....	M 17 K 13	1	-	-
490	Krupøs (lobær)-pnevmoni	M 97 K 97	11	-	-
491	Bronkopnevmoni.....	M 430 K 609	62	2	2
492	Primær atypisk pnevmoni	M 1 K 6	1	3	2

dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

i fylte år																Internasjonalnummer
15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.	
-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	1	-	2	1	1	-	454
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2	3	7	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	6	10	8	-	455
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
1	-	2	2	1	1	2	1	-	-	-	-	-	-	1	-	456
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	460
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	461
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	462
-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	463
-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	464
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	465
1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	2	3	2	2	1	466
-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3	4	-	-	-	467
-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	-	468
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	470
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	471
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	472
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	473
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	474.0
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	474.1
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	480
1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3	3	1	4	5	481
-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	2	3	3	1	2	3	481
1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	4	7	9	17	16	16	490
-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	4	8	7	20	10	12	491
1	-	-	-	-	-	-	-	4	4	3	8	8	41	65	79	55491
1	-	-	-	-	-	-	-	4	4	3	7	7	58	102	133	84
1	-	-	-	-	-	-	-	11	5	19	23	41	102	133	135	492
1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	1	1	-	-	-	1

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1953 etter

Internasjonal nummer	Dødsårsaker	I alt	Alder		
			0-4 år	5-9 år	10-14 år
493	Pnevmoni av annen art, eller i.n.a.	M 117 K 121	29 26	2	-
500	Akutt bronkitt	M 13 K 14	10 10	-	-
501	Bronkitt, i.n.a.	M 11 K 15	- 2	-	-
502	Kronisk bronkitt	M 47 K 58	- -	-	-
510	Hypertrofi av tonsiller og adenoidvev	M 2 K -	2 -	-	-
511	Peritonsillær abscess (halsbyll)	M 4 K 2	- -	-	-
517	Andre sykdommer i de øvre luftveier	M 1 K -	- -	-	-
518	Empyema pleurae (av ikke tuberkuløs art)	M 3 K 4	- -	-	-
519	Plevritt og hemotoraks av ikke tuberkuløs art	M 4 K 1	- -	-	-
521	Lungeabscess	M 9 K 2	1 1	-	-
523.0	Silikose (yrkessykdom)	M 19 K -	- -	-	-
525	Lungefibrese av ikke tuberkuløs art (ikke yrkessykdom)	M 11 K 15	- -	-	-
526	Bronkiektasi	M 47 K 21	- -	-	-
527	Andre sykdommer i lunger og brysthinne.....	M 14 K 10	- -	-	-
IX. Sykdommer i fordøyelsesorganene					
536	Stomatitt	M 1 K -	- -	-	-
537	Sykdommer i spyttkjertlene	M 1 K -	- -	-	-
539	Sykdommer i spiserøret	M 5 K 3	- -	-	-
540.0	Magesår (uten perforasjon)	M 34 K 28	- -	-	-
540.1	Magesår (med perforasjon).....	M 20 K 5	- -	-	-
541.0	Tolvfingertarmsår (uten perforasjon)	M 17 K 9	- -	-	-
541.1	Tolvfingertarmsår (med perforasjon)	M 14 K 6	- -	-	-
542.0	Gastrojejunale sår (uten perforasjon)	M 1 K -	- -	-	-
543	Gastritt og duodenitt	M 4 K 3	- -	-	-
544	Funksjonelle magelidelser	M 1 K 2	- -	-	-
545	Andre sykdommer i mage og tolvfingertarm	M 4 K 3	- -	-	-

dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1953 etter

Inter- nasjonal nummer	Dødsårsaker	I alt	Alder		
			0-4 år	5-9 år	10-14 år
550.0	Akutt blindtarmsbetennelse (uten peritonitt)	M 2 K 1	-	-	-
550.1	Akutt blindtarmsbetennelse (med peritonitt)	M 17 K 17	3	-	1
560.0	Lyskebrokk (uten obstruksjon)	M 10 K -	1	-	-
560.1-5	Annen brokk (uten obstruksjon)	M 5 K 6	1 4	-	-
561.0	Lyskebrokk (med obstruksjon)	M 14 K 8	1	-	-
561.1-5	Annen brokk el. brokk i.n.a. (med obstruksjon)	M 7 K 28	- -	1	-
570.1	Tarmslyng, uten oppl. om brokk.....	M 35 K 50	1 5	-	-
570.2	Mesenterialtrombose	M 6	-	-	-
570.0 570.3-5 }	Annen obstruksjon, uten oppl. om brokk	M 19 K 19	7 3	-	-
571	Akutt gastro-enteritt og kolitt (ikke ulcerøs)	M 49 K 48	29 21	2	-
572	Kronisk enteritt og ulcerøs kolitt	M 19 K 22	-	-	-
576	Bukhinnebetennelse (uten kjent årsak).....	M 14 K 8	-	-	-
577	Sammenvoksinger i bukhulen	M - K 1	-	-	-
578	Andre sykdommer i tarmene og bukhulen	M 4 K 5	-	-	-
580	Akutt og subakutt gul leveratrofi	M 5 K 4	-	-	-
581	Leverkirrose	M 58 K 44	1	-	-
582	Suppurativ hepatitt og leverabscess	M 2 K 1	-	-	-
583	Andre leversykdommer	M 7 K 5	-	-	-
584	Gallestein	M 16 K 47	-	-	-
585	Galleblærebetennelse uten gallestein	M 26 K 69	-	-	-
586	Andre sykdommer i galleblære og gallevieier	M 2 K 2	-	-	-
587	Sykdommer i bukspyttkjertelen	M 12 K 8	1	-	-
X. Sykdommer i urogenitalsystemet					
590	Akutt nefritt	M 7 K 4	1 2	-	-
591	Nefritt med ødem, herunder nefrose	M 8 K 9	1 -	1	1
592	Kronisk nefritt.....	M 180 K 146	-	-	-

dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

i fylte år

15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.	Internasj- onalt nummer
-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	550.0
2	1	3	2	1	1	-	1	1	1	2	3	1	1	1	1	550.1
2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	2	1	1	560.0
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	3	2	560.1-5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	3	2	1	561.0
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	561.1-5
1	-	-	-	-	-	-	1	4	1	5	2	2	1	1	1	570.1
1	-	-	1	1	3	1	1	1	2	3	3	5	2	1	1	570.2
1	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	2	1	4	2	1	570.0
1	-	-	-	-	-	-	1	2	2	4	3	6	2	2	2	570.3-5
1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	2	4	6	2	5	571
1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	4	6	2	5	572
1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	4	6	2	5	576
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	577
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	578
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	580
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	581
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	582
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	583
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	584
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	585
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	586
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	587
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	590
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	591
3	3	4	9	9	10	15	16	17	17	17	17	24	18	17	12	592
4	2	2	6	8	5	7	6	17	17	9	24	24	17	17	12	8

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1953 etter

Inter- nasjonalt nummer	Dødsårsaker	I alt	Alder		
			0-4 år	5-9 år	10-14 år
593	Nefritt, i.n.a.....	M 6 K 3	-	-	-
600.0	Pyelitt, pyelonefritt, pyelocystitt	M 21 K 63	-	-	1
600.1-2	Andre infeksjoner i nyrene	M 4 K 3	-	-	-
601	Hydronefrose	M 2 K 2	-	-	-
602	Stein i nyre og ureter	M 6 K 8	-	-	1
603	Andre sykdommer i nyre og ureter	M 3 K 3	-	I	-
604	Stein i andre deler av urinveiene	M 1 K 3	-	-	-
605	Cystitt.....	M - K 1	-	-	-
606	Andre sykdommer i urinblæren	M 2 K 1	-	-	-
608	Strictura urethrae (ikke gonoréisk)	M 11 K -	-	-	-
609	Andre sykdommer i urinveiene	M 1 K 1	-	-	-
610	Prostatahypertrofi	M 389 K -	-	-	-
611	Prostatitt	M 2 K -	-	-	-
612	Andre sykdommer i prostata	M 2 K -	-	-	-
624	Salpingitt og ooforitt, i.n.a.	M - K 1	-	-	-
626	Sykdommer i parametriet og det lille bekken	M - K 2	-	-	-
631	Utero-vaginalt prolaps	M - K 7	-	-	-
634	Menstruasjonsforstyrrelser	M - K 1	-	-	-
XI. Komplikasjoner ved svangerskap, fødsel og barselseng					
642	Forgiftninger i svangerskapet	M - K 12	-	-	-
645	Svangerskap utenfor livmoren	M - K 2	-	-	-
646	Anemi i svangerskapet.....	M - K 1	-	-	-
648	Andre komplikasjoner ved svangerskapet	M - K 1	-	-	-
650	Abort uten nevnt sepsis eller toksemi	M - K 2	-	-	-
651	Abort med sepsis	M - K 2	-	-	-
670	Fødsel komplisert med placenta praevia el. andre blødninger før fødselen.....	M - K 5	-	-	-

dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1953 etter

Inter- nasjonal nummer	Dødsårsaker	I alt	Alder		
			0-4 år	5-9 år	10-14 år
671	Fødsel komplisert med retinert placenta.....	M	-	-	-
		K	1	-	-
672	Fødsel komplisert med andre blødninger etter fødselen	M	-	-	-
		K	3	-	-
674	Fødsel komplisert med feil fosterleie el. fosterstørrelse	M	-	-	-
		K	1	-	-
675	Forlenget fødsel av annen årsak	M	-	-	-
		K	1	-	-
677	Livmorbristing og andre traumer.....	M	-	-	-
		K	3	-	-
678	Andre komplikasjoner ved fødselen	M	-	-	-
		K	2	-	-
681	Barselfeber.....	M	-	-	-
		K	2	-	-
682	Blodpropp og årebetennelse etter fødsel.....	M	-	-	-
		K	1	-	-
684	Lungeemboli etter fødsel	M	-	-	-
		K	1	-	-
685	Eklampsi under og etter fødsel	M	-	-	-
		K	6	-	-
XII. Sykdommer i hud og underhud					
690	Furunkel og karbunkel	M	-	-	-
		K	2	-	-
692	Flegmone og abscess uten lymfangitt	M	5	-	-
		K	9	2	-
698	Purulent dermatitt.....	M	-	-	-
		K	2	-	-
701	Eksem	M	3	3	-
		K	-	-	-
703.7	Dermatitt av ukjent årsak og type	M	-	-	-
		K	1	-	-
704	Pemfigus (unnt. hos nyfødte 766).....	M	2	-	-
		K	4	-	-
705	Erytematøse sykdommer	M	3	-	-
		K	2	2	-
706	Psoriasis	M	-	-	-
		K	1	-	-
714	Sykdommer i svett- og talgkjertler	M	1	-	-
		K	-	-	-
715	Kronisk sår i huden, uten gangren	M	4	-	-
		K	6	-	-
XIII. Sykdommer i bevegelses- og støtteapparatet					
720	Akutt artritt p. g. a. pyogen infeksjon.....	M	1	-	-
		K	-	-	-
722.0	Kronisk polyartritt	M	12	-	-
		K	34	-	-
722.1	Spondylarthritis anchylopoëtica, v. Bechterew's sykdom	M	3	-	-
		K	-	-	-

dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

i fylte år

15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.	Internasj. nalt nummer
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	671
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	672
-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	674
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	675
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	677
-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	678
1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	681
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	682
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	684
-	2	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	685
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	690
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1 692
-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	4	-	-	-	698
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	701
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	703.7
-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	1 704
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	705
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	706
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	1 714
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	2	-	-	1 715
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	720
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	2	4	1 722.0
-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1	2	7	9	-	-	1 722.1

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1953 etter

Internasjonal nummer	Dødsårsaker	I alt	Alder		
			0-4 år	5-9 år	10-14 år
723	Arthrose og spondylose.....	M K	2 4	-	-
724	Andre bestemte former av artritt	M K	2 2	-	-
727	Revmatisme, i.n.a.....	M K	- 4	-	-
730	Osteomyelitt	M K	3 3	-	-
733	Andre systemsykdommer i beinvev	M K	1 4	-	-
735	Prolaps av intervertebralskiven	M K	- 1	-	-
738	Andre ledslidelser	M K	1 -	-	-
744.0	Myasthenia gravis	M K	2 2	-	-
744.1	Medfødte muskulære sykdommer	M K	4 5	1	1
747	Hallux, valgus og varus	M K	- 1	-	-
XIV. Medfødte misdannelser					
750	Misfoster (monstrum)	M K	4 2	4 2	-
751	Spina bifida og meningocele	M K	15 14	14 14	1
752	Medfødt hydrocephalus	M K	11 9	8 9	1
753	Andre medfødte misdannelser av nervesystem og sanseorganer	M K	6 -	3 -	-
754	Medfødte misdannelser av hjerte og kretsløp	M K	67 55	52 41	2 1
755	Spaltet gane og hareshår	M K	3 1	3 1	-
756	Medfødte misdannelser av fordøyelsesorganene	M K	30 8	28 7	1
757	Medfødte misdannelser av urogenitalsystemet	M K	4 3	1 3	-
758	Medfødte misdannelser av bein og ledd	M K	- 3	- 3	-
759	Andre el. ikke spesifiserte el. multiple medfødte misdannelser	M K	24 18	22 18	1
XV. Sykdommer spesifikke for barn under 1 år					
760—776	Fødselsskader, infeksjoner hos nyfødte og andre sykdommer og tilstander spesifikke for barn under 1 år i alt	M K	395 282	395 282	-
	(Disse sykdommer er nærmere spesifisert i tabell IV b, side 125 og 126.)				-

dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

Tabell IV a (forts.). Dødsfall i 1953 etter

Inter- nasjonal nummer	Dødsårsaker	I alt	Alder		
			0-4 år	5-9 år	10-14 år
XVI. Symptomatiske diagnosser, alderdom og ubestemte tilstander					
780.2	Kramper, i.n.a.	M 2 K 3	2 3	-	-
781.8	Encefalopati	M 2 K -	-	-	-
782.4	Akutt hjertelammelse, i.n.a.	M 55 K 24	-	-	-
782.0-3, 5-9	Andre symptomer som viser til kretsløpsorganene el. lymfekarsystemet	M 1 K 1	-	-	-
783	Symptomer som viser til åndedreftsorganene (hemoptyse, i.n.a.)	M 1 K 1	-	-	-
784	Symptomer som viser til øvre del av mage-tarmkanalen ¹	M 15 K 15	-	-	-
785	Symptomer som viser til bukhulen og nedre del av mage-tarmkanalen ²	M 21 K 10	-	1	-
786	Symptomer som viser til urogenitalsystemet.	M 5 K -	-	-	-
788	Andre generelle symptomer ³	M 13 K 6	9 4	-	-
789.4	Hematuri	M 2 K -	-	-	-
789.0-3, 5-7	Andre unormale urinfunn av ikke oppgitt årsak	M 1 K 3	-	-	-
791	Hodepine.....	M - K 1	-	-	-
792	Uremi, i.n.a.	M 20 K 6	1 -	-	-
794	Alderdomssvakhets uten nevnt psykose	M 467 K 756	-	1	-
795.2	Plutselig død (ukjent årsak)	M 247 K 118	32 25	-	-
795.3	Funnet død (ukjent årsak)	M 7 K 5	1 -	-	-
795.0,1, 4,5	Andre ukjente og ubestemte årsaker	M 4 239 K 4 238	36 19	-	1
	Alle dødsfall av sykdommer Total deaths from diseases	M 5 13278 K 4 13399	917 666	65 37	30 26
	Ulykker Accidents	M 5 1032 K 434	81 38	69 13	35 10
	Mord Homicide	M 8 K 4	1 -	-	-
	Selvmord Suicide	M 184 K 73	-	-	-
	Ulykker, mord, selvmord i alt Total ^b	M 5 1224 K 511	82 38	69 13	35 10
	Døde i alt Total deaths	M 7 14502 K 4 13910	999 704	134 50	65 36

¹ Av disse hematemese 14 m., 14 kv. ² Av disse icterus i.n.a. 4 m., 2 kv., melæna 13 m., 2 kv.³ Av disse feber med ukjent opprinnelse 12 m., 6 kv. ⁴ Av disse 1 med uoppg. alder. ⁵ Av disse 2

dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

i fylte år

15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år og ov.	Internasj- onalt nummer
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	780.2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	781.8
-	-	1	-	2	6	4	7	10	2	3	8	6	5	4	1	782.4
-	1	2	-	-	1	-	2	-	-	3	3	6	4	2	-	782.0-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,5-9
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	783
-	1	-	-	-	-	-	2	2	-	1	1	3	2	5	4	3
-	-	-	-	-	-	1	3	-	1	1	2	4	1	5	3	785
-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	2	1	3	1	1	1	786
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	788
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	789.4
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	789.0-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	3,5-7
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	791
-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	5	2	5	3	792
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	13	35	100	157	160	794
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	18	65	156	251	263	-
2	1	1	5	4	5	17	14	23	23	23	35	27	23	11	1	795.2
-	2	3	1	1	1	2	-	5	8	10	19	20	11	6	4	-
-	-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	2	-	-	-	-	795.3
-	1	3	4	4	1	5	9	5	8	15	20	23	25	33	31	14
3	1	1	3	2	2	2	4	4	13	9	24	33	40	47	29	0,1,4,5
41	67	84	141	156	241	386	575	825	1051	1358	1744	1966	1740	1235	654	
44	45	71	130	152	201	309	452	658	815	1214	1686	2149	2113	1656	974	
60	66	65	56	52	78	65	58	52	49	52	38	50	43	31	30	
5	5	3	8	3	3	5	8	5	14	23	29	51	73	85	53	
-	1	-	2	-	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	
-	-	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	6	13	14	14	23	17	22	25	25	13	9	2	-	-	-	
-	1	3	4	4	6	9	12	16	4	6	4	3	1	-	-	
61	73	78	72	66	101	83	81	77	75	66	47	52	43	31	30	
5	6	6	13	8	10	14	21	21	18	29	33	54	74	85	53	
102	140	162	213	222	342	469	656	902	1126	1424	1791	2018	1783	1266	684	
49	51	77	143	160	211	323	473	679	833	1243	1719	2203	2187	1741	1027	

med uoppg. alder. ⁶ Detaljert klassifikasjon av disse dødsfall, se tabell IV b, V, VI og VII. Detailed classification of these deaths, see tables IV b, V, VI and VII. ⁷ Av disse 4 med uoppg. alder.

**Tabell IV b. Dødsfall blant barn under 5 år i 1953 etter dødsårsak, kjønn og alder.
Riket.**

Causes of death among children under 5 years by sex and age. The whole country.

Internasj. nummer <i>International numbers</i>	Dødsårsaker* <i>Causes of death</i> Dødsfall av sykdom gruppert etter den detaljerte, internasj. liste av 1948 <i>Diseases classified by the International detailed list of 1948</i>	Kjønn og alder <i>Sex and age</i>											
		I alt under 5 år <i>Total under 5 years</i>	0—27 dager <i>0—27 days</i>		28 dager —11 måneder <i>28 days —11 months</i>		1 år		2 år		3 år		
		¹ G	² P	G	P	G	P	G	P	G	P	G	P
	Av gr. Infeksjonssykdommer (001–138): <i>Infective and parasitic diseases:</i>												
002	Tuberkulose i lungene	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
005	Tuberkulost tracheo-bronkialt lymfom (hilusadenitt)	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
010	Tuberkuløs meningitt og tub. i nervesystemet	1	5	—	—	1	2	—	1	—	1	—	1
019	Miliær tuberkulose, akutt og kronisk..	3	1	—	—	2	—	1	—	—	—	—	1
051	Streptokokkangina	1	2	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1
053	Septikemi og pyemi	8	3	1	—	5	1	1	1	1	—	—	1
056	Kikhøste	11	14	—	—	8	11	2	2	1	1	—	—
057	Epidemisk cerebrospinalmeningitt og andre meningokokkinfeksjoner.....	6	1	—	—	3	1	3	—	—	—	—	—
061	Stivkrampe	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
080	Akutt poliomylitt	6	3	—	—	2	—	1	1	—	1	—	2
082	Akutt encefalitt (epidemisk og letargisk)	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
085	Meslinger	3	4	—	—	3	—	—	3	—	1	—	—
087	Vannkopper	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Av gr. Svlster (140–239): <i>Neoplasms:</i>												
180, a	Karcinom i nyrene	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
180, b	Sarkom i nyrene	2	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—
180, c	Andre ondartede svulster i nyrene ..	2	2	—	—	1	1	—	—	—	1	1	—
192, b	Sarkom i øyet	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
193, a	Gliom i hjernen eller andre organer i systemet	1	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
193, b	Andre ondartede svulster i hjernen eller a. organer i nervesystemet...	6	1	—	—	1	1	2	—	—	3	—	—
195, a	Karcinom i andre endokrine kjertler.	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
197, b	Sarkom i bindevev	—	2	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—
204, 0	Lymfatiske levkemi og alevkemi	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
204, 1	Myeloid levkemi og alevkemi.....	3	2	—	—	—	—	—	—	1	2	—	1
204, 3	Levkemi og alevkemi, akutt, uspesifisert type	3	7	—	—	—	—	2	2	1	1	2	—
204, 4	Levkemi og alevkemi, i.n.a.....	3	3	—	—	1	—	—	1	—	1	1	2
223	Godartede svulster i hjernen el. a. deler av nervesystemet	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
237	Svlster av uspesifisert art i hjernen og andre deler av nervesystemet ..	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Av gr. Allergiske og endokrine sykd. Stoffskifte- og kostsykd. (240–289): <i>Allergic, Endocrine system, Metabolic and Nutritional diseases:</i>												
241	Astma	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—

* Bare nr. for de årsaker som har forekommet i 1953 er ført opp. *Numbers under which no causes are classified in 1953 are omitted.*

¹ G = gutter, males. ² P = piker, females. ³ Om oppdelingen av de enkelte nr. i undergrupper, se Sunnhetsstilstanden og medisinalforholdene for 1951, side 54. *Subdivision of the items 140—199 by letters and numbers, see page 54 of the Medical Report for 1951.*

**Tabell IV b (forts.). Dødsfall blant barn under 5 år i 1953 etter dødsårsak, kjønn og alder.
Riket.**

Tabell IV b (forts.). Dødsfall blant barn under 5 år i 1953 etter dødsårsak, kjønn og alder.
Riket.

Tabell IV b (forts.). Dødsfall blant barn under 5 år i 1953 etter dødsårsak, kjønn og alder. Riket.

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Kjønn og alder											
		I alt under 5 år		0—27 dager		28 dager —11 måneder		1 år		2 år		3 år	
		G	P	G	P	G	P	G	P	G	P	G	P
	Av gr. Sykdommer i hud og underhud (690—716): <i>Diseases of the Skin and Cellular tissue:</i>												
692	Flegmone og abscess uten lymfangitt .	-	2	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
701	Eksem	3	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-
705	Erytematøse sykd.	-	2	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-
	Av gr. Sykdommer i bevegelses- og støtteapparatet (720—749): <i>Diseases of the Bones and Organs of Movement:</i>												
744.1	Medfødte muskulære sykdommer	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
	Av gr. Medfødte misdannelser (750—759): <i>Congenital Malformations:</i>												
750	Misfoster (monstrum).....	4	2	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-
751	Spina bifida og meningocele	14	14	4	8	10	6	-	-	-	-	-	-
752	Medfødt hydrocephalus	8	9	-	3	6	5	1	1	1	-	-	-
753	Andre medfødte misdannelser av nervesystem og sanseorganer	3	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-
754	Medfødte misdannelser av hjerte og kretsløp	52	41	20	14	24	20	4	4	3	1	-	2
755	Spaltet gane og hareskår	3	1	1	-	2	1	-	-	-	-	-	-
756.0	Medfødt pylorus-stenoze.....	4	1	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-
756.1	Medfødt atresi av anus	2	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
756.2	Andre medfødte misdannelser av føroyelsesorganene	22	4	15	3	6	-	-	1	1	-	-	-
757.1,3	Medfødte misdannelser i urogenital-systemet	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
758	Medfødte misdannelser av bein og ledd	-	3	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-
759.0	Medfødte misdannelser i åndedrettsorganene	2	2	1	1	1	-	-	-	1	-	-	-
759.1	Medfødte misdannelser i huden	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
759.3	Andre eller ikke spes. eller multiple medfødte misdannelser	19	16	16	14	3	2	-	-	-	-	-	-
	Av gr. Sykdommer spesifikke for barn under 1 år (760—776): <i>Certain diseases of Early Infancy:</i>												
760.0	Intrakranielle og spinale fødselsskader, uten oppl. om for tidlig født	51	28	48	26	3	2	-	-	-	-	-	-
760.5	Intrakranielle og spinale fødselsskader hos for tidlig føde	16	8	14	8	2	-	-	-	-	-	-	-
761.0	Andre fødselsskader, uten oppl. om for tidlig født	16	9	16	9	-	-	-	-	-	-	-	-
761.5	Andre fødselsskader hos for tidlig føde	5	2	5	2	-	-	-	-	-	-	-	-
762.0	Asfyksi og ateletktase under og etter fødselen, uten oppl. om for tidlig født	24	17	23	15	1	2	-	-	-	-	-	-
762.5	Asfyksi og ateletktase under og etter fødselen hos for tidlig føde	16	12	16	11	-	1	-	-	-	-	-	-

**Tabell IV b (forts.). Dødsfall blandt barn under 5 år i 1953 etter dødsårsak, kjønn og alder.
Riket.**

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Kjønn og alder													
		I alt under 5 år		0—27 dager		28 dager —11 måneder		1 år		2 år		3 år		4 år	
		G	P	G	P	G	P	G	P	G	P	G	P	G	P
763.0	Pnevmoni hos nyfødte 0—27 dager uten oppl. om for tidlig født	8	12	8	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
763.5	Pnevmoni hos nyfødte 0—27 dager (for tidlig født)	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
764.0	Diaré hos nyfødte 0—27 dager, uten oppl. om for tidlig født	3	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
767.0	Navlesepsis uten oppl. om for tidlig født	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
768.0	Andre former av sepsis hos nyfødte uten oppl. om for tidlig født	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
769.0	Sykdom, hos nyfødte som skyldes svangerskapstoksemi hos moren uten oppl. om for tidlig født	1	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
769.1	Sykdom, hos nyfødte som skyldes sukker-syke hos moren, uten oppl. om for tidl. født	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
769.5	Sykdom, hos for tidlig fødte som skyldes svangerskapstoksemi hos moren ...	8	1	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
769.9	Sykdommer hos for tidlig fødte som skyldes andre toksemier hos moren..	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
770.0	Erytroblastose uten oppl. om nerve-lidelse eller for tidlig født	7	9	6	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
770.1	Kernicterus uten oppl. om for tidl. født	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
770.5	Erytroblastose uten oppl. om nerve-lidelse, men for tidlig født	3	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
771.0	Hemoragisk sykdom hos nyfødte uten oppl. om for tidlig født	3	3	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
772.0	Næringsforstyrrelser hos nyfødte uten oppl. om for tidlig født	6	7	—	—	6	7	—	—	—	—	—	—	—	—
773.0	Ubestemte sykdom, spesifikke for nyfødte, uten oppl. om for tidlig født..	50	31	41	30	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—
773.1	Ubestemte sykdom, spesifikke for nyfødte, med oppl. om overtidig sangerskap	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
773.5	Ubestemte sykdom, spesifikke for nyfødte (for tidlig født)	48	39	47	39	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
774	Ufullbåret barn med samtidig annen tilstand (ikke nevnt under 760—773)	1	5	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—
776	Ufullbåret barn, i.n.a.	124	90	121	90	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Av gr. Symptomatiske diagnosenter og ubestemte tilstander (780—795): <i>Symptoms and Illdefined conditions:</i>														
780.2	Kramper, i.n.a.	2	3	—	—	1	2	1	1	—	—	—	—	—	—
782.2	Tachycardia	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
785.3	Ascites.....	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
788.8	Feber av ukjent opprinnelse	8	4	—	—	8	4	—	—	—	—	—	—	—	—
788.5	Tetani	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
792	Uremi, i.n.a.....	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
795.2	Plutselig død (ukjent årsak)	32	25	4	4	27	19	1	1	—	—	—	—	—	1
795.3	Funnet død (ukjent årsak)	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
795.5	Andre ukjente og ubestemte årsaker	36	19	14	4	18	13	1	2	1	—	1	—	1	—
	Alle dødsfall av sykdommer All deaths from diseases	917	666	461	328	332	242	47	42	38	18	23	22	16	14

**Tabell IV b (forts.). Dødsfall bland barn under 5 år i 1953 etter dødsårsak, kjønn og alder.
Riket.**

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Kjønn og alder													
		I alt under 5 år		0—27 dager		28 dager —11 måneder		1 år		2 år		3 år		4 år	
		G	P	G	P	G	P	G	P	G	P	G	P	G	P
	Ulykker, forgiftninger og ytre vold klassifisert etter den ytre årsak: <i>Accidents, Poisonings and Violence classified by external cause:</i>														
800–802	Jernbaneulykker	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
812	Ulykker med motorkjøretøy: Skade på fotgjenger	19	8	—	—	—	—	—	3	7	1	5	2	7	2
870–878	Forgiftningsulykker: Narkotiske stoffer og medikamenter.	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
879,	Andre og uspesifiserte faste el. flytende stoffer og gasser	—	4	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	1
881–888,	Fall fra en høyde til en annen	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
891–895	Slag eller støt av fallende gjenstander	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
900–902	Forbrenning ved brann og eksplosjon av brennbart materiale	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
910	Forbrenning ved varme el. etsende stoffer og damp, elektr. ovner m. v. el. oppgitt	4	2	—	—	1	1	—	1	3	—	—	—	—	—
916	Kvelning ved aspirasjon av mat eller a. fremmedlegemer i luftveiene	6	2	—	1	4	—	2	—	—	1	—	—	—	—
917	Fremmedlegemer trengt inn gjennom naturlige åpninger uten å forårsake kvelning	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
921, 922	Mekanisk kvelningsulykke i seng el. vugge	5	7	1	—	4	7	—	—	—	—	—	—	—	—
920,923	Andre mekaniske kvelningsulykker	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
925	Vannstøl av barn under 1 år	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
926	Drukningsulykker (unnt. ved transport til sjøs):	6	4	—	—	—	—	3	1	2	3	—	—	1	—
929	i brønn	1	2	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—
	i dam eller vann hjemme på gårds plass	2	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—
	gjennom is	8	2	—	—	—	—	1	—	2	1	3	1	2	—
	utfor kai og brygge	17	5	—	—	—	4	—	7	4	1	—	5	1	—
	andre drukningsulykker														
934	Naturkatastrofer:														
962	Flom	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Senere følger av skader og ulykker (når dødsf. inntr. 1 år el. mer etter ulykken)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
983	Mord <i>Homicide</i>	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Døde ved ulykker og mord i alt. <i>Total deaths from accidents and homicide</i>	82	38	2	1	10	10	16	7	22	12	10	4	22	4
	Døde i alt <i>Total deaths</i>	999	704	463	329	342	252	63	49	60	30	33	26	38	18

Tabell V. Dødsfall i 1953 etter dødsårsak,
Causes of death by sex and age.

Internasj. nummer <i>International numbers</i>	Dødsårsaker <i>Causes of death</i> Dødsfall av sykdom gruppert etter den forkorte internasjonale liste (A-listen) av 1948 <i>Diseases classified by the International intermediate list (A-list) of 1948</i>	Alder i fylte år													
		I alt <i>Total</i>		0-4 år <i>years</i>		5-9 år		10- 14 år		15- 19 år		20-24 år			
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K		
1	Tuberkulose i åndedrettsorganene	L	* 194	100	3	-	-	-	-	4	2	4	5	4	4
		B	104	55	-	1	-	-	-	-	-	1	1	6	5
2	Tuberkulose i meningene og sentralnervesystemet	L	5	8	1	5	-	1	-	-	-	-	-	-	1
3	Tuberkulose i tarm, bukhinne og mesenteriets lymfeknuter	L	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Tuberkulose i bein og ledd	L	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Tuberkulose, alle andre former	L	22	13	1	1	-	-	-	-	-	2	1	-	-
		B	13	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
6	Medfødt syfilis	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Tidlige former av syfilis	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Tabes dorsalis	L	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Paralysis generalis	L	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Syfilis, alle andre former	L	25	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	29	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Gonoré, gonokokkinfeksjon	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Tyfoidfeber	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Paratyfoidfeber og andre Salmonella-infeksjoner	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Kolera	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Brucellosis (febris undulans)	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Dysenteri, alle former	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Skarlagensfeber	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Streptokokkangina	L	1	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Rosen	L	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Septikemi og pyemi (ikke ved svangerskap el. barselseng)	L	15	9	5	3	-	-	1	-	-	3	-	-	1
		B	5	8	3	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-
21	Difteri	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Kikhoste	L	8	10	8	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	3	4	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	Meningokokkinfeksjon	L	4	4	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	4	1	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Pest	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	Spedalskhet	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Stivkrampe	L	2	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* L = rural districts, B = towns.

kjønn og alder. Bygder og byer.

Rural districts and towns.

Age. Complete years

Tabell V (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak,

kjønn og alder. Bygder og byer.

fylte år

30–34 år		35–39 år		40–44 år		45–49 år		50–54 år		55–59 år		60–64 år		65–69 år		70–74 år		75–79 år		80–84 år		85–89 år		90 år og over	
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
6	3	8	2	7	1	3	2	3	–	1	–	1	–	2	1	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–
1	1	–	–	1	–	2	–	–	–	2	1	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	1	–	–	–	1	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	1	–	–	–	1	2	–	–	1	–	–	–	–	1	–	1	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–	–	–	2	–	–	1	–	1	2	–	–	1	1	2	–	–	1	1	1	1
–	–	–	–	–	–	–	–	–	3	1	–	1	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1	1	–	–	–	–	1	–	3	1	1	–	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	5	1
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1	1	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	5
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	2	1	1	3	7	9	3	2	2	1	2	1	
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	1	1	1	4	2	2	3	4	6	3	5	2	3	1	
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	1	1	1	4	2	2	3	4	6	3	5	2	3	1	
1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	2	1	1	1	4	2	2	3	4	6	3	5	2	3	1	
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	1	4	2	2	3	4	6	3	5	2	3	1	
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	1	1	1	4	2	2	3	4	6	3	5	2	3	
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	1	1	1	4	2	2	3	4	6	3	5	2	3	
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	1	1	1	4	2	2	3	4	6	3	5	2	3	
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	1	1	1	4	2	2	3	4	6	3	5	2	3	
1	2	7	2	8	8	27	7	34	12	46	29	64	35	100	62	117	59	98	101	64	72	29	41	11	12
1	5	4	7	3	11	7	16	7	29	9	36	20	36	20	51	27	35	44	33	34	13	12	2	1	
1	1	–	2	2	3	5	–	7	5	5	11	9	11	14	8	10	9	14	23	21	16	13	19	8	5
–	–	–	1	5	–	2	6	6	5	6	12	3	7	7	7	9	8	10	11	11	15	7	5	3	
–	–	–	1	1	1	–	1	1	4	2	4	3	10	3	3	7	7	13	1	7	7	5	3	1	
–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	1	2	2	–	–	1	–	–	2	2	3	1	1	2	
2	–	–	–	2	–	3	–	11	1	7	7	4	4	4	11	5	5	8	2	2	3	1	1	2	
1	–	–	1	2	–	5	1	12	2	19	5	21	5	20	5	20	5	6	5	2	2	1	2	–	–
–	2	–	6	–	15	–	13	1	32	–	26	–	19	–	26	–	24	–	19	–	18	5	8	2	4
–	5	–	3	–	10	–	12	–	20	–	21	–	23	–	18	–	20	–	18	–	18	5	8	2	4

Tabell V (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak,

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Alder i												
		I alt		0-4 år		5-9 år		10- 14 år		15- 19 år		20-24 år		
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
52	Ondartede svulster i (forts.): livmorhalsen	L	-	92	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
		B	-	76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
53	andre deler av livmoren, el. livmor uten nærmere oppl.	L	-	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
		B	-	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
54	prostata	L	203	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	106	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
55	huden	L	15	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	12	11	-	-	-	-	-	-	1	-	-	
56	bein og bindevev	L	23	21	-	1	2	1	1	1	3	1	2	-
		B	11	13	-	1	-	1	-	-	1	-	1	1
57	alle andre organer el. uoppgitt sete ..	L	330	492	8	6	5	4	2	2	1	1	3	4
		B	208	306	4	2	-	1	-	1	-	2	-	1
58	Levkemi og alevkemi	L	81	57	10	11	6	2	2	1	-	-	3	1
		B	49	31	-	1	2	-	1	1	2	-	1	1
59	Lymfosarkom og andre svulster i de lym- fatiske og bloddannende organer	L	76	51	-	-	5	-	2	2	1	1	-	1
		B	44	36	-	-	-	-	2	-	2	-	3	-
60	Godartede svulster og svulster av uspe- sifisert art	L	39	54	2	1	1	-	2	-	-	-	-	-
		B	25	39	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
61	Ikke toksisk struma	L	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
62	Tyretoksisose, med el. uten struma ..	L	3	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
63	Sukkersyke.....	L	57	75	1	2	1	-	-	-	1	-	-	4
		B	28	50	1	-	-	-	-	-	-	2	1	-
64	Avitaminoser og andre mangelsykdommer....	L	4	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	3	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
65	Anemi, alle typer	L	29	39	-	1	1	-	-	1	-	-	-	-
		B	12	28	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
66	Allergiske sykdommer, alle andre indre- sekretoriske, stoffskifte- og blodsykdommer....	L	92	121	7	4	1	3	-	1	-	3	-	2
		B	56	36	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
67	Psykoser	L	56	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-
		B	12	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
68	Psykonevrosen, atferdsforstyrrelser	L	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
69	Åndssvakhet	L	13	5	7	1	-	1	-	2	1	-	-	1
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
70	Karlesjoner i sentralnervesystemet....	L	1245	1436	2	-	2	-	-	1	1	-	-	1
		B	581	886	1	-	1	-	-	1	1	-	1	1
71	Meningitt (ikke meningokokk el. tuber- kulos)	L	11	17	6	10	-	-	-	1	-	-	-	-
		B	10	5	5	2	-	2	-	1	-	-	-	-
72	Multipel sklerose	L	19	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	7	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
73	Epilepsi	L	26	20	2	-	1	1	2	1	2	1	3	2
		B	14	7	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-
74	Betennelsesaktige sykdommer i øyet ...	L	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
75	Katarakt	L	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
76	Glaukom	L	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹ Av disse 1 med uoppgitt alder.

kjønn og alder. Bygder og byer.

fylte år

Tabell V (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak,

kjønn og alder. Bygder og byer.

fylte år

30-34 år		35-39 år		40-44 år		45-49 år		50-54 år		55-59 år		60-64 år		65-69 år		70-74 år		75-79 år		80-84 år		85-89 år		90 år og over			
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
1	1	-	1	1	2	4	5	2	3	3	7	8	9	9	8	9	15	6	9	3	2	3	1	3	1		
-	2	1	-	3	1	1	-	4	-	6	-	8	1	3	-	4	11	3	6	-	1	-	-	-	-		
-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-		
2	1	8	2	9	3	13	11	9	7	9	7	5	10	11	10	12	11	6	18	4	6	1	3	-	-		
1	1	2	3	5	9	5	8	4	9	10	8	6	16	6	9	4	5	2	6	4	6	1	3	-	1		
1	3	6	3	16	3	37	7	59	22	92	29	131	55	184	117	249	183	282	259	225	262	145	176	75	77		
-	1	2	4	2	16	6	32	5	73	12	106	27	141	60	155	88	162	123	159	174	119	139	46	107	27	59	
2	1	4	1	1	2	4	4	9	5	18	15	19	16	30	45	50	65	56	87	53	73	38	21	21	4	6	
1	1	1	-	-	5	1	10	5	7	6	21	12	28	33	30	29	44	31	47	17	21	4	6	3	6		
1	1	1	-	-	1	1	2	3	5	7	6	8	15	21	29	35	27	55	31	66	25	46	10	16	3	6	
1	1	-	2	2	2	3	1	4	5	8	5	14	13	21	29	19	38	15	35	8	2	10	3	4	2	1	
1	1	-	1	1	-	1	1	2	5	4	4	2	4	4	4	7	3	5	6	3	2	4	2	1	1	1	
1	1	-	1	1	-	1	1	2	5	3	4	2	4	2	4	8	19	18	68	50	82	90	93	124	62	82	
1	1	1	1	-	1	1	1	1	3	4	-	1	2	1	3	2	2	5	4	3	1	1	1	1	1	1	
1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	2	-	3	2	2	7	2	3	1	3	-	-	-	-	-	
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-		
1	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	3	-	-	1	-	5	1	3	2	4	3	1	6	4		
1	-	1	-	1	1	2	-	1	2	-	4	5	2	2	5	6	6	6	13	11	12	14	6	2	3	8	
1	1	-	1	1	2	1	-	1	2	-	4	3	2	1	3	2	3	4	6	36	29	40	33	50	33	51	33
2	2	-	2	1	1	-	1	1	1	2	-	9	4	3	6	10	14	19	34	36	62	46	83	46	75	34	
-	2	-	1	-	1	-	1	1	1	2	-	3	1	1	1	2	5	5	5	5	15	10	6	13	9		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-		
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	3		
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	3		
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	3		
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	1		
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	3		
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
2	-	-	-																								

kjønn og alder. Bygder og byer.

fylte år

Tabell V (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak,

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Alder i													
		I alt		0-4 år		5-9 år		10- 14 år		15- 19 år		20-24 år		25-29 år	
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
125	Ankylose og ervervede deformiteter i skjelett-muskelsystemet	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
126	Alle andre sykdommer i hud el. skjelett-muskelsystemet	L	16	20	3	2	-	1	-	1	-	1	-	1	-
		B	5	6	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
127	Spina bifida og meningocele	L	9	13	8	13	1	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	6	1	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
128	Medfødte misdannelser i kretsløpssystemet	L	54	40	41	30	2	1	-	1	-	4	2	-	2
		B	13	15	11	11	-	-	-	-	-	-	1	-	1
129	Alle andre medfødte misdannelser	L	60	29	50	28	2	-	1	-	1	1	1	-	2
		B	22	15	19	12	3	-	-	-	-	-	-	-	-
130	Fødselsskader	L	72	38	72	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	16	9	16	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
131	Asfyksi og ateletkase etter fødselen	L	25	22	25	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	15	7	15	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
132	Infeksjoner hos nyfødte (0-27 dager)	L	6	14	6	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	6	2	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
133	Hemolytisk sykdom hos nyfødte (erytroblastose)	L	6	10	6	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	5	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
134	Andre bestemte sykdommer hos nyfødte	L	15	12	15	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	4	3	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
135	Ubestemt oppgitte sykdommer, spesifikke for nyfødte, medfødt svakhet, for tidlig født, i.n.a.	L	173	121	173	121	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	52	44	52	44	-	-	-	-	-	-	-	-	-
136	Alderdom uten nevnt psykose	L	416	609	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	51	147	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
137	Symptomer, ubestemte og ukjente årsaker til sykdom og død	L	461 ¹	348	68	47	-	-	-	1	2	4	3	3	3
		B	83	13	6	-	1	-	2	-	2	-	2	-	3
	Alle dødsfall av sykdommer	L	8648	700	519	47	24	25	19	30	38	52	33	55	49
		B	4751	217	147	18	13	5	7	11	6	15	12	29	22
	Ulykker, forgiftninger og ytre vold klassifisert etter ytre årsak (E-listen av 1948)														
	Accidents, poisonings and violence classified by external cause (E-list of 1948)														
	Ulykker i alt	L	283	59	30	53	9	30	9	42	3	49	2	58	2
		B	151	22	8	16	4	5	1	18	2	17	3	7	1
800-802	L a n d t r a n s p o r t : Jernbaneulykker	L	11	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
		B	8	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
810-825	Ulykker med motorkjøretøy på offentlig vei:	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kollisjon mellom motorkjøretøy og jernbanetog	B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
811	Kollisjon mellom motorkjøretøy og sporvogn	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Av disse 1 med uoppg. alder.

kjønn og alder. Bygder og byer.

fylte år

Tabell V (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak,

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Alder i													
		I alt		0-4 år		5-9 år		10- 14 år		15- 19 år		20-24 år		25-29 år	
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
812-825	Andre ulykker med motorkjøretøy.	L	100	24	12	6	14	3	5	1	6	-	11	-	11
		B	¹ 48	12	7	2	5	1	-	1	7	1	2	-	3
830-835	Ulykker med motorkjøretøy utenfor offentlig vei	L	11	1	-	-	-	1	-	-	1	-	2	-	-
840-845	Andre ulykker ved landtransport:	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
840-841	Sporveisulykker	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
842-843	Sykkelulykker	L	17	3	-	-	-	-	1	2	-	-	1	-	1
844-845	Andre kjøreulykker	L	6	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
846	Trafikkulykker uten nærmere opplys- ninger	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
850-851	T r a n s p o r t t i l s j ø s :														
	Drukningsulykker:														
	Av disse: a) fiskere under fiske ...	L	45	-	-	-	-	-	-	5	-	1	-	6	-
		B	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	b) sjøfolk i handelsflåten	L	23	-	-	-	-	-	-	5	-	3	-	8	-
		B	12	-	-	-	-	-	-	3	-	2	-	2	-
	c) andre	L	43	2	-	-	1	-	2	-	2	1	5	-	4
		B	9	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
852-858	Andre ulykker ved transport til sjøs:														
	Av disse: a) fiskere under fiske ...	L	8	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	1	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	b) sjøfolk i handelsflåten	L	8	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-
		B	12	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
	c) andre	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
860	L u f t f a r t :														
	Med militærfly	L	¹ 6	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-
		B	5	-	-	-	-	-	-	1	-	3	-	1	-
861-866	Med sivilfly	L	4	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
870-878	F o r g i f t n i n g s u l y k k e r :														
	Narkotiske stoffer og medikamenter..	L	5	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
880	Akutt alkoholforgiftning (unnt. tre- sprit)	L	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Trespritsforgiftning	B	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		L	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
890	Lysgass	B	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
		L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
879, 881-888, 891-895	Andre og uspesifiserte faste el. flyttende stoffer og gasser	L	4	4	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
900-902	F a l l :														
	Fall fra en høyde til en annen	L	66	21	1	-	1	-	3	-	-	2	-	1	-
		B	35	18	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-

Av disse 1 med uoppg. alder.

kjønn og alder. Bygder og byer.

fylte år

30-34 år		35-39 år		40-44 år		45-49 år		50-54 år		55-59 år		60-64 år		65-69 år		70-74 år		75-79 år		80-84 år		85-89 år		90 år og over			
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K		
10	2	3	-	4	1	1	1	5	-	4	1	4	4	3	3	2	1	1	1	4	-	-	-	-			
1	-	2	-	-	-	3	-	2	1	3	-	3	2	1	1	5	-	1	1	2	1	-	-	1			
-	-	-	1	-	3	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
3	-	-	2	1	1	-	1	-	2	-	2	-	-	-	1	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-		
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
6	-	3	-	5	-	3	-	8	-	2	-	4	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-		
1	-	2	-	2	-	1	-	-	-	1	-	-	-	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-		
2	-	6	1	8	-	3	-	3	-	2	-	2	-	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-		
-	1	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-		
1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
2	-	2	-	3	-	2	-	1	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
1	-	2	-	1	-	-	-	1	-	1	-	1	-	2	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	
-	-	1	-	1	-	-	-	2	-	1	-	3	-	3	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	
1	-	3	-	-	-	2	1	-	-	1	-	1	-	2	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	
-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
1	-	3	1	5	-	9	-	5	1	2	1	4	-	11	2	3	6	3	1	4	2	3	5	2	7	3	
2	-	1	2	1	3	-	4	1	4	1	1	1	-	3	2	2	4	4	2	5	3	2	2	7	2	3	1

Tabell V (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak,

kjønn og alder. Bygder og byer.

fylte år

30-34 år		35-39 år		40-44 år		45-49 år		50-54 år		55-59 år		60-64 år		65-69 år		70-74 år		75-79 år		80-84 år		85-89 år		90 år og over	
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	-	1	1	3	8	1	13	13	21	19	34	14	47	21	34
-	1	-	-	-	1	-	-	-	3	-	-	1	2	2	3	1	7	8	14	20	8	20	24	2	16
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	1	-	2	2	1	-	2	1	-	1
4	-	5	-	4	-	3	-	2	-	1	-	3	-	2	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1	1	-	-	1	-	1	-	2	-	2	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	1	1	2	-	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	1	-	2	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	2	-	1	4	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	3	-	1	-	1	-	1	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	3	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	1	-	1	-	1	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
1	1	-	-	1	2	-	3	-	2	-	-	1	-	1	-	-	-	2	-	-	-	1	-	1	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	2	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	2	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-
4	1	3	3	-	2	-	2	-	1	1	-	1	-	3	1	-	-	2	5	2	4	-	1	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	1	-	1	-
1	1	-	-	1	1	-	-	-	2	-	1	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-

Tabell V (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak,

kjønn og alder. Bygder og byer.

fylte år

Tabell V (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak,

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Alder i												
		I alt		0-4 år		5-9 år		10- 14 år		15- 19 år		20-24 år		
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
980-983	Barnemord (barn under 24 timer)	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
984	Andre	L	6	3	1	-	-	-	-	-	1	-	-	
		B	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Dødsfall p. g. a. politiets inngrep	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Sum døde ved ulykker, mord og selvmord														
<i>Total deaths from accidents, homicide and suicide .....</i>		L	¹ 853	323	60	30	53	9	30	9	43	3	56	2
		B	¹ 371	188	22	8	16	4	5	1	18	2	17	4
Døde i alt <i>Total deaths .....</i>		L	² 9591	¹ 8971	760	549	100	33	55	28	73	41	108	35
		B	² 4911	¹ 4939	239	155	34	17	10	8	29	8	32	16

¹ Av disse 1 med oppg. alder. ² Av disse 2 med oppg. alder.

kjønn og alder. Bygder og byer.

fylte år

30–34 år		35–39 år		40–44 år		45–49 år		50–54 år		55–59 år		60–64 år		65–69 år		70–74 år		75–79 år		80–84 år		85–89 år		90 år og over	
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	1	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
61	8	42	7	64	6	47	7	53	9	49	14	49	9	45	19	30	19	30	30	30	45	20	58	25	36
11	5	24	1	37	4	36	7	28	12	28	7	26	9	21	10	17	14	22	24	13	29	11	27	5	17
167	94	148	103	213	134	286	195	361	276	476	400	599	464	865	754	1142	1084	1340	1393	1249	1438	977	1178	550	719
46	49	74	57	129	77	183	128	295	197	426	279	527	369	559	489	649	635	678	810	534	749	289	563	134	308

Tabell VI. Dødsfall i 1953 etter dødsårsak
Causes of death by sex. Counties,

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

rural districts and towns.

Tabell VI (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Riket	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold	
			M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
28	Akutt poliomielitt	L	90	2	1	2	-	-	-	-	7	2	2	2	1	2
		B	19	-	1	-	-	-	3	-	-	-	1	-	1	1
29	Epidemisk encefalitt	L	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
		B	3	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
30	Senere følger av akutt poliomielitt og epidemisk encefalitt	L	6	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1
		B	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
31	Kopper	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	Meslinger	L	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
		B	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
33	Gul feber	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	Infeksjøs hepatitt (hepatitis acuta)	L	15	-	1	-	-	-	-	1	1	3	-	-	-	1
		B	9	-	2	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	1
35	Rabies	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36	Flekkfeber og andre rickettiasykdommer	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37	Malaria	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
38	Schistosomiasis	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
39	Ekinokokksykdom	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
40	Filariosis	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
41	Anchylostomiasis	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
42	Andre ormsykdommer	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
43	Alle andre infeksjøse og parasittære sykdommer	L	21	2	3	-	-	3	-	5	5	1	1	1	1	1
		B	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondartede svulster i:																
44	munnhule og svelg	L	54	2	-	4	-	-	-	-	1	4	2	1	3	2
		B	47	1	1	-	-	-	21	5	-	-	-	1	1	1
45	spiserøret	L	40	4	1	-	-	-	27	4	1	1	1	3	-	2
		B	51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	1
46	magesekken	L	1049	35	29	46	27	-	-	49	44	38	28	37	22	20
		B	468	14	15	3	-	94	64	4	5	3	2	13	5	15
47	tarmene (unnt. endetarmen)	L	214	6	5	11	15	-	-	10	4	5	8	6	7	6
		B	146	-	6	-	-	30	33	2	2	1	-	5	2	5
48	endetarmen	L	110	8	1	3	4	-	-	3	4	1	3	7	3	2
		B	81	4	2	-	-	23	12	-	1	2	1	5	1	2
49	strupen	L	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
		B	12	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	1	-	-
50	luftører, bronkier el. lunge ikke spesifisert som sekundært sete	L	77	5	1	6	-	-	-	3	1	2	4	2	3	7
		B	116	4	1	1	-	52	16	-	-	-	-	3	1	3
51	brystkjertlene	L	210	-	13	-	10	-	-	-	10	-	17	-	14	1
		B	161	-	6	-	2	-	66	2	-	-	-	-	7	9
52	livmorhalsen	L	92	-	2	-	12	-	-	-	6	-	5	-	6	4
		B	76	-	6	-	1	-	33	-	-	-	2	-	1	7

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Tabell VI (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Riket	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		
			M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
53	Ondartede svulster i (forts.): andre deler av livmoren, el. livmor uten nærmere oppl.	L	37	-	2	-	2	-	1	-	2	-	1	-	2	-	5
		B	23	-	-	-	-	-	-	7	-	1	-	1	-	1	-
54	prostata	L	203	12	-	16	-	-	-	-	10	-	18	-	15	-	11
		B	106	4	-	1	-	51	-	-	2	-	-	-	5	-	6
55	huden	L	35	-	2	1	1	-	-	7	6	3	-	-	2	3	2
		B	23	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
56	bein og bindevev	L	44	1	2	-	-	-	-	-	-	-	2	2	1	1	-
		B	24	-	2	-	-	6	1	-	-	-	-	-	2	-	1
57	alle andre organer el. uoppgitt sete	L	822	30	32	23	38	-	-	23	32	22	30	27	26	13	34
		B	514	10	15	1	-	84	140	2	5	5	4	8	18	7	10
58	Levkemi og alevkemi	L	138	4	9	4	2	-	-	12	7	7	3	3	3	3	1
		B	80	2	3	-	-	22	12	-	1	-	1	4	-	4	1
59	Lymfosarkom og andre svulster i de lymfatiske og bloddannende organer ...	L	127	5	6	6	4	-	-	8	5	2	4	8	3	2	1
		B	80	4	2	-	-	22	16	-	-	-	-	1	1	1	2
60	Godartede svulster og svulster av uspesifisert art ..	L	93	3	1	6	6	-	-	3	5	2	2	2	3	2	1
		B	64	-	4	-	-	10	11	1	-	-	-	1	-	1	4
61	Ikke toksisk struma	L	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
		B	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
62	Tyreotoksirose, med el. uten struma	L	18	1	2	-	1	-	-	1	1	-	-	2	-	5	1
		B	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
63	Sukkersyke.....	L	132	7	3	10	6	-	-	3	5	1	1	3	3	1	4
		B	78	-	2	-	-	17	13	-	2	-	-	3	2	2	2
64	Avitaminoser og andre mangelsykdommer	L	9	-	-	1	1	-	-	1	2	-	-	1	-	-	-
		B	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
65	Anemi, alle typer	L	68	7	2	2	2	-	-	2	3	1	2	2	4	2	1
		B	40	-	1	-	-	9	15	-	-	-	1	-	-	-	2
66	Allergiske sykdommer, alle andre indresekretoriske, stoffskifte- og blodsykd..	L	213	7	8	12	7	-	-	1	9	2	10	6	4	4	7
		B	92	4	-	-	-	22	18	-	-	-	-	4	5	5	2
67	Psykoser	L	101	2	2	5	9	-	-	3	3	4	3	3	1	1	-
		B	45	1	1	-	-	5	17	1	-	-	-	-	-	-	-
68	Psykonevrosen, atferdsforsyrelser	L	4	1	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
		B	8	1	-	-	-	4	-	-	-	-	1	-	-	-	-
69	Åndssvakhet	L	18	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	3	1
		B	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
70	Karlesjoner i sentralnervesystemet	L	2681	86	103	84	112	-	-	86	113	73	87	69	78	67	70
		B	1467	34	52	2	5	208	352	11	11	4	9	36	45	38	51
71	Meningitt (ikke meningokokk el. tuberkuløs)	L	28	1	-	-	1	-	-	-	1	1	2	-	-	-	1
		B	15	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	1	-	1
72	Multipippekslerose	L	39	-	1	1	2	-	-	1	2	6	3	2	1	1	-
		B	14	-	1	-	-	5	4	-	-	-	-	1	1	-	-
73	Epilepsi	L	46	1	-	3	1	-	-	2	1	-	1	-	2	1	1
		B	21	1	1	-	-	5	3	-	-	-	-	1	-	1	-
74	Betennelsesaktige sykdommer i øyet	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
75	Katarakt	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
76	Glaukom	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
77	Mellomørebetennelse og mastoiditt	L	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
78	Alle andre sykd. i nervesystemet og sanseorganene ..	L	144	2	3	11	5	-	-	3	6	3	8	2	1	5	-
		B	74	1	4	-	-	20	14	1	-	1	-	2	1	2	1

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Telemark			Aust-Agder			Vest-Agder			Rogaland			Hordaland			Bergen			Sogn og Fjordane			Møre og Romsdal			Sør-Trøndelag			Nord-Trøndelag			Nordland			Trøms			Finnmark		
M	K	M	M	K	M	M	K	M	M	K	M	M	K	M	M	K	M	M	K	M	M	K	M	M	K	M	M	K	M	M	K	M	M	K				
11	-	1	3	-	5	-	4	-	1	2	1	1	-	13	-	5	-	4	11	-	2	16	-	3	-	1	21	-	4	-	8	-	1	-	1	4		
2	-	2	3	-	4	-	3	-	6	9	1	2	-	2	-	7	-	7	1	-	1	6	-	2	-	1	1	-	1	1	-	1	-	1	-	1	-	1
2	3	-	1	-	1	-	1	-	1	1	3	1	-	1	-	1	-	3	2	2	2	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
1	1	-	1	-	1	-	1	-	1	1	3	1	-	1	-	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
10	16	15	15	15	11	11	8	15	38	23	23	27	-	28	30	14	22	20	34	11	10	10	12	12	14	24	30	2	49	7	10	1	18	7	11			
9	9	4	4	4	5	5	9	19	23	-	-	-	-	-	-	-	-	10	3	3	1	5	4	2	4	1	1	1	1	3	1	5	1	1	2	1	1	
3	3	1	1	1	3	3	1	4	6	6	6	6	-	5	2	-	5	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
3	3	1	1	1	2	2	-	1	1	3	1	-	-	-	-	-	-	8	2	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
3	3	6	6	6	6	-	1	2	5	1	1	2	-	7	-	6	8	-	2	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2			
2	1	1	1	1	1	-	1	6	2	5	1	1	-	7	-	6	8	-	2	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2			
1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	-	1	-	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
4	2	2	2	2	2	-	1	4	4	3	3	5	-	6	-	6	-	3	4	5	5	11	4	5	7	4	2	6	1	1	1	2	2	2				
2	1	1	2	1	2	-	1	2	2	2	2	2	-	3	-	1	1	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	-	1	-	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
5	5	8	2	1	3	3	3	3	4	9	9	9	-	5	7	-	4	2	2	2	6	7	11	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
5	4	4	5	5	5	1	1	1	1	4	4	3	-	1	6	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
1	1	1	1	1	1	-	1	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
47	54	36	52	33	38	57	66	105	125	-	-	-	-	-	-	-	-	54	57	89	110	88	81	64	77	119	117	57	61	31	35	31	36	6	7	3		
31	35	12	25	18	25	38	62	-	-	54	83	-	-	-	27	38	31	52	3	1	1	18	15	13	12	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
3	1	1	1	1	1	-	1	2	1	1	2	1	-	1	-	1	-	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
1	1	1	2	2	2	-	1	2	1	2	1	2	-	1	-	1	-	4	2	1	1	1	5	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2			
1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	-	1	-	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
5	7	2	2	2	1	3	3	5	6	6	2	2	-	8	8	1	1	2	6	1	1	3	7	4	6	2	4	1	1	1	5	3	2	1	1			

Tabell VI (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Riket	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		
					M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
79	Revmatisk feber	L	5	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	
		B	4	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	
80	Kronisk revmatisk hjerte- sykdom	L	182	4	7	5	2	-	-	8	13	8	12	4	6	3	1
		B	134	4	4	-	-	20	42	-	2	-	1	-	-	3	4
81	Arteriosklerotiske og degene- rative hjertesykdommer	L	2700	93	73	154	90	-	-	95	79	118	92	102	79	88	51
		B	1846	65	40	3	2	417	314	8	17	19	7	44	28	65	37
82	Andre el. ikke nærmere spe- sifiserte hjertesykdommer	L	682	29	28	30	27	-	-	31	30	14	16	14	24	16	23
		B	398	14	9	2	2	69	79	2	1	1	1	6	8	9	8
83	Hypertensjon med hjerte- sykdom	L	419	13	16	18	18	-	-	10	19	12	24	12	20	10	13
		B	278	5	11	1	1	39	53	3	9	3	1	5	20	2	4
84	Hypertensjon uten nevnt hjertesykdom	L	115	2	10	7	6	-	-	3	7	3	3	6	1	3	5
		B	60	3	2	-	-	9	11	-	1	-	-	1	-	2	1
85	Sykdommer i arteriene	L	722	19	23	31	23	-	-	34	30	35	32	14	20	15	24
		B	216	5	16	2	-	32	52	-	1	3	5	3	4	2	12
86	Andre sykdommer i krets- løpssystemet	L	26	1	1	1	3	-	-	3	2	-	-	1	-	-	-
		B	39	1	-	-	-	13	8	1	-	-	-	-	-	-	2
87	Akutte infeksjoner i de øvre luftveier	L	30	-	-	3	1	-	-	5	1	-	-	-	-	-	-
		B	7	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
88	Influensa	L	50	1	1	5	2	-	-	1	2	2	1	3	2	3	2
		B	17	1	1	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	1
89	Lobær (krupøs) pnevmoni	L	142	3	2	4	2	-	-	7	7	6	7	3	4	1	5
		B	52	4	3	-	1	10	6	1	-	-	-	2	-	1	3
90	Bronkopnevmoni	L	639	15	20	17	24	-	-	18	24	21	31	7	22	14	15
		B	400	5	8	-	-	97	125	2	-	-	2	8	5	7	5
91	Primær atypisk, annen el. ikke nærmere spesifisert pnevmoni	L	149	5	5	6	4	-	-	6	10	-	4	5	10	4	9
		B	96	-	4	-	-	22	27	-	1	1	3	4	1	2	1
92	Akutt bronkitt	L	20	1	1	-	2	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-
		B	7	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
93	Kronisk bronkitt el. bronkitt uten nærmere oppl.	L	99	5	4	5	5	-	-	2	1	-	-	3	1	1	2
		B	32	1	-	-	-	-	7	4	-	-	-	-	-	-	1
94	Hypertrofi av tonsiller og adenoidvev	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
95	Empyem og lungeabscess	L	12	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1
		B	6	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	1
96	Plevritt (av ikke tuberkuløs art)	L	3	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
97	Alle andre sykdommer i åndedrettsorganene	L	93	5	1	7	3	-	-	3	4	2	2	2	1	1	2
		B	51	-	4	-	-	14	8	1	-	-	-	4	-	-	1
98	Sykdommer i tennene og deres støttevev	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
99	Magesår	L	48	-	1	1	2	-	-	4	2	3	1	1	-	-	1
		B	39	-	-	-	-	10	6	1	-	1	1	2	2	3	-
100	Sår på tolvfingertarmen	L	27	1	1	1	-	-	-	1	1	1	1	2	1	1	1
		B	19	1	1	-	-	8	3	-	-	-	-	-	1	1	1
101	Gastritt og duodenitt	L	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
		B	3	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-
102	Blindtarmsbetennelse	L	24	-	-	-	1	1	-	-	1	-	-	1	1	1	1
		B	13	1	-	-	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-	1
103	Brokk og tarmslyng	L	149	5	4	7	7	-	-	7	4	6	6	3	6	4	2
		B	65	2	1	-	1	10	13	-	-	1	1	1	1	1	1
104	Gastroenteritt og kolitt (unnt. diaré hos nyfødte, 0-27 dager)	L	102	7	5	7	3	-	-	4	4	3	3	2	2	2	-
		B	36	1	1	-	-	5	9	-	-	-	-	2	1	-	-

og kjønn. Fylker, bygder og hyer.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark				
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K			
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-		
8	-	7	5	12	1	3	2	7	4	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-		
3	-	-	-	-	-	4	-	6	2	-	-	-	4	13	-	42	60	87	98	91	75	65	54	105	99	50	36	28
65	50	48	32	64	47	87	51	121	122	-	-	-	119	108	3	-	38	37	56	53	7	10	20	18	15	12	10	5
43	25	13	20	29	27	68	44	-	-	-	-	-	13	9	16	24	15	26	8	9	19	11	16	11	10	7	8	
22	26	14	14	7	13	18	23	20	36	-	-	-	25	21	-	1	6	12	12	19	6	4	5	4	10	1	1	1
11	8	6	6	2	5	12	17	-	-	-	-	-	3	7	20	20	7	6	4	11	15	17	6	20	1	6	1	
5	7	5	11	2	12	7	18	5	19	-	-	-	13	18	-	2	2	4	4	4	4	2	2	8	5	5	3	
4	8	1	3	-	6	7	18	-	-	-	-	-	13	18	-	2	2	4	4	4	4	1	1	4	5	5	3	
2	-	1	3	1	1	-	-	2	2	-	-	-	1	4	-	1	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
1	-	-	4	1	3	1	1	3	3	-	-	-	1	4	-	1	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
14	13	10	13	5	16	14	12	39	47	-	-	-	24	13	15	21	17	21	14	16	29	34	5	13	8	9	2	
4	6	-	2	5	1	6	11	-	-	-	-	-	7	20	-	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
1	2	2	-	1	2	2	1	-	1	-	-	-	1	3	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	-	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	-	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	-	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	-	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
18	26	5	8	6	16	13	28	21	33	-	-	-	14	23	16	29	18	29	10	13	28	18	9	9	10	11	-	
4	12	4	7	2	8	14	19	-	-	-	-	-	6	19	1	14	23	16	29	18	29	10	13	28	3	18	6	2
5	2	1	3	3	1	5	8	7	4	-	-	-	2	2	7	1	2	2	4	2	4	8	2	1	4	1	1	
1	1	-	-	1	2	3	2	-	1	-	-	-	7	4	1	1	2	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1	
-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
-	-	4	8	2	3	1	1	2	3	4	6	-	5	4	-	2	2	3	3	3	1	1	1	1	1	1	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
7	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	4	6	2	3	1	4	1	2	1	1	3	2	2	2
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	1	4	1	1	1	3	1	2	1	1	1	1	-
1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	1	1	1	2	1	1	1	3	2	2	1	1	1	-
1	1	2	-	1	1	4	-	1	3	1	-	-	1	1	-	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	-	
1	1	1	-	3	-	1	2	-	2	-	-	-	2	-	-	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	
1	8	-	2	5	4	2	5	5	4	-	-	-	1	9	-	2	2	4	4	5	4	6	5	3	1	1	2	
1	2	-	1	1	1	1	1	3	3	2	-	-	1	9	-	2	2	4	2	1	3	3	1	1	1	1	-	
3	3	3	2	-	1	1	-	1	1	3	3	-	2	7	-	6	2	2	2	3	3	1	3	2	4	5	2	

Tabell VI (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Riket	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold				
			M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K			
105	Leverkirrose	L	34	-	1	2	1	-	28	19	-	-	2	-	1	3	2	-	3
		B	68	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	1	
106	Gallestein og gallebetennelse uten stein	L	87	1	5	5	5	-	-	-	-	9	3	4	1	5	1	1	
		B	71	-	-	-	1	9	25	-	1	-	1	-	1	1	1	4	
107	Andre sykdommer i fordøyelsesorganene	L	60	-	2	-	4	-	-	4	-	-	5	3	1	2	3	1	
		B	41	-	2	-	-	12	10	-	-	1	-	-	1	1	1	-	
108	Akutt nefritt	L	6	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	
		B	5	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
109	Kronisk, annen el. ikke spesifisert nefritt	L	234	7	5	11	9	-	-	10	5	10	8	7	7	3	3	3	
		B	118	1	1	-	-	25	25	2	-	-	1	2	2	7	1	-	
110	Infeksjoner i nyrene	L	49	-	5	-	3	-	-	2	2	3	3	2	1	1	1	1	
		B	42	-	2	-	-	-	7	11	-	1	-	1	2	1	2	1	
111	Stein i nyre og urinveier	L	9	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	1	
		B	9	-	-	-	-	-	1	3	-	-	1	-	-	1	1	1	
112	Prostatahypertrofi	L	283	13	-	18	-	-	-	26	-	18	-	11	-	12	-	-	
		B	106	8	-	-	-	35	-	-	-	3	-	7	-	11	-	-	
113	Sykdommer i brystkjertlene	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
114	Andre sykdommer i urin- og kjønnsorganene	L	25	-	1	3	2	-	-	1	2	-	-	-	-	1	1	-	
		B	17	-	1	-	-	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
115	Sepsis i svangerskap, under fødsel og i barselseng ...	L	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
116	Toksemi i svangerskap el. barselseng	L	15	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	3	
		B	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
117	Blødninger i svangerskap el. under fødsel	L	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
118	Abort uten nevnt sepsis el. toksemi	L	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
119	Abort med sepsis	L	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
120	Andre komplikasjoner ved svangerskap, fødsel el. barselseng	L	10	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
121	Infeksjoner i hud og underhud	L	14	-	-	-	3	-	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-	
		B	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	1	
122	Artritt og spondylitt	L	47	-	2	-	1	-	1	2	-	1	3	3	2	2	1	1	
		B	13	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	1	-	-	
123	Muskelrevmatisme og uspesifisert revmatisme	L	2	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
		B	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
124	Osteomyelitt og periostitt	L	5	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	
		B	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
125	Ankylose og ervervede deformiteter i skjelett-muskel-systemet	L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		B	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
126	Alle andre sykdommer i hud el.skjelett-muskelsystemet	L	36	-	-	1	1	-	3	2	-	-	1	-	1	3	2	2	
		B	11	-	-	-	-	-	12	6	-	-	2	-	-	-	-	-	
127	Spina bifida og meningocele	L	22	3	1	1	1	-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	
		B	7	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
128	Medfødte misdannelser i kretsløpssystemet	L	94	7	5	3	6	-	-	4	1	3	-	2	2	3	1	-	
		B	28	2	-	-	-	-	4	8	-	1	-	2	-	-	-	-	
129	Alle andre medfødte misdannelser	L	89	1	3	3	2	-	-	-	2	4	-	4	1	5	3	-	
		B	37	2	-	-	-	12	6	-	1	-	-	1	1	1	1	-	

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Tabell VI (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak

Internasj. nummer	Dødsårsaker	Riket	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		
			M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
130	Fødselsskader	L	110	6	2	4	3	-	-	4	3	3	5	5	-	3	3
		B	25	1	-	-	-	6	2	-	1	2	1	2	1	1	-
131	Asfyksi og atelektase etter fødselen	L	47	2	2	-	1	-	-	1	2	1	2	1	-	1	1
		B	22	-	1	-	-	9	1	-	-	-	1	-	-	-	-
132	Infeksjoner hos nyfødte (0—27 dager)	L	20	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	1	-	1
		B	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
133	Hemolytisk sykdom hos nyfødte (erythroblastose)	L	16	-	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	1
		B	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
134	Andre bestemte sykdommer hos nyfødte	L	27	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1
		B	7	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
135	Ubestemt oppgitte sykdommer spesifikke for nyfødte, medfødt svakhet, for tidlig født, i. n. a.	L	294	10	7	9	5	-	-	13	11	16	8	7	4	13	11
		B	96	2	-	-	-	16	13	-	1	-	1	5	4	1	1
136	Alderdom uten nevnt psykose	L	1025	10	18	21	27	-	-	29	46	38	42	13	20	10	19
		B	198	4	8	-	-	9	37	-	-	2	4	3	4	2	7
137	Symptomer, ubestemte og ukjente årsaker til sykdom og død	L	809	18	11	21	12	-	-	28	13	47	31	12	14	17	4
		B	253	10	2	-	-	55	28	1	1	2	1	4	6	11	5
	Alle dødsfall av sykdommer	L	17386	541	522	689	599	-	-	621	638	607	590	470	467	417	403
		B	9291	241	256	16	16	1859	1888	51	69	56	58	214	192	244	226

Ulykker, forgiftninger og ytre vold klassifisert etter ytre årsak

(E-listen av 1948)
*Accidents, poisonings and
violence classified by
external cause*
(E-list of 1948)

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Telemark			Aust-Agder			Vest-Agder			Rogaland			Hordaland			Bergen			Sogn og Fjordane			Møre og Romsdal			Sør-Trøndelag			Nord-Trøndelag			Nordland			Troms			Finnmark		
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K					
2	-	4	1	4	-	7	4	7	5	-	1	2	-	1	2	1	1	2	1	7	2	5	1	-	2	6	4	2	2	1								
2	1	-	-	1	-	1	1	2	2	4	3	-	1	-	1	2	1	1	2	1	5	2	3	1	1	4	2	3	2	1								
1	1	-	-	1	-	1	1	1	1	1	-	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1								
1	1	-	-	2	1	1	1	2	1	-	1	-	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1								
8	4	12	2	2	4	7	6	13	7	-	6	7	-	11	11	13	8	4	5	12	14	7	6	10	1	1	1	1	1	1								
4	1	2	-	4	4	6	4	-	-	2	1	-	2	4	1	2	-	1	1	2	2	5	4	1	2	2	5	4	1	2	1							
16	20	5	14	15	21	17	25	26	56	-	43	60	-	37	68	37	37	14	18	53	80	18	17	14	14	21	17	14	17	14	6							
4	11	-	3	-	2	3	12	-	-	9	25	-	2	2	8	17	2	1	2	7	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	6							
11	5	15	7	20	13	23	21	30	26	-	26	32	-	27	21	35	14	14	17	36	45	62	39	19	23	19	19	19	19	19	19							
8	4	8	1	5	1	18	8	-	-	12	9	-	6	3	13	8	1	2	4	2	9	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3							
387	392	264	258	295	275	419	487	712	775	-	-	404	433	597	634	570	542	353	370	759	729	411	340	222	194	194	194	194	194	194								
194	182	74	105	125	161	313	344	-	-	466	537	6	6	178	176	240	290	33	42	113	98	69	72	48	33	33	33	33	33	33								

Tabell VI (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Tabell VI (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Tabell VI (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Tabell VI (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	Riket	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		
					M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
			L	B	L	B	L	B	L	B	L	B	L	B	L	B	
980-983	Andre	L	9	1	-	-	1	-	-	1	1	1	1	-	-	-	
		B	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	
984	Dødsfall p. g. a. politiets inngrep	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
	Sum døde ved ulykker, mord og selvmord <i>Total deaths from accidents, homicide and suicide</i>	L	1176	39	19	74	27	-	54	27	50	16	40	16	53	17	
		B	559	16	8	-	1	153	96	7	4	2	20	8	21	4	
	Døde i alt <i>Total deaths</i>	L	18562	580	541	763	626	-	675	665	657	606	510	483	470	420	
		B	9850	257	264	16	17	2012	1984	58	72	60	60	234	200	265	230

og kjønn. Fylker, bygder og byer.

Telemark			Aust-Agder			Vest-Agder			Rogaland			Hordaland			Bergen			Sogn og Fjordane			Møre og Romsdal			Sør-Trøndelag			Nord-Trøndelag			Nordland			Troms			Finnmark		
M	K		M	K		M	K		M	K		M	K		M	K		M	K		M	K		M	K		M	K		M	K		M	K				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
50	17	22	11	26	15	51	15	8	76	26	-	-	21	12	44	17	55	22	38	24	34	14	83	21	39	12	25	6	7	1	1	1						
13	7	5	8	9	5	29	8	-	-	-	-	-	21	12	3	-	15	3	20	10	6	1	18	7	5	4	6	6	1	1	1	1	1					
437	409	286	269	321	290	470	502	788	801	-	-	-	487	549	9	6	193	179	260	300	39	43	131	105	74	76	54	34	201	207	189	79	113	134	166	342	352	

Tabell VII. Dødsfall i 1953 etter dødsårsak, kjønn og alder. Oslo.
Causes of death by sex and age. Oslo.

Internasj. nummer <i>International numbers</i>	Dødsårsaker Dødsfall av sykdom gruppert etter den forkortede, internasjonale liste (A-listen) av 1948 <i>Diseases classified by the International intermediate list (A-list) of 1948</i>	I alt <i>Total</i>	Aldersgrupper <i>Age groups</i>							
			Under 1 år <i>year</i>	1-4 år	5-14 år	15-24 år	25-44 år	45-64 år	65-74 år	75 år og over
			M	K	M	K	M	K	M	K
1	Tuberkulose i åndedrettsorganene ..	M 35 K 18	-	-	-	-	7 6	16 6	7 2	5 4
2	Tuberkulose i meningene og sentralnervesystemet	M - K 2	-	-	-	-	-	-	2	-
3	Tuberkulose i tarm, bukhinne og mesteriets lymfeknuter	M - K 1	-	-	-	-	-	-	1	-
4	Tuberkulose i bein og ledd	M - K 1	-	-	-	-	-	-	1	-
5	Tuberkulose, alle andre former	M 5 K -	1	-	-	-	-	3	1	-
8	Tabes dorsalis.....	M - K 1	-	-	-	-	-	-	1	-
9	Paralysis generalis	M 3 K 3	-	-	-	-	-	-	2 3	1
10	Syfilis, alle andre former.....	M 13 K 9	-	-	-	-	-	5 1	6 4	2 1
19	Rosen	M - K 1	-	-	-	-	-	-	-	1
20	Septikemi og pyemi (ikke ved svangerskap el. barselseng)	M 3 K 4	1	1	1	-	-	1	-	2
23	Meningokokkinfeksjon	M 1 K 1	-	1	-	-	-	-	-	-
26	Stivkrampe	M 1 K -	-	-	1	-	-	-	-	-
28	Akutt poliomielitt	M 3 K -	-	-	-	-	2	1	-	-
29	Epidemisk encefalitt	M - K 1	-	-	1	-	-	-	-	-
30	Senere følger av akutt poliomielitt og epidemisk encefalitt	M 1 K 1	-	-	-	-	1	-	-	1
34	Infeksjøs hepatitis (hepatitis acuta) ..	M - K 1	-	-	-	-	-	-	1	-
43	Andre infeksjøse og parasittære sykdommer	M 5 K 5	-	-	-	-	1	1	-	3
44	Ondartede svulster i: munnhule og svelg.....	M 21 K 5	-	-	-	-	2	7 2	5 2	7 3
45	spiserøret	M 27 K 4	-	-	-	-	-	5	11 3	11 1
46	magesekken	M 94 K 64	-	-	-	-	2	33 2	32 15	27 18
47	tarmene (unnt. endetarmen)	M 39 K 33	-	-	-	-	1	13 14	7 7	9 12
48	endetarmen	M 23 K 12	-	-	-	-	2	8 1	6 2	7 2
49	strupen	M 5 K -	-	-	-	-	-	3	1	1
50	luftrør, bronkier el. lunge, ikke spes. som sekundært sete	M 52 K 16	-	-	-	1	1	36 9	14 3	2
51	brystkjertlene	M - K 66	-	-	-	-	6	31	14	15
52	livmorhalsen	M - K 33	-	-	-	-	8	20 4	-	1

¹ Bare nr. for de årsaker som har forekommet i 1953 er ført opp. Numbers under which no causes are classified in 1953 are omitted.

Tabell VII (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak, kjønn og alder. Oslo.

Internasj. nummer	Dødsårsaker	I alt	Aldersgrupper							
			Under 1 år	1–4 år	5–14 år	15–24 år	25–44 år	45–64 år	65–74 år	75 år og over
53	andre deler av livmoren, el. livmor u. n. oppl.	M 7 K 51	— —	— —	— —	— —	— —	— —	6 9	— 14
54	prostata	K —	—	—	—	—	—	—	—	28
55	huden	M 7 K 6	— —	— —	— —	— 1	3	2	2	—
56	bein og bindevev	M 6 K 1	— —	— —	— —	— —	3	2	1	—
57	andre org. eller uoppg. sete	M 84 K 140	— —	1	— —	— —	4	38	22	19
58	Levkemi og alevkemi	M 22 K 12	— —	— —	— —	— 3	3	11	2	6
59	Lymfosarkom og andre svulster i de lymfatiske og bloddannende organer	M 22 K 16	— —	— —	— —	2	6	10	2	2
60	Godartede svulster, og svulster av uspesifisert art	M 10 K 11	— —	— —	1	— —	1	6	2	—
61	Ikke toksisk struma	M — K 1	— —	— —	— —	— —	— —	1	— —	—
62	Tyreotoksisose, med el. uten struma .	M — K 1	— —	— —	— —	— —	— —	— 1	— —	—
63	Sukkersyke.....	M 17 K 13	— —	1	— —	— —	3	7	3	3
64	Avitaminoser og andre mangelsyk- dommer	M 1 K 2	— —	— —	— —	— —	— 1	1	— 1	—
65	Anemi, alle typer	M 9 K 15	— —	— —	— 1	— —	— —	2	3	4
66	Allergiske sykd., andre indresekre- toriske-, stoffskifte- og blodsykd.	M 22 K 18	2	— 1	— —	— —	2	6	9	3
67	Psykoser	M 5 K 17	— —	— —	— —	— —	— —	1	1	3
68	Psykonevroser, atferdsforstyrrelser ..	M 4 K —	— —	— —	— —	— —	— —	2	1	1
70	Karlesjoner i sentralnervesystemet..	M 208 K 352	— —	— —	— 1	1	3	42	66	96
71	Meningitt (ikke meningokokk el. tuberkuløs)	M 3 K 3	— 1	— 1	— —	1	2	— 2	46	80
72	Multippeksklerose	M 5 K 4	— —	— —	— —	— —	— 1	5	— 3	— —
73	Epilepsi.....	M 5 K 3	— —	— —	— —	— —	2	3	— 3	— —
78	Alle andre sykd. i nervesystemet og sanseorganene	M 20 K 14	1	1	— 1	1	3	8	4	2
79	Revmatisk feber	M — K 2	— —	— 1	— —	— —	— —	— —	— —	1
80	Kronisk revmatsk hjertesykdom ...	M 20 K 42	— —	— —	— —	— —	1	13	5	1
81	Arteriosklerotiske og degenerative hjertesykdommer	M 417 K 314	— —	— —	1	— —	7	147	123	139
82	Andre el. ikke nærmere spesifiserte hjertesykdommer	M 69 K 79	— —	— —	— —	— —	3	41	90	180
83	Hypertensjon med hjertesykdom ..	M 39 K 53	— —	— —	— —	— —	1	22	22	24
84	Hypertensjon uten nevnt hjertesyk- dom	M 9 K 11	— —	— —	— —	— —	— —	5	4	3
85	Sykdommer i arteriene	M 32 K 52	— —	— —	— —	— —	— 2	5	7	20
								2	6	42

Tabell VII (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak, kjønn og alder. Oslo.

Internasj. nummer	Dødsårsaker	I alt	Aldersgrupper								75 år og over
			Under 1 år	1–4 år	5–14 år	15–24 år	25–44 år	45–64 år	65–74 år		
86	Andre sykd. i kretsløpssystemet....	M 13 K 8	— —	— —	— —	— —	— —	— —	2 1	4 4	7 3
87	Akutte infeksjoner i de øvre luftveier	M — K 1	— —	— 1	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
88	Influensa	M 2 K 2	— —	— —	— —	— —	— —	— —	1 —	— —	1 2
89	Lobær (krupøs) pnevmoni	M 10 K 6	— —	— —	— —	— —	— —	1 1	3 3	3 1	3 4
90	Bronkopnevmoni	M 97 K 125	1 —	— —	— —	— —	— —	1 3	4 18	15 104	76
91	Primær atypisk, annen el. ikke nærmere spesifisert pnevmoni	M 22 K 27	— 1	— —	— —	1 —	— —	1 —	.5 1	5 5	10 20
92	Akutt bronkitt	M 2 K —	— —	1 —	1 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
93	Kronisk bronkitt el. bronkitt uten nærmere oppl.....	M 7 K 4	— —	— —	— —	— —	— —	1 —	1 —	2 1	3 3
94	Hypertrofi av tonsiller og adenoidvev	M 1 K —	— —	— —	1 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
95	Empyem og lungeabcess	M 3 K —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	2 —	1 —	— —
96	Plevritt (av ikke tuberkuløs art) ...	M 1 K —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	1 —
97	Andre sykd. i åndedrettsorg.	M 14 K 8	— —	— —	— —	— —	— —	— —	5 4	5 —	4 —
99	Magesår	M 10 K 6	— —	— —	— —	— —	1 —	— —	3 1	3 2	3 3
100	Sår på tolvfingertarmen	M 8 K 3	— —	— —	— —	— —	— —	— —	6 1	2 1	— —
101	Gastritt og duodenitt.	M 2 K 1	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	1 1	— 1
102	Blindtarmsbetennelse	M 1 K 3	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— 1
103	Brokk og tarmslyng	M 10 K 13	— 3	— —	— —	— —	— —	— —	1 1	2 1	— 3
104	Gastroenteritt og kolitt (unnt. diaré hos nyfødte, 0–27 dager)	M 5 K 9	— 1	— —	— —	— —	— —	— —	1 1	1 1	3 6
105	Leverkirrose	M 28 K 19	— —	— —	— —	— —	— —	— —	1 —	8 8	9 6
106	Gallestein og gallabetennelse uten stein	M 9 K 25	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— 4	2 6	5 15
107	Andre sykd. i fordøyelsesorg.	M 12 K 10	— —	— —	— —	— —	— —	1 —	4 6	1 2	6 1
108	Akutt nefritt	M 2 K 1	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— 1	— —
109	Kronisk, annen el. ikke spesifisert nefritt	M 25 K 25	— —	— —	— —	— —	— —	8 4	13 4	2 8	2 8
110	Infeksjoner i nyrene	M 7 K 11	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— 1	2 1	— 6
111	Stein i nyrer og urinveier	M 1 K 3	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— 1	— 1	— 2
112	Prostatahypertrofi	M 35 K —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	4 —	9 —	22 —
114	Andre sykd. i urin- og kjønnsorg... .	M 2 K 5	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— 1	— 4	— —
121	Infeksjoner i hud og underhud	M — K 1	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— 1	— —	— —

Tabell VII (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak, kjønn og alder. Oslo.

Internasj. nummer	Dødsårsaker	I alt	Aldersgrupper							
			Under 1 år	1–4 år	5–14 år	15–24 år	25–44 år	45–64 år	65–74 år	75 år og over
122	Artritt og spondylitt	M 1	-	-	-	-	-	-	1	-
		K 2	-	-	-	-	-	-	1	-
124	Osteomyelitt og periostitt	M 1	-	-	-	-	-	-	-	-
		K 1	-	-	-	-	-	-	1	-
126	Andre sykd. i hud el. skjelett-muskel- systemet	M 3	1	-	-	-	-	-	-	2
		K 2	-	-	-	-	-	-	1	1
127	Spina bifida og meningocele.....	M 3	3	-	-	-	-	-	-	-
		K -	-	-	-	-	-	-	-	-
128	Medfødte misdannelser i kretsløps- systemet	M 4	2	1	-	-	-	-	-	1
		K 8	5	-	-	1	2	-	-	-
129	Andre medfødte misdannelser	M 12	10	1	1	-	-	-	-	-
		K 6	4	-	-	-	-	-	2	-
130	Fødselsskader	M 6	6	-	-	-	-	-	-	-
		K 2	2	-	-	-	-	-	-	-
131	Asfyksi og atelektase etter fødselen.	M 9	9	-	-	-	-	-	-	-
		K 1	1	-	-	-	-	-	-	-
133	Hemolytisk sykd. hos nyfødte (ery- troblastose)	M 2	2	-	-	-	-	-	-	-
		K -	-	-	-	-	-	-	-	-
134	Andre bestemte sykd. hos nyfødte.	M 1	1	-	-	-	-	-	-	-
		K 1	1	-	-	-	-	-	-	-
135	Ubestemt oppg. sykd., spesifikke for nyfødte, medfødt svakhet, for tidlig født, i.n.a.	M 16	16	-	-	-	-	-	-	-
		K 13	13	-	-	-	-	-	-	-
136	Alderdom uten nevnt psykose	M 9	-	-	-	-	-	-	1	8
		K 37	-	-	-	-	-	-	2	35
137	Symptomer, ubest. og ukjente årsaker til sykdom og død	M ¹ 55	1	-	1	-	3	26	10	13
		K 28	2	-	-	-	3	5	8	10
	All dødsfall av sykdommer	M ¹ 1859	58	9	6	6	79	588	480	632
		K 1888	36	4	7	9	67	403	437	925
 <i>Ulykker, forgiftninger og ytre vold klassifisert etter ytre årsak (E-listen)</i>										
<i>Accidents, poisonings and violence classified by external cause (E-list)</i>										
 <i>Ulykker</i>										
<i>Land transport:</i>										
800-802	Jernbaneulykker	M 2	-	-	-	-	-	-	1	-
		K -	-	-	-	-	-	-	-	-
810-825	Ulykker med motorkjøretøy på of- fentlig vei	M ¹ 20	-	1	-	5	2	7	3	1
		K 6	-	1	-	-	-	1	1	3
840-841	Sporveisulykker.....	M 3	-	-	-	-	-	-	-	3
		K -	-	-	-	-	-	-	-	-
846	Trafikkulykker u. n. oppl.	M 1	-	-	-	-	-	-	-	1
		K -	-	-	-	-	-	-	-	-
 <i>Transport til sjøs:</i>										
<i>Drukningsulykker:</i>										
Av disse: b) sjøfolk i handelsflåten										
850-851		M 2	-	-	-	-	1	1	-	-
		K -	-	-	-	-	-	-	-	-
	c) andre	M 1	-	-	-	-	-	-	1	-
		K -	-	-	-	-	-	-	-	-

¹ Av disse 1 uoppg. alder.

Tabell VII (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak, kjønn og alder. Oslo.

Inter- nasj. nummer	Dødsårsaker	I alt	Aldersgrupper							
			Under 1 år	1-4 år	5-14 år	15-24 år	25-44 år	45-64 år	65-74 år	75 år og over
852-858	Andre ulykker ved transport til sjøs: Av disse: b) sjøfolk i handelsflåten	M K	1 -	-	-	-	-	1 -	-	-
861-866	L u f t f a r t : Med sivilfly.....	M K	1 -	-	-	-	-	1 -	-	-
870-878	F o r g i f t n i n g s u l y k k e r : Narkotiske stoffer og medikamenter.	M K	5 -	-	-	-	2 -	3 -	-	-
880	Akutt alkoholforgiftn. (unnt. trespritt)	M K	4 -	-	-	-	1 -	1 -	1 -	-
879, 881-888, 891-895	Andre og uspes. faste el. flytende stoffer og gasser	M K	2 -	-	-	1 -	-	-	1 -	-
900-902	F a l l : Fall fra en høyde til en annen.....	M K	16 13	-	-	1 -	3 2	4 2	3 4	5 5
903	Fall på samme høyde	M K	18 47	-	-	-	1 -	1 2	1 6	15 38
910	A n d r e u l y k k e r : Slag el. støt av fallende gjenstand..	M K	1 -	-	-	-	-	1 -	-	-
912	Maskiner	M K	3 -	-	-	-	2 -	-	1 -	-
914	Elektrisk strøm	M K	1 -	-	-	-	-	1 -	-	-
916	Forbrenning ved: brann og eksplosjon av brennbart materiale	M K	1 1	-	-	-	-	1 1	-	-
919	Skytevåpen og sprengstoff.....	M K	3 -	-	1 -	-	-	2 -	-	-
924, 925	Kvelning ved mekaniske midler.....	M K	1 -	1 -	-	-	-	-	-	-
921, 922	Kvelning ved aspirasjon av mat el. andre fremmedlegemer i luftveiene	M K	1 -	1 -	-	-	-	-	-	-
927	Stikk og bitt av giftige dyr og in- sekter	M K	1 -	-	-	-	-	1 -	-	-
929	Drukningsulykker (unnt. ved trans- port til sjøs): Av disse: a) i brønn	M K	3 -	-	2 -	-	-	1 -	-	-
	b) i dam el. vann hjem- me på gårds plass ...	M K	- 1	-	1 -	-	-	-	-	-
	c) under bading	M K	4 -	-	-	-	2 -	2 -	-	-
	d) gjennom is	M K	1 -	-	1 -	-	-	-	-	-
	e) utfør kai og brygge..	M K	1 -	-	-	-	-	1 -	-	-
	f) andre.....	M K	2 -	-	-	-	-	1 -	1 -	-
932	Forfrysning	M K	5 -	-	-	-	-	4 -	1 -	-

Tabell VII (forts.). Dødsfall i 1953 etter dødsårsak, kjønn og alder. Oslo.

Internasj. nummer	Dødsårsaker	I alt	Aldersgrupper							
			Under 1 år	1–4 år	5–14 år	15–24 år	25–44 år	45–64 år	65–74 år	75 år og over
933	Sult, tørst og utmattelse	M 1 K -	-	-	-	-	-	-	-	1 -
918, 926, 930, 936	Andre og uspesifiserte ulykker	M 6 K -	-	-	1	1	2	2	-	-
	Komplikasjoner p.g.a. ikke-terapeutiske, medisinske og kirurgiske handlinger:									
943	Inokulasjonshepatitt	M 1 K -	-	-	-	-	-	1	-	-
960–965	Senere følger av skader og ulykker (når dødsfallet inntrer 1 år el. mer etter ulykken)	M 1 K 2	-	-	-	-	-	-	-	1 2
	<i>Selvmord og selvmordsforsok</i>									
970–973	Forgiftning	M 6 K 14	-	-	-	-	4	2	-	-
974	Hengning	M 18 K 2	-	-	-	1	2	3	2	1
975	Drukning	M 5 K 5	-	-	-	-	-	3	2	-
976	Skytevåpen	M 5 K 1	-	-	-	2	3	-	-	-
977	Skjærende og stikkende instrumenter	M 2 K -	-	-	-	-	1	2	-	-
978	Sprang fra høye steder	M 2 K 2	-	-	-	-	1	1	-	-
979	Annen og uspesifisert dødsmåte....	M 2 K -	-	-	-	-	1	1	-	-
	Sum døde ved ulykker og selvmord <i>Total deaths from accidents and suicide</i>	M ¹ 153 K 96	2	4	2	9	31	58	18	28
			-	2	2	2	6	20	15	49
	Døde i alt <i>Total deaths</i>	M ² 2012 K 1984	60	13	8	15	110	646	498	660
			36	6	9	11	73	423	452	974

¹ Av disse 1 uoppg. alder. ² Av disse 2 uoppg. alder.

Tabell VIII. Dødsfall av tuberkulose i de forskjellige alderstrinn
Deaths from tuberculosis by age.

Fylker Counties	Alder i fylte år Age in full years															
	0—11 mnd. M K		1—2 år M K		3—4 år M K		0—4 år M K		5—9 år M K		10—14 år M K		15—19 år M K		20—24 år M K	
	L = { Landdistrikter Rural districts	B = { Byer Towns														
Riket Whole country	3 2		4 3		— 2		7 7		— 1		— 4		2 7	7 7		
Bygder Rural districts	1 2		4 2		— 2		5 6		— 1		— 4		2 6	6 6		
Byer Towns	2 —		— 1		— —		2 1		— —		— —		1 1	1 1		
1 Østfold	L —		— 1		— —		— 1		— —		— —		— —	— —		
2 Akershus	B —		— —		— —		— —		— —		— —		— —	— —		
3 Oslo	B 1		— —		— —		— —		1 —		— —		— —	— —		
4 Hedmark	L —		— —		1 —		1 —		— 2		— —		— —	— —		
5 Oppland	B —		— —		— —		— —		— —		— —		1 1	1 1		
6 Buskerud	L —		— —		— —		— —		— —		— —		— —	— —		
7 Vestfold	L —		— —		— —		— —		— 1		— —		— —	1 1		
8 Telemark	L B		— —		— —		— —		— —		— —		1 1	1 1		
9 Aust-Agder	L —		— —		— —		— —		— —		— —		— —	— —		
10 Vest-Agder	L 1		— —		— —		— —		— 1		— —		— —	— —		
11 Rogaland	L —		— —		1 —		— —		1 1		1 1		— —	1 1		
12 Hordaland	L —		— —		— —		— —		— —		— —		1 1	1 1		
13 Bergen	B —		— —		— —		— —		— —		— —		— —	1 1		
14 Sogn og Fjordane	L —		— —		— —		— —		— —		— —		— —	— —		
15 Møre og Romsdal	L —		— 1		— —		— —		— —		1 —		— —	1 1		
16 Sør-Trøndelag	L —		— —		— —		1 —		— —		— 1		— —	— —		
17 Nord-Trøndelag	L —		— —		— —		— —		— —		— —		— —	1 1		
18 Nordland	L —		— —		2 —		— —		2 —		— —		1 —	— —		
19 Troms	L —		— —		— —		— —		— —		— 1		1 1	1 1		
20 Finnmark	L —		— 1		— —		— —		— —		1 —		— —	— —		

aldersgrupper i 1953. Fylker, bygder og byer.

Counties, rural districts and towns.

Age Complete years												Tuberkulose i alt Tuberculosis, all forms		Av disse lunge- tuberkulose Of these tuberculosis of the lungs				
25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år		60—69 år		70 år og over		M	K	M	K	M	K	
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M		M		M		
12	9	48	41	55	32	76	30	74	24	62	41	345	194	298	155			
5	4	35	29	40	15	42	19	46	15	44	31	227	128	194	100			
7	5	13	12	15	17	34	11	28	9	18	10	118	66	104	55			
—	—	2	4	3	2	3	1	2	1	3	1	14	9	14	7	1		
I	1	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	6	1	6	1	2		
—	—	2	3	3	2	3	—	3	—	3	2	15	7	14	6	3		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2		
2	1	2	4	5	6	9	4	13	2	8	5	40	22	35	18	3		
1	—	1	1	—	—	2	—	—	1	2	3	6	7	6	5	4		
—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—		
—	—	1	—	1	1	3	—	2	—	2	—	11	1	9	1	5		
—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2		
—	—	—	1	—	1	1	—	2	—	—	—	10	5	8	3	6		
—	—	—	1	—	1	3	1	1	—	—	—	—	5	1	5	1		
—	—	—	1	2	3	—	1	—	—	1	3	6	7	6	5	7		
—	—	1	—	1	1	1	—	—	2	1	1	5	4	4	4	4		
—	—	1	3	2	—	3	2	—	—	1	3	9	8	6	6	8		
—	1	1	—	—	1	3	—	—	1	1	1	7	4	4	4	8		
1	1	2	—	2	—	1	1	1	—	—	1	10	3	7	3	9		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1		
1	—	1	2	4	—	3	1	2	—	—	1	13	4	11	3	10		
—	—	—	—	2	—	2	—	2	—	—	2	7	7	7	7	10		
1	—	1	1	1	—	2	—	—	8	1	2	14	6	6	5	5	11	
I	1	1	1	—	1	3	—	—	—	2	1	6	6	6	5	5	12	
—	—	3	2	2	—	2	2	—	—	—	5	13	5	11	5	12		
—	—	2	2	1	5	4	2	4	—	—	2	13	11	11	11	13		
—	2	—	2	2	2	2	1	1	1	—	2	7	7	7	7	12		
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	14		
—	1	—	—	3	2	4	—	—	3	1	—	16	8	15	5	15		
I	—	—	1	—	—	4	2	—	—	1	1	6	4	4	2	2	15	
—	—	10	1	4	1	—	2	6	4	2	3	22	12	21	9	16		
—	—	1	1	2	1	1	—	—	2	2	2	7	5	6	4	6		
—	—	1	—	1	1	1	—	2	1	—	—	2	7	4	2	2		
I	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	17		
—	—	2	3	3	2	7	3	3	3	3	3	24	11	18	8	18		
—	—	4	—	—	—	1	—	—	2	—	1	8	—	—	—	18		
—	—	5	5	4	1	3	1	5	1	3	2	21	1	19	2	19		
1	—	2	—	1	1	—	1	1	4	1	—	9	4	4	2	2		
I	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	1	—	1	20	

Tabell IX. Sammendrag av nominativt meldte tilfelle av epidemiske og andre smittsomme sykdommer i fylkene og de største byer i 1953.
Cases of epidemic and other infectious diseases individually notified by the physicians in the counties and largest towns.

		Fylker — byer Counties — towns	Akutt poliomelyitt med lammelse	Akutt poliomelyitt uten lammelse	Difteri	Tyfoidfeber	Paratyfoidfeber A	Paratyfoidfeber B	Ondartet gastro-enteritt hos barn	Pemfigus hos nyfødte	Leptospirosis	Cerebrospinal-meningitt, epid.	Ervervet syfilis	Medfødt syfilis	Gonoré
<i>Ostfold</i>		18	7	1	—	—	—	—	—	84	—	4	16	3	38
Av disse		Moss	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	9	9
Sarpsborg		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3	3
Fredrikstad		—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	7
Halden		6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1
<i>Akershus</i>		41	7	2	—	1	—	9	—	—	—	5	6	1	29
<i>Oslo</i>		95	—	1	1	2	—	1	—	—	—	6	61	2	612
<i>Hedmark</i>		44	5	1	—	—	—	—	—	—	—	3	1	1	19
Av disse		Hamar	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Oppland</i>		40	3	—	—	—	1	—	—	2	—	7	9	4	42
Av disse		Gjøvik	2	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	13
Lillehammer		4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
<i>Buskerud</i>		31	8	—	—	—	—	—	—	4	—	6	9	2	57
Av disse		Drammen	3	1	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	20
Kongsberg		7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Vestfold</i>		21	4	—	—	—	—	—	—	5	—	1	26	2	70
Av disse		Horten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	20
Tønsberg		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	11
Sandefjord		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—	8
Larvik		2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
<i>Telemark</i>		15	—	—	—	—	—	—	1	1	—	3	12	1	26
Av disse		Porsgrunn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	12
Skien		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3
Notodden		2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	4
Kragerø		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Aust-Agder</i>		6	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	9	2	19
Av disse		Risør	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arendal		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Vest-Agder</i>		11	1	—	3	—	—	—	—	8	—	2	17	—	55
Av disse		Kristiansand	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	13	—	45
<i>Rogaland</i>		18	4	—	1	—	—	—	14	—	—	2	27	1	77
Av disse		Egersund	2	1	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	1
Stavanger		6	2	—	—	—	—	—	4	—	—	2	—	—	45
Haugesund		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	9
<i>Hordaland</i>		23	12	1	4	—	—	2	—	8	—	5	11	5	37
<i>Bergen</i>		7	4	—	—	—	—	—	—	—	—	6	22	1	98
<i>Sogn og Fjordane</i>		19	6	—	—	—	—	—	2	—	—	2	2	—	7
<i>Møre og Romsdal</i>		159	22	—	—	—	—	10	—	11	—	1	23	5	64
Av disse		Ålesund	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	3	9
Kristiansund		13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	6	6
<i>Sør-Trøndelag</i>		80	15	—	1	—	—	—	—	3	—	3	7	—	104
Av disse		Trondheim	10	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	76
<i>Nord-Trøndelag</i>		69	20	—	—	—	—	—	1	—	—	2	2	—	18
<i>Nordland</i>		146	51	2	1	—	—	—	2	18	—	7	18	1	102
Av disse		Mosjøen	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bodo		7	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—
Narvik		6	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	—	42
Mo		2	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—
Svolvær		1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
<i>Troms</i>		72	10	—	2	—	—	—	1	3	—	3	11	—	67
Av disse		Harstad	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	16
Tromsø		5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	19
<i>Finnmark</i>		13	—	—	—	—	—	—	—	5	18	1	106	32	1647
		I alt Total	928	179	8	16	—	23	7	188	—	74	307	32	1647

Tabell X. Sammendrag av de summariske meldinger om tilfelle av epidemiske og andre smittsomme sykdommer i fylkene i 1953.

Summary reports on cases of epidemic and other infectious diseases by counties.

Fylker <i>Counties</i>	Knuterosen	Plevritt	Tuberkulose i lungene	Tuberkulose i andre organer	Akutte luftveis- infeksjoner	Lungebetennelse, krupos	Meslinger	Kikkoste	Skarlagensfeber	Streptokokkangina	Rosen	Gastroenteritt, akutt	Infeksjøs hepatitt	Myalgi, epidemisk	Skabb	Revmatisk feber
Ostfold	17	25	75	14	12 417	1 104	740	388	91	2 013	349	3 029	52	215	137	56
Akershus.....	19	17	75	4	20 718	1 360	1 755	1 799	277	3 441	340	5 367	145	368	183	95
Oslo	6	32	585	38	18 637	1 644	1 906	1 512	432	7 934	405	5 248	187	151	182	89
Hedmark	20	10	52	14	10 514	1 003	878	984	237	1 915	299	1 920	148	326	181	82
Oppland	16	22	36	13	11 954	544	487	1 515	125	2 158	250	2 404	42	218	555	60
Buskerud	18	12	39	12	10 204	857	452	1 438	127	1 574	317	2 188	53	390	165	47
Vestfold	10	25	68	3	9 488	880	454	775	283	1 744	176	2 224	75	364	188	66
Telemark	8	18	87	14	10 300	667	333	385	79	1 721	183	1 989	51	197	88	50
Aust-Agder.....	7	7	40	7	5 239	527	1 557	239	27	1 211	158	1 197	32	48	111	28
Vest-Agder	13	20	63	10	5 539	627	1 818	1 234	56	804	125	1 204	18	39	75	25
Rogaland	12	33	157	10	14 181	1 037	1 841	3 702	35	3 252	277	2 787	113	246	360	85
Hordaland	11	22	165	33	8 739	796	2 070	986	166	2 157	182	1 653	144	108	222	91
Bergen	3	11	80	11	5 418	450	1 167	398	67	2 035	154	1 126	41	84	119	21
Sogn og Fjordane.....	5	12	26	15	2 792	298	814	595	27	719	111	559	47	27	111	36
Møre og Romsdal.....	17	20	135	20	7 975	731	677	981	136	880	203	1 327	68	70	324	52
Sør-Trøndelag	17	22	135	13	12 368	970	180	832	71	2 974	291	2 452	126	367	242	85
Nord-Trøndelag	6	21	126	11	6 677	505	381	229	29	1 950	152	1 018	183	41	254	65
Nordland	19	33	244	27	8 078	599	1 264	1 099	200	1 467	234	1 332	194	141	475	47
Troms	12	32	145	51	3 661	359	909	792	67	577	118	980	63	27	219	41
Finnmark	2	12	195	18	1 885	216	916	1 045	4	615	75	453	145	99	133	40
Riket i alt <i>The whole country</i>	238	406	2 528	338	186 784	15 174	20 599	20 928	2 536	41 141	4 399	40 457	1 927	3 526	4 324	1 161

Tabell XI. Tilfelle av epidemiske og andre smittsomme sykdommer meldt av legene i de enkelte kvartaler i 1953.

Cases of epidemic and other infectious diseases notified by the physicians by quarter.

Sykdom Disease	1. kvartal quarter		2. kvartal		3. kvartal		4. kvartal		I alt Total	
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
Nominative meldinger										
<i>Individual notifications</i>										
Akutt poliomelyitt med lam-melse	11	7	52	42	238	197	209	172	510	418
Akutt poliomelyitt uten lam-melse	1	2	7	6	49	50	29	35	86	93
Difteri	—	2	1	—	1	3	1	—	3	5
Tyfoidfeber	2	2	1	2	1	4	1	3	5	11
Paratyfoidfeber A	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paratyfoidfeber B	—	—	8	14	—	—	—	1	8	15
Ondartet gastroenteritt hos barn.....	—	—	2	2	1	1	1	—	4	3
Pemfigus hos nyfødte	30	27	30	23	22	25	20	11	102	86
Leptospirosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cerebrospinalmeningitt, epi-demisk	11	11	8	8	7	9	12	8	38	36
Syfilis, ervervet	35	35	59	36	35	18	53	36	182	125
Syfilis, medfødt	—	7	3	9	—	4	4	5	7	25
Gonoré	264	97	271	99	371	138	286	121	1 192	455
Summa riske meldinger										
<i>Summary reports</i>										
Knuterosen.....	6	51	17	77	5	32	8	42	36	202
Plevritt	60	52	80	60	41	32	46	35	227	179
Tuberkulose i lungene	387	296	383	281	323	186	397	275	1 490	1 038
Tuberkulose i andre organer	53	44	49	51	40	28	40	33	182	156
Akutte luftveisinfeksjoner	36 383	32 024	23 774	21 142	14 209	12 678	24 658	21 916	99 024	87 760
Lungebetennelse, krupøs	2 975	2 636	2 040	1 748	1 104	949	1 976	1 746	8 095	7 079
Meslinger	3 006	2 995	3 301	3 208	1 384	1 364	2 658	2 683	10 349	10 250
Kikhoste	2 972	3 021	2 440	2 618	2 002	2 133	2 832	2 910	10 246	10 682
Skarlagensfeber	154	117	158	146	254	227	776	704	1 342	1 194
Streptokokkangina	3 827	3 290	4 017	3 331	5 465	4 808	8 706	7 697	22 015	19 126
Rosen	379	553	418	526	603	668	582	670	1 982	2 417
Gastroenteritt, akutt	5 885	5 157	5 524	4 783	5 997	5 222	4 403	3 486	21 809	18 648
Infeksjons hepatitt	179	176	192	191	271	275	311	332	953	974
Myalgi, epidemisk	550	473	339	291	547	417	523	386	1 959	1 567
Skabb	688	623	468	445	404	468	650	578	2 210	2 114
Revmatisk feber	107	144	127	188	105	158	166	166	505	656

Tabell XII. Tilfelle av epidemiske og andre smittsomme sykdommer meldt av legene i de enkelte måneder i 1953.
Cases of epidemic and other infectious diseases notified by the physicians by month.

Sykdom Disease	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember	I alt Total
Nominative meldinger													
<i>Individual notifications</i>													
Akutt poliomielitt med lammelse .	9	6	3	18	34	42	76	161	198	198	127	56	928
Akutt poliomielitt uten lammelse .	3	—	—	2	2	9	10	30	59	43	17	4	179
Difteri	—	—	2	—	1	—	—	1	3	1	—	—	8
Tyfoidfeber	4	—	—	—	1	2	2	2	1	3	—	1	16
Paratyfoidfeber A	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paratyfoidfeber B	—	—	—	10	9	3	—	—	—	—	—	1	23
Ondartet gastroenteritt hos barn ..	—	—	—	—	3	1	1	1	—	—	—	1	7
Pemfigus hos nyfødte	11	42	4	22	19	12	16	15	16	12	11	8	188
Leptospirosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cerebrospinalmeningitt, epidemisk.	9	5	8	6	7	3	2	12	2	6	5	9	74
Syfilis, ervervet	23	20	27	36	34	25	21	13	19	33	41	15	307
Syfilis, medfødt	—	6	1	2	5	5	2	2	—	3	3	3	32
Gonoré	132	99	130	154	102	114	189	169	151	165	128	114	1 647
Summariske meldinger													
<i>Summary reports</i>													
Knuterosen	21	16	20	33	34	27	11	12	14	15	22	13	238
Plevritt	38	34	40	38	59	43	25	24	24	22	28	31	406
Tuberkulose i lungene	235	232	216	223	210	231	186	132	191	241	249	182	2 528
Tuberkulose i andre organer	31	27	39	21	40	39	27	21	20	21	28	24	338
Akutte luftveisinfeksjoner	17 455	23 918	27 034	18 775	14 844	11 297	7 072	7 774	12 041	14 844	14 832	16 898	186 784
Lungebetennelse, krupos	1 611	1 930	2 070	1 504	1 268	1 016	609	607	837	1 064	1 159	1 499	15 174
Meslinger	2 273	1 935	1 793	1 555	2 413	2 541	1 152	689	907	1 326	1 804	2 211	20 599
Kikhoste	1 940	1 969	2 084	1 786	1 750	1 522	1 306	1 486	1 343	1 619	1 957	2 166	20 928
Skarlagensfeber	108	86	77	100	112	92	105	147	229	417	503	560	2 536
Streptokokkangina	2 432	2 252	2 433	2 218	2 251	2 879	2 619	3 255	4 399	5 927	5 365	5 111	41 141
Rosen	326	292	314	303	276	365	383	418	470	443	441	368	4 399
Gastroenteritt, akutt	4 292	3 446	3 304	3 039	2 828	4 440	4 200	3 774	3 245	2 726	2 439	2 724	40 457
Infeksjøs hepatitt	76	146	133	132	121	130	127	188	231	240	220	183	1 927
Myalgi, epidemisk	235	363	425	241	226	163	166	377	421	410	292	207	3 526
Skabb	504	398	409	387	283	243	202	250	420	449	453	326	4 324
Revmatisk feber	78	84	89	120	101	94	83	87	93	122	106	104	1 161

Tabell XIII. Meldte tilfelle av smitteførende tuberkulose og tallet på tuberkulose under tilsyn etter helserådenes tuberkuloseregistrer.

Cases of bacillary tuberculosis registered and patients under control by the Board of Public Health.

Legedistrikter Public health districts	Tilfelle av smitteførende tub. innfert i 1953 <i>Bacillary cases registered</i>						Utgått Deleted	Tilf. under tilsyn i alt pr. 31/12 1953 <i>Total number of patients under control</i>			Tilfelle innlagt på syke- hus etter tub.lo- vens § 6 ^a
	M M	K F	I alt Tot.	Lunge- tub. ^b	Tub. i andre org. ^c	I alt Tot.		M	K	I alt	
R i k e t <i>Whole country</i> ..	1848	1225	3073	2867	206	3431	579	13029	9352	22381	907
Bygder <i>Rural distr.</i> ..	1143	788	1931	1791	140	2066	355	7516	5430	12946	620
Byer <i>Towns</i>	705	437	1142	1076	66	1365	224	5513	3922	9435	287
F y l k e r: <i>Counties:</i>											
Ø s t f o l d	80	47	127	123	4	170	39	550	342	892	15
Halden stadsdistr.	1	2	3	3	—	4	2	29	13	42	—
Sarpsborg ——	11	3	14	14	—	13	1	50	27	77	—
Fredrikstad stadsfysikat	8	6	14	14	—	16	8	48	33	81	—
Moss stadslegedistrikt.	11	7	18	18	—	15	5	106	74	180	4
Skiptvet	2	1	3	3	—	3	—	9	6	15	—
Rakkestad	5	—	5	4	1	5	2	15	4	19	1
Eidsberg	2	1	3	3	—	12	2	6	12	18	1
Askim	1	2	3	1	2	5	—	18	18	36	—
Aremark	2	—	2	2	—	4	2	13	10	23	2
Idd	3	4	7	7	—	9	4	26	21	47	4
Hvaler	2	1	3	3	—	3	—	14	3	17	—
Borge	3	—	3	3	—	9	—	31	14	45	2
Tune	10	9	19	18	1	25	6	75	52	127	1
Glemmen	4	2	6	6	—	23	4	54	24	78	—
Råde	10	4	14	14	—	13	2	29	10	39	—
Rygge	3	3	6	6	—	6	1	14	10	24	—
Hobøl	2	2	4	4	—	5	—	13	11	24	—
A k e r s h u s	98	61	159	153	6	139	26	580	434	1014	19
Kråkstad	6	5	11	10	1	8	1	29	29	58	—
Frogner	9	3	12	12	—	10	2	38	11	49	—
Oppegård	4	3	7	7	—	4	—	21	25	46	1
Bærum	26	18	44	44	—	49	6	145	110	255	3
Asker	13	9	22	20	2	8	1	46	31	77	3
Aurskog	2	—	2	2	—	2	1	14	10	24	—
Høland	3	—	3	3	—	2	—	13	6	19	1
Enebakk	1	—	1	—	1	2	2	8	11	19	1
Ullensaker	5	2	7	6	1	3	2	40	41	81	2
Lillestrøm	3	3	6	5	1	21	5	51	39	90	1
Skedsmo	13	7	20	20	—	22	3	121	86	207	3
Nes	4	6	10	10	—	1	—	20	15	35	4
Eidsvoll	4	2	6	6	—	4	2	17	10	27	—
Hurdal	—	2	2	2	—	1	—	3	2	5	—
Nannestad	5	1	6	6	—	2	1	14	8	22	—
O s l o	322	197	519	489	30	459	77	2573	1846	4419	136
H e d m a r k	69	40	109	101	8	88	11	347	266	613	29
Hamar stadslegedistr. ..	5	2	7	7	—	7	3	27	18	45	—
Ringsaker	9	4	13	12	1	6	—	35	22	57	3
Nes	1	—	1	1	—	3	2	2	5	7	—
Vang	9	10	19	19	—	8	1	28	16	44	—
Løten	5	3	8	8	—	3	—	12	9	21	5
Romedal	6	4	10	10	—	8	1	24	20	44	3

¹ *Tuberculosis of the lungs.* ² *Tuberculosis of other sites.* ³ *Cases admitted in hospitals according to the Tuberculosis Law of May 8, 1900, § 6.*

Tabell XIII (forts.). Meldte tilfelle av smitteførende tuberkulose og tallet på tuberkuløse under tilsyn etter helserådenes tuberkuloseregistrer.

Legedistrikter	Tilfelle av smitteførende tub. innført i 1953					Utgått		Tilfelle under tilsyn i alt pr. 31/12 1953			Tilfelle innlagt på syke- hus etter tub.lo- vens § 6
	M	K	I alt	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M	K	I alt	
Sør-Odal	-	1	1	1	-	2	-	9	13	22	-
Nord-Odal	-	1	1	1	-	1	-	5	10	15	-
Vinger	4	2	6	6	-	2	-	11	6	17	1
Eidskog	5	1	6	6	-	2	-	9	10	19	-
Brandval	1	2	3	2	1	1	-	26	28	54	1
Grue	-	1	1	1	-	10	1	1	4	5	-
Hof	3	-	3	3	-	5	1	19	11	30	-
Våler	2	-	2	1	1	2	-	11	10	21	-
Elverum	5	5	10	10	-	5	2	28	24	52	7
Trysil	2	3	5	4	1	7	-	24	16	40	-
Åmot	1	-	1	1	-	4	-	16	11	27	2
Stor-Elvdal	1	-	1	1	-	1	-	2	-	2	-
Rendal	-	-	-	-	-	2	-	8	3	11	-
Alvdal	1	-	1	1	-	1	-	11	3	14	1
Folldal	3	-	3	2	1	1	-	5	2	7	2
Tynset	2	-	2	1	1	1	-	6	6	12	-
Tolga	-	1	1	1	-	2	-	10	12	22	3
Engerdal	4	-	4	2	2	1	-	10	2	12	-
Kvikne	-	-	-	-	-	3	-	8	5	13	1
O p p l a n d	39	30	69	64	5	100	10	283	234	517	18
Lillehammer stadsl.distr.	2	3	5	5	-	9	-	13	18	31	1
Gjøvik ——	-	2	2	2	-	7	2	7	15	22	1
Levaja	-	2	2	2	-	7	1	6	7	13	-
Lom	1	2	3	3	-	6	2	3	7	10	-
Vågå	1	1	2	2	-	3	-	7	5	12	3
Sel og Heidal	1	2	3	3	-	3	-	12	8	20	1
Nord-Fron	1	1	2	2	-	5	2	7	8	15	-
Sør-Fron	1	-	1	1	-	2	1	2	6	8	1
Ringebu	3	-	3	1	2	2	-	11	5	16	-
Øyer	2	-	2	2	-	2	-	5	-	5	-
Østre Gausdal	1	-	1	1	-	8	-	5	8	13	-
Vestre Gausdal	-	-	-	-	-	-	-	4	-	4	-
Fåberg	7	7	14	14	-	10	-	42	23	65	1
Biri	1	-	1	1	-	-	-	4	5	9	-
Snerthingdal	-	-	-	-	-	1	-	3	4	7	1
Vardal	3	3	6	6	-	2	1	14	16	30	1
Ø. Toten	4	2	6	6	-	5	-	22	12	34	1
V. Toten	1	-	1	1	-	-	-	19	11	30	-
Lunner	2	-	2	2	-	3	-	11	6	17	-
Jevnaker	1	-	1	1	-	9	-	7	11	18	-
Gran	1	2	3	3	-	5	-	10	6	16	1
Land	2	-	2	2	-	-	-	19	18	37	-
Torpa	-	-	-	-	-	-	-	7	3	10	1
Sør-Aurdal	2	2	4	2	2	5	-	5	9	14	1
Nord-Aurdal	1	1	2	2	-	4	1	19	10	29	-
Etnedal	-	-	-	-	-	1	-	3	1	4	-
Vestre Slidre	-	-	-	-	-	1	-	10	8	18	2
Øystre Slidre	1	-	1	-	1	-	-	6	4	10	1
B u s k e r u d	48	25	73	66	7	89	21	310	210	520	8
Drammen stadsfysikat	6	3	9	9	-	20	4	10	14	24	-
Kongsberg stadsl.distr.	6	4	10	10	-	6	4	30	16	46	2

Tabell XIII (forts.). Meldte tilfelle av smitteførende tuberkulose og tallet på tuberkuløse under tilsyn etter helserådenes tuberkuloseregistrer.

Legedistrikter	Tilfelle av smitteførende tub. innført i 1953					Utgått		Tilfelle under tilsyn i alt pr. ^{31/12} 1953			Tilfelle innlagt på syke- hus etter tub.lo- vens § 6
	M	K	I alt	Lunge- tub.	Tub. i andre org	I alt	Døde	M	K	I alt	
Norderhov	8	2	10	9	1	12	-	49	19	68	-
Ådal	-	1	1	1	-	-	-	7	6	13	-
Nes	1	1	2	2	-	5	3	10	10	20	1
Gol	1	-	1	1	-	3	-	6	6	12	-
Ål	3	-	3	3	-	2	1	11	9	20	1
Hol	2	-	2	1	1	2	1	11	6	17	-
Sigdal	1	-	1	1	-	2	-	9	20	29	2
Krødsherad	-	-	-	-	-	3	-	1	2	3	-
Modum	2	2	4	3	1	4	1	8	6	14	-
Eiker	5	4	9	8	1	6	1	64	38	102	-
Drammen	9	7	16	14	2	10	3	71	44	115	2
Sandsvær	4	1	5	4	1	4	1	16	8	24	-
Rollag	-	-	-	-	-	10	2	3	2	5	-
Nore og Uvdal	-	-	-	-	-	-	-	4	4	8	-
V e s t f o l d	67	44	111	109	2	172	26	424	291	715	36
Horten stadsdistrikt..	4	3	7	7	-	17	1	63	41	104	6
Tønsberg —»—	4	4	8	8	-	10	3	19	19	38	3
Sandefjord —»—	4	1	5	5	-	9	-	15	9	24	2
Larvik —»—	8	9	17	17	-	11	1	36	19	55	-
Holmestrand	2	1	3	1	2	12	2	6	7	13	2
Skoger	5	4	9	9	-	4	-	44	26	70	2
Hof	3	2	5	5	-	19	5	39	32	71	3
Stokke	1	-	1	1	-	7	2	3	4	7	-
Sem	11	6	17	17	-	19	5	57	35	92	1
Nøtterøy	5	5	10	10	-	10	1	53	32	85	8
Brunlanes	20	9	29	29	-	54	6	89	67	156	9
T e l e m a r k	75	23	98	90	8	100	22	409	273	682	21
Notodden stadsdistrikt	5	4	9	8	1	7	1	21	16	37	2
Skien stadsfysikat	12	3	15	15	-	8	2	50	27	77	-
Porsgrunn stadsdistrikt	12	-	12	11	1	11	4	40	17	57	-
Kragerø —»—	2	-	2	2	-	2	2	11	5	16	-
Drangedal	1	-	1	1	-	1	-	7	2	9	-
Skåtøy	3	-	3	3	-	3	1	17	14	31	-
Bamble	3	2	5	5	-	3	1	30	29	59	1
Eidanger	8	4	12	10	-	2	8	1	52	39	91
Gjerpen og Siljan	4	5	9	7	2	7	2	38	31	69	2
Solum	5	-	5	4	1	3	2	24	15	39	-
Holla	2	-	2	2	-	-	-	14	9	23	1
Sauherad	8	1	9	9	-	18	1	14	5	19	4
Tinn	3	3	6	6	-	9	2	15	12	27	2
Hovin	-	-	-	-	-	3	1	2	1	3	1
Hjartdal	5	1	6	5	1	6	1	20	11	31	-
Seljord	1	-	1	1	-	5	1	12	7	19	-
Kviteseid	1	-	1	1	-	-	-	13	11	24	2
Nissedal	-	-	-	-	-	1	-	10	8	18	2
Fyresdal	-	-	-	-	-	-	-	4	4	8	-
Lårdal	-	-	-	-	-	3	-	11	7	18	-
Vinje	-	-	-	-	-	2	-	4	3	7	-
A u s t - A g d e r	40	40	80	76	4	95	19	306	202	508	16
Risør stadslegedistrik	2	1	3	3	-	-	-	11	6	17	-
Arendal —»—	3	4	7	7	-	9	1	37	34	71	-

Tabell XIII (forts.). Meldte tilfelle av smitteførende tuberkulose og tallet på tuberkuløse under tilsyn etter helserådenes tuberkuloseregistrer.

Legedistrikter	Tilfelle av smitteførende tub. innført i 1953					Utgått		Tilfelle under tilsyn i alt pr. $\frac{31}{12}$ 1953			Tilfelle innlagt på syke- hus etter tub.lo- vens § 6
	M	K	I alt	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M	K	I alt	
Holt.....	2	1	3	3	-	5	2	30	13	43	-
Søndeled.....	2	5	7	7	-	7	2	12	16	28	1
Åmli.....	1	1	2	2	-	3	-	14	7	21	-
Froland.....	4	11	15	15	-	22	5	37	33	70	2
Tromøy.....	1	3	4	4	-	12	1	36	26	62	2
Grimstad.....	9	9	18	18	-	15	3	56	26	82	7
Lillesand.....	3	1	4	1	3	3	2	27	12	39	2
Vegusdal.....	1	-	1	1	-	2	1	7	1	8	1
Evje.....	1	2	3	3	-	3	1	19	17	36	-
Bygland.....	8	1	9	9	-	10	1	10	5	15	-
Valle.....	3	1	4	3	1	4	-	10	6	16	1
V e s t - A g d e r											12
Kr.sand stadsfysikat ..	24	15	39	35	4	25	6	85	53	138	-
Oddernes.....	13	15	28	27	1	18	3	70	61	131	-
Søgne.....	1	-	1	-	1	6	-	7	2	9	-
Halse.....	4	2	6	6	-	-	-	39	28	67	1
Laudal.....	2	-	2	2	-	3	-	7	2	9	-
Bjelland.....	2	1	3	3	-	-	-	12	9	21	1
Audnedal.....	-	2	2	2	-	3	1	22	19	41	2
Lista.....	1	2	3	2	1	5	-	9	19	28	-
Farsund.....	2	1	3	3	-	4	2	7	5	12	1
Lyngdal.....	3	1	4	4	-	3	-	14	6	20	-
Hægebostad.....	2	3	5	4	1	1	-	7	6	13	1
Kvinesdal.....	3	2	5	5	-	12	1	9	12	21	3
Flekkefjord.....	9	4	13	11	2	14	5	28	26	54	2
Sirdal.....	2	-	2	2	-	-	-	2	-	2	1
R o g a l a n d											39
Stavanger stadsfysikat	27	20	47	45	2	110	12	309	235	544	24
Egersund stadsst. distr. .	2	-	2	1	1	2	-	4	1	5	-
Haugesund stadsfysikat	9	3	12	12	-	25	7	52	54	106	-
Sokndal.....	2	4	6	6	-	6	1	11	13	24	-
Lund.....	3	-	3	3	-	2	-	7	6	13	-
Eigersund.....	3	-	3	3	-	7	-	20	7	27	-
Time.....	17	6	23	23	-	9	1	52	35	87	2
Sandnes.....	11	15	26	26	-	22	3	58	62	120	1
Hetland.....	9	9	18	18	-	24	6	91	80	171	-
Høgsfjord.....	4	-	4	4	-	3	-	10	6	16	-
Strand.....	1	3	4	4	-	-	-	12	8	20	2
Finnøy	1	1	2	2	-	1	1	11	8	19	-
Nedstrand.....	2	2	4	4	-	-	-	14	10	24	-
Hjelmeland.....	3	-	3	3	-	6	1	20	14	34	2
Sand.....	1	3	4	4	-	4	-	14	20	34	5
Kopervik.....	10	7	17	17	-	9	3	64	42	106	1
Skudenesh.	3	2	5	5	-	4	-	27	15	42	1
Skåre	3	3	6	6	-	11	1	23	15	38	1
H o r d a l a n d											36
Strandebarm.....	-	-	-	-	-	5	-	8	2	10	1
Jondal.....	1	-	1	1	-	1	1	9	2	11	3
Kvinnherad.....	3	3	6	5	1	4	-	15	12	27	-
Skånevik.....	4	4	8	8	-	2	-	25	12	37	-
Ølen.....	2	3	5	4	1	6	1	9	12	21	2

Tabell XIII (forts.). Meldte tilfelle av smitteførende tuberkulose og tallet på tuberkuløse under tilsyn etter helserådenes tuberkuloseregistrer.

Legedistrikter	Tilfelle av smitteførende tub. innført i 1953					Utgått		Tilfelle under tilsyn i alt pr $\frac{31}{12}$ 1953			Tilfelle innlagt på syke- hus etter tub.lo- vens § 6
	M	K	I alt	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M	K	I alt	
Sveio	1	3	4	4	-	8	1	28	22	50	3
Finnås	6	-	6	6	-	8	-	32	11	43	2
Stord	3	4	7	7	-	8	3	19	10	29	2
Tysnes	1	1	2	2	-	-	-	17	12	29	-
Fusa	3	1	4	4	-	2	1	32	9	41	1
Fana	19	12	31	31	-	27	3	66	46	112	-
Os	5	3	8	8	-	8	-	16	11	27	3
Austevoll	1	3	4	4	-	5	-	11	10	21	-
Sund	1	1	2	-	2	11	-	16	4	20	-
Askøy	9	7	16	16	-	12	-	30	14	44	3
Laksevåg	16	14	30	26	4	51	3	84	57	141	2
Haus	7	11	18	14	4	11	1	37	35	72	2
Bruvik	3	2	5	4	1	1	-	20	9	29	-
Hosanger	-	1	1	1	-	2	-	4	6	10	-
Manger	4	3	7	7	-	4	1	17	12	29	1
Herdla	4	2	6	6	-	7	-	18	12	30	-
Lindås	4	2	6	6	-	4	-	29	16	45	2
Austrheim	1	-	1	1	-	2	-	13	8	21	1
Røldal	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3	-
Odda	3	2	5	4	1	8	1	23	9	32	2
Ullensvang	2	2	4	3	1	2	-	14	5	19	1
Ulvik	1	-	1	1	-	2	-	6	4	10	-
Kvam	2	-	2	2	-	3	1	8	7	15	1
Voss	2	2	4	4	-	18	2	17	17	34	4
Bergen	52	30	82	80	2	310	31	707	451	1158	62
Sogn og Fjordane	26	17	43	35	8	85	21	271	210	481	31
Hafslø	1	1	2	2	-	4	-	8	8	16	-
Luster	2	1	3	3	-	3	-	9	4	13	1
Lærdal	1	4	5	5	-	9	-	22	13	35	-
Sogndal	-	1	1	1	-	7	-	3	2	5	-
Aurland	-	-	-	-	-	1	1	5	8	13	-
Leikanger	-	-	-	-	-	-	-	4	1	5	-
Balestrand	-	-	-	-	-	2	1	2	3	5	-
Vik	2	1	3	2	1	-	-	7	8	15	1
Kyrkjebø	-	-	-	-	-	5	1	15	12	27	4
Lavik	1	-	1	1	-	4	-	9	7	16	-
Gulen	2	2	4	4	-	4	1	9	8	17	2
Solund	-	-	-	-	-	1	-	8	7	15	3
Askvoll	-	1	1	-	-	1	1	-	18	9	27
Fjaler	-	-	-	-	-	5	-	12	10	22	-
Gaular	1	-	1	1	-	2	-	9	4	13	-
Førde	1	1	2	2	-	4	4	10	3	13	2
Gloppe	2	-	2	1	1	2	1	14	8	22	-
Naustdal	-	1	1	1	-	2	2	9	6	15	1
Kinn	3	-	3	3	-	15	2	17	15	32	-
Bremanger	3	1	4	1	3	-	-	15	12	27	-
Selje	-	1	1	1	1	-	1	18	18	36	1
Vågsøy	1	-	1	-	-	1	-	11	7	18	5
Davik	-	-	-	-	-	-	1	6	9	15	2
Nordfjordeid	1	1	2	2	-	5	3	6	9	15	2
Innvik	2	-	2	1	1	1	1	8	7	15	1
Stryn og Hornindal ..	3	1	4	4	-	6	3	17	12	29	4

Tabell XIII (forts.). Meldte tilfelle av smitteførende tuberkulose og tallet på tuberkuløse under tilsyn etter helserådenes tuberkuloseregistrer.

Legedistrikter	Tilfelle av smitteførende tub. innført i 1953					Utgått		Tilfelle under tilsyn i alt pr. ^{31/12} 1953			Tilfelle innlagt på syke- hus etter tub.lo- vens § 6
	M	K	I alt	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M	K	I alt	
Møre og Romsdal.	91	77	168	157	11	310	37	842	616	1458	50
Ålesund stadsfysikat	13	6	19	19	—	45	11	76	38	114	4
Kristiansund —»—	4	6	10	8	2	27	5	109	82	191	3
Vanylven	2	2	4	4	—	3	1	19	7	26	—
Sande	1	3	4	4	—	3	1	14	11	25	5
Herøy	1	1	2	2	—	9	—	17	11	28	2
Ulstein	3	2	5	5	—	35	1	22	20	42	2
Volda	2	4	6	6	—	14	—	18	19	37	1
Ørsta	—	—	—	—	—	—	—	20	33	53	—
Hjørundfjord	1	2	3	3	—	1	—	4	5	9	1
Stranda	3	—	3	3	—	1	1	9	8	17	—
Norddal	—	—	—	—	—	—	—	4	3	7	—
Ørskog	2	3	5	5	—	13	2	30	13	43	1
Borgund	10	12	22	21	1	32	—	82	47	129	2
Haram	3	3	6	4	2	8	2	34	13	47	5
Vestnes	1	1	2	2	—	6	2	2	7	9	1
Eid	3	2	5	5	—	5	1	14	20	34	—
Grytten	1	5	6	5	1	19	—	14	11	25	—
Nesset	1	3	4	3	1	6	1	14	27	41	—
Molde	9	5	14	13	1	24	—	59	45	104	2
Bud	6	1	7	6	1	4	—	45	42	87	2
Aukra	1	—	1	1	—	3	1	19	17	36	2
Kvernes	7	5	12	12	—	23	2	35	19	54	4
Gjemnes	3	4	7	7	—	—	—	32	29	61	—
Tingvoll	1	—	1	1	—	16	1	15	6	21	—
Sunndal	1	—	1	1	—	2	1	11	13	24	1
Surnadal	1	—	1	1	—	—	—	18	4	22	—
Stangvik	—	—	—	—	—	—	—	3	2	5	—
Rindal	1	—	1	—	1	4	1	14	8	22	2
Aure	3	—	3	3	—	4	2	18	5	23	5
Halsa	5	4	9	8	1	3	1	44	28	72	2
Edøy	2	3	5	5	—	—	—	27	23	50	3
Sør-Trøndelag...	137	85	222	213	9	248	53	1146	871	2017	59
Trondheim stadsfysikat	53	31	84	80	4	78	13	446	326	772	—
Bjørnør	4	—	4	3	1	8	1	21	11	32	—
Åfjord	4	—	4	4	—	2	2	31	9	40	1
Bjugn	4	3	7	7	—	14	4	31	32	63	9
Rissa	1	1	2	2	—	4	—	19	28	47	4
Lensvik	2	—	2	2	—	5	1	14	10	24	2
Ørland	3	—	3	3	—	14	1	24	27	51	2
Frøya	3	2	5	5	—	2	2	42	22	64	4
Hitra	4	4	8	7	1	14	2	47	24	71	9
Hemne	2	1	3	2	1	3	—	15	13	28	7
Orkdal	7	4	11	11	—	21	6	51	36	87	2
Meldal	1	—	1	1	—	6	3	21	7	28	1
Rennebu	—	—	—	—	—	2	2	8	4	12	2
Oppdal	—	5	5	5	—	2	—	9	14	23	1
Røros	4	—	4	4	—	2	1	23	11	34	—
Singsås	—	—	—	—	—	9	2	6	9	15	—
Storen	5	5	10	10	—	7	1	23	22	45	2
Melhus	1	5	6	6	—	15	2	30	38	68	1
Børsa	4	—	4	4	—	3	1	22	13	35	4
Leinstrand	6	2	8	8	—	3	2	37	32	69	—

Tabell XIII (forts.). Meldte tilfelle av smitteførende tuberkulose og tallet på tuberkuløse under tilsyn etter helserådenes tuberkuloseregistrer.

Legedistrikter	Tilfelle av smitteførende tub. innført i 1953					Utgått		Tilfelle under tilsyn i alt pr. 31/12 1953			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M	K	I alt	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M	K	I alt	
Strinda	24	16	40	39	1	22	4	180	141	321	5
Malvik	4	2	6	5	1	7	2	27	19	46	1
Selbu	1	4	5	5	—	5	1	19	23	42	2
N o r d - T r ø n d e l a g .	64	38	102	96	6	51	15	348	253	601	31
Meråker	1	2	3	3	—	2	—	7	12	19	—
Hegra	—	—	—	—	—	1	—	4	4	8	—
Stjørdal	5	2	7	7	—	6	1	31	29	60	5
Leksvik	4	—	4	4	—	1	—	13	3	16	2
Frosta	4	—	4	3	1	1	1	9	10	19	1
Skogn	1	—	1	1	—	5	1	28	12	40	—
Levanger	—	3	3	3	—	—	—	13	21	34	—
Verdal	6	3	9	9	—	5	4	26	27	53	4
Verran	1	—	1	1	—	1	1	11	4	15	—
Inderøy	9	1	10	10	—	6	3	29	10	39	3
Stod	8	4	12	12	—	4	—	38	29	67	1
Snåsa	6	—	6	6	—	—	—	10	3	13	—
Beitstad	7	3	10	10	—	—	—	17	8	25	—
Grong	—	1	1	1	—	—	—	6	6	12	—
Namsskogan	—	—	—	—	—	1	1	3	2	5	—
Lierne	2	—	2	1	1	2	—	5	1	6	1
Overhalla	—	2	2	1	1	2	1	12	7	19	1
Namsos	4	3	7	6	1	3	1	15	11	26	1
Klinga	—	1	1	1	—	2	1	5	3	8	1
Fosnes	1	3	4	4	—	4	—	5	6	11	1
Flatanger	—	2	2	2	—	—	—	7	4	11	—
Vikna	2	2	4	2	2	3	—	15	18	33	5
Leka	1	1	2	2	—	1	—	9	5	14	5
Kolvereid	2	5	7	7	—	1	—	30	18	48	—
N o r d l a n d .	168	114	282	265	17	224	31	1016	722	1738	93
Mosjøen stadslegedistr.	6	6	12	12	—	4	—	24	16	40	—
Bodø —→—	11	8	19	17	2	5	2	36	18	54	6
Narvik —→—	8	5	13	12	1	5	3	62	49	111	7
Svolvær —→—	6	1	7	6	1	—	—	17	17	34	—
Bindal	3	1	4	4	—	4	1	7	2	9	—
Sømna	3	2	5	4	1	3	1	15	10	25	4
Brønnøy	8	3	11	9	2	7	—	22	14	36	3
Vega	3	2	5	4	1	2	2	14	12	26	1
Velfjord	1	—	1	1	—	—	—	9	6	15	—
Tjøtta	1	2	3	3	—	—	—	9	7	16	1
Vefsn	4	—	4	4	—	2	1	21	15	36	3
Hattfjelldal	—	—	—	—	—	2	—	8	4	12	—
Alstahaug	7	3	10	10	—	2	1	31	16	47	—
Herøy	—	4	4	4	—	—	—	32	27	59	5
Nesna	5	2	7	7	—	6	—	40	29	69	—
Hemnes	16	9	25	25	—	3	—	36	23	59	—
Mo	5	1	6	6	—	4	1	32	19	51	—
Nord-Rana	2	3	5	4	1	1	—	25	14	39	—
Lurøy	3	3	6	6	—	10	1	20	12	32	3
Rødøy	3	2	5	4	1	3	—	7	12	19	3
Meløy	1	2	3	3	—	13	3	22	25	47	2
Gildeskål	2	1	3	3	—	—	—	19	10	29	1
Beiarn	5	1	6	5	1	5	1	10	4	14	2

Tabell XIII (forts.). Meldte tilfelle av smitteforende tuberkulose og tallet på tuberkulose under tilsyn etter helserådenes tuberkuloseregistrer.

Legedistrikter	Tilfelle av smitteforende tub. innført i 1953					Utgått		Tilfelle under tilsyn i alt pr. 31/12 1953			Tilfelle innlagt på syke- hus etter tub.lo- vens § 6
	M	K	I alt	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M	K	I alt	
Bodin	3	4	7	5	2	13	-	25	23	48	-
Skjerstad	1	1	2	2	-	3	2	11	7	18	1
Fauske	5	2	7	7	-	4	-	46	33	79	-
Saltdal	2	-	2	2	-	4	1	16	8	24	1
Sørfold	2	3	5	5	-	2	-	18	15	33	4
Nordfold	-	2	2	2	-	3	-	14	17	31	4
Steigen	-	1	1	1	-	2	1	4	6	10	1
Hamarøy	3	1	4	4	-	3	-	13	8	21	3
Tysfjord	1	1	2	2	-	10	3	14	15	29	-
Ankenes	10	-	10	10	-	10	-	29	12	41	5
Evenes	2	3	5	5	-	6	-	22	8	30	2
Lødingen	5	4	9	9	-	8	-	20	15	35	1
Vågan	3	3	6	5	1	8	-	21	18	39	-
Gimsøy	-	2	2	2	-	6	-	16	10	26	-
Borge	2	4	6	5	1	7	1	18	9	27	3
Hol	1	5	6	6	-	5	-	21	21	42	8
Buksnes	1	3	4	4	-	7	1	9	13	22	1
Flakstad	1	1	2	2	-	2	1	8	6	14	-
Moskenes	2	-	2	2	-	2	-	12	7	19	3
Værøy	4	2	6	6	-	4	-	14	6	20	-
Hadsel	7	5	12	10	2	18	3	53	41	94	2
Bø	1	2	3	3	-	5	-	32	30	62	5
Øksnes	4	-	4	4	-	9	-	18	8	26	1
Sortland	1	2	3	3	-	1	1	2	6	8	4
Dverberg	4	2	6	6	-	1	-	42	19	61	3
T r o m s											142
Tromsø stadslegedistr.	100	78	178	139	39	161	46	706	502	1208	9
Harstad ——	10	19	29	17	12	15	2	76	76	152	3
Kvæfjord	2	2	4	4	-	1	-	19	14	33	15
Skånland	-	2	2	2	-	1	-	13	11	24	-
Trondenes	-	-	-	-	-	1	1	2	3	5	1
Bjarkøy	6	2	8	6	2	3	-	41	19	60	13
Ibestad	-	-	-	-	-	1	1	8	6	14	4
Salangen	2	3	5	5	-	10	3	29	28	57	5
Tranøy	3	4	7	7	-	14	3	20	19	39	2
Sørreisa	2	1	3	2	1	4	4	35	11	46	7
Berg	1	3	4	4	-	2	2	21	16	37	-
Hillesøy	5	4	9	9	-	4	-	22	16	38	-
Lenvik	4	1	5	4	1	-	-	25	19	44	2
Målselv	11	5	16	14	2	12	4	51	34	85	12
Bardu	7	5	12	11	1	7	2	30	20	50	3
Balsfjord	1	-	1	1	-	8	-	11	6	17	4
Tromsøysund	1	4	10	7	3	7	3	56	44	100	13
Lyngen	12	9	21	16	5	31	8	74	51	125	17
Karlsøy	7	9	16	11	5	21	7	69	46	115	9
Skjervøy	5	1	6	6	-	3	3	34	26	60	6
Nordreisa	11	3	14	8	6	13	1	49	32	81	17
F i n n m a r k	5	1	6	5	1	3	2	21	5	26	-
Kautokeino	85	67	152	140	12	69	21	469	363	832	54
Alta	1	1	2	2	-	1	-	2	8	10	1
Talvik	4	4	8	7	1	8	3	32	35	67	6
Loppa	2	1	3	2	1	3	3	10	2	12	-
	6	4	10	9	1	5	-	28	10	38	3

Tabell XIII (forts.). Meldte tilfelle av smitteførende tuberkulose og tallet på tuberkuløse under tilsyn etter helserådenes tuberkuloseregistrer.

Legedistrikter	Tilfelle av smitteførende tub. innført i 1953					Utgått		Tilfelle under tilsyn i alt pr. ^{31/12} 1953			Tilfelle innlagt på syke- hus etter tub.lo- vens § 6
	M	K	I alt	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M	K	I alt	
Hasvik	3	3	6	6	-	-	-	21	10	31	-
Hammerfest.....	9	4	13	9	4	4	4	74	41	115	2
Måsøy	4	2	6	5	1	4	-	21	11	32	-
Nordkapp	9	14	23	23	-	12	3	45	55	100	5
Kistrand.....	6	5	11	11	-	3	2	25	21	46	6
Karasjok	3	5	8	8	-	-	-	8	11	19	7
Lebesby	3	5	8	7	1	17	3	26	26	52	5
Tana	3	2	5	5	-	2	2	20	12	32	2
Gamvik.....	7	5	12	11	1	1	-	18	10	28	2
Berlevåg	1	1	2	2	-	-	-	11	16	27	-
Vadsø	6	3	9	9	-	2	1	32	17	49	-
Sør-Varanger	8	6	14	12	2	3	-	57	48	105	9
Vardø	10	2	12	12	-	4	-	39	30	69	6

Tabell XIV. Fødsler meldt av jordmødre og leger i 1953. *Births notified by midwives and physicians.*

Fylker Counties	Barselkvinner Number of confinements					Fosterleier: Position of foetus:					Fødselen fullendt ved: Delivered by:				
	I alt Total	Av disse: Of these:													
		Førstefødende Primiparae	Flergangs- fødende Multiparae	Giftet Married	Ugiftet Unmarried	Isseleie Brow	Ansiktstete Face	Sete- eller fotleie Breech	Tverrleie Transverse	Annet eller uopp- gitt leie Others	tang forceps	vending version	uttrekning extraction	etterbyrds- operasjoner other manipulative procedures	
Riket Whole country	¹ 63 112	23 053	40 051	60 862	2 225	60 050	363	2 127	99	1 300	455	36	141	.	71
Bygder Rural districts	² 25 426	7 706	17 714	24 327	1 074	24 184	220	646	27	634	105	19	60	50	
Byer Towns	³ 37 686	15 347	22 337	36 535	1 151	35 866	143	1 481	72	666	350	17	81	21	
Østfold	⁴ 3 181	1 250	1 931	3 067	110	3 059	9	101	5	38	27	1	4	1	
Akershus	2 182	810	1 372	2 114	68	2 137	9	49	4	15	8	1	3	3	
Oslo	7 913	3 804	4 109	7 641	272	7 505	15	374	31	127	-	-	-	-	
Hedmark	⁵ 3 063	1 170	1 892	2 937	126	2 937	15	106	3	31	7	1	6	6	
Oppland	2 991	1 137	1 854	2 912	79	2 838	32	86	7	75	7	1	1	1	6
Buskerud	2 181	865	1 316	2 133	48	2 087	10	80	1	35	19	2	15	2	
Vestfold	3 043	1 224	1 819	2 978	65	2 867	30	81	6	92	22	1	3	3	
Telemark	2 616	1 054	1 562	2 502	112	2 514	7	87	6	39	15	1	13	5	
Aust-Agder	⁷ 1 272	397	875	1 240	22	1 206	13	52	2	16	2	-	-	-	
Vest-Agder	⁸ 2 059	707	1 346	2 020	30	1 784	8	63	3	227	9	-	3	5	
Rogaland	4 978	1 667	3 311	4 913	65	4 810	19	150	2	54	1	-	-	4	1
Hordaland	2 104	570	1 534	2 065	39	2 012	14	63	1	39	1	-	-	4	2
Bergen	4 303	1 665	2 638	4 218	85	4 190	1	160	1	8	221	12	35	-	
Sogn og Fjordane	⁵ 1 717	493	1 223	1 695	22	1 642	26	51	4	17	22	14	9	2	
Møre og Romsdal	4 147	1 344	2 803	4 045	102	3 946	21	139	8	76	15	-	17	6	
Sør-Trøndelag	3 896	1 469	2 427	3 708	188	3 602	21	158	1	173	2	-	1	1	
Nord-Trøndelag	2 297	735	1 562	2 212	85	2 186	22	61	1	62	1	-	11	4	
Nordland	4 863	1 418	3 445	4 565	298	4 601	67	148	8	106	17	-	2	9	
Troms	2 670	807	1 863	2 457	213	2 574	14	70	3	34	59	1	7	10	
Finnmark	1 636	467	1 169	1 440	196	1 553	10	48	2	36	-	1	3	3	

¹ Av disse 8 uoppgitt om førstefødende eller flergangsfødende, 25 om gift eller ugift. ² Av disse 6 uoppgitt om førstefødende eller flergangsfødende, 25 om gift eller ugift. ³ Av disse 2 uoppgitt om førstefødende eller flergangsfødende. ⁴ Av disse 4 uoppgitt om gift eller ugift. ⁵ Av disse 1 uoppgitt om førstefødende eller flergangsfødende. ⁶ Av disse 2 uoppgitt om gift eller ugift. ⁷ Av disse 10 uoppgitt om gift eller ugift. ⁸ Av disse 6 uoppgitt om førstefødende eller flergangsfødende, 9 om gift eller ugift.

Tabell XIV (forts.). Fødsler meldt av jordmødre og leger i 1953.

Fylker	Fødte barn i alt <i>Births</i>	Levendefødte barn <i>Live born</i>												Barn født uten liv <i>Born dead</i>						Twillingfødsler <i>Twin births</i>	Trillingfødsler <i>Triplet births</i>			
		Samlet antall <i>Total</i>						Av disse døde innen 24 timer ¹						Dødfødte <i>Stillbirths</i>										
		født i 5.—7. svanger- skaps- måned ²			født i 8. svanger- skaps- måned ²			født i 5.—7. svanger- skaps- måned ²			født i 8. svanger- skaps- måned ²			født i 5.—7. svanger- skaps- måned ²			født i 8. svanger- skaps- måned ²							
		I alt <i>Total</i>	M	M	K	F	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K				
Riket	³ 63939	32792	31146	148	125	560	499	31429	29979	75	45	51	34	78	54	132	109	140	108	383	326	808	⁴ 9	
Bygder	³ 25711	13187	12523	58	34	202	180	12684	12131	39	18	23	13	30	28	49	29	47	33	147	116	274	⁴ 5	
Byer	38228	19605	18623	90	91	358	319	18745	17848	36	27	28	21	48	26	83	80	93	75	236	210	534	4	
Østfold.....	3212	1620	1592	8	7	16	19	1564	1543	6	4	1	—	5	2	5	4	5	7	22	12	31	—	
Akershus	2214	1166	1048	2	2	26	22	1122	1017	2	—	3	—	5	4	1	—	4	2	11	5	30	1	
Oslo	8052	4082	3970	19	26	66	54	3908	3821	4	5	6	4	10	6	16	8	19	16	54	45	135	2	
Hedmark	3092	1576	1516	7	7	33	26	1509	1458	4	1	2	5	2	5	2	3	5	3	20	19	29	—	
Oppland	3038	1584	1454	5	5	26	26	1517	1408	3	2	4	2	5	1	8	1	4	5	24	9	45	1	
Buskerud	2213	1128	1085	5	2	33	39	1070	1027	4	1	—	1	4	3	3	3	4	8	4	9	9	32	—
Vestfold	3076	1611	1465	6	1	34	30	1546	1409	2	—	4	5	2	4	2	2	10	6	13	17	33	—	
Telemark	2653	1354	1299	9	6	21	16	1283	1253	4	2	—	—	6	3	12	8	6	3	23	13	35	1	
Aust-Agder	1289	646	643	5	2	9	9	614	615	3	1	4	—	4	2	8	6	6	3	4	8	17	—	
Vest-Agder	2085	1087	998	4	8	25	17	1035	958	4	3	—	1	2	—	5	3	6	2	12	10	26	—	
Rogaland	5035	2585	2450	13	17	44	41	2465	2358	1	2	1	2	5	4	12	9	13	4	38	21	57	—	
Hordaland	2129	1094	1035	4	4	24	11	1054	1001	2	3	4	—	3	4	4	2	1	3	7	14	25	—	
Bergen	4360	2277	2083	—	1	29	21	2221	2016	—	1	7	—	1	3	6	10	6	7	15	28	57	—	
Sogn og Fjordane	1740	900	840	5	1	11	11	864	816	3	1	—	2	—	1	1	3	6	2	13	7	23	—	
Møre og Romsdal	4190	2145	2045	9	10	40	29	2050	1965	4	6	4	2	4	3	16	14	7	12	23	15	43	—	
Sør-Trøndelag ..	³ 3955	1999	1955	16	8	36	34	1909	1878	11	4	5	4	6	2	11	13	8	7	19	15	59	—	
Nord-Trøndelag ..	2332	1153	1179	3	5	10	12	1121	1138	2	—	—	1	1	1	4	7	6	2	9	15	32	⁴ 1	
Nordland	4930	2514	2416	16	6	38	52	2416	2312	9	4	2	3	6	5	7	6	6	9	31	31	65	1.	
Troms	2695	1385	1310	4	6	23	13	1322	1261	2	4	3	2	5	1	7	2	4	7	25	21	21	2	
Finnmark	1649	886	763	8	1	16	17	839	725	5	1	1	—	2	—	2	4	10	4	11	12	13	—	

¹ Of which died within 24 hours. ² Month of gestation. ³ Av disse 1 med ubestemelig kjønn, født uten liv i 8. mnd. ⁴ Av disse 1 firling.

Norges offisielle statistikk, rekke XI

Norway's Official Statistics, series XI

Rekke XI

Trykt 1956

- Nr. 217 Økonomisk utsyn over året 1955 *Economic survey*
- 218 Meieribrukets i Noreg 1953 *Norway's dairy industry*
- 219 Veitrafikkulykker 1951—1953 *Road traffic accidents*
- 220 Norges handel 1954 Del I *Foreign trade of Norway Part I*
- 221 Folketellingen 1. desember 1950 III Folkemengden etter hovedyrke i de enkelte kommuner og fylker *Population census December 1, 1950 III Population by principal occupation in the rural and town municipalities and counties*
- 222 Undervisningsstatistikk 1952—53 *Statistics on education*
- 223 Norges elektrisitetsverker 1953 *Electricity plants*
- 224 Veterinærvesenet 1953 *Service vétérinaire*
- 225 Forsikringsselskaper 1954 *Sociétés d'assurances*
- 226 Telegrafverket 1954—55 *Télégraphes et téléphones de l'Etat*
- 227 Norges postverk 1955 *Statistique postale*
- 228 Folkemengden i herreder og byer 1. januar 1955 *Population in rural districts and towns*
- 229 Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1953 *Medical statistical report*

Statistisk Sentralbyrå utgir dessuten skriftserien Samfunnsøkonomiske studier og følgende månedshefter: *The Central Bureau of Statistics also publishes the series "Samfunnsøkonomiske studier" and the following monthly bulletins:*

Statistiske meldinger *Monthly bulletin of statistics*

Månedssoppgaver over vareomsetningen med utlandet *Monthly bulletin of external trade*

Abonnement på begge disse månedshefter tegnes i Statistisk Sentralbyrå. Pris pr. år kr. 10,00, pr. nr. kr. 1,00. *For subscription of the bulletins please write to the Central Bureau of Statistics, Oslo.*

Av følgende publikasjoner er Byråets beholdning meget knapp, og en er takknemlig for å få overlatt enkelte eksemplarer:

Statistisk årbok, alle årganger til og med 1943—45, dessuten 1950

Norges handel, alle årganger til og med 1918, dessuten 1920—23, 1927—30 og 1934—39

Norges industri, 1895—1929, 1932—39, 1948 og 1949

Grøndahl & Søns boktrykkeri, Oslo.